

Je ostalo še kaj tovarištva?

Po 30 letih naj bi se oči vse Slovenije ponovno uprle v Belo krajino — Ob spoznavanju zgodovinskih krajev iz NOB naj bi širši javnosti predstavili tudi današnji položaj te obmejne pokrajine in ji skušali pomagati

Danes praznujejo taborniki 20-letnico ustanovitve organizacije; več o tem pišemo na 5. strani te številke. Na sliki: Gorjanski taborniki ob proslavi Gorjanskega bataljona v Kostanjevici. (Foto: M. Vesel)

Ker mineva letos 30 let od vstaje slovenskega ljudstva, bodo Belokranjci gostitelji osrednje slovenske proslave v čast tej obletnici. Obenem bo jubilej v posameznih belokranjskih vaseh počastilo blizu 30 institucij, ki so bile med NOB tu ustanovljene ali so v Beli krajini dalj časa delovale. Na sestanku, ki ga je sklical 13. aprila v Ljubljani pripravljani odbor za organizacijo proslave z nasledniki teh institucij, so se pomenili o sodelovanju.

Proslava 22. julija v Lokvah pri Črnomlju, kjer se je pone-

NOVO MESTO :
STADION 91:67

Ognjeni krst s prvo zmago

Prvič v novejši zgodovini dojenjske košarke so imeli novomeški gledalci v soboto priložnost videti v prvenstvenem srečanju igralce slovenske B lige. Novomeščani, ki so se z lansko dobro igro uvrstili v to ligo, so sobotni ognjeni krst odlično prestali, saj so zmagali proti Stadijoni iz Ljubljane 91:67 (48:31).

Pred 300 navdušenimi gledalci na Loki sta sodila Kolendo in Kozina, za Novomeščane pa so igrali: Šobar 8, Šepetavc 10, Splichal 22, Ž. Kovačević 23, Počrvina 8, S. Kovačević 8, Colarič, Pirč 10, Piletic, Spilar, Papič.

Novomeščani so se hitro otresli začetne treme in s prav dobro igro močno premagali ljubljance. Po uvodu sodeč, so dobro pripravljene za tekmovalne in bodo zlasti doma naveden nasprotnik tudi izkušenim ekipam.

srečil slavni partizanski komandant Stane Rozman, je stvar enega dne, zato ni bojzani, da bi v tem kaj zaškripalo. Glavni govornik pred okoli 15.000 ljudmi bo Stane Kavčič, predsednik izvršnega sveta Slovenije, v kulturnem in zabavnem programu pa bodo sodelovali kvalitetni ansambli iz vse Jugoslavije.

30-letnica vstaje pa ne bi smela miniti samo ob enodnevnih proslavi, ploskanju in vriskanju. To je bila osnovna misel pripravljivega odbora pod vodstvom Franca Koširja. Tudi drugi udeleženci sestanka so se s tem strinjali. Ta del slavlja bo veliko teže uresničiti. Odvisen je od dobre volje posameznih kolektivov (Nadaljevanje na 3. str.)

Revije prijateljstva

Občine Karlovac, Ozalj, Ogulin, Duga Resa, Brožice, Krško, Sevnica, Črnomelj, Metlika, Trebnje in Novo mesto bodo poleg še tesneje sodelovale na kulturnem področju. Tako so na sobotnem sestanku sklenili predstavniki Zveze kulturno-prosvetnih organizacij teh občin. V Novem mestu so se zmenili, da bodo za začetek organizirali več revij, sodelovanje pa bodo okrepili tudi z gostovanji. Junija bo v Metliki revija gođb na pihala, avgusta ali septembra v Novem mestu revija folklornih ansamblov, septembra v Ogulinu revija zabavnih ansamblov, oktobra bo likovna revija v Dugi Resi in novembra revija pevskih zborov v Karlovcu.

Zgodovina slovenskega in drugih jugoslovanskih narodov, zgodovina delavskega gibanja, zgodovina političnega razvoja v svetu in pri nas nam kažejo in dokazujejo, da so bili zametki, nastanek, razvoj in dosežki Osvobodilne fronte slovenskega naroda izjemno pomembni, veliki ter vsestransko napredni in odresilni za narodov obstoj.

Razmere v predvojni Jugoslaviji so bile tudi za tiste čase zelo klavrne. Revščina, razprtije, politično in policijsko nasilje so več ali manj bremenili vse sloje prebivalstva, zlasti pa so bili prizadeti delavci in kmetje. Napredne ljudi so na vse mogoče načine zapostavljali, komuniste pa celo brutalno preganjali in trpinčili.

Vse politične stranke — razen komunistične, ki pa je bila prepovedana — so bile v bistvu izrazito protiljudske, njihova vodstva nepoštena in podkupljiva. Vlade so se menjavale, a nobena ni bila ne strokovno sposobna, ne politično napredna. Dvor je skrbel le za laštne koristi in je dosledno podpiral reakcionarno, zlasti srbsko buržoazijo. Armada je bila zanikrna, staromodna, slabo vodena in neustrezno izoblikovana, imela pa je tudi izrazito protiljudsko častniško vodstvo. Cerkev — katoliška še posebej, je preprosto ljudstvo zaslepljevala, učila ga je le pokorščine nazadnjaški posvetni oblasti.

Hkrati se je v Nemčiji, Italiji in v nekaterih drugih državah bohotno razraščal fašizem. Hitlerjeva Nemčija je učinkovito in hitro pripravljala velike osvajalne programe in načrte za iztrebljenje celih narodov. Med predvidenimi žrtvami smo bili Slovenci na prednostni listi. Delovni ljudje pa so kljub

vsemu znali in hoteli misliti in delati napredno, živeti v pogojih demokracije in vsaj poglavitnih zajamčenih svobodinah, v pogojih socialnih pravic ter napredka in v pogojih enakopravnosti med ljudmi ne glede na narodnostno, nazorsko in druge pripadnosti.

V takih pogojih je Titovo vodstvo najprej smiselno uredilo in utrdilo ilegalno komunistično partijo in jo uspešno usmerilo k širokim, naprednim in demokracijskim ljudskim množicam. Nastajala so različna društva in druge oblike združevanja naprednih in zavednih ljudi. To je bil zametek osvobodilne, ljudske fronte. V dobrih treh letih pred razpadom stare Jugoslavije sta ta partija in nastopajoča ljudska fronta postali močna politična sila. Čeprav

Piše: FRANCI KOLAR

sta bili po številu organiziranih članov še vedno majhni, še vedno preganjani, še vedno po zakonu prepovedani.

Dosežki politične in organizacijske dejavnosti komunistične partije kot jedra ljudske fronte so se kaj hitro odražali v javnosti. Razvijajoča se politična in narodnostna zavest, Rdeča pomoč, naša pomoč španjskim revolucionarjem, zadržanje množic ob padcu Čehoslovaške, marčne demonstracije in prepreditev pristopa Jugoslavije k silam fašistične osi, prostovoljci v aprilski vojni — vse to in še mnogo drugih obetajočih uspehov je pogojevalo realno upanje delovnega ljudstva, da bo zmoglo preživeti najhujše vojne viharje z lastno močjo in zgradilo zaupanje v samega sebe, v delavski razred, v mladino, v kmete, v izobraženstvo, v lasten narod.

(Nadaljevanje na 4. str.)

NOVO LETALO NA DOLENJSKEM NEBU! Minuli teden je Dolenjski letalski center v Prečni dobil novo letalo vredno 13.000 dolarjev. Modro pobarvana „Citabria“ je akrobatsko letalo, ki dobro služi tudi za vleko jadralnih letal, solanje motornih pilotov in skoke padalcev. 20 takih letal je kupila v Združenih državah Amerike za potrebe jugoslovanskih aeroklubov Zvezna uprava za civilno zračno plovbo. Tako ima dolenjska zračna flota že 11 jadralnih in 5 motornih letal in je med najmočnejšimi v državi. (Foto: S. Dokl)

VREME

V minulem tednu je prehodno zajela Slovenijo hladna fronta in povzročila zmerne padavine. Do nedelje pričakujemo sončno in toplo vreme, vendar je možno ob koncu tedna delno poslabšanje brez močnejših ohladitev. Slane ne bo.

ŠE VEDNO BREZ PRAVEGA POSLUHA ZA DOMAČI TEDNIK?

SZDL zmanjšuje obseg obveščanja

Žalostne izjave predstavnikov nekaterih občinskih konferenc SZDL: »Drugi nam režejo kruh... Smo le občinski privesek in odvisni od drugih...« — Poplava besed in pomanjkanje resničnih dejanj!

Hudo nam je, ko moramo tik pred jubilejem Osvobodilne fronte sporočiti našim naročnikom in bralcem neprijetno novico: obseg stalnih komunskih strani v domačem pokrajinskem glasilu SZDL se bo zmanjšal v poprečju skoraj za polovico. Občinske konference SZDL nočejo ali pa ne morejo kupiti za obveščanje občanov toliko prostora, da bi plačali vsaj tri četrtine stroškov teh strani.

Od lanskega septembra do konca letošnjega marca smo vsaj šestkrat pisмено, vmes pa nič kolikokrat še ustmeno povedali odgovornim tovarišem v izvršnih odborih občinskih konferenc SZDL

in na občinskih skupščinah: stroški za redno izhajanje Dolenjskega lista so se samo lani povečali za dobrih 38%. V zadnjih 5 letih so stroški za tisk v tiskarni DELO in drugi stroški na izvod našega časnika poskočili od 0,95 din na 1,80 din ali natanko za dobrih 89%. V istem času, v zadnjih 5 letih torej, se je prispevek 9 občin za zakup komunskih strani dvignil od 282.000 din na 310.000 din ali komaj za 9,90%. Pripomniti moramo še, da se ta znesek v zadnjih 4 letih s plohi spremenil, režija za izdajanje domačega političnega glasila SZDL pa je rasla iz leta v leto.

Res je: naraščali so tudi

drugi dohodki časnika, saj krije kolektiv lista zdaj z naročnino, oglasi in reklamo sam že 90% vseh stroškov, 9 občin pa je lani prispevalo komaj še 10%. Kljub temu pa so stroški, zlasti tiskarski, lani naraščali še hitreje. Da bi pocenili zlasti tiskarske izdatke in imeli lepšo zunanjo podobo Dolenjskega lista (preglednejši tisk, čistejša slika itd.), smo se preselili iz tiskarne Delo v tiskarno Ljudske pravice. Naš list je zdaj pestrejši in grafično bolj zanimiv, 24 sedanjih strani pa pomeni toliko prostora kot prej dobrih 33 strani. Vendar — takega obsega komunskih strani sami za stalno ne moremo vzdržati.

Zato ponavljamo: žal nam je, ko moramo neprijetno novico o krčenju domačega glasila SZDL sporočiti bralcem tik pred praznikom OF. Poprečen obseg lista bo znal posled 20 namesto dose-danjih 24 strani. Ustavna pravica občanov: biti vsestransko obveščeni, ne bo veljala niti na papirju. Polna obveščena občanov pa ni le njihova potreba, temveč predvsem — pravica. Toda, povejmo še enkrat: ni kriv naš kolektiv, če živimo v poplavi besed in v pomanjkanju resnično koristnih dejanj.

KOLEKTIV
DOLENJSKEGA LISTA

Preprečen pokol prašičev?

Ukrepi direkcije za materialne rezerve — Veliko pitalcev tudi v drugih evropskih državah — Organizirano preprečevanje krize!

Se vedno ni povsem jasno, kaj bo z najnovejšo sovjetsko vesoljsko ladjo, ki krozi okoli Zemlje. Znanstveniki v Moskvi — kajpak zahodni — trdijo, da bodo Sovjeti bržkone poskusili sestaviti v vesolju prvo vesoljsko ploščad — laboratorij, na kateri bi lahko potem kozmonavti opravljali daljše in zelo pomembne poskuse ter raziskave. V vesolju naj bi bile kasneje najmanj dve, nemara pa celo tri ladje, ki naj bi jih zvarili skupaj in v notranjosti organizirali znanstveno-raziskovalno delo kozmonavtov — znanstvenikov.

Predsednik sodišča v Los Angelesu v Kaliforniji je včeraj obsodil na smrt v plinski celici Charlesa Mansona. Susan Atkins, Leslie van Houten in Patricia Krenwinkel, ki so umorili znano filmsko igralko Sharon Tate in še šest drugih oseb. Porota je sprejela sklep o smrtni kazni sicer že 29. marca, vendar jo je moral sodnik še potrditi ali pa spremeniti — v dosmrtno ječo. Sodnik se je odločil za smrt.

Sovjetska zveza in Združene države Amerike bosta izmenjali kamnine, ki sta jih dobili v Luno. Iz Houstona bodo v Moskvo poslali 900 gramov „lunine“, v zameno pa bodo dobili približno toliko Luninega prahu iz Sovjetske zveze. Pri tem bodo sovjetski znanstveniki „na boljšem“, zakaj oni imajo večinoma le prah (prinesla ga je njihova vesoljska avtomatična sonda, ki je pristala na Luni in se vrnila s tovorom kamenin ter prahu) in le približno kilogram kamenja — medtem ko so Američani samo pri zadnjem obisku Lune dobili okoli 42 kilogramov kamenin, od katerih so jih sedem že razposlali različnim znanstvenim ustanovam po svetu — nekaj pa tudi kot darila sefam držav.

Pa še ena „vesoljska“: kaže, da se utegne Neil Armstrong, 41. prvi človek, ki je stopil na Luno (z besedami: „To je majhen korak za človeka, toda velik za človeštvo“), ločiti od svoje žene, s katero imata dva sinova, stara 13 in 11 let. Vzrok naj bi bila svetlolasa Connie Stevens, filmska igralka in bivša žena Eddieja Fischerja, ki ima ravno tako že dva otroka — hčerki. Zadnji čas ju pogosto videvajo skupaj.

Po občutnem padcu cen pitalnih prašičev pred tedni se je pojavilo mnenje, da bo prišlo do podobnega pokola kot pred leti. Takrat pa je posegla vmes direkcija za materialne rezerve in pooblastila nekatera podjetja, naj odkupijo za njo vse presežke pitalnih prašičev, za katere so bile sklenjene pogodbe s skladom za pospeševanje reje in izvoza živine in mesa. Določila je tudi cene. Prašiče z družbenih farm odkupujejo po 7,80 din kilogram, iz kooperacije pa po 7,65 din; kmetijske organizacije dobijo za svoje stroške 15 par.

TELEGRAMI

OSLO — Norveški kmetovalci so prvi na svetu, ki jim bo država plačevala dopust. Zakonski osnutek določa 80 milijonov kron za dopuste kmetovalcem in članom njihovih družin.

FREETOWN — Reuter poroča, da so afriško državo Siera Leone včeraj razglasili za republiko. Dežela je postala neodvisna 27. aprila 1961, ko je postala članica britanske skupnosti narodov.

PARIZ — Francija je včeraj javno sporočila, da bo prepovedala dobavo vojnih letal tipa mirage Libiji, če bo ta letala uporabljala kakšna druga država, članica na novo ustanovljene federacije med Libijo, Egiptom in Sirijo.

MOSKVA — V Moskvi so včeraj izpustili iz zapora in takoj nato izgnali iz države dva Belgijca, ki so ju aretirali konec marca letos, ko sta poskušala razširiti letake. Belgijca sta odpotovala z letalom na Dunaj.

HAVANA — Po poročilih iz Haitija je tamkajšnji diktator Francois Duvalier ludo zbolel. Nekatera poročila pravijo, da je diktator že mrtev, vendar to dejstvo prikrivajo, da v državi ne bi izbruhnili neredi.

Določena odkupna cena pitalnih prašičev je nekoliko nižja kot je bila pred meseci tržna, in po računih nekaterih rejcev tudi od stroškov pitalnja. Vzlic temu je veliko ugodnejša, kot če bi odkup prepustili prostemu delovanju trga. Žal velja, da take cene le za približno polovico vseh pitalnih prašičev v državi, kajti za druge rejci in organizatorji pitalnja niso sklenili ustreznih pogodb. Prosta cena na trgu je običajno nižja, vendar ne veliko, ker grede presežki prašičev, ki jih trg trenutno ne potrebuje, za rezervo.

Letos je v mnogih evropskih državah veliko več pitalnih prašičev kot lani ob tem času. V državah evropske skupnosti jih je za okrog 12% več. To nas ovira pri izvozu. V vseh državah namreč poizkušajo preprečiti težave pri prodaji in velik padec cen z različnimi ukrepi. Vzlic temu so se tudi tam cene nekoliko znižale, vendar ne toliko, da bi grozil tak pokol prašičev, kot ga poznamo pri nas iz prejšnjih let.

V Holandiji bodo letos spitali za okrog 20% več prašičev kot lani. Pitalnja pa načrtujejo tako, da se bo število pitalcev zvečalo predvsem v drugi polovici in proti koncu leta. Takrat bo v državah, kjer nimajo tako dobrega načrtovanja in so vplivi neorganiziranega trga močnejši, število pitalnih prašičev že padalo. Na Danskem ob večji ponudbi prašičev načrtno omejujejo ponudbo goved in porabo govejega mesa. V Zvezni republiki Nemčiji omejujejo presežke svinjskega mesa s spodbujanjem

Šport se je na dramatičen način vmešal v politiko: Kitajska je nenadoma povabila na gostovanje v Peking člane ameriške državne namiznoteniske reprezentance, ki so bili tako po dolgih letih prvi sportniki ZDA, ki jim je bilo dovoljeno obiskati to deželo. Hkrati je ta gesta sprožila številne druge podobne predloge in mnoge izjave na obeh straneh, ki so kar prek noči odločilno prispevale k izboljšanju ameriško-kitajskih stikov in sploh kitajskih odnosov z Zahodom. Na sliki: ameriški sportniki po vrnitvi s Kitajske, kjer so bili nenavadno lepo in pozorno sprejeti — med drugim so bili povabljeni na razgovor tudi k premierju Ču En Laju. (Telefoto: UPI)

rejcev, da prodajajo mesarjem precej lažje prašiče kot lani.

Pomoč družbe ali države živinorejcem ni omejena le na visoke zajamčene cene in odkup vseh presežkov, temveč je povezana z načrtnim ali usmerjenim gospodarjenjem. Živinorejci morajo upoštevati potrebe domačega trga in tujih trgov, če pitajo tudi za izvoz.

Naši kmetovalci ne bi smeli zvečevati pitalnja le takrat, kadar so odkupne cene pitalcev najvišje, temveč bi morali računati, kakšne cene bodo takrat, ko bodo živali dopitane. Tega seveda ne more vsak zase, niti posamezne kmetijske organizacije ne. Za to je potrebna dobra strokovna služba, ki bo ocenjevala razmere na trgu in usmerjala organizirano rejo.

Pri prašičih je letos priskočila na pomoč direkcija za materialne rezerve. Ali bo lahko vedno in v vseh težavah, ki jih povzročijo neorganizirana proizvodnja? Za to bi bilo potrebno veliko sredstev. Uvajati je torej treba tudi druge, cenejše varnostne ukrepe.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Sree boreca in diplomata ni vzdržalo. Po osmih dneh boja za življenje je v Stockholmu umrl naš veleposlanik na Švedskem Vladimir Rolovič. Strelji ustaskih morilcev so premagali sodobno medicinsko znanost. Pogreb v Beogradu se je spremenil v dostojanstveno obsodbo nasilja in terorja, hkrati pa je bil to zadnji opomin tistim, ki so dolžni zagotoviti varstvo naših ljudi na Švedskem, naj vendar ukrepajo tako, da življenja nedolžnih ne bodo več v nevarnosti. Medtem so na Švedskem izvedli preliminarno sojenje petim ustašem, obdolženim za sodelovanje pri napadu in umoru našega veleposlanika. Sodnik je odločil, da morajo ostati v priporu do konca meseca — medtem pa bo policija imela možnost, da zbere dokazno gradivo in vloži obtožnico. Hkrati se je v delu švedskega tiska razvila polemika o tem, ali bodo napadalce izročili jugoslovanskim oblastem ali ne, čeprav naša država doslej tega niti ni zahtevala. Čeprav se je umor zgodil na (vsaj teoretično vzeto) „jugoslovanskih tleh“, namreč v poslopu naše ambasade, ki uživa ozemeljsko nedotakljivost po mednarodnem pravu, je malo verjetno, da bodo, oziroma da bi Švedski pristali na izročitev — ne glede na to, da s to državo nimamo podpisane konvencije o izročanju zločincev. Toda to so bolj proceduralna vprašanja, ki le neposredno zadevajo bistvo problema, ta pa je: kako odločno in brezkompromisno narediti konec ustaskemu terorju na Švedskem. Oblasti v Stockholmu so znova obljubile, da bodo storile vse, kar je v njihovih močeh in to pot lahko upamo, da ne bodo tudi ostali samo pri besedah — švedski premier Olof Palme je namreč med svojim obiskom v Avstriji izjavil, da so ustaši tudi njemu za grozilo s smrtno! Hkrati so „obljubili“, da bodo ubili tudi švedskega veleposlanika v Beogradu. Pričakujemo lahko, da bodo te grožnje naposled le strezile švedske organe in jim dokončno razbile iluzije o tem, da imajo opravka zgolj s „političnimi dejavniki“, tako kot o doslej že nekajkrat izjavili različni uradni predstavniki v Stockholmu. Cena za to spoznanje je bila visoka! Uslužbenka ambasade Mira Štampihar, ki je za svoje junasko in pogumno obnašanje med napadom na Roloviča dobila odlikovanje, pa na srečo sedaj okleva v stockholmski bolnišnici, kjer jo je med drugim obiskal tudi Antun Vratuša, namestnik državnega sekretarja za zunanje zadeve. Poročilo o za-

hrbnem napadu na našega veleposlanika in njegovem zadnjem boju za življenje lahko sklenemo še z informacijo o številnih sožalnih in protestnih zborovanjih ter brzojavkah, ki so vse po vrsti izražale najgloblje sožalje družini umorjenega Roloviča ter hkrati najostreje obsodili ustaški terorizem. Med drugim je ob smrti našega veleposlanika prejel sožalno brzojavko predsednik Tito tudi od ameriškega predsednika R. Nixona. Na Cejlonu se še niso polegli nemiri. Vladna armada si prizadeva, da bi iztrebila upornike ki jih je po nekaterih poročilih še okoli 5000 in so razmeroma dobro oboroženi. Vlada v Colombo je zahtevala, naj vse osebje severnokorejske ambasade takoj zapusti deželo. Obtožili so jih, da so bili vmešani v zaroto, ki je imela za cilj strmoglavljenje sedanjega režima, ki ga vodi Sirimavo Bandaranaike in pomoč pri organiziranju upora.

— Pravijo, da se nekaj kuha.
— Da, črna kava.

Iz včerajšnjega PAVLIHE

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Minuli teden od prejšnje srede oziroma četrtka dalje je bil glede notranje političnih dogodkov pri nas, lahko rečemo, dokaj razgiban, tako da bomo iz tega okvira nekatera dogajanja lahko izluščili le bolj faktografsko. In če že začnemo z okvirno ugotovitvijo, da se je JAVNA RAZPRAVA O USTAVNIH AMANDMAJIH začela domala po vseh naših sredstvih množičnega obveščanja — prek tiska ter RTV — ugotovimo to zategadelj, ker tokrat na tem mestu ustavnim amandmajem (ki so slej ko prej imperativ našega notranje političnega dogajanja — saj skoznje in v razpravah okrog njih odseva vrsta problemov naše stvarnosti) ne bomo posvetili kaj več besed.

Ce torej po vrsti povzamemo notranje politične dogodke v minulem tednu, omenimo najprej sejo zveznega izvršnega sveta minulo sredo sejo, ki je bila vseskozi posvojska vprašanjem izvajanja sprejete EKONOMSKE POLITIKE oziroma aktualnemu gospodarskemu položaju v Jugoslaviji.

V svojih ocenah je ZIS na tej seji ugotovil, da letošnja gospodarska gibanja nič ne kažejo na upadanje negativnih pojavov, kakršne smo doživljali že lani (pa je zaradi tega prišlo npr. tudi do devaluacije dinarja in, skratka, do nič kaj ugodnih inflacijskih pozicij našega gospodarstva). V boju PROTI INFLACIJI, je rečeno v tej oceni ZIS, bo imelo v prihodnjem obdobju naše gospodarstva politike velik pomen omejevanje potrošnje v sferi negospodarskih porabnikov. Po mnenju ZIS bo treba napeti vse moči, da bomo predvsem INVESTICIJSKO POTROŠNJO uskladili z razpoložljivimi sredstvi. Kot je napovedano, bo ZIS že do konca tega meseca predložil zvezni skupščini analizo našega gospodarskega stanja ter predloge potrebnih ukrepov v zvezi s tem.

Ko že govorimo o trenutnem stanju našega gospodarstva še omenimo, da so sedaj

že prišli v javnost podatki o gibanjih slovenskega gospodarstva v minulem mesecu. Povejmo na kratko, da je za SLOVENSKO GOSPODARSTVO v minulem mesecu značilen nepričakovano velik (in kajpak vse pohvale vredni) porast proizvodnje — ki znaša v primerjavi s februarjem 14,2%, v primerjavi z lanskim marcem pa kar 15,8% — žal pa moramo ob tem zabeležiti tudi ponovno poslabšanje izvozno uvozne bilance (na škodo izvoza) in še naraščanje cen ter življenjskih stroškov nasploh.

Dileme: dohodki, cene in politika

Minuli petek so na seji upravnega odbora republiške gospodarske zbornice razpravljali o sedanjih delni ZAMRZNITVI OSEBNIH DOHODKOV (ki jo je obeležil znani odluk ZIS o dovoljeni meji poviševanja osebnih dohodkov pri 11% — dokler ne bodo začela veljati določila družbenega dogovora o usmerjanju delitve, ki pa ga pristojni sedaj še pripravljajo), in v zvezi s tem je upravni odbor zbornice zavzel stališče, da bi omejitve porasta OD vendarle kazala vsaj delno opustiti (do meje 13 ali 14% v primerjavi z letom 1970). Vzrok za to je občuten porast življenjskih stroškov — dvomljivo pa je tudi, ali bodo samoupravni sporazumi v zvezi z usmerjanjem delitve pripravljani dotlej, kot je bilo spocetka predvideno (to je do letošnjega 1. julija), pa je zategadelj vztrajanje pri sedanjih omejitvi poviševanja OD po odluku ZIS zares docela nerehalno.

Predsednik Tito je sredi minulega tedna končal svoj tridnevni obisk po raznih krajih

pokrajine Kosovo, pa je nato prek Sandžaka nadaljeval svojo pot v nekatere kraje jugovzhodne Srbije. V Nišu se je minuli petek udeležil sestanka mestnega političnega aktiva, kjer je tudi spregovoril in med drugim poudaril VPLIV DELAVSKEGA RAZREDA, ki bo, kot je dejal, moral priti bolj do izraza v vseh naših večjih mestih. Slišati bi bilo treba glas delavskega razreda pri ustvarjanju socialističnega duha — je dejal predsednik Tito — da bi onemogočili škodljivi vpliv razrednih sovražnikov in drugih nasprotnikov našega samoupravnega socialističnega sistema.

Minuli četrtek je komite mestne konference Zveze komunistov Ljubljana na razširjeni seji razpravljala o oceni dela ljubljanskih komunistov ter o predlogih za spremembo organiziranosti ZK v Ljubljani — o predlogih, ki jih je dal predsednik CK ZKS France Popit. Komite mestne konference ZK je bil ob tem seznanjen z OSTAVKO, ki jo je podal njegov dosedanji sekretar Franček Murtič; le-ta je kot vzrok za to navedel, da glede na svojo dosedanjo angažiranost ne more prevzeti odgovornosti za uresničitev novih predlogov o organiziranosti ZK v Ljubljani. Komite mestne konference ZK je o vseh teh vprašanjih razpravljala na ponovni seji ta ponedeljek — ko naj bi se dogovoril, kaj storiti, da bi bila ljubljanska organizacija ZKS bolj učinkovita in da bi se bolj približala delovnim ljudem. Skupina članov mestnega komiteja bo ob pomoči CK sedaj pripravila enoten predlog za mestno konferenco ZK.

To nedeljo je v Ljubljani zborovalo približno tisoč mladih samoupravljavcev Slovenije in na zborovanju je obširno spregovoril tudi France Popit. Pred bližnjim kongresom samoupravljavcev Jugoslavije so udeleženci zborovanja v Ljubljani izrazili enotna stališča glede DOLGOROČNEGA RAZVOJA REPUBLIKE s posebnim ozirom na samoupravljanje kot eno najpomembnejših komponent nadaljnega razvoja naše družbe. In za zaključek se dva dogodka — ki sta imela v minulih dneh vsaj v Ljubljani precejšen odmev: prejšnjo sredo so v središču mesta demonstrirali študentje ljubljanske univerze (povod: neznošen hrup pod okni njihovih predačevalnic na Aškerčevi cesti zaradi gostega prometa), ta terek pa so prekinili delo železničarji ljubljanske tovarne postaje (vzrok: vprašanja v zvezi z osebnimi dohodki).

**Visoka
cena**

Tudi v bližnjem — vsaj za Cejlon — Pakistanu se vedno divja državljanska vojna. V vzhodnem Pakistanu so proglasili neodvisno republiko in ustanovili vlado, ki pa se mora nenehno umikati pred naskoki federalnih čet. Uporniki so odprli tudi prvo diplomatsko predstavništvo in sicer na ozemlju sosedne Indije, ki po vseh znakih sodeč zelo pozorno spremlja dogajanja na tem koncu sveta. Nekateri menijo, da določeni indijski krogi vsaj na tihem podpirajo odcepljeni del Pakistana.

Med Libijo, ZAR in Sirijo so proglasili federacijo, ki sicer po mnenju mnogih opazovalcev ne bo bistveno spremenila ravnovesja na jezičku arabsko-izraelske vojne tehtnice, je pa vsaj na zunaj dokaz enotnosti dela arabskih držav, ki so v sporu z Izraelom. Nova federacija (ki se ji utegne pridružiti še Sudan) ne pomeni kmitve suverenosti posameznih držav-članic in je bolj namenjena — vsaj po mnenju nekaterih zahodnih opazovalcev — mobilizaciji sil in dvigu duha množic v boju z Izraelom.

Med odmorom sobotnega srečanja novomeških prosvetnih delavcev je tekla živahna razprava, zato ni nič čudnega, da v uradnem delu srečanja skoraj ni bilo razprav. Prosvetni delavci so postavili samo nekaj pismenih vprašanj; zanimivo, take taktike so se posluževali ljudje, ki vsak dan nastopajo. V celoti vzeto pa je bilo srečanje koristno, saj je imelo tudi namen zblížiti delavce na tem izredno važnem družbenem področju. (Foto: S. Dokl)

V industriji motornih vozil v Novem mestu so dobili izredno moderno lakirnico, ki omogoča lakiranje 50.000 vozil na leto. Letošnji proizvodni načrt predvideva 12.000 domačih vozil in še 3.000 osebnih avtomobilov iz dodatnega programa. Na sliki: potapljanje IMV 1300 v elektroforetski kopeli. (Foto: Marjan Moškon)

Stodvajset hiš bo jeseni dobilo vodo, zato so prebivalci Krške vasi krepko poprijeli za krampe in lopate. Po 60 in tudi več se jih zbere pri delu v jarkih. Vodo bodo napeljali iz breziškega vodovoda, na katerega se bodo priključili. (Foto: Jožica Teppey)

Vredno je zapisati...

Ceprav je Novo mesto, tudi za tiste, ki tega ne marajo priznati, središče Dolenjske, je prometno med najslabše urejenimi kraji na Dolenjskem. Načrti za preureditev najbolj obremenjenih križišč so sicer stari, uresničeni pa niso. Zato je posebno ob prometnih konicah promet skozi mesto nemogoč in so takrat pešci celo hitrejši od avtomobilov.

Ozke mestne ulice težave še povečujejo, morebitna preureditev, ki naj bi pripomogla k sodobnejšemu prometu, pa bi veljala ogromne vsote denarja. Zato Novomeščanom ne preostane drugega, kot da vo-

zijo prometnim razmeram primerno.

V tem pogledu so v nekaterih drugih dolenjskih krajih precej na boljšem. Še zlasti velja to za Brezice, kjer niso skoparili s prostorom za ceste, pa imajo zato zdaj hitre in neoviran promet, prometne razmere pa take, da si lahko privoščijo tudi semafor.

Ce bi semafor postavili na kanalskem križišču v Novem mestu, bi vsekakor naredili še precej večjo zmedo, kakršna je na tem križišču zdaj. To pa dovolj dokazuje, kako je novomeški promet zveržen in koliko je za splošnim razvojem mesta in motorizacijo še posebej.

NOVOSTI V INDUSTRIJI MOTORNIH VOZIL

Tovarna, ki preoblikuje mesto

Sodobna lakirnica v IMV zagotavlja boljše kvaliteto, ekonomičnost, zmoro pa polakirani kar 50.000 vozil na leto — Elektroforetsko lakiranje je bilo prvič uporabljeno 1964 v Fordovih tovarnah

Letošnji beograjski avtomobilski sejem se je dejansko začel že teden dni pred napovedanim, ko so iz novomeške Industrije motornih vozil sporočili, da so začeli izdelovati nacionalni avto — IMV 1300 in da prenovljena oz. nova tovarna, v katero so vložili 120 milijonov din, zmoro letno proizvodnjo 50.000 vozil.

Napredek IMV je očiten celo iz meseca v mesec, saj je tovarna že po enem letu montaže austina toliko dojela proizvodnjo, da več kot polovico vseh delov naredi sama. Zato ni čudno, da letos pričakujejo proizvodnjo 12.000 osebnih avtomobilov IMV 1300 in še 3.000 montiranih vozil iz dopolnilnega programa — minijev in maksijev.

Je pripravila ugoden položaj za še hitrejši napredek, saj je postavila novo presernico z naj-sodobnejšimi stiskalnici, tekoči trak za karoserijo osebnih vozil in dokončala eno izmed najsodobnejših lakirnic v Evropi, v kateri potapljuje kompletne karoserije v elektroforetski kopeli.

Prav lakirnica, ki je v avtomobilski industriji navadno ozko grlo, je danes v Novem mestu izredno moderna in lahko polakira kar 50.000 vozil na leto.

Po novem sistemu v povsem avtomatski brizgalni napravi karoserije najprej tako obdelajo, da so mnogo bolj odporne

proti rji in da se jih elektroforetski lak bolje prime. Elektroforetsko lakiranje so v avtomobilski industriji prvič uporabili 1964. leta v Fordovih tovarnah. V bistvu gre za lakiranje z laki, ki se topijo v vodi, na karoserijo pa jih lakirajo v posebnih kadelih za potapljanje pod vplivom istosmernega električnega toka. Postopek je podoben galvaniki.

Ta postopek ima vsekakor veliko prednosti, predvsem glede kvalitete, ker je debelina laka enakomerna tudi na robovih, lak pa pride tudi v votle in težko dostopne dele karoserije. Postopek je zaradi hitrosti in možnosti velikih serij bolj ekonomičen, zaradi uporabe vodotopnih lakov pa ni nevarnosti eksplozije ali požara. Mimo tega v sodobnem postopku zdaj zaščitijo tudi pod avtomobila s postopkom, v katerem pod visokim pritiskom brizgajo snov, podobno vulkanizirani gumi.

J. SPLICHAL

Turistični barometer

Lepi spomladanski dnevi so kopalcem že omogočili, da so se najpogumnejši namakali tudi v odprtih bazenih pred kopalno in izletniško sezono, vendar lahko že zdaj zapišemo, da se letos kopalcem ne obeta preveč dobro. Bazen v Smarjeških Toplicah in izletniško sezono, v Cateških Toplicah šele razmišljajo o tem, da bi zgradili dva nova bazena, in torej ni zanesljivo, če bosta do sezone pripravljena, tudi v Dolenjskih Toplicah in Krškem bazenu ne zadostujeta za vse številnejše izletnike. Najslabše pa je vsekakor v Novem mestu, ki bazena sploh nima niti nima urejenega kopalnišča na Krki.

Prava sreča je, da sta tako Krka kot tudi Kolpa med toplejšimi slovenskimi rekami in da sta lahko dostopni. V sili je zato vse več takih, ki se odločajo za kopanje v teh dveh rekah, najraje na krajih, kjer je manj kopalcev. Res pa je, da v poletni pripeki takih krajev ni dosti.

Je ostalo še kaj tovarištva?

Po 30 letih naj bi se oči vse Slovenije ponovno uprle v Belo krajino — Ob spoznavanju zgodovinskih krajev iz NOB naj bi širši javnosti predstavili tudi današnji položaj te obmejne pokrajine in ji skušali pomagati pri uredničenju načrtov za hitrejši napredek

(Nadaljevanje s 1. str.)

in od razumevanja posameznikov. Kdor koli od tovarišev, ki so imeli v najhujših časih vojne Belo krajino za obljubljeni deželni, bi se danes lahko vsaj z dobro besedo oddolžil, če je v njem ostalo le še kaj tovarištva. Možnosti je tako rekoč nešteto. Slovensko narodno gledališče, ki je

bilo ustanovljeno v Crnomlju, je med prvimi Belokranjcem ponudilo dve brezplačni predstavi. Vso pomoč in sodelovanje je obljubila RTV Ljubljana, prav tako Železniško transportno podjetje, republiški odbor Socialistične zveze, centralni komite ZKJ in drugi. Predlagali so, naj bi šole in sindikati letos organizirali čimveč izletov v znane belokranjske vasi iz NOB, večja podjetja pa bi lahko veliko dobrega naredila s prevzemom patronata nad posameznimi šolami.

Se bolj kot to pa je pomembno, da bi s skupno širšo slovensko akcijo podprli današnje gospodarske načrte Belokranjcev. Ti ne želijo nič drugega kot to, da bi širša javnost spoznala njihova prizadevanja za dvig iz

stoletne zaostalosti in da bi se najdaljšemu plačevanju samoprispevkov v Sloveniji za gradnjo cest, vodovodov in šol pridružila večja soudeležba pri posojilih.

RIA BACER

9. MAJA BO MOST ODPRT

Medrepubliško slavo se obeta na metliškem mostu čez Kolpo, ki ga bodo 9. maja svečano odprli. Most so gradili skoraj dve leti, velja pa 2.900.000 din. Od tega sta republikli Slovenija in Hrvatska prispevali vsaka polovico. Upajo, da bo do otvoritve urejena tudi okolica mosta s potrebnimi priključki. Ta dela je prevzelo Cestno podjetje Karlovac.

OGLAŠUJTE V DL!

Deset dni graškega velesejma

Od 30. aprila do 9. maja bo trajal letošnji jubilejni pomladanski velesejem v avstrijskem Gradcu, ki slavi 65 let obstoja in ki bo minil tudi tokrat v znamenju prizadevanj več kot 2000 razstavljalcev iz 36 evropskih in prekomorskih držav, da bi kupcem iz raznih dežel ponudili kar največ sodobnega in ustreznega blaga. Graški velesejem se odlikuje že vrsto let predvsem s strogo delitvijo oziroma koncentracijo razstavnih predmetov po blagovnih vrstah. Interesenti dobe zato na skrajnem prostoru kar največ podatkov in vpogleda v proizvode, ki jih predvsem zanimajo.

Tudi letos bodo v Gradcu posebno poudarili izdelke na „Sejmu železa“, pripravili pa bodo tudi specializirane razstave oziroma gradbeni sejem, kmetijsko razstavo s stroji za kmetijstvo in gozdarstvo, bogato izbiro blaga za obrt, industrijo, trgovino, turistični promet, blago za otroke in bogat izbor za kupce široke potrošnje. — Jugoslovanski proizvajalci bodo letos po številu razstavljalcev na drugem mestu takoj za ZR Nemčijo.

Beograjske sejemske novosti

Novomeška IMV žanje s svojim nacionalnim IMV 1300 pohvale — Govori se: cene avtomobilov za dinarje gredo spet navzgor!

Letošnji beograjski sejem avtomobilov, jubilejni in deseti po vrsti je s 403 razstavljalci iz 25 držav na 55 tisoč kvadratnih metrih vzbudil precej zanimanja. Za domače ljubitelje avtomobilizma sta bili najbolj težko pričakovani razstavitvi dveh nacionalnih vozil — IMV 1300 in Zastava 101. Strokovnjaki sodijo, da je novomeško vozilo prisan austin — v Novem mestu ne zanikajo, da je motor od angleškega brata, le da ima dva vplinjaja in nekaj drugih dodatkov, za Zastavino novost pa pravijo, da je kopija Fiatu 128 S.

Naj bo kakorkoli, za novomeški razstavi dvorani je bilo izredno zanimanje, mimo novega avtomobila pa so obiskovalci z veliko radoved-

nostjo ogledovali tudi kamping prikolice, ki pa še vedno potujejo večinoma v izvoz. Novomeška IMV se je na sejmu predstavila s novostmi tudi v prikolicah, ki jih iz leta v leto izboljšujejo in tako dokazuje svoj napredek na tem področju.

Zanimivo je, da je že pred svečano otvoritvijo sejma obiskovalce najbolj zanimalo, kako se bosta predstavila Zastava in IMV z že napovedanimi avtomobila. Zato so si vsi tudi najprej ogledali prav ta dva paviljona.

Ostaja pa dejstvo, da je sejem še naprej samo paša za oči. Dokler kupec ne bo mogel razstavljenih avtomobilov takoj tudi kupiti, sejem ne bo pravi sejem!

Krajevna skupnost Sentrupert

obvešča, da bo

- SEJEM NA VESELI GORI za živino in drugo blago v torek, 27. IV. 1971. VABLJENI!

Sejmišča

KAR ŽIVAHNO

Na novomeškem sejmu v ponedeljek, 19. aprila, je bilo na izbiro 514 prašičkov; od tega so jih prodali 429. Kupcev je bilo precej, plačevali pa so mlajše prašičke po 160 do 230 din, večje pa po 240 do 380 din.

V BREŽICAH: 650 PRODANIH PRAŠIČKOV

Od 875 do tri mesece starih pujskov so na sejmu v Brežicah preteklo soboto prodali 628 živali po 10,50 do 11 din kilogram žive teže. Starejših prašičev so kmetje ponudili samo 33, prodali pa 22 po 7,50 do 8 din kilogram.

KRAJEVNA SKUPNOST VINICA

odvessa

- da bo sejem 18. maja, in ne 3. maja, zaradi prvomajskih praznikov.

Kmetijski nasveti

Sejmo več silažne koruze!

Koruza je nenadomestljiva krmna rastlina, pa naj jo pridelujemo za zrnje ali pa za silažo. Njen pomen je toliko večji, ker je prav s koruzo mogoče pridelati najcenejše škrobne enote. To velja zlasti za pridelovanje koruzne silaže, ki je pri nas še premalo uporabljen intenziven način izrabe njiv, vreden, da zasluži večjo naklonjenost.

Poljedelcem je znano, da je za siliranje najboljša ne preveč mlada koruza, taka, ki ima dobro razvite koruzne storže in katere spodnji listi že rumenijo. Spomnimo naj, da nekateri kmetje še vedno zamenjujejo koruzo za siliranje s pitnikom, ki je gosto sejana mlada koruza, ki še ne dela storžev. Pitnik se nerad kisa, ima zelo malo hranilnih snovi in ga ni posebej ne priporočamo.

Za uspeh v pridelovanju koruze je odločilnega pomena, kakšna je setev, gnojenje in kdaj bo opravljeno spravilo. V rabi sta dva načina siliranja: siliranje celih koruznih rastlin in siliranje zdrobljenih, oličkanih koruznih storžev, kar so začeli uvajati zategadelj, ker je siliranje celih koruznih rastlin dajalo premalo koncentrirano živinsko krmo.

Takoj je treba povedati, da je za kmetijo edino gospodarno silirati cele rastline. Le na ta način namreč spravimo ves pridelek z njive, in kar je odločilnega pomena, le tako lahko pridelujemo poceni krmo, kar je osnovna zahteva sodobne živinoreje. Če poznamo nekatere ukrepe, lahko tudi pri siliranju celih rastlin dosežemo večjo koncentracijo hranilnih snovi.

Kako? Prvi ukrep je pravilna setev. Nikakor ne smemo sejati preveč gosto. Pri pridelovanju silažne koruze potrebujemo le do 10 kg več semena na hektar kot pri pridelovanju koruze za zrnje. Pregosto sejane rastline ne bi naredile storžev, prav storži pa so glavni vir škroba in škrobnih vrednosti. Koruzo je prav silirati takrat, ko je v voščeni zrelosti. Odločilnega pomena je tudi siliranje samo. Mora biti nadvse skrbno opravljeno; siliramo le sveže, sočne rastline, ki niso mokre od dežja ali rose. Silirano maso dobimo potlačimo; da se bo v njej čimprej začelo mlečnokislinsko vrenje.

Inž. M. L.

„Narodni voditelji“ in stari oblastniki so se ob zlomu nekdanje kraljevine Jugoslavije hudo zmotili: da bi se ljudstvo uprlo, o tem ni nihče izmed njih niti sanjal. Edino Komunistična partija Slovenije je bila mogočna združevalna sila, ki je s svojimi najboljšimi voditelji, trdo preizkušenimi v najhujših stiskah, povedla ljudstvo v zgodovinski osvobodilni in revolucionarni boj.

Od nje prižgana bakla narodnega upora ni nikdar več ugasnila. 27. april 1941 je skromen začetek enkratnega zgodovinskega razdobja slovenskega naroda: z Osvobodilno fronto je stopil v novo obdobje svojega življenja. — Na sliki: v tej hiši književnika Josipa Vidmarja je bila pred 30 leti ustanovljena OF slovenskega naroda. (Foto: France Modic)

27. april

(Nadaljevanje s 1. strani)

OF — KORENINA NAŠE SOCIALISTIČNE DRUŽBE

27. april 1941 je za mali slovenski narod zelo velik zgodovinski dan. Komunisti, napredno krilo sokolov, krščanski socialisti, pomembna skupina kulturnih delavcev in drugi ustanovitelji Osvobodilne fronte imajo nedvomne zgodovinske zasluge za to osvobodilno vseljudsko politično fronto, za slovenski narod in za vse jugoslovanske narode. Se več: Osvobodilna fronta slovenskega naroda je organska tvorba slovenskega proletariata in vsega slovenskega naroda, toda njena vloga, pomen in njeni dosežki ter prispevki za zmago protifašistične koalicije in za nesulfeno rast socializma so oplajali in še vedno z močjo nezadržanih valov oplajajo dežele daleč prek slovenskih meja.

Miselni tvorci in dejanski ustvarjalci Osvobodilne fronte so postali več kot najčistejši in najcenjenejši odrazi želja in naprednih težnj golorokega, na smrt obsojenega ljudstva, postali so ljudski junaki in znamiki lepših novih dni. Toda vsi za vestni ustvarjalci Osvobodilne fronte so veliki in pomembni zlasti zato, ker so, opirajoč se na pravilno predvidevanje možnosti uspešnega osvobodilnega boja in možnosti zmage socialistične revolucije, povezali vse napredne sile v enotno fronto. OF je bila neprimerno močnejše ljudsko gibanje kot je to lahko politična stranka. Dejansko je OF povežala vse razrede, vse sloje slovenskega naroda, razen najožjega kroga neposrednih okupatorjevih sodelavcev, izprizencev in najizrazitejših zakrknjenih predstavnikov velike gospode.

Slovensko ljudstvo je leta 1941 zavrglo svojo izrazito pohlevno nravo in svoj celo hlapčevski priklon. Ponosno, četudi z množično umirajočih, kakor se nikoli kot celota tega ni zmožilo, je to naše majhno ljudstvo dvignilo glavo in pesti in udarjalo povsod, vsak dan in na vse načine po sovražnikih, ki so to slovensko ljudstvo že videli mrtvo.

V političnih vrhovih Osvobodilne fronte je bilo nekaj prvih političnih zvez. V osnovah, v množičnem temelju, je bila OF vedno le enovita vseljudska politična, osvobodilna in v svojem bistvu socialistična zveza. Ljudstvo je razumsko in čustveno sledilo Osvobodilni fronti, še več: ljudstvo samo je tvorilo osvobodilno fronto in hkrati najzvestejše in najprizadonejšo sledilo svojemu osebnostno še neznanemu vodstvu.

Ta množičnost in zlitost vodstva z množico je izjemno zgodovinsko dejstvo. Takoj, že v prvih mesecih strašne štiriletnice vojne, so frontovci prehajali v množične akcije, v množična dejanja. Narodna zaščita, zbiranje sredstev, obveščevalna služba, navdušenje za borbene dejavnosti, kaznovanje (zlasti moralno), izdajalcev in vojnihi dobičkarjev, tiso-

čero oblik praktičnega in nenehne boja, lastna partizanska vojska in — na drugi strani — strah in trepet sovražnika so začetni dosežki OF.

V nadaljnjih obdobjih revolucije in osvobodilnega boja se je razvila redna ljudska, slovenska armada. Le-ta je od italijanske kapitulacije dalje štela okrog 31.000 partizanov — borcev, v njeno sestavo pa lahko prištejemo še mnogo več aktivistov, zaščitnikov, terencev, kurirjev, obveščevalcev, oskrbovalcev.

Osvobodilna fronta je ustvarila pravo, prvič resnično ljudsko oblast. Na osvobojenem ozemlju je organizirala splošne, tajne volitve v narodnoosvobodilne odbore, ustvarila je (četudi zaslužno) šolstvo, zdravstveno pomoč, zagotovila red in oskrbo z najnujnejšimi potrebščinami, organizirala in izvedla je agrarno reformo in ustvarila tudi vse druge reforme socialistične ljudske uprave in zagotovila poglavitne pogoje za politično in vojaško zmago socializma. V večjih mestih in drugih okupiranih krajih ter območjih so se prebivalci bolj ravnali po navodilih in odredbah OF, kakor po zapovedih okupatorskih in izdajalskih oblast.

Sledile so zelo hude preizkušnje. Sovražnik je stopnjeval nasilje, množično je ubijal, posiljeval in zapiral ter mučil ljudi in načrtno uničeval narodovo in zasebno imetje. Ljudstvo je odgovorilo z množičnim junatvom. Slabiči so bili izjeme. Moralna in politična moč OF se je krepila. Politična organiziranost in trdnost OF je bila osnova tudi za to, da narodnoosvobodilna borba ni bila nikoli bistveno okrnjena, da ni bila nikoli v zastoju, ampak vedno le v razvoju in razraščanju. Njeni aktivisti in borci nikoli niti za hip niso podvomili v zmago. Ljudstvo nikoli ni klonilo — žrtvovanje in množično junatvo je vedno le raslo. V Osvobodilni fronti organizirano ljudstvo je zmagalo ter doseglo svoje smotere.

Jugoslavija je navidezno, zlasti kot država, leta 1941 povsem razpadla. Kakor Slovenci so se, četudi v različnih razmerah in pogojih, borili tudi drugi jugoslovanski narodi. Vsak narod je imel svojo armado, svojo ljudsko oblast, svoje politične, kulturne in druge družbene organizacije in forume. Vsi pa so bili vendarle ona sama celota, ena sama trdna in nerazdružena celota. Naša, tedaj še nenapisana ustava, je veljala bolj kot kdajkoli. Jezik, kultura, stvarnost in bodočnost so čveteli v vsakem narodu. Pridužili so se nam tudi mnogi borci tujih narodnosti. Svoboda vsakega in enotnost vseh sta bili neskaljeni, kristalno čisti.

Po zmagi v oboroženem boju je Osvobodilna fronta pogumno in ustvarjalno nadaljevala izpolnjevanje svojega zgodovinskega poslanstva. Jugoslavija kot celota, kot skupnost jugoslovanskih enakopravnih narodov in narodnosti, kot socialistična in federativno urejena skupnost socialističnih republik, je silno napredovala in v svetovnih razmerah dosegla nesluten ugled. Slovenija je prav tako napredovala in hkrati prispevala obilen delež jugoslovanski skupnosti.

Toda povojna in sedanja ureditev ne minevata brez hudih težav in pretrsov. Velik del težav povzročajo razmere, v katerih živi sodobno človeštvo. Preživljamo revolucionarne spremembe v gospodarstvu in gospodarjenju; dokaj uspešen je ta večni boj za zmanjšanje pomanjkanja. Znanost in tehnika odpirata nove, nekoč neslutene možnosti. Vse skupaj zastavlja pred človeštvo nove nevarnosti in čisto nove probleme. Razlike med ljudmi so strahovite: eni se že sprehajajo po Luni, drugi še živijo kakor v kameni, predzgodovinski dobi. Še so sile, ki ne le nasključno, po naravnih zakonitostih, grozijo temu ali onemu ali pa celo človeštvu kot celoti.

Tudi Jugoslovani, Slovenci pa še celo, smo izpostavljeni hudim nevarnostim. Mar smo pozabili na nakane velikih sil? Mar ne obstajajo več taki, ki bi nas še vedno, če bi to mogli, preselili, izgnali, nas napravili za hlapce? Mar smo gospodarsko že nepremagljivi in tako močno zavodni, osveščeni in kulturni, da znotraj naše dežele ni več problemov in hudih, težavnih nalog? Mar še vedno nismo spoznali in ocenili nove nevarnosti in veliko vrst človeških in človekovih slabosti, ki se razbohotijo, če jih zavestne in organizirane progresivne družbene sile ne krotijo?

SOCIALISTIČNA ZVEZA Z DELOM ŠE NI DOHITELA OSVOBODILNE FRONTE!

Tako kot je delovala Osvobodilna fronta, ne more in ne sme delovati Socialistična zveza delovnega ljudstva. Pa tudi druge sodobne organizacije ne morejo biti samo nadaljevalke in nosilke tradicij. Toda Osvobodilna fronta je še vedno velika zakladnica naših imenitnih izkušenj in učiteljica za krepitve mnogih izredno pozitivnih lastnosti, ntravi in naprednih dejavnosti.

Socialistična zveza je sedaj tudi ustavno opredeljena, ima svoja zelo lepo napisana pravila, ima svoj program. Toda kakšna razlika!

Osvobodilna fronta je značilna in zgodovinsko pomembna po dejanjih. Napisanih pravil je imela malo; program je bil napisan kratko, toda izvršen je bil tembolj učinkovito.

Socialistična zveza ima imenitne programe, resolucije in pravila, dela pa mnogo premalo.

Rekli bomo: „Saj so drugi in drugačni časi.“ Da, Drugi in drugačni časi so. Toda vedno in v vseh časih se je, če je hotelo zmagati pozitivno, napredno, pošteno in delovno, resnično moralo in se bo moralo boriti zoper negativno, nazadnjaško, nepošteno, leno, lažnivo in nemoralno! Spreminjajo se oblike in sredstva boja. Boj ni le bitka.

Boj za lepši jutrišnji dan naj bi ustrezal razmeram. Je krut, je lahko tudi mil. So demokratične oblike in sredstva brez nasilja in brez prisile. Toda brez boja ni napredka.

Če kdaj, potem naj se ob pripravi ustavnih dopolnil kot ustavno-pravnega odraza nastajajočih nujnih sprememb v ureditvi federativne Jugoslavije, položaja narodov in narodnosti, delovnega človeka ter vseh njegovih združenj in skupnosti, izkaže Socialistična zveza kot resnično vseljudska socialistična zveza! In naj se ne izkaže le z dolgoročnimi programi, pač pa in predvsem s konkretno, jasno, široko, demokratično politično dejavnostjo! Naj se nič več ne odmika od množice majhnih in žal tudi velikih problemov.

Poreče kdo: „Saj imamo samoupravljalni sistem in delovni človek, izhajajoč iz položaja in pravic, ki izvirajo iz njegovega dela, bo sam in v svojih združenjih samostojno in po samoupravnih načelih razreševal družbene, podjetniške in druge probleme.“ Prvi tako lahko rečejo sindikati in še drugi. Toda urejena, humana socialistična družba ne more nastati in se skladno razvijati brez prebudihih krčev, trenj, nasprotij in prebudihih odmiikov od smotnosti in človečnosti, če vsaj najnaprednejše, najbolj osveščene in najstrokovnejše subjektivne sile ne delujejo dovolj skladno, dogovorno in odgovorno.

SZLD: OD LEPIH NAČRTOV DO ČVRSTEJŠEGA DELA!

Krepka Slovenija v krepki jugoslovanski skupnosti se je in se bo lahko razvijala le ob enotnosti in pripravljenosti delavcev, kmetov in vseh slojev, ki tvorijo delovno ljudstvo in prebivalstvo naše dežele, ki se v praksi trudi delati dobro v lastno in družbeno korist. V sedanjih, zapletenih razmerah prepogosto dopuščamo več nepravilnosti kot bi to smeli. Kadar se zlahka, brez osebne in kolektivne moralne, materialne in kazenske odgovornosti razraščata negospodarnost, nekultura, nemoralna, špekulacija, egoizem in kriminal, se neizogibno krhata pozitivno nagnjenje in delovna odgovornost naprednega človeka.

Zato naj Socialistična zveza postane učinkovitejša opora naprednim silam, posameznikom, skupinam in organizacijam in s tem izpriča privrženost dosežkom Osvobodilne fronte slovenskega naroda. FRANCİ KOLAR

Republika Slovenija: naša država

Med najpomembnejše in dalekosežne novosti, ki jih prinašajo ustavna dopolnila, sodi vsekakor opredelitev novega značaja jugoslovanske federacije ter položaja republik in avtonomnih pokrajin Kosova in Vojvodine. To je tudi bil eden od bistvenih namenov sprememb.

Vsi jugoslovanski narodi so v revoluciji in neposredno po njej znova potrdili, da vidijo svojo prihodnost samo združeni v skupni državi. Odločitev za to ni bila težka, saj je bilo jasno, da bi odcepitev od te državne tvorbe pomenila skoraj zagotovo tudi izgubo narodne samostojnosti, bodisi v tej ali drugi obliki. Združevala jih je zgodovinska preteklost, predvsem pa skupen boj za osvoboditev izpod okupatorja. Razvoj tako nastale zveze jugoslovanskih narodov in narodnosti (ta izraz uporabljamo že vrsto let za narodne manjšine, ki predstavljajo kar pomemben del jugoslovanskega prebivalstva) je šel po vojni sem skozi različna obdobja, ki niso bila vselej rožnata. Pod pritiskom nekaterih političnih sil v Jugoslaviji, predvsem tistih, ki so doživele svoj poraz leta 1966 na znanem brionskem plenumu, je dobivala država čedalje bolj centralističen značaj. Republike so bile na zunaj formalno samostojne, ta njihova samostojnost je bila izražena tudi v ustavi, dejansko pa se je dušila pod pezo moči, pooblastil in pristojnosti zveze.

Razrastel se je centralizem najhujše vrste, držal v rokah domala vso zakonodajno oblast, predvsem pa večji del vseh tistih sredstev, ki so jih s svojim delom ustvarjali ljudje. Zveza je s svojimi številnimi organi opravljala tudi veliko tistih nalog in dolžnosti, ki bi jih lahko prav tako dobro in še bolj odgovorno opravljale republike. Povodati je seveda treba, da ležijo vzroki za takšen razvoj tudi v tem, da smo bili pogosto postavljeni pred hude teže, ko smo le stežka zadovoljevali osnovne potrebe ljudi, ko preneka-trikat se kruha ni bilo na pretek. Razumljivo je, da takšni časi zahtevajo kar največje združevanje skupnih sredstev, pa tudi moči in upravljanja. Vendar je hkrati res, da to vselej ni bilo nujno ali vsaj ne v takšni meri. Predaleč bi zašli, če bi hoteli razčlenjevati in opisovati, kje vse so tičali vzroki za vse to in katera sile v naši družbi ter iz kakšnih razlogov so poskušale takšno politiko uveljaviti.

POT, KI NI VODILA K ČVRSTITVI SKUPNE DRŽAVE

Sadovi takšnega razvoja so bili čedalje bolj zaskrbljujoči. Vsem nam je dobro znano, da je med jugoslovanskimi narodi raslo spoznanje, da to ni pot, ki bi vodila k utrjevanju skupne države, ampak nasprotno k njeni nestabilnosti. Republike so se čutile prikrajšane za svoje pravice, za svojo gospodarsko, nacionalno in politično samostojnost. Vse to je grozilo, da preraste v resne spore predvsem med republikami in zvezo. To spoznanje je bilo pred očmi vsem, ki so se lotili sedanjih ustavnih sprememb. Bistvo tega je zelo globoko izrazil tovariš Karđelj z mislijo, da

„ni demokracije in socialističnega samoupravnega napredka za noben narod, če se vsi narodi v naši skupnosti ne bodo počutili enako svobodne in varne.“

JUGOSLAVIJA: ZVEZA SAMOSTOJNIH REPUBLIK

Prvo med novimi ustavnimi dopolnili (XX. amandma) je popolnoma na novo opredelilo tako položaj zveze kot republik in obeh avtonomnih pokrajin, saj pravi, da uveljavljajo delovni ljudje, narodi in narodnosti svoje suverene (vrhovne) pravice v republikah, v SFRJ kot skupni državi pa samo takrat, ko to narekuje njihova skupna korist, njihov skupni prid. Dalje določa ta

amandma, da je republika država. Izreden pomen teh določil, ki so natančneje dodelana še v drugih dopolnitvah, je jasen že na prvi pogled:

Jugoslavija postaja na ta način zveza samostojnih republik, držav, ki so v celoti same odgovorne za svoj razvoj, svoje gospodarstvo, zakonodajo, za vse tiste stvari, ki sodijo k državnosti, ki so življenjskega pomena za njen obstoj. So nekateri takšne naloge in opravila, nekatere takšne dolžnosti, ki jih bo morala po sporazumu z republikami opravljati tudi v prihodnje zveze, tega se vsi zavedamo. Vendar je bistvenega pomena to, da si teh dolžnosti ne bo izmišljala zveza sama, ne bo si mogla sama prisvajati nekaterih pravic in si nakladati opravil, za katera je niso soglasno pooblastile vse republike.

KAJ PRENAŠAJO REPUBLIKE NA ZVEZO?

Ustavne dopolnitve naštevajo naslednje naloge, ki jih republike prenašajo na zvezo, da jih ta opravlja v njihovem skupnem imenu in zaradi skupnih koristi:

zagotavljanje neodvisnosti, varnosti in ozemeljske celovitosti, obramba, zunanja politika, skrb za enoten politični sistem in sistem samoupravljanja, enotni gospodarski trg, usklajevanje enotnega gospodarskega in družbenega razvoja, zagotavljanje temeljnih svobod in pravic vsakemu državljanu.

To pomeni nekoliko preprosteje povedano, da ima zveza na skrbi obrambo države in njeno ozemljsko nedotakljivost; vodi zunanjo politiko, vendar imajo pri tem tudi republike, kot že doslej, pravico, da se povežejo s svojimi zunanjimi sosedi, da razvijajo z njimi politične, gospodarske in druge stike (kot je znano, Slovenija že dalj časa in uspešno sodeluje s sosednjimi deželami v Italiji in Avstriji). Samo po sebi se razume, da vlada v vseh republikah enak politični sistem (red), saj bi sicer to ne mogla biti več enotna država; pomemben del tega političnega oziroma družbenega reda je samoupravljanje v vseh svojih oblikah. Zveza tudi zagotavlja, da je jugoslovanski trg enoten, da torej ne vlada v vsaki republiki drugačen gospodarski red in da so zatorej republike gospodarsko popolnoma odprte, da ne zapirajo trga blagu, denarju, podjetjem, delavcem iz drugih republik. Zveza tudi v skupno korist in ob sodelovanju vseh republik vsklajuje gospodarski razvoj ter razvoj drugih življenjskih področij v vsaj državi.

Obseg dolžnosti in nalog federacije ter njenih organov se je tako temeljito zmanjšal. To pa pomeni, da bo med drugim odpravljena vrsta raznih upravnih in državnih organov, da bo občutno zmanjšan upravni aparat zveze. Vsi dobro vemo, koliko negotovanja je bilo v republikah, v gospodarskih organizacijah in med ljudmi na račun birokracije v zveznem centru, predvsem na račun njenega neučinkovitega dela, neživljenjskih rešitev, togega uradnikovanja itd. Tudi to niso nepomembne stvari, vendar gre še enkrat poudariti, da je prvenstvenega pomena politični pomen nove ureditve razmerij med republikami in zvezo. Odpadli bodo poglavitni vzroki nezadovoljstva, ki so ga vse republike skoraj brez razlike izražale do politične zveze na mnogih področjih. Seveda pa bo zahtevala samostojnost od republik, da prevzamejo nase večji del vseh tistih nalog in opravil, ki jih je doslej z vsemi svojimi državno-upravnimi organi opravljala zveza. To sicer ni majhna skrb, a le redki so, ki izražajo bojazn, da republike temu ne bodo kos.

TO BO SKUPNOST JUGOSLOVANSKIH NARODOV SAMO UTRDILO!

Tu in tam je slišati glasove, da pomcni osamosvojitve republik, njihov novi položaj in „oslabitev“ zveze nevarnost za jugoslovansko skupnost narodov. So nekateri, ki vidijo v tem zelo prihodnost Jugoslavije, češ da jo bo samostojnost republik razmajala ter da utegne postati tako navezadnje še plen zunanjih sovražnikov. Slehernemu razsodnemu človeku ni težko videti, da je bilo za Jugoslavijo nevarno to, da so se v njej kopicila nezadovoljstva zaradi podrejenega položaja republik nasproti zvezi. Če dobivajo z ustavnimi spremembami jugoslovanski narodi takšen položaj, ki jih v celoti zadovoljuje, potem pomeni, da je s tem odpravljen osnovni vzrok njihovega nezadovoljstva, da izgubijo glavne napetosti in da s tem raste notranja politična trdnost Jugoslavije, se krepí njena enotnost ter dobiva načelo bratstva in enotnosti novo vsebino.

To pa je tudi najtrdnjeje poročstvo za nadaljnje skupno življenje jugoslovanskih narodov in narodnosti.

I. RUDOLF

Spominska plošča pred hišo Josipa Vidmarja v Ljubljani, v kateri je bil ustanovni sestanek OF

Tam ob ognju našem si sezimo v roke ...

Danes je minilo točno dvajset let, kar je bilo v Ljubljani ustanovljeno Zdrženje tabornikov Slovenije. Stari ljubitelji narave, skavti, gozdovniki, planinci in drugi, so mu položili temeljne kamne, s tem da so mu določili cilje, ki so jih bili veseli starši in mladina:

vzgajati tabornike v dobre člane človeške družbe, buditi ljubezen do socialistične domovine, razvijati partizanske tradicije ter krepiti obrambno sposobnost ljudstva; s taborjenji, z izleti in s pohodi seznanjati članstvo z naravnimi lepotami, pomagati k medsebojnemu spoznavanju mladine, h krepitvi njene enotnosti, k poglobljanju bratstva jugoslovanskih narodov ter k borbi za svetovni mir ...

Čez nekaj mesecev je pod vodstvom Toneta Gošnika tudi v Novem mestu začel delati prvi taborniški vod, ki je bil jedro spomladi 1952 ustanovljene Družine gorjanskih tabornikov.

Po 20 letih ... Člani prvega taborniškega voda v Novem mestu, fotografirani po ustanovnem sestanku takrat nove organizacije v mestu in sploh na Dolenjskem. Danes je med njimi 5 inženirjev, dva zdravnika, trije dipl. pravniki in zasebni mojster-obrtnik. V sredini: prva taborniška delavca v Novem mestu: Tone Gosnik in prof. Jože Glonar.

„Tudi Rod gorjanskih tabornikov je 30. novembra polagal na občnem zboru obračun svojega dela. Občnemu zboru je prisostvovalo veliko število članov ter 50 zastopnikov sol in staršev iz Novega mesta. Tudi v Novem mestu se je naša organizacija tako močno utrdila, da se je na občnem zboru preimenovala iz družine v rod. Prof. Andoljšek je na občnem zboru priporočil organizacijo vsem staršem, ker je večkrat opazoval tabornike, kako so se na izletu razlikovali od drugih mladincev in mladink ...“

Tako je poročal TABOR, glasilo združenja tabornikov Slovenije v 9-10 številki leta 1952.

Kar inako se stori človeku, če pogleda orumenelo fotografijo udeležencev tega občnega zbora, kako stoje pred vhodom v novomeško gimnazijo neki otroci, med njimi pa starši in profesorji, kako nič hudega sluteč gledajo v svet, kako trdno so prepričani v načela, na katera so pravkar prisegli. Takih občnih zborov ni več, ne pri tabornikih, ne kje drugje. „Kakor lepe sanje spomin bo na te dni ...“ – tako poje najlepša taborniška pesem in tako se izpolnjuje ...

Pa vendar vse le ni bilo zaman! Stotine mladih ljudi, ki so v teh dvajsetih letih vstopile v taborniški rod, niso iz njega nikoli izstopile. Ne hodijo več na sestanke, ne postavljajo več šotorov in ne plazijo se več skozi goščavo za tajnimi sledovi – v srcih vseh pa je ostal plamen, skrivnostno močan spomin na taborni ogenj, na tovarštvo in mladost, ki jih ni moč pozabiti. To je organizacija, iz katere ni nihče izbrisan, čeprav ne plačuje članarine.

Nekje nad smrekami struškega boršta je prerezal temo oster krik nočne ptice. Vesela pesem Mladih borov iz Celja, ki so kurili taborni ogenj na jasi ob Krki, je utihnila kot bi odrezal. Bilo je slišati klokotanje reke in šelestenje trsa, ki ga je upognila rahla sapi-

ca nad dolino. Tišino je zmotil kratak, top udarec. Nekdo iz kroga pri ognju je skočil proti sredini in nekaj pobral:

„Fantje, puščica!“

Priletela je izpod neba. Na njej je bil navit listek:

NOCOJ NAPADEMO. PAZITE NA ZASTAVO! GORJANSKI TABORNIKI

Okrog ognja je završalo. Podvojite straže! Dva najstarejša fanta naj spita v gospodarskem šotoru! Taborovodja naj zloži zastavo pod svoje vzglavje! Pogasi ogenj!

S skale nad taborom pa so neslišno zdrsele v gozd tri postave. Zadnja je imela v rokah lok in tul za puščice čez ramo.

Po kratki zmedbi, ki je navzlic vsemu nastala okrog pol treh zjutraj v taboru Mladih borov, je izginila zastava izpod taborovodjinega šotora. Samo za trenutek je pogledal skozi vhod šotora, kaj se je zgodilo, in ko se je obrnil, je bilo zgolj prazno! Zaklical je preplah, prepozno ...

Več kot 2000 ljudi se je zbralo okrog tabornega ognja na II. zletu ZTS na Ostroznem leta 1954. To je bil taborni ogenj z velikim programom. Napovedovalec je naznanil dolensko točko. Visoki plameni grmade so še poudarili ognjevit ritem trobente in bobna. Beethovnov Turški marš! Kdo bi mogel pozabiti polet plesalcev, ki so v divjem galopu pridrveli do pasu goli, s turbani, z zlatimi ščiti in handžarji iz teme skozi presledek med gledalci. Skoraj tri mesece je vadil prof. Dobovšek to skupino. Uspeh ni izostal: razigrani janičarji so tako navdušili prisotne, da so ploskali in vzklikali kot v pravi areni. Janičarji so morali ples ponoviti. Plesali so strastno in zagnano, tako da jim je proti koncu že zmanjkovalo moči. V tretje ga navzlic vztrajnemu ploskanju publike niso mogli ponoviti ...

Tabor v Košcu ob Kolpi je bil najhujša preizkušnja znanja, vztrajnosti in tovarštva. Vso taborno opremo, ki so jo pripeljali na dveh velikih džem-

sih, je bilo treba prenesti na ramah čez deročo Kolpo na taborni prostor, do kamor ni bilo ne mostu ne ceste. S taborniki je šotorilo tudi 60 medvedkov in čebelic (najmlajših članov). Pohodi v divjo in skrivnostno okolico, zahtevne terenske in nočne vaje, prijateljstvo s prijaznimi domačini, Belokranjci tostran Kolpe in Hrvati okrog Košca, so prinesli temu taboru naslov najboljšega v vsej zgodovini odreda. Vsi težki trenutki, kot postavljanje tabora v 3-dnevem nalivu, reševanje broda z medvedki in čebelicami, ki ga je narasla Kolpa nesla proti nevarnemu slapu, tavanje skozi pragozd pod Črno glavico in divje živali, ki so dodobra prestrašile nekaj nočnih stražarjev, ko so prihajale pit k tabornemu izviri – vse to je tovarštvu in zvestobi dajalo novih moči.

Še 500 metrov ... še 400 ... še 350 ...

Slo je za dragocene točke na taborniškem mnogoboju v Kumrovcu. Naša ekipa bi v orientacijskem krosu lahko prevesila zmago na stran Novomeščanov. Leto za letom sta se sreča in z njo prehodni pokal selila iz rok Rodu temnega hrasta (Hrastnika) v novomeške šotore in narobe. Dvajset ekip iz vsake slovenske enote je teknovalo v taborniških znanjih za to najvišje priznanje; najhujša nasprotnika sta bila prav Hrastnik in Novo mesto. Hrastničani so takrat v krosu startali pred nami in ko je nekdo od njih vprašal:

„Fantje, imamo uro?“ je eden od naših hitro zabelil:

„Kaj boste z uro, koledar vzemite s seboj ...!“

Zdaj pa ... šest kilometrov teka z vmesnimi nalogami smo že imeli za seboj ... še tristo metrov ...

Branko se je zgrudil: „Ne morem več!“ Nesli smo ga zadnjih tristo metrov in ga sami že popolnoma izčrpani z zadnjimi močmi privlekli skozi cilj.

Zmaga je bila naša. Čez dve leti pa še pokal v trajno last!

Ljudje, ki so se ta večer sprehajali po novomeškem trgu, so se zdrznili. Pod muzejem pri Kapitlju je odjeknila eksplozija. Mesto je bilo že tako nekam vznemirjeno, čeprav ni bilo videti nič nenavarnega. Pa vendar so vse

ulice nadzorovale taborniške patrole, več kot stotim „okupatorjevim agentom“ ne bi mogla uiti niti miška! Čeprav so vedeli, katera poslopja bodo napadli „ilegalci“, čeprav so imeli osebne opise teh ljudi – najbolj zvit diverzant iz „partizanskega podzemlja“ je nalogo uspešno izpeljal.

Novomeška akcija „ilegalec“ je postala po vsej Jugoslaviji priljubljena taborniška igra, v Ljubljani jo organizirajo vsako leto v počastitev dneva OF. Tudi „Partizanski kurir“, ki mora iz ostro zastraženega mesta odnesti pošto na osvobojeno ozemlje in „Vohun F“, ki mora sovražniku pred očmi neopaženo fotografirati važne objekte ali dogodke, nato pa v skritem kotičku (npr. stranišču) razviti film in ga prenesti iz okupiranega mesta v gozd, sta partizanski igri, ki vzgajata mlade ljudi v spretnostih ljudske obrambe, hkrati pa tako učinkovito obujata tradicijo NOB, da jih malo katera prireditelj lahko bolj. „Kurir“ in „Vohun“ sta patent novomeških tabornikov, ki so ju tudi prvi izvedli.

Kaj vse niso poskusili gorjanski taborniki v teh dvajsetih letih! Peš so se odpravili po poti delegatov II. zasedanja AVNOJ v Lajce, skoraj vsako zimo taborijo v snegu, čeprav zdrkne živo srebro globoko pod ničlo, veslajo v sandolinih po najbolj živih brzicah Kolpe od Osilnice do Starega trga in čez slapove Krke mimo Zagradca in Šmihela, taborijo na vseh koncih Jugoslavije od Lesca do Ohridskega je-

zera, od Maribora do Kastel Sućurca, organizirali so mladinsko delovno brigado, delali opeko v Zalogu, spravljali seno nad Gačami, pogozdovali Ragov log, obiskali so domače spomenike NOB, grobišča, bolnišnice in baze, bunkerje in tiskarne, poslušali stare borce in borke na tabornih ognjih od Podstenice do Bizeljskega, od Frate do Bučke in Tanča gore, markirali poti do najskritejših partizanskih zanimivosti, improvizirali napade in bitke, prihajali na partizanska srečanja, prehodili so Rog in Pohorje, Gorjance in Triglav, postavili dve kladari na Otočcu in Gorjancih, izdajali več let tri svoje časopise, udeležili so se vseh jugoslovanskih in slovenskih taborniških akcij ...

Teško je na tako majhnem prostoru opisati vse, kar so počeli dvajset let. Nemogoče je prešteti vse vodove sestanke (poprečno jih je v odredu 10 na teden!), saj niti podatkov za vse taborne nismo mogli zbrati. Kako naj zmerimo tisoče kilometrov, ki so jih prehodili vsi novomeški taborniki skupaj na izletih in pohodih? Koliko tabornih objektov so postavili, koliko ročnih del naredili? Kolikokrat je zavihrala zastava nad glavami, kolikokrat je zaprasketalo brinje vrh svečane pagode? Koliko ljubezni do narave, do ljudi in življenja je ostalo v teh srcih?

Morda pa le spet prihaja čas, ko bomo vsi iskreno vzkliknili, kot takrat na prvem občnem zboru:

S PRIRODO K NOVEMU ČLOVEKU!

M. MOŠKON

Zadnji letnik novomeškega in straskega taborniškega roda na lanskem taboru ob morju. (Foto: M. Dobovšek)

Ko so novomeški taborniki za postavitev lastnega doma organizirali mladinsko delovno brigado, so poleg delovnega in običajnega tabornega pripravili tudi poučni in športni program. Največ zanimanja je bilo seveda za učenje v voznji z mopedom.

Samostojno življenje v naravi zahteva mnogo znanja in izkušenosti. Tisoč spretnosti, ki se jih nauče taborniki na sestankih na prostem ali v sobi, jim bo koristilo v vsakodnevnem življenju in ob izjemnih priložnostih. Sposobnost opazovanja, sklepanja, telesna vzdržljivost in iznajdljivost, ki jih nudi taborniška vzgoja pravzaprav mimogrede, so veščine, kakršnih mlademu človeku ne more dati nobena druga organizacija. Na sliki: medvedki in čebelic pri „branju“ gozdnih sledov. (Foto: M. Moškon)

PIONIR za srečo OTROK

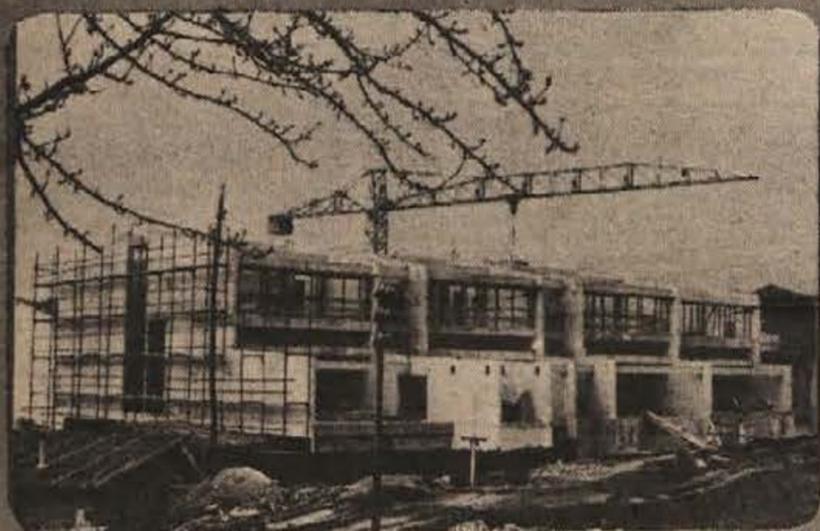
Otvoritev v Banjaluki

Tudi v Škocjanu še letos

Otroci so naše največje bogastvo, se radi pohvalimo. Modrost pa pravi, da je najbogatejša tista država, ki največ vlaga v napredek znanja. Vidite veselje v očeh teh otrok, oblečenih v narodne noše? Novomeško gradbeno podjetje je po hudem potresu, ki je prizadel Banjaluko, v rekordnem času postavilo novo, sodobno šolo. Izpod šotorov so se spet preselili v šolske klopi, med odmori spet odmeva sproščen smeh veselih učencev in učenk...

Pionir pa prihaja in odhaja. Prihaja na njive, na travnike, med kozolce, njegovi buldozerji se zarijejo v mastno zemljo, v pesek, gradbinci se zaženejo v delo — šola pa raste; ko je zgrajena, gredo gradbinci Pionirja naprej, znak podjetja se pojavi na drugem mestu... Pionir gradi šole!

V Bršlinu hitro raste

Šolarji urejajo gredice

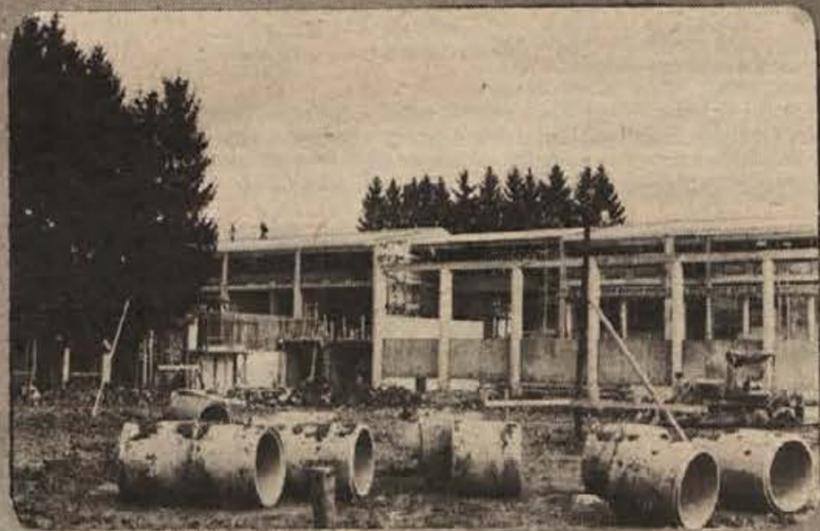

Lani so slovesno odprli šolo v Banjaluki, veselili so se otroci za novomeški občinski praznik, ko so v Šmarjeti dobili novo šolo; starim ženicam so tekle solze, ko so se sprehajale po razredih, ko so skupaj z učenci gledale moderno opremljeno šolo.

Veselili so se tudi v Brežicah, kjer so se iz stare, pretesne šole preselili učenci v moderno, svetlo šolo!

Letos bo Pionir odprl še več novih šol na Dolenjskem. Gradijo v Škocjanu, gradijo v Krškem, zidajo šole v Novem mestu. Do novega šolskega leta naj bi zgradili vse te štiri šole. Nekaj tisoč dolenjskih šolarjev se bo spet preselilo iz temačnih zgradb in večizmenskega pouka v moderne šole z dopoldanskim poukom.

Pionir se zaveda, kako pomembna je gradnja šol. Zato si vedno prizadeva, da gradi hitro in kvalitetno.

Gradbišče v Novem mestu

Veselje ob novi šoli

Sola v Brežicah

tistega
lanskega
dne

Nezakonska mati

Vidva se imata pa zelo rada!
Štiri besede sem se približal mladi materi, ki je z otrokom v naročju čakala na avtobus. Opazoval sem, kako se ji je mali ne-bogljencek skušal dobrihati. Z negotovo ročico je iskal zdaj nos, zdaj uho, mamica mu je nastavljalala le usta in se mu smehljala. Gledal jo je vprašujoče, kot da ne more razumeti, zakaj mu nagaja in ne dovoli, da bi jo pocukal za uho.

Videl sem že veliko podobnih primerov, a so šli nekako mimo mene. Med tema dvema pa je bilo nekaj več, nekaj lepšega, skrivnostnega, nekaj, kar je bilo samo njuno. Prvi hip sem pomislil: „Srečno poročena!“

Videl sem, da sem jo s svojimi besedami zmotil. Verjetno ni doslej še nikoli slišala podobnih besed priznanja. Morda je že dolgo čakala na trenutke, ko bo lahko pred svetom pokazala svoje dejanje kot lepo in plemenito.

Bil sem ji tujec, pa vendar mi je zaupala svojo preteklost. Povedala je, da je pač nezakonska mati. Verjetno sem jo čudno pogledal, ker je nadaljevala:

„Ali mi ne verjameš?“
Škoraj nisem mogel verjeti, da je lahko tako prikupna, srečna in polna življenja in da na njenem obrazu ni videti sledu solz, razočaranja in krivde.

„Veš, sedaj sem z njim tako srečna,“ je dejala. „Zelo je priden.“
Verjel sem ji. Vsak je lahko opazil, da je med njima velika ljubezen.

Bila je prepričana, da je fant, ki ji je govoril o ljubezni, samo njen. Ko je spoznala, da bo mati, je fant postajal vedno bolj čuden in začela je dvomiti, če nima še katere druge. Po naključju je izvedela, da je njen sum upravičen. Ob neki priložnosti sta se pogovorila.

„Videti si zamišljen,“ mu je rekla. „Ka je s teboj zadnje čase? Ali si bolan? Vse vem. Ne bi bila rada v tvoji koži. Vzemi njo, če jo pač ljubiš. Ne skrbi zame in za otroka! Tudi brez tebe bo zrasel. Ne poznaš me, sicer ne bi ravnal tako, kot si. Nisem bila deklica, s katero si se igral. Bila sem ženska in sem vedela, kaj delam. Zato bom tudi sama nosila vso težo prevare. Takega, kot sem te spoznala sedaj, nisem nikoli ljubila!“

Ljudje so napisali romane o njih, ki so v podobnih razmerah tonile v morju solz ali obupa ali pa so svoje otroke puščale na pragu hiše in se celo z dojenčki v naročju poganjale v valove umazanih rek. Sprašujem se, zakaj molčimo o tistih, ki so drugačne. Mar niso vredne besed? Navadno jim privoščimo le tiste, ki se nam zdijo najbolj hropokletne, pa še vedno predobro za „grešnic“.

Zama bi morala napisati te vrstice. Če bi jih napisala tako, kot jih je pripovedovala, bi povedala veliko več. Vem, da je preskromna, da bi storila kaj takega, toda njene besede so bile tako lepe, da je prav, če zanje zve več ljudi. S svojim plemenitim dejanjem je pokazala, da je prav tako lepa z otrokom v naročju kot brez njega in prav tako vredna zaupanja in ljubezni.

Morda bo prebrala te vrstice, morda jih bo shranila in jih nekoč prebrala otroku, da jo bo lažje razumel in bo nanjo ponosen.

IVAN SKOFLJANEC,
Leskovec

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

O božji bradi in novomeških osnovnih šolah

Bog je najprej sobi brado ustvaril, v perspektivni plan pa je razvrstil stvarjenje raja za druge. Tujce in osat po poljih, vinogradih in košenicah, ki ju človeški rodu še danes v potu svojega obraza, pull, cuka in puka, nas spominjata, da Bog svoje obljube do dandanašnjega dne še ni izpolnil. Izgovarja se sicer na izvimi greh, vendar ga imam močno na simu, da mu je prejkone zmanjkalo ilovnatih sredstev.

Take in podobne misli so se mi pletle po glavi po poslednem zboru volivcev Nad mlini. Beseda je tam stekla tudi o novih osnovnih šolah. In pojasnila nam je tovarišica ravnateljica s šmihelske osnovne

Družine nič ne podpira!

Lani v decembru smo brali v Dolenjskem listu o Leopoldu Mikliču, bivšem davčnem izterjevalcu iz Sentejnerja, ki je bil obsojen zaradi prisvajanja tujeje denarja. V zadnjem odstavku tega poročila je pisalo, da Miklič skrbi za dve družini, pa se ljudje sprašujejo še zdaj, odkod ti družini, za kateri naj bi skrbel.

Kot obtoženčeva žena izjavljam, da Miklič ne skrbi za svojo družino, saj ima že 20 in 21 let stara sinova, jaz pa sem tudi v službi. Razon tega Miklič že več kot tri leta ne živi s svojo družino. Poide Miklič je že poletu 1967 hodil k takrat 16 let stari Martini Slak, ki je bila v službi v gostilni Recej v Sentejnerju; pozneje, vendar še isto leto, je Slakova tisto službo pustila in živela pri Podetu Mikliču, ki se je preselil v fotografski lokal Martina Slak je bila brez službe do 1970, nato pa se je zaposlila v šentjernejški ISKRI.

Ko se je Pokle Miklič odselil od svoje družine, je dal denar le mlajšemu sinu do 18. leta, to je do decembra 1968; starejšemu sinu, ki je medtem služil vojaški rok, pa ni dal niti pare. Da je to resnično, jamčim s svojim podpisom.

MARIJA MIKLIČ,
Sentejnerj 138,

Rudi ima že milijon starih dinarjev

Za invalidski voziček Rudija Žlajpaha so v preteklem tednu pri blaginji našega lista prispevali:

Francka Dular iz Novega mesta 50 din, Lojze Medle iz Amberg 20 din, delavci obrata TDP v tovarni NOVOLES v Straži 238 din (pobiral je Drago Nikolčič), Milka in Miha Jakše iz Betzdorfa v Nemčiji 100 din, kolektiv občinskega sodišča Trebnje 120 din, Stelka Burja s Senovega 30 din, Leopold Lovšin iz Ravensburga v Nemčiji je med prijatelji zbral za Rudija 35 mark, za katere smo dobili v banki 142.05 din; neimenovana iz Novega mesta 50 in, vaščani iz Gornje Straže (pobirala je tov. Marija A3) 970 din, Fani Somrak iz Novega mesta 10 din.

Podmladkari Rdečega križa v 4. razredu osnovne šole narodnega heroja Martina Kotarja v Sentejnerju so zbrali med prebivalci Sentejnerja in okoljskih vasi 931 din; največ prispevkov so zbrali učenci Barbka Močivnik, Vesna Metelko, Ervin Mlekut, Jožica Bele, Majda Colarič in Marija Luzar.

Na žiro račun Dolenjskega lista je neimenovana darovalka iz Domžal poslala 20 din.

Do ponedeljka opoldne je imel Rudi Žlajpaha na svoji hranilni knjižici na DBH že 10.348.20 din. — Vsem darovalcem: iskrena hvala!

DOLENJSKI LIST

šole, da bomo prihodnje leto zastavili pouk v eni sami izmeni in se s tem menda postavili na prvo mesto v Sloveniji, kajti drugje bojša še povsod delajo na dva šlita. Razmeji in zakoličili so tudi nove šolske okolice in vse je bilo že videti v najlepšem redu, ko je nekdo sprožil vprašanje, kako bo zdaj z otroki iz Zdinje vasi in menda še iz nekaterih zaselkov više v hribu, ki vsak dan po 15 km pešajo do šole in domov.

Prva reakcija je bila seveda, naj se občani Nad mlini brigajo predvsem za svoje mlince ter puste probleme drugih lepo pri miru. Toda vse kaže, da temelji socialistične morale poženejo zunaj šol globlje korenine kot tam, kjer jih poklicno in po službeni dolžnosti zasajajo in utrjujejo, in občani so pletli dalje.

Tovarišica ravnateljica je potem pojasnila, da o teh vseh zares še niso kaj dosti razmišljali, da pa zdaj bodo, vendar se kaj posebnega ne bo dalo storiti, ker bi bil ob eventualnem prešolanju teh hribovskih otrok ogrožen obstoj otoške osnovne šole, kamor zdaj hodijo.

Ker sem bil malce v dvomih, če je res tako, sem kasneje povprašal za dodatne informacije po telefonu na pravo mesto in izvedel, da je tista o ogroženem obstoju Otočca iz trte izvita.

Potem smo izvedeli še, da teh otrok sicer ne vozijo na Otočec v šolo zaradi slabih potov, čeprav zakon to občini nalaga, vendar tega zakona tako ali tako nikjer v Sloveniji še niso izpolnili in čemu bi bili potem tankovestni v Novem mestu. Tako prijatelji je pojasnil predstavnik občine.

Ostalo je pri obljubi, da bodo o teh otrokih še razmišljali, da pa so tako v planu pri drugi fazi gradnje šole v Briljanu. (Tedaj se mi je prvič pojavila pred očmi častitljiva dolga, bela, skodrana božja brada.)

Nato sem sam vprašal, kakšni so načrti za šolanje Ciganov. Zvedeli smo bili namreč predtem, da občinska skupščina v svojem proračunu za problematiko Ciganov ni namenila nobenega denarja. Pa je spet na poti huda ovira. Cigani ne pošiljajo otrok v šolo menda že dije časa (tega bo že kakih dva tisoč let) in tako se je nabralo nepismenih šoloobveznih okoli 80 samo v novomeški okolici. Žal pa so precej enakomerno razporejeni v starostne skupine od 7. do 15. leta in bi jih bilo težko posesti vse na enake stočke. Zato za letos ni predvidena kaka obsežnejša akcija za vsolanje Cigančkov (celo sedemletnih ne), čeprav jim formalno seveda nihče ne brani hoditi v šolo. Zdi se mi, da je bilo v Prekmurju in celo drugod po Dolenjskem v tem smislu storernega dosti več. Brez šolanja, ki bo najbrž moralo biti malce specifično za te otroke, ne verjamem, da bi se dale te reči spodobno urediti. Dolenjski list se je duhovito vključil v reševanje te problematike v prvopriprilski izdaji v članku o genocidu.

Joj, saj sem spet na zboru volivcev. (Božja brada pa me je že vsega opleta in obrasla in kar omotičen in btežen sem že od sladkih obljub.)

Da, da, kaj bo zdaj v čudotivo urejenem osnovnem šolstvu z malčki iz posebne šole v Šmihelu. Da, tovariši, za reševanje te problematike pa smo se zavzeli v pletnem načrtu. Za to šolo predvidevamo novo zgradbo, kjer bosta internat in šola skupaj. Vsakršno parcialno reševanje te problematike bi bilo zaradi improvizacije škodljivo. Če pa že nikakor ne bo šlo drugače, bi morda lahko ta šola dobila za popoldanski pouk na voljo kako učilnico v šmihelski osnovni šoli. (O ljubi Bog, kakšna ganljiva skrb! Zadušil me boš s svojo brado.)

Res je sicer, da bi se začasno to

dalo reševati na humanejši način. Recimo takole (povzete nekega formalnega predloga):

Hiša, v kateri je zdaj urejeno podaljšano bivanje učencev osnovne šole Katje Rupena, naj bi bila internat posebne šole, pouk pa naj bi bil popoldne v šoli Katje Rupena. Internat srednjih šol v Šmihelu bi lahko povečal svoje zmogljivosti, ki so kritično majhne.

Seveda bi se po petih letih posebna osnovna šola najbrž še vedno rada preselila v nove prostore.

Ali bi lahko stišali pripombe k temu predlogu?

In ko smo že pri varstvu. Neka tovarišica učiteljica je pojasnila, da so v oddelku za podaljšano bivanje zlasti v nižjih razredih predvsem otroci premožnih staršev. (Menda so nedavno tega otroci preštevali tiste, ki imajo doma po dva avtomobila.) Otroci vozači pa morajo na šolo čakati v kletnih prostorih osnovne šole Katje Rupena brez kakršnegakoli varstva in menda v ne pretirano primernih okoliščinah. Tudi oster komentar na take pripombe, ki so gotovo opravljane, in njihov popoln demant bi sodil v časopis.

Naj povzamem. Mali bogovi (tako se imenujemo Novomeščani že nekaj časa) smo dobro poskrbeli za šolanje svojih otrok (če ne morda celo najbolj v republiku). Pozabili pa smo na hribovčke (pešce in vozače).

Darilo bratu v Avstralijo

Pred kratkim je naš dolgoletni naročnik in zvesti prijatelj Dolenjskega lista Stanko Vidoš iz Stražnjega vrha pri Crnomlju postal svojemu bratu Jožetu v Avstralijo takole pismo:

„Dragi brat, ne smem več odlašati z naročilom našega ljubljenskega domačega časopisa, ki izlaja že dolgo vrsto let. V domovini smo z Dolenjskim listom zelo zadovoljni, upam pa, da tudi Ti ne boš nad njim razočaran. Danes sem Ti ga naročil in plačal za leto dni naprej. — Ko pišem te vrstice, mislim na Tebe in Ti želim vse dobro za nedavni god, iz srca pa Ti vsi domači želimo vse najboljšje in skorajšnje svidenje! — Lepe pozdrave Ti pošilja brat STANKO VIDOŠ z družino.“

Tako je ustregel Stanko Vidoš bratu Jožetu, ki živi že 30 let v Avstraliji in ki ga letos željno pričakujejo na obisk v stari domovini. Vsak teden prinaša zdaj časnik tudi Jožetu Vidošu v daljno Avstralijo novice z rodne grude. Cesar ne more narediti Stankovo pismo, opravi namesto njega naš domači list. Nad 900 stalnih naročnikov ima naš tednik v 28 državah po vsem svetu.

na Cigančke in na tiste malčke s posebne šole. Zanje imamo poln cekar obljub. (Če se v božji bradi ne bom zadržal, upam, da me bodo pokončali ogenj in žveplo in srd, ki mi ga bodo žili na glavo vsi, ki sem jih opravljal.)

JANEZ FERBAR,
Novo mesto

Tudi na cesti smo ljudje...

Marjan Brenčič je 30. marca peljal v Zagreb izdelke ljubljanske tovarne Kolinske. Na pot se je odpravil kmalu po polnoči, tako da sta kazalca na uri kazala že 1.30, ko je prispel na Catež ob Savi in ustavil.

Ko je stopil iz kabine, da bi se malo pretegnil, je zavohal neprijeten dim. Pregledal je vozilo in se zgodil: med kabino in kesonom je gorelo. Ni pomisljal, kaj mora napraviti; v kabini je odpel pripravo za gašenje, jo naravnal proti ognju in pritisnil. Pena je udarila iz aparata, vendar ognja ni zadušila.

Voznik je ves obupan poklical brežičke gasilce, vendar ti tovarnjaka niso mogli več rešiti, ko so prispeli na kraj nesreče. Tovor, keson, zadnji dve gumi in tapetirani deli v kabini so medtem že pogoreli. Z gašenjem pa so preprečili še večjo škodo.

Po mnenju komisije je ogenj nastal zaradi kratkega stika na električnem kablju, ki je spajal dele vozila. N. N.

Še: praznik le za izbrance?

Na članek pod naslovom „Trebelno: praznik le za izbrance?“ ki je bil objavljen na tej strani 15. aprila, dajem naslednji odgovor:

Res je, da smo za dan žena praznovali tudi na Trebelnem, toda ne za družbeni denar, marveč na svoje stroške. Nekateri so prinesli vino in kaj za pod zob, tako da smo se ob prigrizku lahko skupno povesečili. Ni res, da je bilo povabljenih samo šest parov, na praznovanju nas je bilo približno 20, med njimi tudi nekaj „mučenikov“.

Prav bi bilo, da bi žena, ki je dala članek v časopis, podpisala sama sebe, ne pa drugo osebo, ki ni prav nič kriva. Na koncu naj še poudarim, da bi bilo prav, ko bi vsako leto priredili podobno slavo v vsaki vasi, seveda ne za družbeni denar. Dodam naj še, da ni bilo na Trebelnem na praznovanju nobenega odbornika. Menim tudi, da se morajo tisti, ki širijo neresnične vesti, popreje o zadevi prepričati.

ANTON KLEMENČIČ,
Trebelno 7

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete

ANICE MIKEC z Malega Slatnika

se iskreno zahvaljujemo dr. Janžekoviču za njegovo požrtvovalnost, zdravnikom in strožnemu osebju internega oddelka, sosedom, posebno družinam Slejkovec in Kalin za vsestransko pomoč, darovalcem venecv in cvetja in vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo govorniku tov. Pipa za poslovitve besede in pevcev iz Bele cerkve ter gospodu župniku za spremstvo in obred ter vsem, ki ste sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Se enkrat prav lepa hvala.

Zalujoči: brate in sestra z družinami in drugo sorodstvo

IVAN SLAPŠAK

Po dolgi in težki bolezni nas je za vedno zapustil nepozabni mož in oče

JOŽETA PEČAVERJA iz Podhoste 8

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancom, prijateljem ter vaščanom Podhoste. Posebna zahvala Jožetu Šerciju, Francu Medicu in Alojzu iz Meniške vasi, Rudiju Zamidi in Ivanu Šerciju, ki so v tako težkih trenutkih priskočili prvi na pomoč. Zahvaljujemo se tudi duhovščini iz Dolenjskih Toplic ter pevskemu zboru, za podarjene vence Novolesu, GG Straža in ostalim, ki so nam izrekli sožalje, ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Vsem skupaj še enkrat prav iskrena zahvala.

Zalujoči: žena Justina, sinovi Ivan, Marjan in Stanko ter drugo sorodstvo

JOŽETA PEČAVERJA iz Podhoste 8

Ob tragični in nenadomestljivi izgubi našega skrbnega moža in očeta

MARJE ŠALEHAR iz Ločne

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancom, sosedom, darovalcem venecv in šopkov cvetja ter vsem, ki so nam izrekli sožalje. Iskrena hvala dr. Šavliju in ostalim zdravnikom ter medicinskemu in strežnemu osebju novomeškega kirurškega oddelka. Lepa hvala sodelavcem, upravi in sindikalni družnici OBS Novo mesto za podarjene vence in pomoč, sodelavcem in sindikatu tovarne zdravil Krka, sodelavcem občinskih zaporov v Ljubljani in Ivanovim sosedom, gospodu župniku za opravljeni obred in vsem, ki so našo ljubo mammo spremili na zadnji poti. Se enkrat prav lepa hvala.

Zalujoči: otroci z družinami

ZAHVALA

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša ljuba mama in stara mama

NEŽA LUŠINA iz Bele cerkve

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancom, prijateljem in sosedom za pomoč, darovalcem venecv ter cvetja in vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo govorniku tov. Pipa za poslovitve besede in pevcev iz Bele cerkve ter gospodu župniku za spremstvo in obred ter vsem, ki ste sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Se enkrat prav lepa hvala.

Zalujoči: sin Franci, hčerka Milka, Anica in Neži z družinami

MARJE HUSIČ iz Ostroga

Ob boleči izgubi naše ljube mame in stare mame

MARJE ŠALEHAR iz Ločne

se najiskrenejše zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancom, ki so med njeno boleznijo in ob njeni smrti z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje, jo spremili do zadnjega počivališča in ji poklonili vence in cvetje. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju internega oddelka splošne bolnišnice v Novem mestu, ki so se več let trudili, da bi ji vrnil zdravlje. Posebno zahvalo izražamo dr. Vjekoslavju Frlanu iz Kostanjevice, ki jo je celo desetletje redno obiskoval in ji lajšal trpljenje v času njene težke bolezni. Iskrena hvala kolektivu Iskre, Društvu upokojencev in ZB Sentejnerje za vence in spremstvo na zadnji poti, prav tako gospodu župniku. Prisrčna hvala vsem!

Zalujoča hčerka Marija, por. Znidaršič, zet Jože in vnukinja Silvica

Ob prerani smrti naše ljube mame

MARJE ŠALEHAR iz Ločne

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancom, sosedom, darovalcem venecv in šopkov cvetja ter vsem, ki so nam izrekli sožalje. Iskrena hvala dr. Šavliju in ostalim zdravnikom ter medicinskemu in strežnemu osebju novomeškega kirurškega oddelka. Lepa hvala sodelavcem, upravi in sindikalni družnici OBS Novo mesto za podarjene vence in pomoč, sodelavcem in sindikatu tovarne zdravil Krka, sodelavcem občinskih zaporov v Ljubljani in Ivanovim sosedom, gospodu župniku za opravljeni obred in vsem, ki so našo ljubo mammo spremili na zadnji poti. Se enkrat prav lepa hvala.

Zalujoči: otroci z družinami

IZREDEN USPEH ŠTIRIMESEČNE AKCIJE MED NAŠIMI NAROČNIKI

Jelka Lavrič odhaja na zdravljenje!

Kolektiv IMV iz Novega mesta bo prepeljal Jelko Lavrič na zahodnonemško kliniko s svojim sanitetnim kombijem — Doktor Hans Selzer pričakuje našo bolnico v nedeljo, 25. aprila 1971 — Jelko spremljajo najboljše želje in pričakovanja vseh naših bralcev in prijateljev!

V ponedeljek smo dobili odgovor na naše zadnje pismo, ki smo ga 8. aprila poslali dr. med. Hansu Selzerju, lastniku zasebne klinike za multiplo sklerozo v Schoenmuenzachu (Schwarzwald). Dr. Selzer se je zahvalil našemu uredništvu za sodelovanje in trud, ki smo ga vložili v „dobro stvar ter v interesu mnogih bolnikov, ki v Jugoslaviji bolehalo za multiplo sklerozo“, kot piše v prijaznem odgovoru, s katerim nam je svetoval tudi najkrajšo pot čez Muenchen in Stuttgart do klinike v Schoenmuenzachu. V soboto zjutraj bo Jelka odpotovala v Zahodno Nemčijo, kamor jo bo peljal sanitetni kombi kolektiva IMV iz Novega mesta, spremljala pa jo bosta njena mama in predstavnik našega lista.

Želje več tisoč naših naročnikov, prijateljev in številnih bralcev Dolenjskega lista se začnajo uresničevati: v nedeljo bo Jelko sprejeli na prvo trimesečno zdravljenje na zasebni zahodnonemški kliniki. Zolimo ji vse najboljše in najlepše! Vemo, da ji bo hudo, ko se bo v

O poteku zdravljenja bomo bralce seveda že čez kratek čas obvestili, čeprav seveda ne bi bilo pravilno, da bi čez noč pričakovali čudež! Huda bolezen je v 17 letih zapustila na Jelki težke posledice, z nemške klinike pa so nam že prvi pisali, da bosta potrebni dve zdravljenji po tri mesece.

Akcija našega lista je izredno uspeša. Do danes so zbrali naši bralci, naročniki in prijatelji za Jelko več kot 75.000 dinarjev, pri čemer je bilo nad 90 zbirke v raznih vaseh, mestnih naseljih in tovarnah. Pisali smo tudi, da je Jelka od svoje zbirke podarila za invalidski voziček Rudiju Žlajpahu v Žužemberku 2000 din. Zbiranje denarja za Jelkino zdravljenje je prav gotovo eno izmed najlepših človekoljubnih dejanj, ki so jih s svojimi odprtimi srci uresni-

čili zavedni bralci in naročniki našega lista.

V zadnjem tednu je na žiro račun našega lista poslala neimenovana darovalka iz Domžal za Jelko 20 din. — Pri blagajni DL pa so za Jelko prispevali: Jože Jelovečan iz Aarava v Švici nam je prinesel 100 švic. frankov, za katere smo dobili v banki 339,60 din. Ta denar so prispevali dekleta in fantje iz Aarava in okolice: Vida Cesen, Miro Cesen, Jule Vidmar, Peter Tomšič, Nande Semecnik, Miha iz Loma pri Trziču, Darinka Luzar in Jože Jelovečan. Leopold Lovšin iz Ravensburga je zbral med prijatelji za Jelko 35 mark, za katere smo dobili v banki 142 din.

Za stroške sobotnega potovanja Jelke in njene mame v Nemčijo smo za nakup deviz izplačali z Jelkine knjižice njeni mami 960 din (kolektiv IMV in Dolenjski list bosta sama utrpela stroške potovanja v Nemčijo in nazaj). Zaradi tega je imela Jelka v torek opoldne na svoji hranilni knjižici zbranih 72.013,33 din. Vsem darovalcem: iskrena hvala!

DOLENJSKI LIST

kultura in izobraževanje

VSA RESNICA
R. Garaudyja

Kot 14. knjiga prijubljene zbirke PRICEVANJA je pred kratkim izšlo znano delo francoskega filozofa ter marksologa R. Garaudyja „Vsa resnica“ – dokument političnih dogodkov od maja 1968 do februarja 1970, ki so pretresli ves svet, zlasti pa komunistične partije v Evropi in vse socialistične države. Delo je prevedel Zdravko Gosak, tehta spremna beseda dr. Franceta Jermana pa nam predstavlja avtorja in ozadje, v katerem se delo nastalo. Slovenskemu bralcu omogočajo tokratna PRICEVANJA, da si sam ustvari mnenje o nedavnih dogodkih na Češkoslovaškem, o množičnih študentskih demonstracijah skoraj po vsej Evropi, kot tudi o političnem in vojaškem zapletanju na Blaznem vzhodu.

Zbirka, ki jo izdaja MLADINSKA KNJIGA, je dober priročnik, ki nas vodi skozi zapletene dogodke sodobnega sveta in hkrati seznanja s tokovi in gibanji, katerih sestavni del smo tudi mi.

70-letnica prve slovenske realke

Odbor za proslavo 70-letnice prve slovenske realke v Idriji vabi vse dijake, prav posebej pa naproša še maturante in člane profesorskega zbora realke, da čimprej prijavijo svoja bivališča na naslov odbora v Idriji, Studentovska 1.
Proslava bo 5. in 6. junija letos v Idriji.

KOLOMAN BEZNEC RAZSTAVLJA V ZAGREBU

Lani smo na junjski likovni razstavi slovenskih samorastnikov v Trebnjem spoznali tudi dela Kolomana Bezneca iz Murske Sobote in njegov svet ob Muri in Dravi. Od 20. do 30. aprila razstavlja zdaj Bezнец na svoji V. retrospektivni razstavi 37 svojih del v razstavnem salonu turističnega društva Gornji grad v Zagrebu.

V TOREK: „SKOZI TEMO“

V torek, 27. aprila ob 19.30, bo MKUD Bela krizantema uprizorilo v novomeškem domu kulture Toneta Vovka delo „Skozij temo ali devalvirana morala“. Prvi dramski tekst domačega pisca bo režiral Miro Gutman. Pokroviteljica prireditve je tovarna zdravil Krka. Kasneje nameravajo z igrjo gostovati v Skofji Loki, Metliki, Črnomlju in Celju.

Mali kulturni barometer

REVUJA INSTRUMENTALNIH SKUPIN – V Metliki bo sredi maja revija instrumentalnih skupin Bele krajine. Prijave že zbirajo.

VOLILI BODO PREDSEDNIKA – Na zadnji seji odbora medobčinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Trebnjem so sklenili, da bo 22. maja v Metliki skupščina tega sveta. Med drugim bodo izvolili novega predsednika medobčinskega sveta ZKPO. Do zdaj je svet vodil Lojze Kastelic iz Novega mesta.

SREČANJA V KOZINOV SPOMIN – V spomin na skladatelja in akademika Marjana Kozine bo posej na Dolenjskem vsako leto srečanje glasbenih instrumentalnih skupin. Sodelovali bodo najboljši iz posameznih občin. Prvo tako srečanje naj bi bilo prihodnje leto.

FANTASTIČNI REALIZEM – Do 3. maja bo v ljubljanski Moderni galeriji odprta razstava dunajske šole fantastičnega realizma. Zanimivo razstavo so odprli 16. aprila.

SREČANJE S KOROŠCEMA – V stebriščni dvorani mestne hiše v Kranju sta Gorenjski muzej in Zveza kulturno-prosvetnih organizacij pripravila razstavo del dveh mlajših likovnikov iz slovenske Koroške: Zorka Weiss in Gustava Januscha. Razstava bo odprta še danes.

„DAN ODDIHA“ – Dramska skupina črnomaljskega kulturno-prosvetnega društva „Miran Jarc“ je uprizorila 17. aprila zvečer komedijo „Dan oddiha“ sodobnega ruskega satirika in komediografa Valentina Katajeva. S to predstavo tekmuje ta dramska skupina za Zupancičevo nagrado.

V NOvem MESTU ČEHOV – Amatersko gledališče v Novem mestu je uprizorilo 16. aprila zvečer tri kratke komedije Antona P. Ce-

Konrad Peternelj: „Za zimo“ – Z zadnje razstave Jožeta in Konrada Peternelja v trebnjski osnovni šoli

O IDEJNO-POLITIČNIH VPRAŠANJH VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA CK bo »začel« slovo od stare šole

Še enkrat: za reševanje katerih vprašanj so se zlasti zavzemali komunisti na Dolenjskem in v Spodnjem Posavju, ko so obravnavali teze o nekaterih idejno-političnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja v Sloveniji?

Vzgoja prav gotovo ni samo stvar šole in njenih vplivov, je prav tako zadeva družine in družbe kot celote. To misel o vprašanjih socialistične vzgoje so tudi na Dolenjskem in v Spodnjem Posavju še zlasti poudarjali v razpravah o tezah za bližnjo sejo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Kot smo že nekajkrat pisali, bo centralni komite na tej seji obravnaval idejno-politična vprašanja vzgoje in izobraževanja.

Najrazličnejše misli, pripombe in predlogi, povedani v javnih razpravah o tezah, so romali v slovensko prestolnico, da bi centralni komite ZKS imel pripravljeno za sejo kar najbolj pretehtano gradivo in z odmevi iz vseh slovenskih območij „poobarvano“ besedilo za tako pomembno razpravo.

Kot se spominjamo, so komunisti na našem območju večkrat ponovili misel, da pri vzgojnem oblikovanju mladine sodeluje celotno okolje, v katerem je šola le eden od številnih dejavnikov, temu primerno pa je, oziroma bi morala biti porazdeljena tudi odgovornost za vzgojo mladine.

Z učiteljem vsaka šola in vsaka šolska reforma stoji ali pada. Ta ugotovitev ni „iznajdba“ našega območja, pa vendar so se v razpravah zavzemali, da bi poleg skrb za učitelja, njegovo znanje in položaj prišli bolj do izraza. Vzroke sedanjega nezadovoljivega stanja je treba odpraviti.

Sanacija šolstva še ni uresničena, zato so se tudi na Dolenjskem zavzeli, da bi za to družbeno področje zagotovili večji del narodnega dohodka. Odpraviti bi morali tudi razlike med mestnimi in podeželskimi šolami; s tem bi dosegli, da osip učencev na podeželskih šolah ne bi bil večji od osipa na mestnih šolah.

Naše šole so po vsebini stare in odmaknjene od časa, tako pa tudi zaprte vase in neživljenjske. Dejstvo, da se morajo učenci učiti o vsem mogočem, da pa kaj malo vedo o življenju v okolici, o gospodarstvu pa skoraj nič, kaže na to, da bo treba v naših šolah marsikaj opustiti, napolniti predmetnike z novo vsebino in začeti delati

po metodah, ki bodo primerne času in zahtevam.

In še je bilo slišati v teh razpravah: „Kaj pa se bo v solstvu spremenilo, ko bo o njem razpravljaj centralni komite?“ Marsikaj se bo spremenilo, toda ne takoj, že jutri. Kajpak centralni komite ne bo dal receptov za urejanje in ne denarja zanj, tudi ne bo nekakšna desna roka ali svetovalec pri reševanju teh vprašanj. To nalogo bodo morali reševati drugi, poklicani. Kdo so ti, pa tako in tako že sami vedo. IVAN ZORAN

DESET KNJIG IZBRANIH DEL JULESA VERNA

Vedno vabljive napete zgodbe

Spodbudna založniška dejavnost Mladinske knjige, da slovenskim bralcem, zlasti mlajšemu rodu, spet približa fantastične zgodbe Julesa Verne

„Vaša podmornica, kapitan Nemo, je za celo stoletje, mogoče celo za več, pred svojim časom.“

S tem stavkom se je obrnil na enega izmed svojih junakov francoski pisatelj Jules Verne že leta 1868, v času torej, ko si je tehnika šele začela na široko utirati pot v takratno življenje in uveljavljati vrsto izumov. Bil je to čas, ko je bilo na svetu le še malo železniških prog, elektrika s svojo uporabnostjo šele v povojih, „morja široke ceste“ pa so že spoznale prve ladje na vijak. Mladega, razvnetega pisca, polnega bujne domišljije, je zamikal takrat še neosvojeni zrak nad zemljo. Leta 1863 je napisal povest Pet tednov v balonu (Slovinci smo jo dobili 1910), pa potem Potovanje v središče zemlje, Potovanje na Luno, Kapitan Hatteras ali Angleži na severnem tečaju itd. Z vrsto fantastičnih povesti in zgodb si je Jules Verne pridobil v Franciji slavo in ugled, postal je član Francoske akademije, javnost pa je iz leta v leto

presenečal z novimi utopičnimi, naravoslovnimi, zemljepisnimi in tehničnimi romani. Vse do smrti (marca 1905) je pisal napete, duhovite zgodbe, ki so se ljudem po vsem svetu prikupile zavolj lepim značajem njihovih junakov.

Glavna odlika Vernovih povesti pa je nedvomno v tem, da je „množično širil“ smisel za tehniko in znanost ter spodbujal učenjake, da so se poglabljali v rešitve, ki so bile v pisateljevi nadvse razgibani domišljiji prikazane kot davno rešeni problemi. Mnogo kasnejših izumov v letalstvu, podmorništvu, televiziji, radiu in drugih področjih je Jules Verne predvideval v svojih knjigah že dolga desetletja prej. Izreden je njegov vpliv na mladino, saj jo je nenehno spodbujal k tovarištvu, prijateljstvu, pogumu, delu, poštenosti in človekoljubju.

Zato je MLADINSKA KNJIGA v Ljubljani naredila dobro vzgojno in založniško potezo, ko je pred tedni poslala na slovenski trg „Izbrana

dela Julesa Verne v 10 knjigah“. Pred nami so pisateljeva dela: Potovanje okoli sveta v 80 dneh, Dvajset tisoč milj pod morjem, Petnajstletni kapitan, Pet tednov v balonu, Potovanje na Luno, Otroka kapitana Granta (v 2 delih), Skrivnostni otok, Carski sel in Potovanje v središče zemlje. Knjige so izšle v prikupni vezavi v modrem umetnem usnju, prevedli pa so jih: Janez Gradišnik, Anton Bajec, Janko Moder, Ivan Črnogaj, Jože Stabej ter France in Bogo Štopar. Na naslovnih straneh so barvne ilustracije, dela Nikolaja Omerse in Ace Mavca (v Potovanju na Luno). Oprema 10 knjig Julijana Miklavčiča je sodobna in privlačna, urednik zbirke pa je Ivan Minatti.

Kompletna zbirka stane 280 din, ki jih kupec lahko odplača v 7 mesečnih obrokih po 40 din. Za odraslejšega šolarja ali dijaka bo zbirka izbranih del J. Verne čudovito in dragoceno darilo, kakršnega lahko samo želimo vsakemu otroku. Tz.

ZNAČILNOST ZA DOLENJSKO IN BELO KRAJINO:

Podeželje s kulturnimi vrelci

Medobčinski svet ZKPO za Dolenjsko je prepričan, da bi morali do vrha dvigniti zavoso za plodnejše medsebojno sodelovanje na kulturnem področju in spodbuditi gostovanja domačih kvalitativnih skupin

Kulturnih prireditev sta Dolenjska in Bela krajina v tej sezoni bogati, kog že dolgo ne. Razveseljivo je, da so se v vrtincu kulturnega življenja poleg občinskih središč znašli tudi drugi kraji. To je odbor medobčinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij za Dolenjsko, ki se je 15. aprila sestel v Trebnjem, ocenil za dober kazipot.

Kulturno življenje je začelo na podeželju biti s čedalje krepkejšimi in hitrejšimi utripi. Prireditve se vrste vsak mesec, pomembo pa je poudariti, da so zelo raznolike. Zaveze dvigajo več samo za nastope igralskih skupin ali pevskih zborov. Zgovoren primer za to je trebnjska občina, ki je poleg jugoslovansko znanega likovnega središča v Trebnjem, z edinstvenim Taborom slovenskih likovnih samorastnikov pri nas, razvila tudi folkloro in še kaj. Plamenico množične in raznovrstne kulturne dejavnosti sta prižigali tudi obe belokranjski občini, kjer so je prizadevanje za kvalitativne in številne kulturne prireditve razvelo tudi po

zastugi Zupancičeve nagrade. Kajpak tudi v novomeški občini ni mrtvila. Čeprav je morda res, da se je kulturna dejavnost v njej osredotočila samo na nekaj in malone na ene in iste kraje.

Po mnenju odbora medobčinskega sveta bi zelo grešili, če ne bi kvalitativnim skupinam, ki na Dolenjskem in v Beli krajini vztrajno in kvalitativno delajo, omogočili nastopov zunaj njihovih odrov, v drugih krajih, pred drugim občinstvom. Gre za gostovanja znotraj tega prostora in gre za izmenjavo gostovanj kulturnih skupin. Tako so Trebnje, Črnomelj in Metlika že vzeli na znanje, da pri njih lahko kadarkoli gostuje novomeško amatersko gle-

dališče, ki ima pripravljene kar tri celovečerne gledališke predstave (Krog s kredo, Krčmarica Mirandola, Mož svoje žene). Novo mesto pa bi za „povračilo“ npr. sprejelo folklorno skupino s Preloke ali iz Starega trga ali Semiško oheet. Pevskih zborov, instrumentalnih skupin in solistov premorejo sodelujoče občine tudi veliko in bi bilo po mnenju odbora prav, da bi ne le izmenjivali gostovanja, ampak tudi lahko nastopili na skupni reviji. Seveda bi lahko prireditelj revije tudi za igralske in druge kulturne skupine Dolenjske in Bele krajine.

Letos bo na Dolenjskem in v Beli krajini precej tradicionalnih kulturno – turističnih prireditev. Možnost, da se domače kvalitativne skupine iz tega ali onega kraja in iz te ali one občine predstavijo na njih in popestrijo spored, je ponujena, na dani. Potrebno jih je le povabiti in jim zagotoviti nastop. IVAN ZORAN

SKRIVNOST, KI NI SKRIVNOST

14

Vendar pa ni dovolj, če pri transfuziji upoštevamo le krvno skupino. V krvi so še druge snovi in faktorji, ki ne dovoljujejo, da bi brez škode in nevarnosti za bolnika smeli mešati različne krvi. Eden teh faktorjev je Rh faktor, ki ga ima večina ljudi. Le kakih 15 odstotkov ljudi ga v svoji krvi nima. Za tiste, ki ga imajo, pravimo, da so Rh pozitivni, za tiste, ki ga nimajo, pa, da so Rh negativni.

Vzemimo, da se Rh negativna žena poroči z Rh pozitivnim moškom. Ko ta žena zanosi, nosi v sebi plod, ki ima Rh faktor po očetu. V plodovi krvi je torej Rh faktor, v materini krvi pa ga ni. Ker pa ta faktor prehaja prek posteljice v materino kri, se v njej začne tvoriti posebna protitelesca, ki naj vsiljiva uničijo. Žal pa ta protitelesca prav tako prehajajo prek posteljice v otrokovo kri in tu se sedaj začne problem. Ta protitelesca namreč uničujejo Rh faktor v otrokovi krvi, s čimer povzročijo hude motnje v nosečnosti in lahko izzovejo tudi splav.

Mnogo Rh negativnih nosečnic donosi svojega otroka prav do poroda, vendar za takega otroka, ki pride na svet s „pokvarjeno“ krvjo, ni prav nobenega upanja za življenje. Brez takojšnje zdravnikove pomoči bi moral brezopojno umreti. Kri, ki jo je prinesel s seboj na svet, namreč ne more opravljati določenih ji nalog, zato je smrt neizbežna.

In kaj naredi zdravnik v takem primeru?

Nič drugega kot to, da novorojenčku zamenja kri. „Pokvarjeno“ kri odtoči, namesto nje pa mu natoči zdravo, kakršno potrebuje otrokov organizem in jo tudi sam ustvarja. Seveda to prekažuje ne gre tako preprosto, kot bi iz lonca zliili umazano vodo in vanj natočili svežo. Po kapljicah odteka novorojenčkova uničena kri in po kapljicah priteka vanj z novo krvjo novo življenje.

S takimi „zamenjalnimi transfuzijami“ danes rešujejo mnoga mlada življenja, življenja, ki so bila včasih vsa obsojena na smrt. Medicinska znanost je z njimi rešila še eno veliko uganko in doseгла še eno pomembno zmago.

KAJ JE SPLAV?

Zgodi se, da se iz kakršnihkoli razlogov nosečnost konča že po nekaj tednih ali mesecih. Tak prezgodnji konec nosečnosti imenujemo splav ali abortus.

Vzroki za splav so zelo različni. Morda je bilo okvarjeno jajčece in se ni moglo razviti v otročka, lahko je bila okvarjena tudi semenčica, ki je oplodila jajčece, in zato plod ni bil sposoben za življenje. Morda ženina rodila niso pravilno razvita, da bi se v njih plod lahko normalno razvijal, morda je v maternici kakšna bula, novotvorba ali vnetje, ki zavira otrokovo rast, morda se začne tudi maternica prezgodaj krčiti in iztisne zametek iz sebe. Morda so krive žleze z notranjim izločanjem, ki ne delujejo, kot bi morale, morda je krivo pomanjkanje vitaminov in mineralov v hrani, morda pa so krive bolezni, ki jih je nosečnica prebolela med nosečnostjo. Tudi alkohol in nikotin sta mnogokrat med krivci splava. Marsikateri splav lahko povzroča čustvene motnje, kot so žalost, jeza ipd.; zgodi se pa tudi, da se materina in otrokova kri ne „ujemata“, pa zato pride do splava.

Splave, ki nastanejo iz navedenih razlogov, imenujemo samoodsebnih ali naravnih splavov. Nastanejo sami od sebe in jih največkrat niti ne moremo preprečiti. Zato je zelo važno, da nosečnice redno obiskujejo zdravnika, ki spremlja njihovo nosečnost, v mnogih primerih jim lahko obvaruje plod pred splavom. Poleg samoodsebnih poznamo tudi umetne splave, umetne zato, ker umetno in hote prekinemo nosečnost. Včasih je namreč treba odpraviti plod, da nosečnici rešimo življenje. Taki primeri so, če je nosečnica hudo bolna na sreč, ledvicah, na pljučih ali če zbolijo za kako hudo boleznijo. Nosečnost in porod bi namreč taki bolnici hudo škodovala ali celo zahtevala njeno smrt. Zato

zdravnik z operacijo prekine nosečnost, tako da iz maternice izveče človeški zametek.

Povsem nekaj drugega pa so splavi, če nosečnica noče donositi svojega otroka in se ga želi s splavom znebiti. Znebiti morda zato, ker je v družini že dovolj otrok, ker otroka še nočejo, da bi si preje uredili dom, ker niso poročeni in nočejo biti nezakonske matere ali ker otroka preprosto ne marajo. Mnogo je razlogov, zaradi katerih se hočejo znebiti otroka, ki kliče v njih. Posebne komisije, ki obravnavajo njihove prošnje za splav, poskušajo razumeti njihove razloge, vendar vselej seveda ne gre. Zdravnik tudi ne sme kar tako, brez resničnega globljega razloga prekiniti nosečnost in uničevati ključnih življenj.

Splav je opravičljiv samo, kadar gre za resnično odločilna zdravstvena vprašanja. Zato je treba zelo premisliti, preden se odločimo in „naročimo“ otroka, če pa smo se zanj z vsem premislekom odločili, potem tega ne smemo brez razloga spreminjati.

Pa še nekaj je: splav je za vsako ženo in dekle škodljiv, četudi ga opravi še tako izvrsten zdravnik – ginekolog. Predvsem splav ženo telesno in duševno preteže, dolgotrajna vnetja in obolenja so redni spremljevalci vsakega splava. Še huje pa je, če postane po splavu sterilna ali jalova, kar se posebno rado zgodi dekletom po prvem splavu. Tako dekle ne more imeti več otrok. Morda je to zanjo najhuje. Rada bi imela otroke, dobra mati bi jim bila, oba z možem si jih želita. Vse možnosti imata, stanovanje, dobro službo in primerne dohodke, nikoli pa ne bosta mogla imeti otrok, ki bi s svojim čebljanjem polnili njun dom in prinesli vanj srečo in veselje. Prav za to srečo sta prikrajšana, prikrajšana zaradi splava, ki ga je imela ta žena zaradi nepremišljenosti ali nezrelosti v mladih letih.

Omeniti moram tudi kriminalni splav. Mnoga dekleta in žene se hočejo znebiti nezačelne nosečnosti, ki zdravniku si pa ne upajo. Zato poskusijo plod odpraviti same ali pa se zatečejo k mazački. Ta jim plod sicer odpravi, vendar pa jim zaradi neznanja naredi nepopravljivo škodo. Vse take kriminalne splave mora seveda potem reševati zdravnik, ki pa je premnogokrat brez moči. Z vsem znanjem, ki ga ima, ne more dekletu ali ženi vrniti zdravja, vse življenje bo morala nositi posledice enega samega nepremišljenega dejanja.

KAJ JE KONTRACEPCIJA?

Beseda kontracepcija je latinška beseda. Sestavljena je iz besede „kontra“ in „konceptija“. Besedo kontra poznaš iz šole, ko ste se učili o revoluciji in kontrarevoluciji. Po naše bi namesto kontrarevolucija rekli protirevolucija, kontrarevolucionarjem protirevolucionarji. Toliko o besedi kontra. Beseda konceptija pa po naše pomeni spočetje ali zanositev. Tako torej beseda kontracepcija pomeni nekaj, kar je proti spočetju, ali še drugače povedano, kontracepcija pomeni preprečevanje spočetja.

Spočetje lahko preprečimo v glavnem na dva načina: da preprečimo srečanje jajčeca in semenčice ali pa da onemogočimo dozorevanje jajčeca.

Srečanje jajčeca s semenčico preprečimo tako, da s pregrado zapremo pot, ki vodi iz rodnega kanala v maternico in dalje v jajčevode. Ta pregrada je lahko gumičasto pokrivalo, ki pokriva vhod v maternično ustje, lahko pa je tudi gosta pasta ali pena, ki zapre vhod v maternico. Pasta povrhu vsega še uničuje življenjsko moč semenčic, da ne morejo do jajčeca, če bi se katera le prebrinila skozi pregrado. Ker torej semenčice ne morejo do jajčeca, ne more priti do srečanja in ne do spočetja. Spočetje smo torej preprečili!

Dozorevanje jajčeca pa onemogočimo s kemičnimi sredstvi.

Res: tvoj fant je lahko žalosten

Zastopnik Jugoslavije na letošnjem popevškem festivalu v Dublinu na Irskem, Krunoslav Slabinac-Kičo, je imel 13. aprila za novomeške ljubitelje zabavne glasbe svoj znani „show“ v Domu kulture. Pomagala sta mu znana pevka iz nekdanje prikljubne

nega dueta Hani, Zdenka Kovačiček in zabavni ansambel „Opatijski suvenirji“.

Prireditev se je pričela v razgibanem vzdušju. Dvorana je bila polna. V veliki večini so mesta zasedli starejši ljubitelji glasbe. Na stojiščih so pa stali mladi, ki jim je Kičo omogočil brezplačen vstop.

Pred koncem kvalitetne prireditve pa se je odru približal Novomeščan Ivan Banovec in zaludal jajce v pevčovo glavo. Pevec in orkester sta nato demonstrativno zapustila oder. Prireditelj je bilo konec. Gledalci so ogorčeni zapuščali dvorano. Mladenci in njegovi prijatelji pa so jo ucvrli iz dvorane.

Kičo je ves besen pritekel v služnico. Stedil ni z izrazi, preklinjal je in grozil. Njegovi sodelavci ga niso mogli pomiriti. Zaklel se je, da ga Novo mesto ne bo nikoli več videlo. Ni mu šlo v glavo, da so ga Novomeščani tako sprejeli, saj je vendar zastopal Jugoslavijo na pomembnem srečanju glasbenikov. Posebno žal mu je bilo, da je spustil v dvorano mladino, ki ga je potem tako razočarala.

Razumljivo, da je Slabinac iskal zaščito tudi na postaji milice v Novem mestu. Miličniki so mu obljubili, da bodo storilce kmalu izsledili. Obljubo so izpolnili že drugi dan. Iz njihovega poročila smo razbrali, da so se štirje mladeniči, 18 in 19-letni Novomeščani Ivan Banovec, Serdžo Zičič in Vojko Mrhar ter Zvone Kokalj iz Velike Bučne vasi pri Novem mestu že v tork popoldne pripravili na obračun z nastopajočimi v delikatesni na Glavnem trgu so kupili pet svežih jajc. Povedali so prodajalki, da jih bodo uporabili za „napad“ na Slabinca. Za pevko Zdenko pa so pripravili šop brinja in koprv.

Celotnega načrta niso izpeljali do konca. Kajti po prvem uspelem metu Banovca, se je njihov „show“ končal. Drama bo dobila svoj epilog pri sodniku za prekrške.

Ob koncu bomo zapisali še dve izjavi prič:

JANEZ RUSTJA: „Obsojam tako početje. Predlagam, da organizatorji podobnih prireditev naredijo posebno predstavo tudi za mladino. Saj bi z nižjo vstopnino omogočili mladini, da bi sedela in bi imela večji užitek. Morda so mladi več pričakovali od Slabinca, saj je pel bolj senti-

mentalne pesmi. Če bi bila na sporedu beat glasba, bi bilo povsem drugače.“

FRANČIŠKA UHL: „Početje mladeničev ni bilo na mestu. Če jim pevec ni bil všeč, so imeli možnost prireditelj zapustiti. Njihovo početje bi razumela, če

bi prej prebrali sestavek o pevcu Slabincu v Pavlihi, ki ga je napisal Evgen Jurič. Tako pa res niso imeli povoda, da so ga tako grdo odslovili.“

Prav je imel znanec, ki je izjavil „Kruh pevcev“ je sicer lahak, postaja pa vedno bolj grenak.“ Početja štirih mladeničev ne odobravamo čeprav bi tudi Slabinca, ki ima precej svojih oboževalcev v Novem mestu, na kakšen drugačen način lahko pojedel „grenko pilulo“. Ne predstavljamo si, kaj bi bilo, da je do izgreda prišlo na začetku koncerta. Kdo bi potem kral stroške?

I. P.

Iz vseh strani

SENTJERNEJ – Na občinskem tekmovanju v okviru „Vesle šole“ ki je bilo v nedeljo, 18. aprila, v Sentjerneju, so se presenetljivo dobro odrezali učenci vavtovaške osnovne šole, ki so zmagali trikrat. Organizacija tekmovanja je bila dobra, nastopilo pa je več kot 40 razrednih prvakov s sedmih šol. Zmagovalci: 3. razred – Denis Strbenc (Sentjernej); 4. razred – Jure Zalokar (V. vas); 5. razred – Anica Stroj (Dol. Toplice); 6. razred – Marjeta Jaklič (V. vas); 7. razred – Fanika Kulovec (V. vas); 8. razred – Irena Hudoklin (Dol. Toplice). Najboljši posamezniki so prejeli diplome in lep darila.

MIRNA – Na Mirni je bilo občinsko tekmovanje, ki ga je razpisal „Pionirski list“ za prave „Vesle šole“. Med učenci sedmega razreda je zmagala znana šahistka Nada Peterle iz Mokronoga, Izток Zidar in Dušan Bijec (oba iz Mokronoga) sta bila najboljša med petošolci; med četrtošolci pa je zmagala Sonja Sitrakar iz Dol. Nemške vasi.

LJUBLJANA – 17. aprila je bila v Ljubljani šesta seja republiške konference Zveze mladine Slovenije, na kateri so obravnavali stališča mladine do idejno-političnih osnov ZMS, kot prispevek v programu dolgoročnega družbeno-gospodarskega razvoja Slovenije. Razprava je bila zelo živahna.

LJUBLJANA – V nedeljo, 18. aprila, je bil v Ljubljani zbor mladih samoupravljavcev Slovenije. V veliki dvorani Gospodarskega razstavišča se je zbralo blizu tisoč mladih samoupravljavcev, zbora pa se je udeležilo tudi več predstavnikov političnega in javnega življenja. Na tem zboru mladih sta govorila: predsednik CK ZKS France Popit o nekaterih aktualnih družbeno-političnih in ekonomskih vprašanjih, predsednik republiške konference ZMS Zivko Pregl pa o mladi generaciji in njenem položaju v sodobnih samoupravnih odnosih. Ob tej priložnosti se je zavzel za večji delež mladih pri uveljavljanju samoupravnih odnosov. Zivko Pregl je med drugimi omenil, da ne potrebujemo takih strokovnjakov, ki so doma samo na področju ved o naravi ali pa o družbi, ampak vse bolj potrebujemo ljudi, ki znajo svoje znanje ustrezno vključiti v družbeni napredek in ki se v celoti zavajajo za dobrobit posledic svojih strokovnih odločitev.

NOVO MESTO – Vodstva občinskih konferenc mladine se z veliko vnemo pripravljajo na praznovanje letošnjega dneva mladosti. V ta namen je ustanovljenih že več komisij, ki so pripravile pestro programe, v katerih bo sodelovala mladina in predstavniki drugih družbenih organizacij. Se tesneje sodelovanje pa je vzpostavljeno s pripadniki JLA.

urednikov kotichek

Zadnje čase je nekoliko manjši odziv v naši stalni rubriki „NAJPOPLOT“, poleg tega pa prihaja precej dopisov v naše uredništvo s precejšnjo zamudo. Razumljivo, da takih ne moremo upoštevati. Če vas rubrika dolgočasi, nam pišite! Bomo pa pripravili kaj drugega, morda bolj svežega. Vsek dobromamerni predlog bomo z veseljem sprejeli in ga, če bo dober, tudi osvojili. V naših željah smo precej pristrizeni, prostora ni veliko, vendar bomo naredili vse, kar bo v naših močeh.

LEP POZDRAV

Boba resno ogroža Slaka

Zmagala je spet Slakova »Visoko nad oblaki, na drugem mestu je Boba Stefanovič »Obriši suze, draga«, sledijo: Pro arte »Lolae in »Matle« – Stanka Kovačič

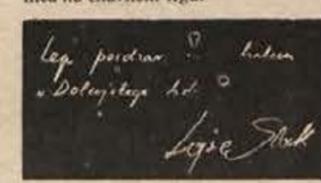
Ta teden se je spet povzpela na prvo mesto Slakova „Visoko nad oblaki“, čeprav se ji je mogoče približala „Obriši suze, draga“, ki jo poje Boba Stefanovič. Naši mladi poslušalci in bralci so tokrat kar tekmovali, kdo bo v lepši luči prikazal svojega ljubljena. Pristaši Lojzeta Slaka vztrajajo, da mora še kar naprej ostati na prvem mestu, ker je najboljši med našimi glasbeniki. Dekle iz Brusnic nam je napisalo, da je navdušena oboževalka Bobe Ste-

fanoviča, vendar da starši vztrajajo, da mora glasovati za Slaka. Neki „nasprotnik“ Slaka je odločno zapisal, da je že skrajni čas, da ga snamemo z naše lestvice. Dragi mladi bralce, to pač ni v naši moči, vedno upoštevamo mnenje naših bralcev.

Nekateri nas prosijo za naslov Lojzeta Slaka. Najbolje, če mu pišete na RTV Ljubljana, kjer Lojze preživi precej svojega prostega časa. Nekateri nam pišete, da bi želeli brati razgovore z našimi priljubljenimi pevci oziroma voditelji ansamblov. Tokrat smo imeli priložnost obiskati Lojzeta Slaka, ki je igral v Trebnjem, Mirni peči in Novem mestu. V razgovoru nam je Lojze povedal marsikaj zanimivega, to pa bomo objavili kdaj drugič. Tokrat pošilja vsem svojim oboževalcem najlepše pozdrave in jim obljublja, da jih bo še razveselil.

Ta teden smo izmed pošiljateljev kuponov izžrebali naslednje srečnike: Darjo Mikolič iz Brusnic 41, Branka Puhka iz Tribuč 13 pri Cramolju in Jožico Koretič iz Gorice 35, Leskovec pri Krškem.

Izžrebanci bodo dobili gramofonske plošče, ki jih je podarilo podjetje Mercator – Ljubljana, blagovnica na Glavnem trgu.

TREBNJE – 13. aprila je v trebnjsko občino prišla letošnja zvezna štafeta. Ob tej priložnosti so mladinci pripravili lep kulturni program. Nato so štafeto palico izročili Litljanom.

mladi in svet

Nuška in Zveza komunistov

Mladi komunisti v brežiški AGRARIJ so dobili nalogo ustanoviti mladinski aktiv v podjetju – Vključili so 68 mladincev

Nuška Stritof, 22-letna uslužbenka iz brežiške AGRARIJE, je bila v Zvezo komunistov sprejeta preteklo leto. V prostem času Nuška veliko bere, zanima se za pletenje, rada pa tudi obiskuje gore. Dolg čas ji ni, dan si kar koristno razporedi.

„V našem podjetju so nas mlade sprejeli z odprtimi rokami. Občutek imam, da smo enakovredni starejšim tovarišim. V organizaciji se med sabo zblížujemo in razpravljamo odkritno.“

„Zakaj ni več mladih v Zvezi komunistov?“

„Mislim, da sta za to dva vzroka: prvi, da je še vedno močan vpliv staršev, ki imajo religiozne predsodke, na svoje otroke, drugi, da starejši člani premalo spremljajo delo mladine, da bi jih povabili v vrste Zveze komunistov.“

„All so mladi člani ZK dovolj seznanjeni z vlogo organizacije pred sprejemom?“

„Temu vprašanju bi bilo potrebno posvetiti večjo pozornost, kajti mladi moramo imeti čiste svetovnovarnostske poglede, če hočemo s srečnim delovati v tej organizaciji.“

„Kaj vas je do zdaj najbolj presenetljeno?“

„Izreden odnos starejših članov ZK, ki so nas povabili v svoje vrste.“

„All vam je žal, da ste vstopili v ZK?“

„Ne!“

„V čem se bo najbolj videla vaša prisotnost?“

„Želimo si več konkretnih nalog. Pred dnevi smo trije mladi komunisti, ki smo dobili nalogo ustanoviti mladinski aktiv v naši delovni organizaciji, nalogo uspešno izpeljali. V našem novem aktivu mladine je 68 članov, ki so pokazali veliko voljo do dela. Pripravljeni smo narediti tudi še kaj drugega.“

S. DOKL

Dežurni poročajo

OKRADENA V HOTELU - 13. aprila sta Albin Ožina iz Belovega in Karel Pregrad s Planine na postaji milice v Novem mestu prijavi, da ju je neznan storilec okradel. Iz sobe v hotelu Kandija, kjer sta prenočevala, jima je tat odnesel dva transistorja in električni brivnik.

TAT NA MALEM SLATNIKU - Neznanec je 14. aprila zvečer na Malem Slatniku zlezal po balkonu v hišo Jožeta Bojanca in iz obešene obleke vzel 580 din.

CIGANKI UKRADLI DENARNICO - Dve Ciganki, ki sta 14. aprila prosjčali po hišah v Koštalovi ulici v Novem mestu, sta na hodniku v stanovanju Jurija Picka iz sukničja ukradli denarnico z nekaj denarja.

VLOM V AVTOMOBIL - V noči na 12. april je neznanec vlomil v osebni avtomobil Alenke Bavdez iz Novega mesta in ukradel radio. Vozilo je bilo parkirano v Volčičevi ulici.

RAZBIT OTROŠKI VOZIČEK - Majda Šoln z Mestnih njiv v Novem mestu je 12. aprila prijavi milicnikom, da so ji neznanec razbili otroški voziček ki je stal na hodniku v bloku.

PSA SO UKRADLI - Skupina Ciganov, ki se je pred kratkim klatila po Gornjih Kamencah, je pri belem dnevu ukradla izpred hiše Antonije Bašelj privezanega psa.

VINSKA KLET JE GORELA - 7. aprila je gorelo v zidani vinski kleti Franca Pintariča z Bizeljskega. Zgorelo je 1500 kg sena, ostržev, delno pa tudi lopa, kjer je bil kotel za kuhanje žganja. Škodo so ocenili na 5.000 din.

POŽAR V KOZARJAH - 12. aprila je gorel mlad kostonjvec pri Kozarjah nad Črešnjevcem pri Kostonjčevici. Požar je zajel 1,5 ha gozda (na goloseku). Škodo so ocenili na 5.000 din. Zakaj je gorelo, še ni znano.

GOZD GOREL V DONJAH - 15. aprila popoldne je izbruhnil gozdni požar ob železniški progi v Donjah. Pogorelo je 1,5 ha borovega gozdiča. Škodo so ocenili na 10.000 din. Monijo, da so požar znetile iskre iz lokomotive.

SMRT V PESKOKOPU - 5. aprila se je v Cvirnem peskokopu pri Kladju smrtno ponesrečil Drago Robek iz Kladja. S sovaščanom Francem Abramom sta kopala pesek in ga nakladala na tovornjak. Usul se je plaz peska in Robka pritisnil na tovornjak. Zaradi hudih poškodb je Robek umrl na kraju nesreče.

KRAJE NA AVTOMOBILIH - V noči na 16. april je neznanec z osebnega avtomobila Sava Daneva iz Male Bučne vasi ukradel dinamo in okrasno kapo s Kolesa. Novomeščan Stane Pezdič pa je prijavi, da je neznan storilec z njegovega osebnega avtomobila odnesel dinamo in ga odkoeval za 300 din.

TAT V SMOLENJI VASI - 13. aprila je tat iz Zupančičeve hiše v Smolenji vasi ukradel 3.000 din. Krast je prišel takrat, ko je bil gospodar zdoma.

V NOVEM MESTU UKRADEN FICKO - V noči na 18. april je tat ukradel zastavo 750 (NM 50-41), last Mete Pavlič iz Novega mesta. Vozilo je bilo parkirano pri DBH.

PRIJAVILI SO CIGANE - Na postaji milice v Novem mestu so 18. aprila prijavi Cigane, češ da so med prosjanjem v Zburah ukradli Marjiti Zvonc 310 din.

GROZIL IN POBEGNIL - 15. aprila zvečer je na hodniku kina „Jadrani“ v Kočevju razgrajal in grozil Stefan Juhnar iz Kočevja. Se preden so prišli milicniki, je „junak“ pobegnil in se skril. Zagovarjal se bo pred sodnikom za prekrške.

NEDOSTOJNO VEDENJE - Henrik Skufca iz Kočevja je 12. aprila zvečer pil v več gostilnah, se nedostojno vedel in napadel milicnike, ki so mu hoteli preprečiti vožnjo s kolesom. Pridržali so ga do iztreznitve.

Hazim Hodžić iz Bandola pri Travniku je peljal 16. aprila popoldne tovornjak ZG 941-57, naložen s parketnimi ploščicami po Zagrebški cesti v Novem mestu. Ko je poskusil pri hotelu Kandija vozilo zavreti, so zavore odpevalde. Da ne bi zdrvel po Partizanski cesti, je hitro zavil v Trdinovo ulico, toda zaradi prevelike hitrosti in preostrega ovinka se je tovornjak prevrnil na bok, tvor pa se je raztresel po cesti. Na srečo ni bilo nič hudega, tudi vozniku ne. Na sliki: „firbcev“ tudi tokrat ni manjkalo. (Foto: Ivan Zoran)

POJASNJENO PISANJE, KI JE GNALO STRAH V KOSTI
Iz XO-001 je grozil mladoletnik

15-letni D. S. je priznal (potrdila pa je tudi primerjava pisav), da je bil avtor grozilnih pisem, napisanih v slogu kriminalnih zgodb, ki so jih dobivali posebej izbrani kmetje iz Boštanja pri Sevnici

Si predstavljate: živite mirno na osamljeni kmetiji in nekega dne dobite pismo, v katerem neznanec, z detektivskim vzdevkom XO-001, terja denar, v zameno za neizpolnjeno zahtevo pa ponuja ogenj v strehi ali celo smrt. S hudo kaznijo vam grozi tudi, če bi si drznili kako besedo o tem povedati sosedom, kaj šele milici...

In prav taka pisma so prejeli v marcu trije ljudje v Boštanju in živeli v stalnem strahu, da se bo resnično nekaj zgodilo. Prvi je prejel neprijetno pisemsko ovojnico Franc Kozorog proti koncu februarja. Neznani XO-001 je v tiskani pisavi terjal 61.000 dinarjev. Ko je Franc prebral konec pisma, ga je spreletel srh: za neizpolnjeno nalogo mu je grozil obetal večni počitek na pokopališču, češ da je tam prostor že rezerviran.

Podobno je bilo tudi z Alojzjem Orehovcem, ki je prejel kar trije grozilnih pisem. Zahtevani znesek je bil nekaj manjši - 24.000 dinarjev, predvidena kazen pa še hujša: zlikovec je grozil, da bo Orehovcu ubil 14-letnega sina Janka ter zažgal hišo in gospodarsko poslopje. V pismu je

gospodarja še podučil, da „krma, polita z bencinom, gori kakor bakla“.

Tretji je prejel grozilno pismo Anton Marolt iz Boštanja. XO-001 je od njega zahteval 38.000 dinarjev, v enem izmed naslednjih pisem pa je bil toliko uviden, da je povedal olajšave: Maroltu je namreč dovolil plačevati v obrokih.

Pisma je sveda dobila v roke sevnica postaja milice in začela zadevo raziskovati. Ker je bilo takoj jasno, da izsiljevalec ne more biti daleč, saj pozna razmere v posamezni hiši, kamor je pisma naslovil, so milicniki upali, da zadeva ne bo delala preglavic. Toda kako so se zmotili! Dodača so se namučili, da so ob sodelovanju delavcev uprave javne varnosti Celje te dni neobičajnemu

primeru, ki je očitno pod vtisom branja in poslušanja kriminalnih zgodb, vendarle prišli do dna.

V preiskovalnem postopku so primerjali pisavo več kot stopenesetih ljudi, vendar se ni nobena ujemala s pisavo v pisnih. Brez uspeha so ostale tudi nočne zasede, s katerimi so hoteli presenetiti izsiljevalca, ki bi prišel po denar na mesto, ki ga je sam določil. Neznani predreže pa je bil toliko premeten, da je zahteval, da mora biti denar na voljo vsako noč, tako da bi si potem lahko sam izbral dan, kdaj bi prišel ponj. Brez uspeha je ostal tudi poskus s posebnim prahom za prepoznavanje, s katerim so posuli pismo, namenjeno izsiljevalcu.

Zadeva se je začela razpletati po vplomu v stavbo občinske uprave proti koncu marca. Neznanci so v oddelku za družbene službe in občo upravo očitno iskali potne liste, a pomočjo katerih bi se lahko napotili v tujino. Naslednji dan sta bila v Sevnici ukradena dva mopeda, neznanec pa so vplomil v trgovino pri železniški postaji v Novem mestu, kar vse skupaj je bilo v medsebojni zvezi.

Storilci so torej bežali pred roko pravice, ki jim je bila vse bližje. Izkazalo se je, da je bila domneva pravilna, in ko so kasneje primerjali odtise, so preiskovalci ugotovili, da so vrome zagrešili trije mladoletniki, med katerimi je bil tudi pisec anonimnih grozilnih pisem. Storilci so bili: 17-letni F. F., delavec brez zaposlitve, 14-letni J. F. in 15-letni D. S., učenec osnovne šole, vsi trije iz Loga pri Sevnici. D. S. je pisal grozilna pisma in dejanje priznal, preiskovalcem pa opisal odisejajo, ki sta jo v aprilu doživela skupaj s F. F., ko sta na begu pri Debelnem rtiču skrivoma prestopila državno mejo in prek Italije zbežala v Francijo. Do dneva, ko smo preverjali podatke in brali anonimna pisma, je bil F. F. še vedno na begu, preiskovalci pa so upali, da ga bodo s pomočjo francoskih oblasti kmalu dobili nazaj.

KRONIKA NESREČ

JEZERO: AVTOBUS „ODBI“ VOLKSWAGEN - Leopold Skodlar iz Notranjih Goric pri Ljubljani je vozil 17. aprila avtoBUS po avtomobilski cesti proti Ljubljani. Pri jezuru je že prehitel tovornjak, ko se je naproti pripeljal s volkswagenom Miloš Benčič iz Zagreba. AvtoBUS je oplazil zagrebško vozilo, tako da se je volkswagen naposedil znašel na njivi. Benčič je bil ranjen, škoda pa so ocenili na 8.000 din.

KARTELJEVO: FICKO ZGOREL PO NESREČI - Rudolf Brezovar z Malega vrha pri Grosupljem se je 16. aprila prevrnil s fičkom na karteljevskem klanecu avtomobilske ceste. Med prevračanjem se je vozilo vnelo in zgorelo. Škodo so ocenili na 10.000 din. Voznik je bil huje ranjen.

SMEDNIK: FIČKO NA STREHI - Alojz Kralj iz Sevnice se je peljal 12. aprila s fičkom od Smednika proti Zameškemu. Pri nadvozu čez avtomobilsko cesto ga je zaneslo in se je prevrnil na streho. Voznik je bil huje ranjen.

BREŠTANICA: MOPEDIST V KOMBI - 9. aprila je mopedist Milan Sotošek s Senovega pripeljal v križišče pri breštanski elektrarni, ko je po prednostni cesti Krčan Jože Koritnik vozil kombi. Prišlo je do trčenja. Mopedist je bil huje ranjen in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico.

BOŠTANJ: IZSILJEVAL PREDNOST - Stanislav Simončič iz Lončarjevega doma je vozil 7. aprila osebnim avtomobil iz Sevnice proti Radečam. Na mostu prek Mirne, kjer je cesta zožena, je Bojan Novšek iz Boštanja z osebnim avtomobilom izsiljeval prednost. Vozili sta trčili, v Simončičev avtomobil pa se je zaletel še avtomobil Franc Mirt iz Sevnice. Škodo so ocenili na 5.000 din.

KRŠKA VAS: Z AVTOM SEKAL OVINEK - Pavle Ogorevc iz Curovca je 11. aprila z osebnim avtomobilom nemške registracije, ko se je peljal iz Krške vasi proti Krškemu, sekal ovinek in tresčil v avtomobil, s katerim se je naproti pripeljala Zlatka Škvarč iz Dolnjih Škopic. Ranjeni so bili: Ogorevc, Milan Lapulj iz Dolnje Pirošice, Zorica Škvarč in njena mati Ivanka ter voznica Zlatka. Odpeljali so jih v brežiško bolnišnico. Škodo je bilo za 10.000 din.

ČATEZ: PRJ BUDIČU V JAREK - Janez Šinko iz Rajca, začasno na delu v Nemčiji, je 11. aprila pri Budičevi gostilni na Čatezu zapeljal v 70 cm globok jarek in razbil osebni avtomobil. Škodo so ocenili na 4.000 din.

DOBOVA: NI PRIŠEL DOMOV - Jože Bosina iz Doboze se je 12. aprila vračal domov z osebnim avtomobilom. Pred domačo vasio je zapeljal s ceste in tresčil v drevo. Avtomobil je razbit, voznik pa je bil laže ranjen.

KRŠKO: NESREČA NA CESTI KRŠKIH ŽRTEV - Na križišču na

Cesti krških žrtev sta se 11. aprila zaleta z osebnima avtomobila domačin Lado Pešič in Celjan Peter Princ. Škodo so ocenili na 8.000 din.

SENTLENAR: VOZIL PO SREDINI CESTE - 11. aprila sta se v Sentlenartu zaleta avtomobilista Anton Vegelj iz Račje vasi in Leon Zibert iz Pokleka. Vegelj, začasno na delu v Nemčiji, je pred srečanjem vozil po sredini ceste. Škoda je bilo za 4.000 din.

SOTELSKO: PREHITRO JE VOZIL - Edvard Rostohar iz Breg je 11. aprila neprimerno hitro vozil osebni avtomobil proti Sotelškemu, zato sta se oplazila z Maksom Medveškom iz Krškega, ki se je pripeljal naproti z osebnim avtomobilom. Škodo so ocenili na 3.000 din.

RADEČE: KOLESARKO VRGLO NA CESTO - 10. aprila se je Neža Košir iz Kompolja peljala s kolesom na pomožni motor iz Radeč. Med vožnjo je zavirala, nakar jo je vrglo na cesto. Zaradi poškodb so jo odpeljali v celjsko bolnišnico.

ČATEZ: STEKEL PRED AVTOM - 13. aprila je čez cesto pri gostilni Grič na Čatezu stekel 11-letni Martin Tomšič iz Cerine. Marjan Volk iz Velike Doline se je pripeljal z osebnim avtom in fanta podrl, da so ga morali odpeljati v bolnišnico.

KOČEVJE: CIK-CAK V AVTO - Vinjeni kolesar Dragomir Drinič iz Kočevske reke je vozil 15. aprila okoli 12.15 cik-cak po Roški cesti v Kočevju. Prav pri ambulanti je trčil najprej v drevo, malo kasneje pa še v avto, ki ga je vozil Edvard Plešnar iz Kočevja. Kolesar je bil hujo ranjen, škoda pa je za 2.500 din.

KOČEVJE: TRČENJE AVTOMOBILOV - Na Tomičevi cesti v Kočevju sta 13. aprila ob 13.30 trčila osebna avtomobila, ki sta ju vozila Franc Kužnik in Slavko Podlogar, oba iz Kočevja. Pri trčenju je nastalo na obeh avtomobilih za 3.500 din škoda, poškodovan pa ni bil nihče. Kužnik je tik pred nesrečo pripeljal od podjetja AVTO na prednostno Tomičevo cesto.

BREG: OTROK PRED AVTOM - 14. aprila ob 12. uri je peljal z avtom po glavni cesti Ivan Pinanovič, ki je na časnem delu v tujini. Nenadoma mu je pred avto skočil 6-letni Dušan Kohek. Kljub zaviranju je avto trčil otroka in ga resneje poškodoval. Odpeljali so ga v ljubljansko bolnišnico. Na avtomobilu ni škode.

KOČEVJE: TRČIL V PROMETNI ZNAK - Alojz Zgonc iz Salke vasi pri Kočevju se je 13. aprila ob 20.30 zaletel na Reški cesti v Kočevju v prometni znak, ki omejuje hitrost vožnje na 40 km na uro. Nato je zapeljal še v žično ograjo in avto se je prevrnil. Voznik je s sopotniki preobrnil avto spet „na nogo“ in odpeljal domov. Milicniki pa so za vso zadevo le zvedeli in bodo voznika predlagali sodniku za prekrške.

HUMORESKA

Zakaj vas pa imamo?

Prav tam, kjer se odcepi pot proti Sračniku, je cesta tako ozka, da je treba voziti sila previdno. Povrhu vsega je tam še zoprn ovinek, speljan proti vsem pravilom. Po tej cesti se je komercialist Fido iz dneva v dan vozil na delo in z dela in grdi odsek ceste je poznal kot svoj žep. Onega dne pa je bil nekoliko zamisljen. Ugibal je o stabilizaciji in njenih vprašanih ter sanacijskih ukrepih in ob tem se je tako razvnel, da je pritisnil na pedal za plin prav tam, kjer bi sicer moral zavirati. Zaropotalo je in tresčilo, se pokadilo in obstalo. In avtomobil, v katerem je Fido pravkar domislil globeke misli o nadaljnji zunanjetrogovinski adaptaciji, je obtičal na strehi.

no pomočjo je prišla Fido v roke odločba, s katero je bilo uradno ugotovljeno, da je kriv kršitve cestnoprometnih predpisov, ker je prehitro vozil. Kratka obrazložitev in na koncu pouk, da se zoper odločbo lahko pritoži v osmih dneh.

Na gospodarskem nebu so se spet zbirali črni oblaki in Fido je povsem pozabil na odločbo, na kazen v njej in na rok, ki je nezadržno tekel. Ni se pritožil in ničesar ni plačal. Nekega dne pa je prejel poziv, naj ali plača denarno kazen ali pa gre v zapor.

„Oho,“ si je dejal. „Jaz - pa v zapor? To pa ne bo tako lahko. Saj vendar nisem nič kriv...“ in stopil je v sosednjo sobo, kjer se je med kupi uradnih listov ubadal s študijem samoupravnih aktov pravnih podjetja. Fido mu je pojasnil položaj, mu pokazal odločbo in poziv in izrazil željo, da ne bi niti plačal niti šel v zapor.

„Tovariš Fido, odločba je vendar pravno močna! Zakaj pa se niste pravočasno pritožili? Zdaj ni mogoče ničesar storiti!“

„Bežite, bežite! Tu imate odločbo in naredite, kar hočete. Zakaj vas pa imamo, pravnik? Če vam uspe, bom videl, da ste strokovnjak, če pa ne...“

JAKA PRAVICNIK

Kar za nad 60.000 din škode
Voznik je po nesreči pobegnil

V petek, 16. aprila ob 9.35, se je na Reški cesti v Kočevju zgodila huda prometna nesreča, ki je terjala za preko 60.000 din škode.

Voznik Janez Kerže iz Kočevja je dal tovorni avto s prikolico voziti Ivanu Erjavcu iz Brega 15 pri Kočevju. Erjavec je pred trgovino „Potrošnik“ trčil najprej v bok naproti vozečega tovornega avta s priklopnikom, ki je last podjetja ZIDAR Kočevje in ga je pravilno po svoji desni strani vozil Miha Gruber iz Ljubljanske ceste 33 v Kočevju.

Takoj po tem trčenju je Erjavec zapeljal ostro na levo preko ceste na pločnik in trčil v vogal trgovine „Potrošnik“. Na obeh vozilih je nastalo za preko 50.000 din škode, nad 10.000 din škode pa je tudi na zidu trgovine. Precejšen del zidu je namreč počil.

Erjavec je takoj po nesreči pobegnil, vendar so ga milicniki že zvečer dobili kar doma na Bregu. Erjavec in Kerže sta pred nesrečo bila v več gostilnah, in sicer v Livoldu, Dolgi vasi in Kočevju.

J. P.

Ena najhujših prometnih nesreč na Kočevskem se je zgodila 16. aprila v Kočevju. Škode na dveh tovornjakih in zgradbi trgovine „Potrošnik“ v Kočevju je po skromni oceni za preko 60.000 din. Na srečo ni bilo človeških žrtev. Nesrečni tovornjak s prikolico je vozil Ivan Erjavec z Brega pri Kočevju, ki je po nesreči pobegnil. Nesreči je botroval tudi alkohol. (Foto: Jože Prime)

»Dolenjski list« v vsako družino

45 zadetkov v Brežicah

BREŽICE : RIBNICA 28:17

Dolenjski derbi med republikoma ligušema Brežicami in Ribnico se je končal s prepričljivo zmago domačinov. Čeprav derbi ni prinesel pričakovane igre, je bil kljub vsemu zelo zanimiv. Na začetku so bili gostje boljši, nato pa je razigrani Rudi Iskra, ki je dosegel 13 zadetkov, zapečatil usodo borbenih gostov.

Brežice: Berglez, Mars, Rovani 5, Antolovič 1, Šotina 2, Jurišič 2, Bosina 4, Iskra 13, Zore, Novosel, Goršek, Blatnik 1.
Ribnica: Kersnič 1, Lovšin, Taniko, Tomič 1, Kersnič II 5, Matelič, Mikulin 4, Andoišek 1, Ponkvar 6.

V. PODGORŠEK

LABOD : COSMOS 19:29

Črnomaljski rokometiški so prepričljivo porazili Novomeščane, ki se niso mogli meriti z razigranimi gosti. Največ zadetkov je dosegel Viki Lozar.

BREŽICE : ALPLES 18:8

Pomlajena ekipa iz Selc se ni mogla resneje upirati domačinkam, ki so v odlični formi. Najboljša je bila Vladka Bužančič.
Brežice: Zorko, Hribernik, Bužančič 10, Molan 4, Stauber 1, Bah, A. Mišič, Kolar 1 in V. Mišič 2.

V. PODGORŠEK

ZAGORJE : KRMELJ 27:16

Krmeljčani so tudi tokrat nastopili brez veterana Zamana, zato se je to precej poznalo v njihovi igri.
Krmelj: Kralj, Drugovič 2, Bevc, M. Papč 2, Zorc 3, Salamon, Prosenik 5, Kočevar, Ferlan, Mirt 2 in Končina 2.

B. DEBELAK

Dve kolajni in četrto mesto

Na republikanskem šolskem prvenstvu v gimnastiki za učence in dijake, ki je bilo v Ljubljani, se dolenjski predstavniki niso posebno odrezali. Največ dosegli so brežiški gimnazijci, ki so ponovno osvojili 4. mesto. Najboljši posameznik pa je bil Ivan Gerjavič, ki je osvojil tudi eno kolajno. Naše pionirsko zastopstvo je prineslo tudi odličje, osvojila ga je Novomeščanka Maja Dokl.

Rezultati: srednješolci - 4. gimnazija (Brežice); srednješolke - 8. gimnazija (Novo mesto); učenci - 9. OS „bratov Ribarjev“ (Brežice); učenke - 8. OS „Kette Rupena“ (N. mesto).

NOVOMEŠČANI ZAPUŠČAJO LIGO

V zadnjem kolu kvalitetne republiške kegljaške lige je ekipa Novomeščane nastopila v Ljubljani in obe srečanja z odlično ekipo ljubljanskega Saturnusa izgubila. Prvi dan so Novomeščani podrl 6.708 kegljev (Turk 823, Hren 921, Jarc 790, Romih 835, Židanek 876, Barbič 828, Krušič 818, Fabjan 817) in drugi dan 6.537 (Krušič 838, Fabjan 766, Hren 805, Romih 829, Jarc 830, Turk 828, Židanek 800 in Barbič 841). S tema dvema porazoma so Novomeščani pristali na zadnjem mestu in se poslavljajo od te lige. Kaj več od ekipe tudi nismo mogli pričakovati, saj v takih pogojih, kot dela, uspeha res ne more biti. Dokler Dolenjci ne bodo imeli avtomatskih kegljišč, toliko časa ne bodo šli v korak z ostalimi. Končni vrstni red: 1. Triglav (Kranj), 2. Konstruktor (Maribor), 16. Novo mesto.

J. MRZLAK

Prepričljiva zmaga Belokranjcev

V tem kolu so najpomembnejšo zmago iztržili Belokranjci, ki so zanesljivo premagali Tržičane in se s tem odlepili od nevarnega repa. Brežičani so v Žalcu remizirali, ravno tako pa tudi Mirenčani doma v srečanju s solidno ekipo Cementa iz Trbovelj. Krčani in Novomeščani pa so to nedeljo zapuščali nogometno igrišče poraženi. Zanimivo je, da so belokranjski mladinci dosegli prvo zmago v srečanju z Usnjarjem, mladi Novomeščani pa so Olimpiji v Ljubljani odščitili pol točke.

BELA KRAJINA : TRŽIČ 3:0

Kljub nepovezani in raztrgani igri obeh ekip so domačini zasluženo zmagali. Posebno so se razigrali v zadnjih minutah, zadetke pa so dosegli Grurša, Tone Weiss in Ferfolja. Zaradi grobe igre je trener Črnomalčanov Klaič sam odstranil svojega branilca Englara z igrišča.

T. LATERNER

MIRNA : CEMENT (TRBOVLJE) 1:1

V zanimivem in razburljivem srečanju sta se obe ekipi razšli z neodločenim izidom.

A. TRATAR

INDUPLATI : ELAN 4:2

Elan je po pričakovanju doživel poraz v Jaršah. Obe ekipi sta pokazali kar lep nogomet. Domačini pa so imeli od srečanja več, zato so tudi zasluženo zmagali.

M. H.

BREŽICE : ŽALEC 0:0

Brežičani so v Žalcu nastopili brez štirih svojih stalnih igralcev, zato so osvojili samo eno točko. Ker pa je vodini Sostanj zmagal, se je spet odlepil od Brežičanov.

V. PODGORŠEK

OPEKAR (LJUBEČNA) : CELULOZAR 3:0

Na slabem igrišču in z zdesetkano ekipo je Celulozar doživel precej visok poraz. Krčani se imajo zahvaliti vratarju Šepetavcu, da niso dobili v mrežo še kakšen zadetek več.

L. HARTMAN

BELA KRAJINA : USNJAR (VRHNIKA) 3:1

OLIMPIJA : ELAN (NOVO MESTO) 4:4

SPET BREŽIČANI ČETRTE

Na letošnjem šolskem republikanskem prvenstvu v gimnastiki za učence in dijake dolenjski predstavniki niso imeli večjega uspeha. Pohvalimo lahko samo brežiške gimnazijce, ki so osvojili četrto mesto in s tem ponovili lamski uspeh. Med posamezniki je edino odličje odnesla iz Ljubljane Novomeščanka-pionirka Maja Dokl, ki je v preskoju osvojila tretje mesto.
Rezultati: pionirke - 8. Novo mesto; pionirji - 9. Brežice; mladinci - 4. Brežice-gimnazija.

RUDI OSTERMAN ZA LAS PREKRATEK

Na članskem šahovskem hitropoteznem prvenstvu, ki je bilo v nedeljo v Ljubljani, je igralo 28 šahistov. Prav prijetno je presenetil Dolenjec Rudi Osterman, ki je bil za las prekratek, da bi osvojil naslov republiškega prvaka. Za zmagovalcem Musilom iz Maribora je zaostal samo za pol točke. Enak uspeh je dosegel tudi mladi Podkornitnik iz Kočevja, ki je na enakem republikanskem prvenstvu za mladince na Ravnah osvojil drugo mesto. Za zmagovalcem Kranjnikom iz Maribora je ravno tako zaostal za pol točke, zbral pa je 28,5 točk.

BOŽOVIČ DELIL TRETJE MESTO

Na odprtem posamičnem državnem prvenstvu v karateju, ki je bilo v Celju, je nastopilo 107 tekmovalcev iz zagrebške organizacije Budokai. Od naših tekmovalcev se je najbolje uvrstil Ljubo Božovič iz Krškega, ki je v polsrednji kategoriji delil tretje mesto z Verbičem iz Maribora.

NOVO MESTO : TEKSON (CELJE) 0:3

V soboto je bila v Novem mestu odigrana prvenstvena odbojarska tekma moške slovenske lige. Srečali sta se ekipi Novega mesta in Teksona iz Celja. Srečanje je bilo zanimivo in je razočaralo maloštevilne gledalce. Tekma je bila tako slaba,

da je prava antipropaganda za odbojko v Novem mestu. S tako igro Novomeščani ne bodo dobili izgubljenih navijačev nazaj.

ZUŽEMBERK OSTAL NA ČETRTEM MESTU

V Žalcu je bilo v nedeljo nadaljevanje republiškega mladinskega kegljaškega prvenstva. Tokrat je nastopila iz Dolenjske tudi ekipa novomeškega Pionira in podrla 1.657 kegljev. Končni vrstni red se od prejšnje nedelje bistveno ni spremenil. Zužemberčani, ki so bili četrtri, so to mesto tudi obdržali. Novomeščani pa so bili ravno tako solidni, saj so zasedli peto mesto. Med posamezniki sta bila Dolenjca, člana Pionirja Vertuš in Maraš, na četrtem in petem mestu; podrla sta 845 oziroma 843 kegljev.

LJUBLJANA - Na republikanskem prvenstvu v gimnastiki za tekmovalce in tekmovalke 3. razreda so se dobro odrezali telovadci iz Brežic in Kočevja. Mladinci Brežic so v svoji kategoriji osvojili tretje mesto. V kategoriji članov tretjega razreda pa je telovadec Koleta iz Kočevja osvojil prvo mesto. (I. S.)

CRNOMELJ - Na skupnem športnem dnevu so tekmovali dijaki gimnazije in PKS iz Crnomolja. Srečanje je bilo v rokometu, malem nogometu ter štafetnem teku. Zmagovalci: kros - ženske: 1. Milka Svetič; mlajši dijaki - Hudec, starejši dijaki - Stublar, štafetni tek - 1. gimnazija (Stublar, Hudec, Ferlež, Zalokar); mali nogomet - gimnazija: PKS 2:2, rokomet - gimnazija: PKS 10:9. V srečanju deklet z gimnazije so dijakinje II. letnika premagale tretji letnik z 11:6. (A. L.)

CRNOMELJ - Rokometno srečanje med gimnazijkami in učenkami osnovne šole se je končalo z zmago gimnazijk 6:2. (A. L.)

ŽEBLJIČEK

Odkar smo postali svetovni prvaki v košarki, je zanimanje za to lepo športno panogo izredno poraslo. Precejšen delež gre tudi na rovaš na televiziji, ki prinaša ob sobotah najzanimivejša košarkarska srečanja naših najboljših ekip. Zato je razumljivo, da je košarka v Novem mestu dobila veliko privrženec. V prvem srečanju Novomeščanov v republiški košarkarski ligi B skupine se je na tekmi na Loki zbralo več kot 300 gledalcev. Opozorimo naj na pomanjkljivost: tudi na tej tekmi kot na drugih ni nihče pobiral vstopnice. Zato tako lepo in zanimivo srečanje bi vsakdo rad odrl dinar, če že ne več. Kaj s tem ne zgubi srečanje na vrednosti, če ga gledalci ponujamo zastoj? Torej: novomeški košarkarji, prihodnje zahtevajte plačilo za svojo lepo igro!

Najvažnejša je dejavnost!

Med dolgoletne telesnovzgojne delavce, ki so zlasti veliko delali in še delajo v vrstah Partizana, sodi tudi prosvetni delavec IKO ŽGAINAR iz Kočevja. Šolsko športno društvo na kočevski šoli uspešno dela že štiri leta, zlasti od tedaj, ko so se preselili v novo šolo in dobili primerne telesnovzgojne objekte. Razumljivo, da Iko ne dela sam, saj mu pomagajo še drugi prizadevni kočevski športni delavci, kot so: prof. Saša Bižal, prof. Tone Adamič, Marica Kitek, Miha Majerle, prof. Jože Ogrinc, Nada Smola in Ivo Stanič.

Kako vam dolgoletno izkušnje pri delu v vrstah Partizana pomagajo v šolskem športnem društvu? - smo ga vprašali.

„Izvrstno, saj dejansko ne čutim nobene razlike. Dejavnost Partizana in šolskega športnega društva imata enak cilj. Mlade ljudi vključevati v telesnovzgojne dejavnosti in jih kaliti v dobre in sposobne ljudi. Ni mi razumljivo, da neke tako poudarjajo pripadnost, saj otroci ne bi smeli čutili, pod čigavo zastavo delajo. Časi, ko se je v telesnovzgojnih društvih kazala politična pripadnost, so minili.“

Kako gledate na vaše društvo na šoli z organizacijskega vidika?

„Učenci s pomočjo prosvetnih delavcev uspešno vodijo društvo, ki se je organizacijsko precej okrepilo. Imamo tudi svoj statut, kjer je zapisano vse, kar sodi v dejavnost društva. V kratkem ga bomo posredovali ObZTK, ki ima veliko razumevanje za dejavnost šolskih športnih društev.“

Za katere športne dejavnosti je največje navdušenje?

„Težko bi delali razliko, vendar so v ospredju košarka, atletika in gimnastika. Opozorim naj tudi na šahovsko dejavnost, ki je zelo razgibana in se odvija v posebnem klubu, ki ga, razumljivo, štejejo tudi v naš sestav. Pri šahu se pozna požrtvovalno delo Iva Staniča, ki je dosegel izredne uspehe.“

V čem, mislite, da je vaš največji uspeh?

„Da smo skoraj pri vsakem učencu od petega razreda naprej

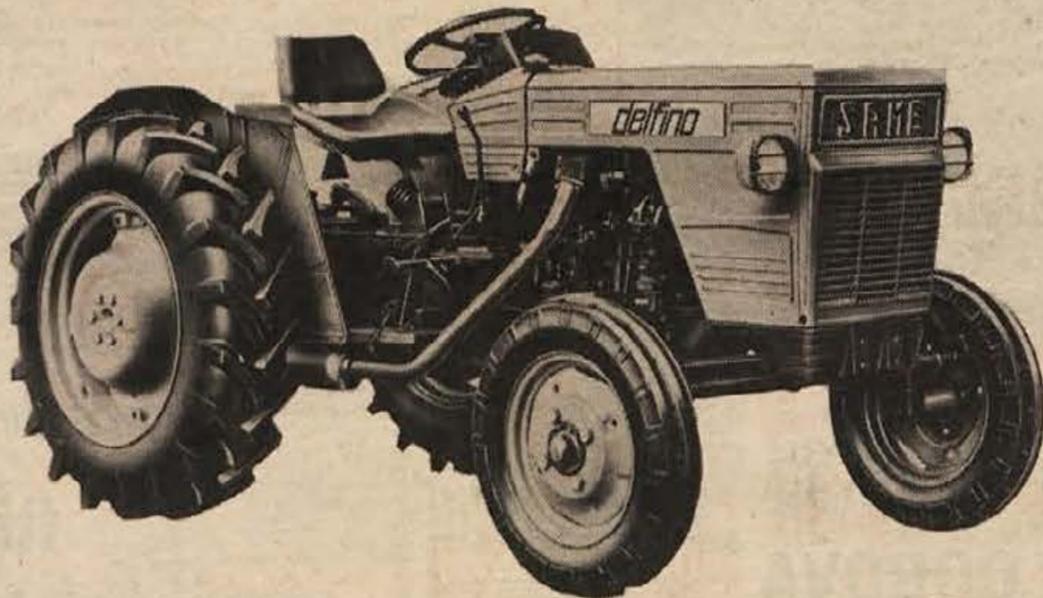
in tudi pri mlajših vzbudili ljubezen vsaj do ene športne panoge. No, če že ne bodo vsi aktivni tekmovalci, bodo pa lahko kasneje sodelovali kot organizatorji ali kaj podobnega. Važno je, da se mladi ljudje koristno zaposlijo. Prepričan sem, da smo imeli pri tem kar precej srečno roko!“

Kaj pa priznanja za delo?

„Vsi vodniki delamo brezplačno, šola nima denarja za to. Ševeda pa se nas večkrat spominjajo Partizan in tudi ObZTK Kočevje.“

S. DOKL

NAJNOVEJŠE!

OBIŠČITE NAS, OGLEJTE SI TRAKTOR IN ZAHTEVAJTE PROSPEKTE! LJUBLJANA, Celovška 32, MARIBOR, Grajska 7, KOPER, Dimnikarska 10, ZAGREB, Trg Žrtava fašizma 1

Traktor DELFINO 32

je po svojih lastnostih in moči namenjen zasebnemu kmetijstvu in ima naslednje značilne lastnosti:

- pogon na 2 ali vsa 4 kolesa
- blokada diferenciala
- hidravlična naprava za dviganje z avtomatsko regulacijo in trojnimi pritrditvami orodja
- zračno hlajen linijski diesel motor - 30 KM
- alternator, električna razsvetljava
- števec delovnih ur in obratomer
- dvojna sklopka, 6 brzin naprej, 2 brzini nazaj
- hermetično zaprte zavore
- možnost najrazličnejših priključkov za različna orodja
- na traktor lahko priključite vsa standardizirana orodja

Traktorje prodajamo s konsignacijskega skladišča v Ljubljani; CENA:

- tip 2 RM - lit 1.344.000 ali DM 7.875 ali 2.152 dol. in 18.868 N-din
- tip 4 RM - lit 1.721.000 ali DM 10.078 ali 2.745 dol. in 21.147 N-din

COSMOS

export-import, industrija in notranja trgovina, Ljubljana, Celovška 32

OBVEŠČA, DA JE PRISPELA NOVA POŠILJKA TRAKTORJEV SAME DELFINO 32

OBČINSKI SINDIKALNI SVET
 OBČINSKA KONFERENCA SZDL
 OBČINSKA KONFERENCA ZKS
 OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
 OBČINSKA KONFERENCA ZMS

**SKUPŠČINA OBČINE
 METLIKA**

ELEKTRO Ljubljana
 — enota **KOČEVJE**

**SKUPŠČINA
 OBČINE RIBNICA**

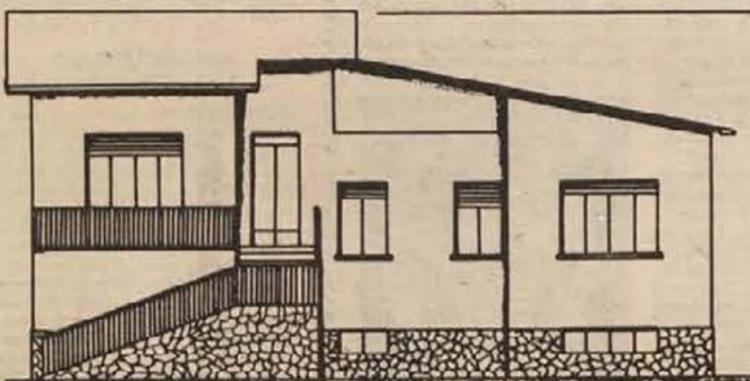
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
 OBČINSKA KONFERENCA ZKS
 OBČINSKI SINDIKALNI SVET
 OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
 OBČINSKA KONFERENCA ZMS

INKOP, KOČEVJE

Lisca
 SEVNICA

IZDELUJE:
 — damske nadržke
 — steznike
 — elastične hlačke
 — pasove za nogavice
 — kopalne obleke

Udobnost, eleganca in modne barve so odlike nadržkov
 in steznikov LISCA

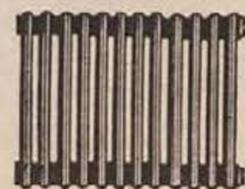

NOVOGRAD, NOVO MESTO

**Obrtno podjetje
 OPREMA,
 KOČEVJE**

**KOVINAR,
 KOČEVJE**

**PREVOZ,
 BREŽICE**

**ZDRUŽENO
 KMETIJSKO
 GOZDARSKO
 PODJETJE**

KOČEVJE

**kolektivi čestitajo za
 dan OF in praznik dela!**

PLAMAS

**OBRTNO NABAVNO PRODAJNA
 ZADRUGA**

PLAMAS, LJUBLJANA

PRIDITE IN Z VESELJEM VAS BOMO SEZNANILI S
 POGOJI ZA SODELOVANJE Z NAMI TER Z MOŽ-
 NOSTMI VKLJUČITVE V ZADRUGO

**AVTO -
 KOČEVJE**

TUZEMSKI, MEDNARODNI TOVORNI IN POTNIŠKI PROMET — MEHANIČNA
 SERVISNA DELAVNICA — TURIZEM IN GOSTINSTVO

TOVARNA OTROŠKE KONFEKCIJE

**JUTRANJKA
 SEVNICA**

**OBRTNO
 KOVINSKO
 PODJETJE**

DOBOVA

Papirkonfekcija

KRŠKO

GIKLOSTIL PAPIR VSEH VRST • SPECERIJSKE
 VREČICE S TISKOM IN BREZ • VSE VRSTE
 SKATEL IZ VALOVITE LEPENKE IN KARTONA
 S TISKOM IN BREZ • VSE TISKARSKÉ USLUGE

**DOMINVEST
NOVO MESTO**

**KOMET
METLIKA**

*
tovarna
damskih
nedrčkov
pasov
korzetov
in
steznikov

*

Ljubljana

**PE
TRGOPROMET
KOČEVJE**

**kolektivi čestitajo za
dan OF in praznik dela!**

ISKRA
Tovarna usmerniških
naprav
NOVO MESTO

TRGOVSKO PODJETJE

PRESKRBA, KRŠKO

**ZDRAVILIŠČE
ČATEŠKE TOPLICE**

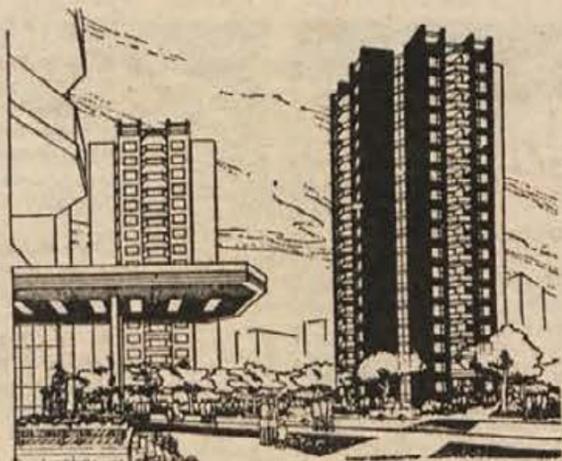
Rudnik rjavega premoga

KANIŽARICA

*gradi vse vrste visokih in nizkih
gradenj; razpolaga tudi s lastnimi
centralnimi obrati in projektivnim
birojem

**SGP
PIONIR, NOVO MESTO***

**SKUPŠČINA OBČINE
NOVO MESTO**

OBČINSKA KONFERENCA SZDL - OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV - OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI KOMITE ZMS

ATENTAT NA HITLERJA

15

General Fromm, ki se ni hotel pridružiti udaru in ga je tako že od vsega začetka oviral, pa so ga potem zaprli, se je zdaj zgnil. Okrog osmih zvečer, ko je bil še več ur zaprt v pisarni svojega priložnika, je prošil, naj ga pustijo v njegovo zasebno stanovanje, ki je bilo malo stropnišče. Dal je oficirsko častno besedo, da ne bo skušal pobegniti ali navsezitrik trk z zunanjim svetom. General Hoepner je privolil. Še več. Fromm je tožil, da je lažen in žepen, pa mu je poslal nekaj obloženih kruhkov in steklenico vina. Malo prodim se prišli trije generali iz Frommova štaba. Zaroti se niso hoteli pridružiti, terjali so, naj jih pustijo v poveljniki. Ni si moglo razložiti, a res je, da so jih spustili k Frommu v njegovo zasebno stanovanje. Takoj, ko so se znašli pri njem, jim je Fromm povedal, da obstaja prikrit stranski izhod iz poslopja in da bi lahko pobegnili. Prelomil je častno besedo, ki jo je dal Hoepnerju, ter ukazal generalom, naj mu pridejo na pomoč, naskočijo poslopje, ga osvobodijo in vstajajo zatro. Generali so neopazno izginiti v mrak.

Skupina mlajših častnikov iz Olsbrichtovega štaba, ki so z zaroto sodelovali ali pa so kratko in malo postopali po Bendlerstrasse ter opazovali, kako poteka udar, je že začutila, da se bo ponesrečilo. Nekdo od njih je pozneje povedal, da so spoznali tudi to, da jih bodo pobesili kot izdajalce. Če ne bodo pravočasno izšli proti zaroti, bodo pobesili kot izdajalce. Franz Herbert, nekdanji poljski častnik in nikom. Podpolkovnik, Franž Herbert, nekdanji poljski častnik in nikom. Prepričan načist, je iz oči gledal, da se to prehitelo v prvi nadstropje. Okrog pol enajstih zvečer so šli ti častniki k Olsbrichtu in ga vprašali, kaj pravzaprav nameravajo on in njegovi prijatelji. General jim je povedal, nakar so brez besed odšli.

Cez dvajset minut so se vrnili - bilo jih je šest ali osem, vsi so vihleti orožje - ter zahtevali od Olsbrichta nadaljnji pokažni. Skozi vrata je pogledal Stauffenberg, ki je bil radoveden, zakaj toliko hrupa, pa so ga pri pričji prijeli. Nekaj trenutkov nato je skušal zbežati. Pogledal se skozi vrata in po hodniku navzdol. Za njim je nekdo streljal in ga zadel v roko - edino, ki jo je imel. Ti uporniki proti uporju so divje streljali na vse strani, vendar niso razen Stauffenberga očitno nikogar zadeli. Nato so se odpravili po kili, v katerem so imeli zarotniki osrednje poveljstvo, in jih jeli zbirati. V izpraznjeno Frommovo pisarno so prignali Becka, Hoepnerja, Olsbrichta, Stauffenberga, Hefferna in Mertza. Prav kmalu se je s pištolo v roki prikazal se Fromm.

Odločil se je bil prav na hitro. Te moze je sklenil spravit s poti, pa ne zato, da bi zabrisal sledi - zaradi se res ni pridružil, vedel pa je zanj. Je dolgo, vnovot stenoarje in ni pripravil nihovih načrtov. Je ampak tudi zato, ker si je hotel pri Hitlerju zagotoviti milost kot človek, ki je zavrj upor. V razbojniškim načrtu svetu je bilo za kaj takega že veliko prepoznalo, le da Fromm tega ni vedel. Cez pet minut se je vrnil in izjavil, da je „v fuhrerjevemu imenu“ sklical vojsko sodišče (za to ni dokaza), ki je obšlo na smrt štiri častnike: „generalštabskega polkovnika Mertza, generala Olsbrichta, tega polkovnika, čigar imena ne poznam več (Stauffenberga), in tega poročnika (Hefferna)“.

General Olsbricht in Hoepner sta še vedno dočela pismi za ženi. General Beck je napol ležal na stolu, po obrazu mu je curjela kri iz praske na glavi. Štirje častniki, ki so šli s „smrtno obsodbo“, so stali nekoliko kakor štirje stebri.

„No, gospoda“, je Fromm rekel Olsbrichtu in Hoepnerju, „samo pripravljajte! Prosti vaju moram, da pohitita, sicer bo drugin pretežko.“

Sredaj, na dvorišču, je stal vojaški avto in osvetljeval žid z zarotmetoma, ki sta bila zaradi zavajajoče deho pravana. V tej med luči je eksekucijski oddelček naglo postal štiri častnike. Nepopredne priče pravijo, da je bilo veliko zmede in vpija. Hrup so gnale zlasti straže, ki so se bale bombnega napada - to poletje so bili britanski bombniki skoraj sherno noč nad Berlinom. Stauffenberg je umrl z vzklikom: „Naj živi naša sveta Nemčija!“

Medtem pa je Fromm Hoepnerju prepustil nekakšno izbujo. Hoepner je tri tedne pozneje v senci večji opisal to pred „judskim sodiščem“ takole:

„No, Hoepner (je rekel Fromm), ta zadeva me zares boli. Bila sva dobra prijatelja in tovariši, saj veste. Vi ste se zapletli v to zadevščino in morate zdaj prevzeti nase posledice. Bi šli radi po isti poti kot Beck? Če ne, vas bom moral zdaj zapreti!“

Hoepner je odvrnil, da „ne čuti tolikine krivde“ in da upa, da se bo lahko „opravičilo“.

„Kaznem vas“, je odvrnil Fromm in mu stisnil roko. Hoepnerja so odvedli v vojaške zapore v Moabitu.

Prav ko so ga hoteli odpeljati, je slišal iz sosedsnje sobe skozi vrata Beckov utrujeni glas: „Če se še tokrat ne bo posrečilo, potem vas prosim, da mi pomagate.“ Slišati je bilo strel iz puške. Becku se tudi drugič ni posrečilo narediti samomora. Fromm je pokukal skozi vrata in vnovič rekel častniku: „Pomagajte starem gospodu.“ Ta neznan častnik Becku ni maral dati milostnega strela. To je prepustil nekemu vodniku, ki je Becka, ki je bil zaradi druge rane v nezavesti, zavlekel skozi vrata in pokončil s strelom v tilnik.

Bilo je nekaj čez polnoč. Vstajajo, edini resni upor zoper Hitlerja po enajstih letih in pol tretjega rajha, so udušili v enajstih urah in pol. Na Bendlerstrasse je pripel Skorzny s toplo orožnimi esovcevoj. Prevodval je, da bi se koga ustrelili - kot policist je dobro vedel, da ne sme pobiti tistih, ki jih bodo še lahko mučili, ker bodo edino tako lahko dognali, kako na široko je bila razpredana zarota - preostale zarotnike je večil vtilenti in jih poslati v gestapovske zapore na Prinz Albrechtstrasse, detektivom pa je ukazal, naj zberejo vse obremenilne papirje, ki jih zarotniki niso izpregnili uničiti. Himmler, ki je bil malo „srdtem pripel v Berlina in se začasno nastanil v Goebbelsovem ministrstvu, ki ga je zdaj strdal del Remerjevega bataljona, je telefoniiral Hitlerju, da je upor zatrt. V vrhovni Prusiji je iz Koenigsberga v Rastenburg drveli radijski snamealni avtomobil, tako da je fuhrer na posledel le posnel govor, ki ga je Deutschlandsender od devetih zvečer napovedoval vsakih nekaj minut.

Tik pred eno jutraj se je v polnoč noč razlegel hripavi glas Adolfa Hitlerja:

Moji nemški tovariši!

Danes vam govorim najprej zato, da boste slišali moj glas in spoznali, da nisem ranjen in se dobro počutim, potem pa tudi zato, da boste zvedeli za zločin, kakršnega ne pozna nemška zgodovina. Zelo majhna klica slabohepnih, neodgovornih, pa tudi brezumnih in prismojenih častnikov je skušala zaroto, s katero so hoteli spraviti s sveta mene, z menoj vred pa tudi slab vrhovnega poveljstva oboroženih sil.

Pokleniki stroj, ki ga je podtaknil polkovnik grof Stauffenberg, je eksplozivna dva metra desno od mene. Eksplozija je hudo ranila precej mojih resničnih in zvestih sodelavcev. Eden je umrl. Mene ni ranilo, imam le nekaj prask in opeklin in obtožen sem. Prepričan sem, da je previdnost tako vnovič potrdila veljavnost naloge, ki mi jo je zaupala...

Krog teh samozavencev je zelo ozek in nima nič skupnega z duhom, ki prevladuje v nemških oboroženih silah, predvsem pa v nemškem narodu. To je tolpa zločinskih elementov, ki jo bomo neusmiljeno zatirali.

Zato zdaj ukazujem, da ne sme nobena vojaška oblast... ubogati ukaz, ki bi jih izdala ta samozavska peščica. Ukazujem, da vsako aretirar vsakogar, ki bi razpečel takšne ukaze, če pa bi se taka oseba uprjala, jo je treba pri pričji ustreliti...

Tokrat bomo z njimi poravnali račune tako, kot smo to vajeni opravljati nacionalni socialisti.

KONEC

Nedeljski pomenek

V nedeljo sem prav mastito koračil po cesti, kar vidim, kako prvi brez konj in podre otroka, ki mu je nehotoma stopil na pot. Počilo je kot iz moznarja in takoj sem vedel, da otroku ni pomoči. Kar inako se mi je storilo, pa sem stopil malo dalje v krčmo, da si odmočim popotni prah in žalost, ki se je zavoljo nezgode naselila v mojem srcu.

O tem sem pravil možu, ki je žulil svoj poltvi vna. Poslušal me je, potem pa dejal: „Veš, Martin, privaditi se moraš. Dandanes so pota bolj krvava kot nekaj, ko so popotne strahovalni tolovaji. Vse to početje ni pravdanskoo. Čas je, da bi se za uboge ljudi zavzemali bolj karlo do zdaj. Posebno mladi vozniki, naj bi tega ne pozabili. Stari se ne dajo več zasukniti z navajenega pota. Vsakemu naj bo človek prva reč, vse drugo ima le toliko veljave, kolikor je dobi po njem.“

Menila sva se še o tem in onem, kar nama je težilo dušo. Na koncu pa je prišel pravo besedo na dan.

„Anti veš, da so zadnjič popisovali?“ me vpraša.

„Kaj ne bi vedel,“ mu brž odgovorim, akoravno nsem vedel, kam meri s svojimi besedami.

„Kaj meniš, zakaj neki so to počeli?“ spet sil vame.

„Pravijo, da bo odbojkar Janko Goleš počasi opustil ta šport in se raje posvetil samoupravljanju, kjer je treba manj skakati...“

„Na naših cestah kmalu ne bo več nesreč: zadnje cene avtomobilov so že tako visoke. Da bodo z izjemo še kak drugi avtomobil dostopni le ozkemu krogu iz brancev...“

VODORAVNO: 1. prestolnica Gane, 5. denarna kazen, 10. ozvečje, 11. narodni heroj Ivo Lola, 13. zahodnonemški kancler, 14. grška prestolnica, 15. skandinavski drobit, 16. vrsta usnja, 18. otrelben svet, 19. stara, priznana umetnost, 22.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10									
					14				
15				16	17			18	
19		20	21			22			
		23				24			
					28				
				30			31	32	33
									36
37			38			39	40	41	
42						43			
44						45			

REŠITEV KRIZANKE OD 15. APRILA

VODORAVNO: 1. optik, 6. sklad, 11. boška, 12. thoris, 14. Orest, 15. Regina, 16. ion, 17. car, 18. jak, 19. steatin, 22. Aare, 23. Tarzan, 24. AK, 25. IS, 26. ohepek, 30. stol, 33. vreteno, 34. tik, 35. zlo, 36. dar, 37. ratine, 39. kraca, 41. drevak, 42. Renan, 43. ataka, 44. katja.

Rekli smo: škoda, da ni bilo nikogar tu. Zmotili smo se: črne butice vojskavok plemena Gula-gula so zdajci pogledale iz grmovja. Vojskaci so poznali svoj posej. Ročno so razvozili rebus s kačo, levom in lovcem, nato pa so s kačo, levom in lovcem pojoc odkorakali.

Jurij Levičnik, generalni direktor IMV, je še vedno odrezav. Na vprašanje o avtu IMV 1300 odgovarja: „Če nas vpraša, da je vse narejeno doma, če sprašujejo kupci, je vse izvozeno!“

Novomeški odbojkarji so s celjskim Gaberjem igrali tako klavno, da bi jih premagal še novomeški sindikat. Učinkovitost posledica dobrih priprav, ni kaj...

Kulturniki z Dolenjskega in z omega brege Kolpe so se na sobotnem novomeškem posvetu zavzeli, naj bi namesto resnih stvari včasih raje zabrenkali na veselo strune. Sveda bi moralo biti pitje cvička kulturno!

Zveza komunistov je revolucionarna organizacija. Menda zato sprejema tako malo mladine v svoje vrste, ker bi sicer lahko postala še bolj revolucionarna, ugostavlja v Novem mestu...

Direktor Novoteksa inž. Avgust Faljar je ob poplavi narodnih avtomobilov gotovo malo utajen, ker novomeške nacionalne hlače večinoma izvažajo!

Pravijo, da bo odbojkar Janko Goleš počasi opustil ta šport in se raje posvetil samoupravljanju, kjer je treba manj skakati...

Na naših cestah kmalu ne bo več nesreč: zadnje cene avtomobilov so že tako visoke. Da bodo z izjemo še kak drugi avtomobil dostopni le ozkemu krogu iz brancev...

V noči na nedeljo, 18. aprila, je neznan storilec vliomil v novomeško glasbeno šolo in ukradel štiri klavirske harmonike, vredne skupaj več kot 6.000 din; dve sta bili last šole, dve pa učencev. Tat je prišel v šolo tako, da je na dvoriščni strani razbil okno in zlezal v notranjost.

Kdo je vliomil in ukradel harmonike, še ni znano, ker preiskovalci novomeške UJV še niso končali s poizvedbami. Domnevajo le, da je bil tat motoriziran, saj bi sicer težko neopazno odnesel tolikšen plen.

Cez nedeljo me ni bilo v Novem mestu, zato sprva nisem mogel verjeti, ko so mi povedali, kaj se je naredilo. Ni mi šlo v glavo, da se more človek tako grodo znesti nad kulturno ustanovo, je pripovedoval ravnatelj glasbene šole Ernest Jazbec.

Kot bi tat vedel, da sem kam odšel, saj sem sicer mnogokrat, tudi ob sobotah, v šoli do polnoči in še dlje.

Približno leto dni so miličniki Pozarja brez uspeha iskali, nekaj časa tudi s tiralicoo. Zanimivo je, da je Pozar zapustil svojo družino takrat, ko bi lahko najbolj skrbel zanjo, saj je malo prej podedoval za teto, ki je umrla v Ameriki, okoli 45.000 din. Malo kasneje je neznanoo kam odšel iz Sodražice od ostale družine 5-letno hčerko Vidko. O tem smo v našem časopisu tudi poročali.

Na zadnji razpravi pred sodiščem je Pozar trdil, da je bil prvič kaznovan po krivem in da bi n oralo njegov problem obravnavati mednarodno sodišče v Haagu. Malo pa je verjetno, da bi se hotelo to sodišče ukvarjati s preživninskimi zahtevami, ker bi potem lahko deželo le za območje Ribnice in Kočevja, kjer je takih zelo veliko.

Sodišče pa je menilo, da prvič ni bil obsojen po krivem, ampak le zato, ker je zavrgel

Tamle je padla v gnojnično jamo Nadica. Utonila bi, če je ne bi rešila soseda, je povedal Anton Pertinač. Tole „jezerce“ je gnojnična jama z ukinjenege hleva ZKGP Kočevje. Na sliki je Anton Pertinač s hčerkama Tanjo in Nadico. (Foto: Jože Princ)

Nadica skoraj utonila v gnojnici

Triletno punčko je rešila soseda — Oče zaman zahteva pri sanitarni inspekciji in KGP, naj bi opuščeno gnojnično jamo zasuli — Iz te jame poleteli zelo smrdi, v njej pa se je zaredilo ogromno žab

Anton Pertinač z Brega 10 pri Kočevju že dolgo zaman opozarja Združeno KGP Kočevje in občinsko sanitarno inspekcijo, da bi morali zasuli nekdanjo gnojnično jamo pri opuščnem hlevu, v kateri je zdaj vedno voda, pomešana z gnojnicoo.

Jama je precej globoka; meri okoli 100 kvadratnih metrov in je zelo nevarna za majhne otroke; teh pa je samo v dveh hišah v neposredni bližini jame kar 8. Stari so od enega leta do 14 let.

Pertinač je povedal: „Moja hčerka Nadica, ki je stara zdaj 5 let, je pred dvema letoma že padla v to lužo in bi se zagotovo utopila, če je ne bi potegnili ven soseda Colnarjeva.“

Za svoje otroke sem zelo v skrbeh, saj imam kar štiri, ki so stari od enega leta do petih let. Posebno me skrbi, odkar sta pred kratkim utonili v Rinzi do deklet, ki se jima je udrl led. Tudi na naši luži se naredi led in otroci se vso zimo po njem drsajo. Če jama v osmih dneh ne bo zasuta, se bom pritožil na republiko sanitarno inspekcijo. KGP bi jo lahko zasul, saj ima vso potrebno mehanizacijo.

Mi, ki smo kupili od KGP hišo, pa tudi ne moremo otrok prideniti na vertigo, da se ne bi kateremu kaj naredilo. Otrok se lahko med igro zvrne v vodo. Gospodinja in mati pa tudi ne more imeti otrok vedno pred očmi, saj ima dovolj drugega dela.

Iz te luže oziramo nekdanje gnojnične jame poleti še vedno močno smrdi. Zab je toliko, da zvečer, ko pržemo luč, skatejo v okno; klav prazen je 6 let ali še več in ves razbit, da kaže viden zas. Ukiniti so ga morali medez zato, ker je iz njega tekla gnojnica v Rinzo, zaradi česar so poginjavale ribe.

Sveda je je okoli naju zbralo veliko otrok in žensk, ki so še posebno odločno zahtevale, da je treba jama zasuti in jo očistiti.

Na zadnji razpravi pred sodiščem je Pozar trdil, da je bil prvič kaznovan po krivem in da bi n oralo njegov problem obravnavati mednarodno sodišče v Haagu. Malo pa je verjetno, da bi se hotelo to sodišče ukvarjati s preživninskimi zahtevami, ker bi potem lahko deželo le za območje Ribnice in Kočevja, kjer je takih zelo veliko.

Sodišče pa je menilo, da prvič ni bil obsojen po krivem, ampak le zato, ker je zavrgel

Nekateri italijanski časniki so ostro napadli papeža zato, ker je pred dnevi sprejel skupino 50 mladih beat in pop glasbenikov, med katerimi so bila tudi dekleta v zelo skromnem mitnju in celo vročih hlačkah. Če so blo tako naprej, je zapisal časnik, bodo v Vatikanu kmalu začeli sprejemati tudi stripitzerke.

25. Zdaj so tudi levu popustili žvici. Zarečal je, pokazal belečecane in se pogal v dir za lovcem. Paradižnik je stekel do drevesa, se oprjel nekakšne vrvi, ki je binjala z drevesa, da bi se zavihljal v krošnjo. In glej, čudesa: ta vrvi ga je sama potegnila v krošnjo! Pri tem ga je celo prijazno ovila kot špaget

25. Zdaj so tudi levu popustili žvici. Zarečal je, pokazal belečecane in se pogal v dir za lovcem. Paradižnik je stekel do drevesa, se oprjel nekakšne vrvi, ki je binjala z drevesa, da bi se zavihljal v krošnjo. In glej, čudesa: ta vrvi ga je sama potegnila v krošnjo! Pri tem ga je celo prijazno ovila kot špaget

Ne sreča ga pamet

V gostilno prihaja kar s kuhinjskim nožem v žepu

Marjan Veselič iz Šalke vasi pri Kočevju je star že 19 let, obnala pa se še vedno kot kakšen mladoletni pobalnik. Zato pride pogosto nazvrtiz z zakonom. Miličniki se sploh ne spomnijo več, kolikokrat so ga že prijavili za kaznovanje.

6. aprila ob 23.20 je v gostilni „Pod Stojno“ v Kočevju spet moral pokazati, kaj je. Najprej se je napil, nato pa začel razbijati steklenice. Vendar to še ni bilo dovolj, začel je še groziti Marjanu Gladu, ki je bil v gostilni.

Ko je Veselič posegel v žep in izvelkel roko spet ven, mu je padel na tla kuhinjski nož. Veselič ga je pobral, neki gost pa mu ga je vzel.

Marjan Glad trdi, da mu je Veselič grozil z nožem, Veselič pa se izgovarja, da ni nobenemu grozil, ampak da mu je tisti kuhinjski nož „slučajno“ padel na tla. Sveda je zelo čudno, da Veselič nosi v žepu kuhinjski nož. „Slučajno“ namreč občani, ki niso razgrajati in pretepači, kuhinjskih nožev ne nosijo s seboj, ko gredo v gostilno na pivo.

Še preden so prišli po Veseliča v gostilno miličniki, je pobegnil, a so ga našli in ga pridržali do izteznitve. Zaradi nasilnega obnašanja se bo spet zagovarjal pred sodiščem.

Zvečer 14. aprila je gorelo tudi v skladišču Dolenjke v Citanski ulici v Novem mestu. Vnela se je embalaza. Škoda še niso ocenili, vendar ne pričakujejo večje. Požar so zadušili novomeški gasilci.

Pričelo se je tekme v okviru občinskih sindikalnih igric novomeške občine. Prvi bodo danes, popoldne Startali odbojkarji na Luki.

V torek je bilo v Crnomlju področno kosarkarsko prvenstvo za srednješole; igralo so gimnazije iz Brezje, Crnomlja, Novega mesta in Šišče ter tehnične srednje šole iz Krškega. Zmagali so Novomečani.

VESELICA JE ODPRTA

Znano gostišče Veselica nad Metliko že redno posluje vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 12. do 24. ure. Ob sobotah in nedeljah počijo za goste zmetaj pripravljene pečene odojke in jagenjčke. Računajo, da bo med prvomajskimi prazniki, če bo lepo vreme, izredno obisk. V gostišču Vinomer gostov in izletnikov zanekrat ne sprejemajo posamično, pač pa odprejo samo po predhodnem obvestilu za večje skupine gostov.

Zaradi zanemarjanja družine, se pravi žene in treh hčera, je bil 16. marca obsojen pred občinskim sodiščem v Kočevju Jože Pozar, rojen 25. maja 1938 v Sodražici, zdaj živec v Podkumu pri Re i. Kazen se glasi: 7 mesecev zaporu, pogoj za dobo treh let. Če ne bo plačeval preživnine, bo torej spet sedel. Sodba je pravomočna.

Zaradi zanemarjanja družine je Pozar že lani odsedel 3 mesece. 9. oktobra 1968 je namreč zapustil družino, odpedjal se s seboj nekatere stvari in se odsel. „Družino je pustil brez sredstev za preživljanje, vejetno pa za živi kje v bližnji okolici z drugimi ženskami.“ je bilo med drugim napisano v prijavi tožilstvu.

Približno leto dni so miličniki Pozarja brez uspeha iskali, nekaj časa tudi s tiralicoo. Zanimivo je, da je Pozar zapustil svojo družino takrat, ko bi lahko najbolj skrbel zanjo, saj je malo prej podedoval za teto, ki je umrla v Ameriki, okoli 45.000 din. Malo kasneje je neznanoo kam odšel iz Sodražice od ostale družine 5-letno hčerko Vidko. O tem smo v našem časopisu tudi poročali.

Na zadnji razpravi pred sodiščem je Pozar trdil, da je bil prvič kaznovan po krivem in da bi n oralo njegov problem obravnavati mednarodno sodišče v Haagu. Malo pa je verjetno, da bi se hotelo to sodišče ukvarjati s preživninskimi zahtevami, ker bi potem lahko deželo le za območje Ribnice in Kočevja, kjer je takih zelo veliko.

Sodišče pa je menilo, da prvič ni bil obsojen po krivem, ampak le zato, ker je zavrgel

Nekateri italijanski časniki so ostro napadli papeža zato, ker je pred dnevi sprejel skupino 50 mladih beat in pop glasbenikov, med katerimi so bila tudi dekleta v zelo skromnem mitnju in celo vročih hlačkah. Če so blo tako naprej, je zapisal časnik, bodo v Vatikanu kmalu začeli sprejemati tudi stripitzerke.

25. Zdaj so tudi levu popustili žvici. Zarečal je, pokazal belečecane in se pogal v dir za lovcem. Paradižnik je stekel do drevesa, se oprjel nekakšne vrvi, ki je binjala z drevesa, da bi se zavihljal v krošnjo. In glej, čudesa: ta vrvi ga je sama potegnila v krošnjo! Pri tem ga je celo prijazno ovila kot špaget

Z naših vzroov

Jezikovni spodrslijaj

Namesto rumenih rdeče prometne table

KOMUNALA iz Kočevja je naročila neke v Zagrebu dopolnilne prometne znake. Ti znaki, kot ve vsak šofer, so obeženi pod glavnim znakom in so vedno take barve, kot je osnovna barva glavnega prometnega znaka. To pomeni, da so dopolnilne table lahko le plave ali rumene barve.

Toda glej ga, vraga, po Kočevju so zdaj razpostavljeni plavi in rdeči dopolnilni znaki!

Pa ne da bi zardeli od strahu? Sveda ne, vmea je le jezikovni nesporazum! Besedo „rumeno“ so namreč Hrvatje razumeli po svoje, se pravi „rdeče“. Hrvasko „rumeno lice“, na primer, pomeni po naše nekaj podobnega kot rdeč obraz oziroma zardel obraz.

In tako imamo zdaj po Kočevju po slovensko napačne barve prometne znake, po hrvasko so pa v redu — vsaj slovnično, če ze prometno ne...

15. aprila popoldne je izbruhnil požar na lesenem in s slamo kritem hramu (zidanic) Senternejčana Antona Goriča v Skrvnem. Ogenj je uničil streho, požaroval pa stene in kad. Škoda so ocenili na 10.000 din.

Prve ugotovitve kažejo, da je požar nastal med otroško igro z vžgalicami, preiskava pa je še v teku. Dan prej je izbruhnil požar na smetišču v gozdu pri Mokronogu. Mokronožan Jože Kirm je jela pripeljati odpadke, jih zažgal in odšel. Ogenj se je razširil po okolici in uničil štiri leta star smrekov nasad. Škoda so ocenili na 700 din. Ogenj so pogasili mokronožski gasilci.

VESELICA JE ODPRTA

Znano gostišče Veselica nad Metliko že redno posluje vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 12. do 24. ure. Ob sobotah in nedeljah počijo za goste zmetaj pripravljene pečene odojke in jagenjčke. Računajo, da bo med prvomajskimi prazniki, če bo lepo vreme, izredno obisk. V gostišču Vinomer gostov in izletnikov zanekrat ne sprejemajo posamično, pač pa odprejo samo po predhodnem obvestilu za večje skupine gostov.

Zaradi zanemarjanja družine, se pravi žene in treh hčera, je bil 16. marca obsojen pred občinskim sodiščem v Kočevju Jože Pozar, rojen 25. maja 1938 v Sodražici, zdaj živec v Podkumu pri Re i. Kazen se glasi: 7 mesecev zaporu, pogoj za dobo treh let. Če ne bo plačeval preživnine, bo torej spet sedel. Sodba je pravomočna.

Zaradi zanemarjanja družine je Pozar že lani odsedel 3 mesece. 9. oktobra

SUHOKRAJIN- SKI DROBIŽ

NA ZADNJEM ZASEDANJU SVETA KRAJEVNE SKUPNOSTI ŽUŽEMBERK, ki je bilo pred kratkim, so obravnavali poročilo o izvršitvi lanskoletnega programa dela te krajevne skupnosti, obenem pa sprejeli delovni program za leto 1971. Vrednost izvršitve lanskoletnega programa znaša 1.116.593,00 din, za letos pa predvidevajo skupno vrednost programa v višini 1.250.000,00 din. Na seji so tudi sprejeli sklep o podelitvi krajevnega domicila jurišnim bataljonoma XV. in XVIII. divizije NOV; Svečana podelitev domicilov bo na dan letošnjega krajevnega praznika Žužemberka.

NOVE SKLADIŠČNE PROSTORE je žužemberška kmetijska zadruga prizidala k zadrudnemu domu v Hinjah. S to gradnjo so odstranili ruševine pri zadrudnem domu in pripomogli k razširitvi poslovanja tamkajšnje trgovinske poslovalnice.

V LETOSNJIH STIRIH MESECIH je dvorska ribogojnica imela tolikšno prodajo rib kot v lanskih prvih osmih mesecih. Hitra rast proizvodnje ribjega mesa narekuje gradnjo novih bazenov.

ŽUŽEMBERSKI PODODBOR RIBIŠKE DRUŽINE NOVO MESTO se pridno pripravlja za preureditev in razširitev zapuščene stavbe SLP za bodoči ribiški dom ob Krki pod Žužemberkom. V te namene je z dobro organizirano akcijo že zagotovil 70.000 din prispevkov, ki jih bodo dali ribiči, krajevna skupnost Žužemberk, Ribiška družina Novo mesto, nekatere delovne organizacije in drugi prijatelji ribiškega turizma.

NA ZBORU OBČANOV V ŠMHELU PRI ŽUŽEMBERKU so se tudi letos zavzeli za napajavo telefona v njihov kraj. Občani so povedali, da so pripravljene prispevati drogeve in izvršiti prostovoljno delo pri kopanju jam in postavljanju drog. Podjetje za PTT promet naj bi prispevalo le žico in montažni material ter opravilo strokovno delo.

M. S.

PRIMER IZ VSAKDANJEGA DELA:

Obsodba, ki nikogar ne obvezuje?

Če so bili v primeru »Seničar — nekateri vodilni komunisti« obsojeni postopki, bi morali biti komunisti pripravljene tudi odgovarjati!

Nekajkrat po nekaj ur dolge so bile seje občinskega komiteja konference Zveze komunistov v Novem mestu: vse tekoče delo je bilo potisnjeno ob stran, glavna (in večkrat še edina) točka

dnevnege reda je bila boj Vladislava Seničarja proti vodilnim komunistom.

Zaključek te borbe — če to sploh je zaključek, ker se bo stvar nadaljevala na sodišču z

odškodninskimi zahtevki, ki jih zahteva po svojem mnenju prizadeti Seničar, pa je nekako zvođenel. Senat častnega razsodišča in občinski komitej sta namreč sprejela več sklepov — objavljeni so bili tudi v Komunistu — ki med drugim obsojajo postopek za odvzem opravilne sposobnosti takratnega odbornika Vladislava Seničarja, hkrati pa obsojajo tudi Seničarjeve postopke.

O tem smo tudi v Dolenjskem listu že pisali. Rekli bi celo lahko, da so bili sklepi sprejeti v demokratičnem vzdušju in da so se vsaj v glavnem z njimi vsi strinjali.

Toda od papirnatega potrdila sklepov do njihove življenjske uresničitve je še precej daleč. Zveza komunistov v novomeški občini s tem nepotrebnim primerom gotovo ni pridobila na ugledu. Njen ugled pa bo še manjši, če svojih sklepov, ki so hkrati sklepi senata častnega razsodišča, ne bo znala uresničiti.

Kajti ostati samo pri sklepih, zapisanih na papirju, bi bil korak nazaj v prizadevanjih Zveze komunistov za boljše delo. Navsezadnje si bo potem vsak lahko privoščil, da ne bo delal v skladu s tistim, kar bi komunist moral delati, pa bo že vnaprej vedel, da ne bo kaznovan.

Vrsta je torej na občinski konferenci ZK Novo mesto. Če so obsojeni postopki na obeh straneh, potem morajo tisti, ki so se za te nepravilne postopke zavzemali in jih uresničili, tudi odgovarjati za svoja dejanja.

J. SPLICHAL

DR. HOČEVAR O USTAVI

Prejšnji četrtek je podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. France Hočevar govoril o ustavnih spremembah članom konference Zveze komunistov, konference SZDL in sindikalnega sveta Novo mesto. Po prvi skupni točki so vse tri organizacije nadaljevale seje ločeno, govorili so o tekočih nalogah.

NA DELOVNEM MESTU

Ženska enakopravnost

Milena Mavsar: »Enakopravnost je treba hofeti, zanjo se je potrebno tudi boriti!«

Milena Mavsar je referent za izobraževanje v novomeški tovarni Novoteks. Ta več kot tisočlanski delovni kolektiv bo zastopala tudi na letošnjem majskem kongresu samoupravljavcev v Sarajevu.

„Na kongresu ne bom govorila, če pa bi, bi gotovo o človekovem standardu. Na kongresu, pričakujem, bomo sprejeli enotna stališča o samoupravljanju. V današnjem času razvoja samoupravljanja pač ne gre več prezreti. Tu bo moralo v korak s splošnim razvojem na drugih področjih. Samoupravljanje ni le v podjetjih, začeti se mora že v šolah.“

— In samoupravljanje pri vas v podjetju?

„Mislim, da je kar zadovoljivo.“

— V kolektivu je približno 60 odstotkov žensk. Kako je poskrbljeno zanje?

„Samoupravni organi v podjetju omogočajo vsem stanovansko gradnjo v bližini tovarne. V podjetju smo uredili otroško varstvo, veliko denarja smo namenili za gradnjo šole v Bršljinu. Ko smo začeli uvajati 4-izmenško delo, smo gledali, da je v četrti izmeni čim manj žensk. Za rekreacijo smo v Sabunikah blizu Zadra zgradili nekaj počitniških hišic in počitniški dom na Veliki

Planini. Nasploh se mi zdi, da je v Novoteksu za te stvari še najbolje poskrbljeno.“

— In kako je z žensko enakopravnostjo?

„Mislim, da smo jo v nasi tovarni na delovnih mestih ženske dosegle. V organih samoupravljanja je bilo predlaganih in izvoljenih veliko žensk, med sto izrednimi študenti je vpisanih polovico žensk. Vse možnosti so, da se sposobni uveljavijo. V življenju pa, se mi zdi, ima vsak tako enakopravnost, kakršno si sam ustvari. Če včasih zanjo ni bilo možnosti, danes so. Res pa je, da je treba hofeti in tudi znati.“

BOLJ ZANIMIV IZVOZ

Novolesovih 134 milijonov

Letošnji izvoz bo dosegel vrednost 48 milijonov dinarjev — Večji proizvodni načrt zagotavljajo lanske novosti v podjetju

Lesni kombinat Novoles iz Straže je lani naredil za sto milijonov različnih izdelkov in se s tako proizvodnjo uvrstil med največja dolenjska industrijska podjetja. Ker so lani močno povečali svoje zmogljivosti v tovarnah vezanih plošč, stilnega

pohištva, ploskovnega pohištva in pri proizvodnji gugalnikov in ker so dobili novo, avtomatizirano žago, so letošnji proizvodni načrt zastavili precej višje od lanskega. Program predvideva 134-milijonsko vrednost proizvodnje, izvozili pa naj bi za 48 milijonov dinarjev izdelkov.

Kot običajno so prvi trije meseci v letu po vrednosti proizvodnje najslabši. Tako je bilo tudi letos, ko so do začetka aprila naredili za 30 milijonov dinarjev, kar pa je v okviru predvidene dinamike proizvodnje. Najboljše uspehe dosegajo vsako leto od maja do oktobra. V prvih treh mesecih je bila največja proizvodnja v tovarnah vezanih plošč, drobnega in stilnega pohištva.

Izvozni program bo letos zanesljivo izpolnjen, če pa bo ugodno kazalo, ga bodo tudi presegli. Tovarna drobnega pohištva, ki izdeluje gugalnike ne more zadostiti vsem zahtevam komercialne službe. Novoles je že sklenil pogodbe za 30 milijonov dinarjev gugalnikov, tovarna pa izvaja še vezane plošče in žagan les. Nameravana združitev šestih najmočnejših lesnih podjetij v Sloveniji bo tudi v Novolesu pomagala do še bolj specializirane proizvodnje, bo pa zagotovila več denarja pri

bankah in lažji ter močnejši prodor na trg.

Glede na to, da sodi ta tovarna med pretežne izvoznike, so v Novolesu po razrednotenju dinarja precej pridobili, niso pa pokrili vseh podražitev surovin in pomožnega materiala. Novoles tudi uvaža: 8000 kubikov eksotičnega lesa iz Afrike bo veljalo 4,6 milijona dinarjev, uvoz različnega reprodukcijskega materiala pa 7,2 milijona dinarjev.

Izvoz je kljub vsem težavam po razrednotenju bolj zanimiv, kot je bil pred tem ukrepom, vendar je treba takoj pristaviti, da podjetje z njim ni pridobilo toliko, kot kaže preprosta računarska operacija.

J. SPLICHAL

„ZLATI ČEVELJČEK“ ZE STOPA

V nedeljo, 18. aprila, je z novomeške Loke krenilo več kot 100 udeležencev letošnjega pohoda za „Zlati čevlček“. Med udeleženci smo poleg mladine opazili tudi precej vojakov novomeške garnizije. Prva etapa je bila speljana do Sentjohta in nazaj. Med potjo so se morali udeleženci ravnati po kompasu, opravili pa so tudi preizkušnjo v streljanju. Drugi pohod na progi 20 km bo v nedeljo, 25. aprila. Tokrat bodo šli do Cerovca pod Gornjanci.

Skladno z zakonom o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Ur. l. SRS, št. 42/66) ter na podlagi 11. in 14. čl. odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča na območju občine Novo mesto (Skupščinski Dol list št. 10/68)

razpisuje

komisija za oddajo stavbnega zemljišča pri svetu za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine Novo mesto

javni natečaj

za oddajo komunalno opremljenega stavbnega zemljišča ob glavni cesti I. reda Ljubljana—Novo mesto v Bučni vasi, ob južnem podaljšku že obstoječih javnih skladišč ob železniškem tiru, in sicer parc. št. 195/2, del par. št. 192 in del parc. št. 1164 k. o. Bršljin v skupni velikosti ca. 2800 m², od česar je predvidene zazidalne površine ca. 1750 m² (50 × 35 metrov).

Pogoji natečaja:

1. na stavbnem zemljišču, ki je predmet natečaja, se lahko gradijo le objekti javnih skladišč;
2. zemljišče bo pripravljeno za gradnjo meseca junija 1971.
3. odškodnina za stavbno zemljišče znaša 12 din za m²;
4. izklicna cena stroškov komunalne ureditve znaša 400.000 din;
5. odškodnina za zemljišče in ponudeno ceno stroškov komunalne ureditve plača najugodnejši ponudnik v 8 dneh po sklenitvi pogodbe o oddaji in ureditvi stavbnega zemljišča;
6. v izklicni ceni stroškov komunalne ureditve (točka 4) niso vračunani stroški prestavitve glavnega električnega voda, katerega bo moral na svoje stroške postaviti, oziroma kablirati najugodnejši ponudnik (investitor) po tehničnih pogojih pristojne elektro organizacije;
7. vsi udeleženci natečaja so dolžni do konca roka za sprejem ponudb vplačati na račun št. 521-781/1 (Sredstva za pripravo in komunalno ureditev gradbenega zemljišča pri Podjetju Dominvest Novo mesto) varščino 10.000 din;
8. rok za predložitev ponudb je vključno 15 dan po uradni objavi tega natečaja. Odpiranje ponudb bo 19. dan ob 7. uri v prostorih podjetja Dominvest, Novo mesto, Prešernov trg 8, kjer so lahko navzoči tudi ponudniki in drugi zainteresirani;
9. ponudbe je treba poslati v zapечатih ovojnica s potrdilom, da je varščina vplačana, na naslov: Podjetje Dominvest, Novo mesto, z označbo »JAVNI NATEČAJ — skladišča«;
10. predmet natečaja so stroški komunalne ureditve stavbnega zemljišča iz točke 4. tega razpisa;
11. zainteresirani dobe vse potrebne podatke in informacije pri Podjetju Dominvest, Novo mesto;
12. ostali pogoji natečaja so določeni v pravilniku o splošnih pogojih z razpisom javnih natečajev, ki ga zainteresirani lahko dobijo pri podjetju Dominvest, Novo mesto, in je sestavni del tega natečaja.

Komisija za oddajo stavbnega zemljišča pri svetu za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine Novo mesto

BAUKNECHT
ŠE PO STARI CENI

V prodajalni ELEKTROTEHNA v Novem mestu lahko še po stari ceni kupite izdelke Bauknecht. Na zalogi imajo hladilnik, ki stane 3.120 din, hladilnik — zamrzovalnik za 3.890 din in pomivalni stroj s pomivalnim koritom in omarico, ki stane 7.436 din.

Dobili so tudi pošiljko lestenecv in raznih svetilk. Pri Elektrotehni lahko kupite tudi vso opremo za kopalnice. Na zalogi imajo kopalne kadi, sanitarno keramiko, obložne ploščice, toaletne omarice, vodovodne armature in drugo. Tudi ves elektroinstalacijski in vodoinstalaacijski material kupujte pri Elektrotehni.

(PO-E)

**Hvala za vašo kri,
ki rešuje življenja!**

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Franc Čelič, Karolina Zupančič, Aleksander Zupan, Karlo Majetič, Jože Gačnik in Ivan Turk, člani IMV Novo mesto; Franc Pezderski, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Ivan Zoran in Janez Golobčič, člana Komunalnega podjetja Novo mesto; Franc Kastelic, član posebne šole Šmihel; Franc Zupančič, Stane Kastelic, Alojz Blažič, Martin Kozjan, Bogdan Zupančič, Alojz Turk, Anton Gole, Stefka Šobar in Ignac Červenko, člani Novoteksa, Novo mesto; Robert Klenovšek in Zorica Gabron, člana splošne bolnice Novo mesto; Jože Hočevar, Milena Levstik in Boštjan Japelj, člani Novolesa; Straža: Franc Avbar, delavec iz Dolnje Straže; Martin Plantan, član Novoteksa, Novo mesto; Jožefa Kobe, Fani Gazvoda in Marija Boltez, članice Ele, Novo mesto; Dušan Kmet, Stanko Lončar, Anica Benbak in Zalka Florjančič, dijaki gostinske šole Novo mesto; Dragica Kobe in Milka Babnik, gospodinjici iz Novega mesta; Ivan Fabjančič, član Novolesa, Straža.

NOVOMEŠKA TRIBUNA

bonboni
VISOKI C
vodijo
v kvaliteti
in
nagrajujejo

Visoki C bonboni z dodatkom vitamina C utrjujejo vaše zdravje.

Njihova posebnost je tudi sodobna in higienska embalaža. Zbiralce značk tudi nagrajujejo! Kdor pošlje pet praznih vrečk bonbonov visoki C in sestavi iz sedmih kuponov, ki bodo objavljeni v

DOLENJSKEM LISTU

besedo VISOKI C ter vse skupaj pošlje v propagandno službo Zito Ljubljana, dobi brez zrebanja kolekcijo petih značk.

nagrada-visoki c

Kombinat
Zito,
Ljubljana,
Smartinska 134
(nagrada —
Visoki C)

Noč trudna molči...

Ravnatelj Dolenjskega muzeja prof. Janko Jarc: »Stari Seidlov mlin je potrebno zaščititi!«

Prejšnji četrtek je Niko Paulič vprašal ravnatelja Dolenjskega muzeja prof. Janka Jarca, kako je s Seidlovim mlinom. Sredi Novega mesta, ob Krki, bi lahko ta propadajoči mlin po njegovem mnenju postal privlačna turistična točka.

Prof. Jarc sodi: »Ta stari mestni mlin je bil nekoč v Seidlovi lasti, potem pa so ga prevzeli Globevniki. Ko so 1861. leta postavili mestni vodnjak, je vodo vanj iz Krke gnala vodna tlačilka, postavljena ob tem mlinu. Tako je bilo vse do leta 1903, ko so mestni očetje prodali vodnjak prof. Pamerju, ki ga je podaril trgu Trabergu na Gornjem Avstrijskem. Seveda je po-

katerikoli lasti, potrebno ga bo zaščititi. Da bi v njem kaj uredili bi bila potrebna ogromna vlaganja. Res pa je to krasna točka, predvsem za gostinstvo, del mlina pa bi lahko ohranili in dopolnili, posebej v tem času, ko mlini na Krki propadajo. Prav v tem novomeškem mlinu bi lahko postavili lep spomenik nekdanji cvetoči obrti, ki danes izumira. Ostala notranjost bi bila lahko urejena po današnjem okusu, zunanjost pa bi morali že zaradi stare mestne podobe pustiti nepotvorjeno.

In končno je ob mlinu tudi Krka. Predvsem Krka, o kateri so stara šolska berila iz francozofovskih časov učila, da je »rakov in rib bogata«. Rakl so že skoraj pred 100 leti izumrli, ribe jim bodo pa morda še v tem stoletju sledile, razen kakšnega ogromnega sulca seveda, da se bomo lahko bahali z njim. Tudi vse neposredno okolje Krke se naglo spreminja. Časa in vsestranskega napredka trdi ukaz je menda, da mora lepota umreti. Kam bi s to romantično sentimentalnostjo, pravijo modri!

Kaj ne bi morda kazalo v starem mlinu tudi vsemu temu nekdanjemu bogastvu in lepoti naše umirajoče kraljice Krke in vsem, kar je z njo v zvezi, posvetiti kak kotiček?«

Torej bi Novo mesto lahko dobilo zanimivo točko sredi mesta?

»Prav gotovo, saj se načrti kar sami ponujajo. Lahko bi naredili še colnarno, prostor za kopanje in morda še kaj. Sicer pa je bilo prav v tem delu mesta pred več kot 100 leti mestno strelišče z vojaškim kopalščem.«

In vaše vprašanje?

»Direktor Kmetijskega šolskega centra inž. Niko Rihtar bo morda vedel povedati, kakšna usoda čaka grmski grad po izselitvi kmetijske šole in kaj bo s to šolo sploh.«

J. SPLIČAL

temtako stari mlin tudi v zvezi z Dragotinom Kettejem in njegovimi verzii: »Noč trudna molči, nezamudna beži čez mestni trg luna sanjava...«, ki so vklepani v kamniti vodnjak, ki zdaj stoji na mestu nekdanjega, na Dvoru izdelanega litoželeznega vodnjaka.

In če sklenem misel: stari mlin, jez in Krka – to so bili morda najljubši motivi pokojnega slikarja Vlada Lamuta – od prvih grafik do zadnjih njegovih del.«

Mlin zdaj ne dela več, načelnja ga zob časa, in če bo šlo tako naprej, bo počasi umrl.

»Že iz zgodovinskih vidikov bi morali mlin ohraniti, jez pa očuvati tudi zaradi gladine Krke. Naj bo mlin v

Zmagovalci prijetnega srečanja mladih vsevedov iz novomeške občine v okviru »Vesele šole« v Sentjercju, ki je postreglo z dobrimi rezultati. (Foto: S. Dokl)

MORDA DA, MORDA NE ZA KONEC AKCIJE

Stoječa voda se usmradi...

Padec na izpitu iz samoupravljanja — Besede v primeru Mesnega prehrabnega podjetja v Novem mestu žal še niso postale dejanja

Zadeva Mesno prehrabno podjetje se je, kot kaže, polegla. Komisija za družbeni nadzor se le stežka prebija skozi goro gradiva – vsaj tako je opaziti po tem, da ni bila izpolnjena obljuba, po kateri naj bi že na seji konca marca sporočila svoje ugotovitve.

Da je tako odlašanje kvečjemu v korist tistim, ki bi radi ohranili današnje stanje, ni treba posebej utemeljevati. Brzko ne drži celo to, da smo s takim zavlačenjem padli na majhnem izpitu samoupravljanja, to pa prav zdaj, ko se bliža kongres samoupravljalcev. Na srečo je bil vsaj sindikat tisti, ki si je za razrešitev problema največ prizadeval.

Po vsem, kar je ta primer prinesel, je očitno, da družbenopolitične organizacije v občini nimajo najmočnejše veljave, saj se v nasprotnem primeru zares ne bi moglo zgoditi, da direktor sicer majhnega, a družbeno še kako pomembnega podjetja s svojimi maloštevilnimi somišljeniki lahko vzdrži vse pritiske – in ostane še naprej direktor. Primer je še toliko hujši, ker so predstavniki družbenopolitičnih

Več trnja kot rož

Pred kratkim so imeli na novomeškem okrožnem sodišču majhno slovesnost: po več kot 30-letnem službovanju je odšel v pokoj Anton Bele, sodnik civilnega oddelka.

Rodil se je pred 64 leti v številni delavski družini v Novem mestu. Po gimnaziji ga je srce vlekel na študij prava. Čeprav je živel v pomanjkanju, je marljivo študiral, po končanem študiju pa je moral več let čakati na prvo službeno mesto. Pri obla- steh namreč ni bil dobro zapisan. Že kot študent se je družil s tistimi, ki so se oklepal naukov Marxa in Engelsa. Postal je eden od navdušenih aktivistov pri razširjanju novih idej in kot tak trn za reakcionarno desnico.

Prvo službo je tako dobil šele leta 1938 pri okrajnem glavarstvu v Radovljici. Potem je služboval v Škofji Loki in Ljutomeru, kjer ga je doletela okupacija. Vrnil se je v Novo mesto in začel sodelovati z narodnoosvobodilnim gibanjem.

Po osvoboditvi je delal na okrožju in okraju, od leta 1948 pa v državni arbitraži v Novem mestu in Ljubljani. Sodnik okrožnega sodišča je bil od leta 1955 do upokojitve.

Anton Bele je bil ves čas v Novem mestu marljiv tudi na drugih področjih. V prostem času se je zlasti posvečal ljudskoprosvetnemu delu: sodeloval je v gledališki družini in bil dalj časa tudi predsednik Zveze Svobod.

Nismo ga vprašali, kam zdaj – po upokojitvi. Eno pa je gotovo vprašal se bo k sodelavcem, k ljudem, s katerimi je toliko časa preživel kot stanovski kolega, in k tistim, ki so si svojčas naložili na ramena skrb za poživitev in razvoj kulturnega amaterizma v osrčju Dolenjske.

nih organizacij že pred meseci obsodili samodržstvo direktorja, očitali vodilnim delavcem, da se niso ravnali po sklepih samoupravnih organov in da so s svojo politiko drobili denar, podjetju pa naredili medvedjo uslugo.

Od obsodbe pa se ni kaj dosti premaknilo, čeprav bi pričakovali bolj učinkovito, prevsem pa hitrejšo akcijo. Sedanje stanje pa že dopušča dve možnosti: ali da so v tem primeru družbenopolitične organizacije brez moči ali pa da so se te organizacije v svoji oceni prenglile.

Kakorkoli postavimo: direktor je še naprej direktor, razprava počasi vodeni. Pregovor pravi: stoječa voda se usmradi... prenese – žal besede niso postale dejanja!

J. S.

Novomeška kronika

O SOCIALNEM RAZLIKOVANJU bodo govorili na današnji seji medobčinskega sveta Zveze komunistov. O tem problemu zadnje čase pri nas dosti razpravljamo: dobro bi bilo, ko bi sklepe, da razlikovanja ne bi bilo več toliko, počasi začeli tudi uresničevati.

PRIZNANJA OSVOBODILNE FRONTE v novomeški občini bo leto dobio devet občanov: Miha Podvrina, Jože Franko, Franc Gačnik, Ema Musar, Reza Vrant, Alojz Brađac, Vlasta Tavčar, Miha Polj in dr. Julij Saje.

POTUJCO RAZSTAVO keramičnih ploščic sredi mesta je nekaj dni v prejšnjem tednu obiskalo veliko Novomeščanov. Ploščice so na ogled pripeljali iz Modene.

PO VEC LETIH so začeli nastopati v ligaškem košarkarskem tekmovalstvu tudi novomeški mladinci. Prvo tekmo so igrali v Trbovljah proti Rudarju in jo izgubili 72:58.

RIBARNICA NA TRGU, ki je običajno dokaj dobro založena predvsem z morskimi ribami, je vse bolj obiskana. Ribje meso je pač med najcenejšim!

BOGATO JE BIL ZALOŽEN novomeški trg v ponedeljek. Cvetačo

so ponujali po 6 din, čebula je bila po 2,40 din, česen 7, fižol 6, krompir 1, korenje 7, kumare 10, motovilec 8, ohrovt 5, pesa 5, por 4, peteršilj 15, paradiznik 18, paprika 19, kislata repa 3, solata – mehka 8, endivija 6, regrat 6, špinaca 5, zelje 3, kisto zelje 4, zelena 8, suhe fige 5, hruške 8, jabolka 3 do 6, ananas 9, limone 5, orehi 3,50, orehi – jedra 25, pomaranče 25, suhe slive 4, banane 5,30, jajca 0,50, smetana 16 in srček po 0,50 din. Na tržnici je bilo kot običajno veliko prodajalcev vseh vrst izdelkov.

V PORODNIŠNICI so prejšnji teden rodile tri mamice: Jožefa Čurel iz Solske ulice 9 – Anamarjo, Anica Stanoša s Poti na Gorjance 18 – Barbaro in Draga Soba s Ceste brigad 1 – deklico.

UMRLA STA Marija Salahar, Pod Trško goro 98 – 69 let, in Anton Kordiš iz Bršlina – 84 let.

VITRINE DRUŠTEV na Glavnem trgu niso vedno zgled dejavnosti posameznih društev. Nekatero so opuščene, druge že toliko časa niso bile pripravljene, da kar kajzijo podobo mesta.

TEMA TEDNA • TEMA TEDNA • TEMA TEDNA • TEMA

Več korenitih sprememb v naši šoli

Učni programi in predmetniki se bodo jeseni spremenili — Odpadlo bo marsikaj takega, kar je zdaj po nepotrebnem bremenilo učence — Večji poudarek je dan mali šoli — Vpis že s 6. letom

Občinski odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti in temeljna izobraževalna skupnost Novo mesto sta v soboto, 17. aprila, sklicala na Otočcu IV. zbor prosvetnih delavcev iz novomeške občine, na katerem je bilo več kot 300 vzgojiteljev.

O perečih nalogah na področju vzgoje in izobraževanja je govoril član IS SRS dr. Mirko Bračič. Poudaril je, da se na tem področju predvideva več revolucionarnih sprememb, ki bodo prinesle nov veter v našo šolo. V mislih je imel reformo šolstva, ki bi bolj razbremenila učence in zbrisala balast, ki po nepotrebnem obremenjuje učence in vzgojitelje. Zavzel se je, da bi v osnovni šoli odpravili preostrogo selekcijo, ki ustvarja neugodno družbeno strukturo.

Večja naj bi vsekakor bila v šolah II. stopnje. Ko je govoril o malih šolah, se je zavzel, da bi drugo leto prišlo v A program, torej da bi postale sestavni del šolskega izobraževalnega dela. Zajele naj bi tudi več otrok, vpis pa naj se premakne s sedmega na šesto leto.

Govoril je tudi o idejnosti prosvetnih delavcev, njih izobraževanju ter vrednotenju njihovega dela v družbi.

Močno je poudaril prispevek prosvetnih delavcev pri vzgoji mladih ljudi, ki postaja vedno bolj zahtevno opravilo.

Na koncu svojih plodnih in konkretnih izvajanj pa je poudaril: »Naš načrt je precej širok, vendar je zgodovinska resnica: če se ne bomo organsko razvijali, potem slovenski narod v Evropi ne bo enakovreden drugim, ki se razvijajo v okvirih moderne družbe. Nočemo ničesar več zamuditi, v tem pa se tudi zrcali velika naloga prosvetnih delavcev.«

Posebna referata sta imela še tajnik republiškega sindikata družbenih dejavnosti Slavko Grčar, ki je dal nekaj kratkih osnovnih pojasnil o družbenem dogovoru in samoupravnih sporazumih, in Veljko Troha, o financiranju vzgoje in izobraževanja v letu 1971.

S. DOKL

SOLO BODO GRADILI!

Na sestanku krajevne skupnosti v Dolenjskih Toplicah, na katerega so prišli tudi predstavniki občinske skupščine in poslanec dr. France Hočevar, so se prejšnji četrtek popoldne zmenili, da bo novomeška občina storila vse, da bodo začeli graditi šolo v Toplicah še letos. V tem letu naj bi končali vsa zemeljska dela in začeli z betoniranjem. Mimo tega so sklenili, da v občini ne bodo začeli graditi nobene osnovne šole niti je ne bodo začeli popravljati, dokler ne bodo zgradili šole v Dolenjskih Toplicah.

A. BRKIČ

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Strojnik iz Grobelj – Ireno, Marija Papež iz Zgornjih Vodav – Darinko, Ljudmila Lobe iz Lopate – Silvo, Biserka Ambrožič iz Raven – Suzano, Marija Čunk iz Leskovca – Mojco, Angela Meglen iz Zvirč – Srečka, Fani Redek iz Dolnjih Kamene – Andreja, Marija Tramte z Rateža – Franca, Marta Božič iz Brestanice – Valerijo, Jožica Godina iz Cegelnice – Jožico, Franciška Požek iz Črnomlja – Vesno, Marija Jarh iz Brestanice – Gordano, Katica Gomerac iz Črnomlja – Darjo, Štefka Juntez iz Skovca – Mira, Lidija Resnik iz Anž – Matjaža, Lidija Čelič iz Uršnih sel – Darjo, Jožefa Pajk iz Hudenja – dečka, Danica Segma iz Črnomlja – deklico, Marija Gornik iz Metlike – dečka, Marija Može iz Srebrnič – dečka, Ana Vidmar z Vrtače – deklico, Silva Zupančič s Podturna – dečka, Magdalena Malnarič iz Vavpče vasi – dečka in Jožica Kukman s Suhorja – dečka. – Čestitamo!

Na Mestnih njivah: ceste po volji

V naselju Mestne njive je bila pred nekaj leti prava vojna stanovanjska, ki so se borili za garaže oziroma za otroška igrišča. Razumljivo je, da so v naši potrošniški družbi otroška igrišča propadla. Kot vse kaže, pa zdaj propadajo tudi zelenice, na katerih so se otroci igrali. Za bloki na Mestnih njivah namreč počasi, toda zanesljivo, nekdo s kamionom vozi zemljo in širi ceste – na račun zelenice.

Do garaže je pač treba narediti pot, če tega nihče ne prepreči!

Ena gospa je rekla, da bo tudi Novotehna – kot druge podobne trgovine pri nas – začela zbirati predplačila za jugoslovanski avto zastava 101. druga pa je pripomnila, da je to veliko boljše način od zbiranja ljudskega posojila...

Dvigajo roke, pa vendar ne odločajo

Delavci so pri samoupravnih odločitvah prikrajšani za bistveno

Na sarajevskem kongresu bo zastopal samoupravljavce iz breziške občine delegat Ivan Živič. Priobčujemo njegovo izjavo o tem, katere stvari danes najbolj težijo delovne ljudi.

— Mislim, da je splošna nestabilnost tista, ki povzroča samo-

upravljanjem največ skrbi, ta pa izvira iz nedoslednosti pri izpolnjevanju sprejetih ukrepov. Delavci so prizadeti posredno ali neposredno. Ta prizadetost pa se kaže v tem, da se v nestabilnih razmerah težko vključijo v odločanje, torej so prikrajšani za upravljanje.

Delavci po mojem mnenju upravljajo predvsem takrat, ko sestavljajo in sprejemajo svoje letne, srednjeročne in dolgoročne načrte. V trdnosti dogodarskih razmerah bi se to lahko izpeljalo, če pa se vrivajo v gospodarski sistem delne spremembe, potem te rešitve spreminjajo plane in samoupravno odločanje ni več polnovredno. Delavčev vpliv se zmanjšuje, kakor hitro se je treba prilagajati trenutnim razmeram in sprejemati hitre odločitve, za katere bi težko rekli, da so gospodarske. Delavec je torej prikrajšan za odločanje, ker ga v praksi nismo postavili v take razmere, da bi mu omogočili njegov vpliv.

Posledice hitrega, delnega odločanja vodilnih pri spreminjanju cen, osebnih dohodkov, obsega investicij so kakor bumerang in udarjajo nazaj. Trenutne izboljšave ne prinašajo trdnih zagotovil za boljše gospodarjenje in uspešnejši razvoj. Pri tem ne mislim, da formalnosti pri odločanju ni zadosteno, saj sprejemajo take odločitve delavski sveti in upravni odbori, toda to ni pravo samoupravljanje.

Rad bi ob tem poudaril, zakaj smo se v Posavju tako zavzemali za enotno programiranje. Predvsem zaradi tega, da bi trdno začrtali srednjeročno in dolgoročno usmeritev občin v okviru širše družbeno-politične skupnosti in da bi s tem omogočili realno planiranje delovnih organizacij, seveda ob določenih sistemskih rešitvah. To pomeni, da bo delavec, ki bo v prihodnje dvignil roko za plan svoje organizacije, vedel, kam naj se usmeri njena proizvodnja in kolikšne so meje. Torej bo odločal o bistvenih stvareh, če se bodo razmere stabilizirale in če bodo razvojni načrti realno zastavljani.

Štipendiranje po pisanem dogovoru

Konec minulega tedna je predsednik breziške občinske skupščine sklical predstavnike delovnih organizacij, Kluba posavskih študentov in temeljne izobraževalne skupnosti. Na zmenek je prišlo zelo malo predstavnikov gospodarstva, zato se bodo morali v prihodnje številneje odzvati. V breziški občini so potrebe po strokovnjakih zelo velike, zato 94 študentov ni dovolj. Neustrezno zasedenih je nad 400 delovnih mest. Manjkajo predvsem strokovnjaki z visoko izobrazbo. Novi družbeni dogovor o štipendiranju naj bi zagotovil boljši dotok mladih strokovnjakov in jih tudi med študijem bolj navezal na študentorje.

Sumljivo, ker jim gre dobro

Kovinoplast Jesenice dela z dobičkom

Kovinoplast Jesenice je majhno podjetje, ki zaposluje 40 ljudi. Kolektiv ustvari vsak mesec za 250 tisočakov vrednosti. Podjetju gre zelo dobro, tako dobro, da mu tega celo služba družbenega knjigovodstva ne verjame. Zato so poslali kontrolo.

Sicer pa v podjetju trdijo, da je njihova lastna kontrola najučinkovitejša, drug drugega nadzirajo in tako nihče ne more lenariti. Direktor je za vse, na stroške režije pa plačujejo samo dve uslužbenki in majhni zasedbi v administraciji pripisujejo tudi del uspeha pri poslovanju.

V poslovni sklad so za leto 1970 namenili 203.890 din, v sklad skupne porabe 35 tisoč din in v rezervni sklad 30 tisoč din. Dobička so torej ustvarili za 268 tisoč din. Podjetje so pred leti hoteli že ukiniti. Pravijo, da so bili takrat zadnjič kontrolorji iz banke pri njih,

potem pa je bilo vse mirno, dokler jih ni zbadel dobiček.

Pred dnevi so v Kovinoplastu preselili v nove prostore kovačnico. Zdaj so vsi pod eno streho. Naročil imajo dovolj, plačniki pa so še vedno zelo nerodni, čeprav oddajajo izdelke velikim trgovskim hišam v Sloveniji in na Hrvaškem.

J. T.

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 22. aprila:
16.00-16.10 Napoved programa in poročila - 16.10-17.00 NAJ POP LOT - najraje poslušane melodije - Aktualnosti tedna - Iz naše glasbene šole - Obvestila in reklame - 17.00-18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 24. aprila:
16.00-16.30 Pol ure za pop glasbo - 16.30-16.40 Zdravstveno predavanje - dr. Jože Bertole - Normalno življenje diabetika! - 16.40-17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam - 17.00-17.20 Bertje Rodošek - za vse v eni osebi, glasbena oddaja - 17.20-17.30 Za naše najmlajše - 17.30-18.00 Narodnozabavne na val 192 m.

NEDELJA, 25. aprila: 10.30 Domače zanimivosti - O posavskem konzorciju za keramiko in breziških integracijskih procesih (po seji sveta za gospodarstvo) - Za naše kmetovalce: Veterinar svetuje - Opoldanske minute z vokalnim kvartetom Zvonček - JAVNA RAZPRAVA O USTAVNIH SPREMEMBAH: Franc Bukovinsky - Kaj bomo spremenili v sistemu družbeno-ekonomskih odnosih - Pogovor s poslušalci - Obvestila, reklame in sponzorizirane kineematografov - 12.30-15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 27. aprila: 16.00-16.15 Napoved programa in minute z godbo milice Ljubljana - 16.15-16.30 Ob 30-letnici OF slovenskega naroda - 16.30-16.51 Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista - Jugoton vam predstavlja - Tedenski športni komentar - Obvestila, reklame in filmski pregled - 16.15-18.00 Parada slovenskih zabavnih in narodnozabavnih melodij.

IZ BREŽIŠKE PORODNISNICE

Pretekli teden so v breziški porodnišnici rodile: Ana Mikelec iz Dubravice - dečka, Stanka Hrčič iz Klada - deklico, Marta Pirš iz Mrčnih sel - deklico, Nevenka Mladič iz Brežic - deklico, Julijana Juntos iz Zabukovja - dečka, Marija Zorko iz Trebeža - Jožeta, Jelica Glogovič iz Križa Brdovačkega - deklico, Ivana Gajski iz Laduča - Branka, Terezija Šeketa iz Brezja - dečka, Darka Kovačević iz Tisovca - deklico, Marija Horvatič iz Velikega Obreža - Jožeta. - Čestitamo!

R A Z P I S

III. festivala narodnozabavne glasbe Slovenije, ki bo 27., 28. in 29. avgusta 1971 v Ptuj.

Radio Ptuj razpisuje pod pokroviteljstvom Kreditne banke Ptuj III. festival narodnozabavne glasbe Slovenije. Zanj veljajo naslednji pogoji:

1. Na festivalu lahko sodelujejo narodnozabavni ansambli iz Slovenije in slovenski ansambli iz zamejstva.
2. Vsak ansambel bo lahko nastopil na festivalu z dvema skladbama, od katerih mora biti vsaj ena vokalna.
3. Skladbe, ki jih bodo izvajali ansambli, morajo biti izvorne in prvič javno predvajane na III. festivalu. Začelna so tudi besedila v narečjih.
4. Ansambli, ki niso sodelovali na prejšnjih festivalih in jih ne poznamo iz radijskih in televizijskih oddaj ali gramofonskih plošč, bodo morali opraviti avdicijo.
5. Skladbe in njihova izvajanja bo ocenjevala strokovna komisija, ki jo bodo sestavljali predstavniki Radiotelevizije Ljubljana, Helidona in Radia Ptuj.
6. Najboljše skladbe bo posnela Založba Obzorja iz Maribora - tovarna gramofonskih plošč Helidon

na posebno LP festivalsko ploščo. Prav tako bo Radiotelevizija Ljubljana posnela najbolj uspele skladbe na kasete.

7. Na festivalu bodo podeljene naslednje nagrade:
 - a) 2.500 din za najboljšo melodijo, ki jo bo izbralo občinstvo
 - b) 2.000 din za najboljšo instrumentalno izvedbo (kvintet)
 - c) 1.000 din za najboljšo instrumentalno izvedbo (trio)
 - d) 1.500 din avtorju za najboljšo melodijo
 - e) 1.000 din za najboljšo besedilo in
 - f) 1.000 din za najboljšo besedilo v narečju.
- g) Na festivalu bodo podeljene tudi posebne nagrade za ansamble iz zamejstva.
8. Ansambli morajo poslati prijavo za sodelovanje na III. festivalu do 15. maja 1971, notni material z besedili pa do 1. junija 1971.

RADIO PTUJ

golf KOLEKCIJA

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE je založila

za SLOVENSKO AKADEMIZACIJO ZNANOSTI in UMETNOSTI prvo knjigo gospodarske in družbene zgodovine Slovencev:

ZGODOVINA AGRARNIH PANOG

Zgodovina agrarnih panog je eno od temeljnih del naše sodobne zgodovinske znanosti. V njej je življenje in delo slovenskega kmeta prvič sistematično prikazano in osvetljeno z vseh strani, kolikor je to mogoče na osnovi dosedanjih znanstvenih raziskovanj in spoznanj.

PRVA KNJIGA ZGODOVINE AGRARNIH PANOG

je posvečena gospodarstvu kmečkega življenja skozi stoletja. Razdeljena je v šest temeljnih poglavij:

KOLONIZACIJA IN POPULACIJA

AGRARNI PROIZVODNI NAMENJENA ZEMLJA (vrste zemljišč, enote agrarne posesti, kolektivna kmečka posest, enote individualne posesti, poljska razdelitev);

ORODJE IN NAČINI (poljedelsko orodje, urbanizacija zemljišča, poljedelski obdelovalni načini, kulturne rastline, vrtnarstvo, vinogradništvo, hmeljarstvo, sadjarstvo, živinoreja itd.);

ORGANIZACIJA ZA NAPREDEK AGRARNE PROIZVODNJE; SPECIÁLNO ŠOLSTVO IN STROKOVNA LITERATURA;

DOMAČIJE IN NJIH POVEZAVA (kmečka hiša, gospodarska poslopja, kmečka naselja);

GOSPODARSKI OBRAT KMETIJE

Avtorji so naši najuglednejši zgodovinarji: Franjo Baš, Pavle Blaznik, Bogo Grafenauer, Milko Kov, Stane Mihelič, Vilko Novak, Ema Umek, Vlado Valenčič, Sergij Vilfan, Fran Zwitter, Josip Zontar. Med prilogami velja posebej opozoriti na ZEMLEVID AGRARNE KOLONIZACIJE SLOVENSKE ZEMLJE, ki predstavlja življenjsko delo akademika prof. dr. Milka Kosa. PRVA KNJIGA ZGODOVINE AGRARNIH PANOG je izredno bogato ilustrirana. Poleg 650 strani velikega formata ima še:

- 80 strani slikovnih prilog na umetniškem papirju,
- več sto risb, grafičnih ponazoril in zemljevidov.

Cena: celo platno 230 din.

Kupcem prve knjige sporoča založba, da je druga knjiga Zgodovine agrarnih panog v pripravi in da bo šla predvidoma prihodnje leto v tisk.

KNJIGO DOBITE V VSEH KNJIGARNAH IN PRI ZASTOPNIKI ZALOŽBE. NAROČILA SPREJEMA IN NUDI TUDI UGODNOST OBROČNEGA PLAČILA

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Mestni trg 2

Brežiška kronika nesreč

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v breziški bolnišnici: Slava Krušlin iz Kijuca je padla po stopnicah in si poškodovala levo nogo in roko; Ivan Bedjanec iz Klanjca si je poškodoval glavo pri padcu z mopedom; Dragutin Nemčič iz Dubravice je konj brnil v rebra; Jože Bosina iz Dobove si je pri prometni nesreči poškodoval glavo; Jože Blatnik iz Zavrata je padel pod voz in si poškodoval levo roko; Franc Pečnik iz Pokleka si je pri padcu poškodoval trbetnico; Matijo Čerčič z Ledine je nekdo podržal z motorjem ter mu poškodoval prsni koš; Marija Kuhar s Ponikve je padla na dvorišču in si poškodovala desni kolko; Martin Tošnič s Cerine si je pri prometni nesreči poškodoval glavo.

UMRLI SO

Pretekli teden so v breziški bolnišnici umrli: Franc Gramc, upokojenec s Senovega, star 67 let; Hermina Maroh, uslužbenka iz Brežic, stara 47 let; Anka Bogovič, gospodinja iz Klanjca, stara 49 let; Anton Oblak, upokojenec iz Podgorja, star 66 let; Antun Ivanuš, kmet iz Vučičeva, star 62let.

NAGRADE ZA KMETE

Za največji pridelavek koruze bo občinska skupščina letos podelila 10 nagrad, pet v denarju, pet pa v obliki umetnih gnojil. Prva nagrada je 700 dinarjev. Občinska skupščina želi s tekmovanjem spodbuditi pridelovalce k naprednejemu gospodarjenju, k večji uporabi umetnih gnojil in sodobni obdelavi. V občini je posejanih s koruso približno 2000 ha. površin.

Cene v Brežicah

Preteklo soboto so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo v Brežicah naslednje maloprodajne cene:

	(cene v din za kg)
čebula	2,60
česen	10,00
fižol	4,60
	5,00
	in 6,00
krompir	1,00
korenje	3,00
	in 8,00
kumare	10,00
ohrov	4,00
por	3,60
peteršilj	10,00
paradižnik	18,00
repa - kista	4,00
solata - mehka	12,00
solata - endivija	6,00
špinata	6,00
zelnje	2,60
zelnje-kislo	3,50
zelenca	5,00
fige - suhe	6,00
hruške	9,60
jabolka	4,50
limone	5,40
orehi	6,00
pomaranče	5,40
slive - suhe	5,00
banane	5,00
	in 6,60
jajca	0,60

NOVO V BREŽICAH

PRESEZEK 300.000 DINARJEV IZ MINULEGA LETA je skupščina temeljne izobraževalne skupnosti namenila za dograditev osnovne šole v Cerkljah. Na zadnji seji so sprejeli finančni načrt za letos. Vsota razpoložljivih sredstev se je povečala za 21 odstotkov in računajo, da bodo osebne prejemke lahko zvišali za 15 odstotkov. Zmanjkalo pa je denarja za pošolsko varstvo in druge potrebe. Za srečanje šol bratov Ribarjev, ki bo letos v Brežicah, so iz obvezne rezerve namenili 20 tisočakov.

CETRTOVO PREMIERO komedije Boeving-Boeving, s katero so na odru prosvetnega doma nastopili dijaki breziške gimnazije, si je ogledala tudi republiška ocenjevalna komisija. Od njene odločitve bo odvisno, če bo dijaka dramska skupina letos sodelovala na republiškem srečanju „Naša beseda 1971“. Dijaki so pod vodstvom prof. Marije Zorkove delo skrbno naščuvali in občinstvo ga je toplo sprejelo. Za domiselno sceno je poskrbel inž. arh. Ciril Zupančič.

V **KRAJEVNIH ORGANIZACIJAH SZDL** in po podjetjih je te dni stekla razprava o ustavnih spre-

membah. Prvi sta imeli to na dnevnem redu organizaciji v Artičah in Dobovi, za ta teden pa so napovedane razprave še v Brežicah - okoličih, v Globokem, v obratu IMV, v Ljudski potrošnji, v Cateških Toplicah, pri Agroservisu in v Opekarni. Nocoj bodo spregovorili o tem komunisti vseh treh breziških organizacij ZK. Tudi aktivni mladih komunistov se bo sestal zaradi tega.

V **HOTELU TURIST** uvajajo nekaj novosti pri postrežbi gostov. Privabiti jih želijo s hitro pripravo jedil pri mizi, kar se je drugod uspešno uveljavilo. Podjetje je že nakupilo potrebne pripomočke. Obisk turistov ta mesec vidno narašča, čez poletje pa se sploh nadejajo dobre zasedbe. V sezoni bodo povišali cene prenočišč in tudi sicer bodo nekoliko zvišali cene storitev. V hotelu računajo letos na tri milijone dinarjev prometa. Vsak teden prenočujejo v njem večje skupine tujih turistov. Čez poletje računajo na 90-odstotno zasedenost hotela.

V **TOREK** se je sestal upravni odbor sklada za pospeševanje turizma pri breziški občinski skupščini. Razpravljali so o statusu sklada in o finančnem načrtu za tekoče leto.

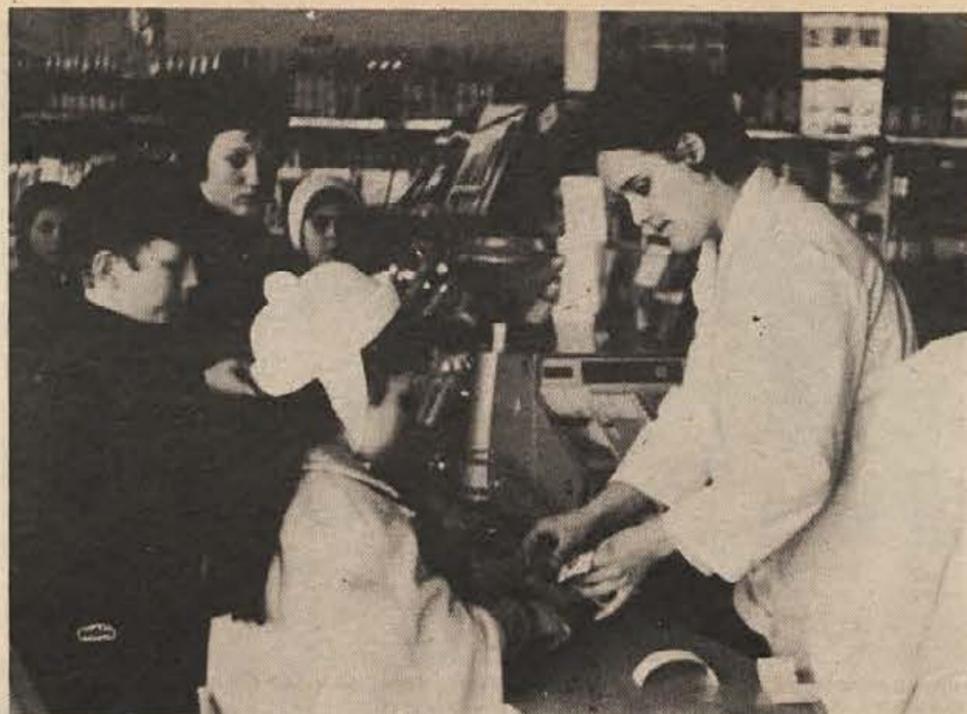
BREŽIŠKE VESTI

• 50 RECEPTOV, KAKO OKUSNO IN PRAVILNO PRIPRAVIMO MESO NA ŽARU, ZA 8 DINARJEV

• KDOR ŽELI SEBI IN GOSTOM PRAVILNO PRIPRAVITI SPECIALITETE Z ŽARA, TEMU JE BROŠURA

MESO NA ŽARU

NAJBOLJŠI SVETOVALEC IN POMOČNIK. KUPITE JO LAHKO PRI VAŠEM PRODAJALCU ČASOPISA, V NAJBЛИZJEM KIOSKU, KNJIGARNI ALI PRI ČZP «KMEČKI GLAS», LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA 41.

Nedeljski dopoldnevi so v samopostrežbi Preskrbe na Vidmu zelo živahni. Izbira je bogata in tako lahko tudi zaposlene gospodinje kupijo v nedeljo vse tisto, po kar med tednom ne utegnejo v trgovino. (Foto: Jožica Teppey)

Naši delegati za okroglo mizo

Posavje bo poslalo na kongres v Sarajevu šest delegatov. Posvet z njimi, s predsedniki sindikalnih svetov in sekretarji komitejev je minuli petek sklical predsednik medobčinskega sveta ZK Posavje Franc Bukovinski. Delegati so opozorili na težnje samoupravljavcev po izpolnitvi samoupravnih odnosov na ravni obratov do matičnih podjetij. Po njihovi oceni je delavec danes zaradi pomanjkanja dolgoročnih načrtov prikrajšan za odločanje o bistvenih stvareh. Šele realno programiranje razvoja bo dalo samoupravljavcem v delovnih organizacijah trdnejšo oporo pri njihovih odločitvah. Delegati se bodo te dni srečali z nekaterimi kolektivi, po kongresu pa bodo navezali več stikov s svojimi volivci.

Osrednja proslava bo v Kostanjevici

30-letnico Osvobodilne fronte in praznik dela bodo v krški občini počastili z osrednjo proslavo, ki bo v četrtek, 29. aprila, ob 19. uri v kostanjeviškem gradu. Pripravljajo bogat kulturni spored, saj bo nastopil tudi partizanski invalidski pevski zbor, godba milice iz Ljubljane, solisti in recitatorji. Na proslavi bodo podelili priznanja OF slovenskega naroda.

OBNOVA LEPO TEČE

Od lanskega junija do aprila letos so v krški občini že obnovili ali pripravili za načrtno obnovo okoli 120 hektarjev vinogradov, s tem pa so se sodobno urejene površine razširile na 250 hektarjev. Obnova poteka s krediti bank in strokovno pomočjo krškega Agrokombinata. Ta je dosegel, da kmetje že sade trtne sadike v razmiku, ki omogoča smotno strojno obdelavo. Trsnega materiala je dovolj in kmetje vse več sade žametno črmino, modro frankinjo in rdečo kraljevino, torej vrste, ki dajo v pravem medsebojnem razmerju najboljši cvček. Kljub vsej načrtnosti pa pri obnovi vinogradov pogrešajo predpis, ki bi zagotovil kompleksno obnovo. Med sodobno urejenimi vinogradi se tako še vedno najde vinograd kmetu, ki kljubuje vključevanju v skupna prizadevanja za posodobljeno vinogradništvo.

MLEKO ČEZ MEJO

Ze dajl časa so se kmetje z območja Brestanice pritoževali, da ne morejo prodati mleka. Zivinoreja je na Bohorju precej razvita, zato so sklenili, da bodo mleko sami zbirali in ga nosili na najbližjo zbiralno postajo, ki je v sevniški občini. S to odločitvijo kmetov soglašata tudi kmetijski kombinat Zasavje iz Sevnice.

PRODAJA TRAKTORJEV

Agrokombinat Krško je v svoji prodajalni kmetijskih strojev letos prodal sedem velikih traktorjev in šest malih. Po devalvaciji dinarja so kmetje pokupili nad 60 kosilnic in drugih manjših kmetijskih strojev. Zanimanje za kmetijsko mehanizacijo še narašča.

VELIKA DELOVNA VNEMA VAŠČANOV IZ ŠUTNE

Deklet ne bo več k studencu

Pri mizarskem mojstru Viliju Vrhovšku, ki je vodil gradnjo vodovoda na šutni in za teden dni zaprl celo svojo delavnico — Novi vodovod je vreden 44 tisoč din — Trud je že poplačan

Graditev vodovoda ni majhna stvar. Za to je treba denarja, veliko denarja, pa tudi delovne volje. V vasi Šutna pri Podbočju so dali ljudje dober zgled, kako se je treba lotiti takega dela. Komaj 32 hiš šteje vas. Konec tega meseca bo vodovod zgrajen, čeprav so začeli komaj lani. Vili Vrhovšek je duša te vaše akcije. Preberite, kaj je povedal.

Zamisel o vodovodu je že stara. Šutna ga sicer ima od leta 1957, toda ne po hišah, in še to samo v dolini. Takrat še ni bilo elektrike, da bi vodo črpali v vas, a tudi izvir je bil premajhen. Večina hiš je namreč visoko v hribu.

Kdaj ste začeli? — Za prvo graditev je bil pobudnik moj oče in vse doslej ni odnehal. Ko smo končno dobili dovoljenje, da se dela lahko lotimo, sem jaz prevzel njegovo breme. Vaščani so bili pripravljeni trdo delati. Vsi, ki stanujejo v hribu, so morali po vodo v dolino za gospodinjstva, živino in druge potrebe gospodarstev večkrat na dan. Načrt za vodovod je tri leta ležal na občini in šele po večkratnem posredovanju so nam ga lani aprila potrdili.

Kako je bilo z denarjem? — Primanjkovalo ga je, zato se je delo zavleklo tja do jeseni in tako smo betoniranje rezervoarja končali šele tik pred zimo. Občinska skupščina Krško je prispevala 20 tisoč din, vse drugo so dali vaščani sami. Na posameznika je prišlo po 2500 din, vsega skupaj pa so prispevali 17.700 din in še vsa pomožna dela so opravili sami. Do sedaj smo našli 3160 delovnih ur in še 70 ur z vprego ali avtomobili. Vrednost vodovoda cenimo na 44 tisoč din.

Ali se vam bodo priključile tudi vasi? — Da, in sicer vodovodni odbori Dobrava, Pristava in Znanovce.

Na Dobravi imajo rezervoar že več let, vodo pa je uporabljalo le šest hiš. Sedaj so pristopili tudi drugi vaščani. S tem se je delo močno pocenilo, saj nam ni treba graditi zajetja in električnega priključka. Največ preglavic nam je povzročal izvir in menjali smo kar tri mesta. Zdaj smo rešeni te skrbi, ker je zajetje v Dobravi dovolj veliko

tudi za nas, oni pa bodo dobivali vodo iz našega rezervoarja.

Bodo uporabljali vodo vsi vaščani?

— Na žalost ne. Želeli smo, da bi se vsi priključili, pa nekateri niso bili tega mnenja. Sedaj imamo 20 uporabnikov. Zraven niso šli predvsem tisti iz doline, ki imajo stari vodovod. Toda če bodo hoteli kasneje pristopiti, bodo morali plačati dvakratno pristojbino.

In kdaj, mislite, bo voda prvič pritekla?

— Pričakujemo, da te dni, uradna otvotitev pa bo 1. maja. Ljudje povsod hitijo, da bi delo lahko čimprej končali. Vsem, ki so pomagali, bi se ob tej priložnosti rad zahvalil za sodelovanje in požrtvovalnost.

ALENKA BURJA

LEŠNIKI V KOOPERACIJI

Agrokombinat je vpeljal kooperacijsko sodelovanje za vzgojo lešnikov. Poskusni nasad bo imel 300 lešnikovih sadik, v naslednjih letih pa lahko pričakujemo še širši razmah nove kulture. Prednost je v tem, da rastejo lešniki predvsem na površinah, ki za drugo niso primerne, in da dajejo sorazmerno velik dohodek.

KRŠKE NOVICE

PRESEDSTVO KONFERENCE ZMS JE PRED KRATKIM SPREJELO DELOVNI PROGRAM ZA MAREC

V programu je posvečeno največ prostora prireditvam, s katerimi bo mladina praznovala dan mladosti. Letošnje praznovanje bodo začeli 23. maja s „Parado mladosti“, nato pa nadaljevali s športnimi tekmovanji za prehodni pokal občinske konference ZM. Sklepna prireditev letošnjega praznovanja bo zbor krške mladine ob tabornem ognju 29. maja v Velikem Podlogu.

KOMISIJA ZA ZADEVE invalidov in borcev NOV je sklenila, da bodo letos, ko praznujemo 30-letnico vstaje jugoslovanskih narodov, najzastavnejši člani borčevske organizacije prejeli enkratne priznanjnine.

PLAVALNI KLUB „Celulozar“ bo julija izdal brošuro s podatki o svoji šestnajstletni dejavnosti. Brošura bo klubski prispevek k praznovanju 30-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda in krškega občinskega praznika.

PRVE POMLADANSKE KOPALCE smo videli v četrtek v Savi. Temperatura zraka je res že presegla 15 stopinj, voda pa je bila najbrž še zelo hladna. Trije „junaki“ so se poganjali v vodo pri „videmski skali“, na drugem rečnem bregu pa so imeli

nekaj občudovalcev, ki so prvo letošnjo kopanje v Savi komentirali na različne načine.

LETOS BO ZVEZNA šafeta mladosti obšla Krško. Zato pripravljata občinska konferenca ZM lokalno šafeto, ki bo ponesla zdrave krške mladine maršalu Titu za 79. rojstni dan.

CESTA, KI POVEZUJE KRŠKO z avtomobilsko cesto Ljubljana-Zagreb, je bila od zime močno razdejana. Večje in manjše luknje so promet že ovirale. Do konca minulega tedna so delavci poškodovano cestišče ponovno usposobili za nemoten promet.

V KRŠKEM „LABODU“ so pred nedavnim ustanovili mladinski aktiv. Zaradi družinskih obveznosti in bivaliča izven Krškega pa je v aktiv vključen le manjši odstotek mladih delavcev. Nekateri članice novoustanovljenega aktiva so že tekmovale na nedavnih športnih srečanjih mladinskih aktivov iz vse krške občine.

Z USTANOVITVIJO KULTURNE skupnosti kostanjeviški „Dolenjski kulturni festival“ ne bo več dobival republiške pomoči. V pričakovanju denarne pomoči „Kulturne skupnosti“, festivalsko vodstvo še ni sestavilo letošnjega programa in ga brez zagotovljene denarne pomoči tudi ne more.

HITRO, KVALITETNO IN POCENI

vam nudimo v servisu in obratu:

• servisne preglede in popravila vozil v garancijski dobi:

ZASTAVA, RENAULT, TAM

• vsa večja in generalna popravila osebnih vozil: ZASTAVA, RENAULT in TOVORNIH VOZIL

• kleparska in avtoličarska dela

• lastnikom osebnih vozil priporočamo optični pregled podvozja in uravnoteženje koles

• nudimo ključavničarske, strgarske in varilske storitve

PRIČAKUJEMO VAŠ CENJENI OBISK!

PRIPOROČAMO PREDNAROČILA

na tel.: (068) 21-243

GOSTINSKO IN TRGOVSKO PODJETJE »CENTRAL«, KRANJ

OBJAVLJA

PROSTA UČNA MESTA ZA POKLICE:

NATAKAR, KUJAR in PRODAJALEC

Učna mesta so v hotelu Evropa in restavraciji Park v Kranju, v hotelu Bor-Grad v Preddvoru, v hotelu Kazina na Jezerskem in v trgovini Delikatosa v Kranju

Pogoji za sprejem: uspešno končana osemletka, Prijave sprejema splošni sektor podjetja Kranj, Mairstrov trg 11.

»Brez ‚Dolenjca‘: kot brez žlice v hiši!«

BAR
Gataške Toplice

ALI BODO KONČNO VSI ZADOVOLJNI?

Oj ta kulturni vrtiljak!

Dvomi in vprašanja na račun kulturne skupnosti

Koliko bo denarja, kdo ga bo dobil in kdaj, to so vprašanja, ki si jih zastavljajo društva, poklicne kulturne ustanove in vsi tisti, katerih dejavnost naj bi podprla temeljna kulturna skupnost. Nič oprjemljivega še ni znano, upov in pričakovanja je veliko, ponekod pa je tudi že razočaranje.

V Kostanjevici na primer trdijo, da jim ni šlo za glasove, ker se niso zadovoljili samo z dvema predstavnikoma tega območja v skupščini kulturne skupnosti. Zdaj jih imajo pet. Ti zastopajo dejavnosti, ki vse po vrsti presegajo krajevne ovire. Kar naštejmo jih: Dolenjski kulturni festival, Lamutov likovni salon, Gorjupova galerija, kostanjeviški grad in Svoboda Lojze Košak. „Ni nam vseeno, koliko bomo dobili za svoje delo, vnaprej pa smo že povedali, da so trije stari milijončki za festi-

val in Lamutov salon kakor kaplja v morje,“ izjavljajo. Potrebovali bi najmanj sto novih tisočakov.

Kostanjevičani so se čutili v preteklih letih mnogokrat prikrajšane. Kraj nima nobenega večjega podjetja, ki bi jim pomagal, drugod pa si mentorja prav tako ne morejo dobiti. Menijo, da ni važno, kje je občinsko središče, da je pomembnejša dejavnost in da naj bo ta merilo za denarno in moralno podporo. Pravijo, da so jim v statutu kulturne skupnosti sprva namenili komaj kaj več pozornosti kot drugim naseljem, ki pa so z glasovi dobro zastopana.

Sicer pa so taki dvomi povsod. To so začetne težave in prav zaradi njih je marsikje težko dobiti človeka, ki bi bil pripravljen poganjati ta kulturni vrtiljak s tako raznoterimi sličicami.

J. TEPPEY

Danes o gospodarjenju

Danes se bosta ob 8.30 sestala v sejni dvorani oba zbora občinske skupščine na svoji 22. redni seji. Obravnavala bosta gospodarjenje v minulem letu, analizo o življenjskih razmerah ljudi, ki prejemajo občinske podpore, več predlogov odlokov, ki bodo normativno urejali dajanje podpor, vzdrževanje stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov, ki so družbena last.

PREVOZ V DOBRNIC IN NA ČATEŽ

Popravljen zakon o prevoznih uslugah dovoljuje, da prevažajo potnike ne samo za to registrirana prevozniška podjetja, marveč tudi druge delovne organizacije, ki imajo avtobuse. Tak primer je osnovna šola Trebnje, ki prevažajo otroke v kraje, kjer ni rednih avtobusnih zvez in bo po novem njen avtobus lahko prevažal tudi druge potnike. Šola bo prevoz pripravila republiški gospodarski zbornici, tako zahteva zakon, in opravljala prevoz v Dobrnič in Čatež, ko v eno ali drugo smer avtobus ne bo vozil otrok.

POLETI LASTNE TEČAJE

Izvršni odbor neovstanovljene občinske zveze za telesno kulturo se je prvič sestel v petek, 16. aprila. Dodelil je del denarne pomoči, ki jo športni dejavnosti daje občinska skupščina, razpravljal pa je tudi o delovnih organizacijah, ki bodo prevzele pokroviteljstvo nad posameznimi klubi ali društvi. Odbor je še sklenil, da bo poletni priredil tečaja za vaditelje v plavanju in košarki, če bo le dovolj prijav.

ZAPLET SE V GORNJI RADGONI

17. aprila je bila v Gornji Radgoni prijavljena radijska oddaja „Spoznavajmo svet in domovino“, v kateri sta se pomerili mladinski ekipi iz Ponikve pri Trebnjem in iz Gornje Radgone. Po zapletu dogodkov pred 14 dnevi v Trebnjem bi tokrat pričakovali s strani redakcije večjo resnost. Do nesporazuma je prišlo še pred oddajo, grozil je celo odstop od nadaljnjega tekmovanja. Mladinci so tekmovali v poznavanju Vzhodne Nemčije. Med oddajo so bili nesporazumi, ki so hudo motili potek. Končni rezultat je bil 56:54 za Gornjo Radgono, vendar zmagovalce še ni bil razglašeno in bodo o končni zmagi razpravljali za zeleno mizo.

Šentrupert: nastop skupine »France Marolt«

Šentrupertčani praznujejo svoj krajevni praznik 1. maja v spomin na partizanski napad na belogardiščno postojanko. Letos bodo praznovali hkrati krajevni in delavski praznik ter 30-letnico vstaje v nedeljo, 25. prija. Najprej bo ob 14. uri proslava pri spomeniku, na kateri bodo sodelovali moški in mladinski pevski zbor, godba in recitatorji. Posebna privlačnost prireditve bo nastop folklorne skupine „France Marolt“, ki se bo pričel ob 15. uri. Krajevna skupnost, ki jo vodi prizadeveni predsednik Peter Zgonec, želi vsem, ki bodo tega dne prišli v Šentrupert, da bi se kar najbolj prijetno počutili.

Z. G.

D. Z.

TREBANJSKE IVERI

USTANOVITEV HORTIKULTURNEGA DRUŠTVA. Danes, 22. aprila bo ob 18. uri v sejni dvorani občinske skupščine ustanovni občni zbor hortikulturnega društva, na katerega pripravljali odbor vabi kar največ ljubiteljev cvetja. Pobudo zanj je dal Anton Krušnik iz brežiške „Agrarie“, ki je imel nedolgo tega v Trebnjem zelo uspešno predavanje o cvetju in zelenju. V prodajalni „Agrarie“ v Trebnjem se je prijavilo približno 60 ustanovnih članov.

ZACETEK GRADNJE VRTCA. Grosupeljsko Splošno gradbeno podjetje je minuli teden postavilo barako za skladiščenje materiala in orodja na mestu nasproti osnovne šole, kjer bo gradilo nov otroški vrt. Za sodobno urejeno stavbo, v kateri bo prostor za približno 80 otrok, so prostori že zakoličeni. Kakih 40 otrok, ki se stiskajo v zaslih prostorih, in vzgojitelji, ki delajo v težavnih razmerah, se bodo, kot je predvideno, v novo stavbo vselili še letos.

PRIPRAVE NA KRAJEVNI PRAZNIK. Približno se 15. maj, dan, ko je Cankarjeva brigada osvobodila Trebnje in ko kraj v spomin na to dejanje slavi krajevni praznik. V sredo se je prvič sestel pripravljali odbor in sklenil, da bo praznovanje potekalo v takem obsegu kot dosedanja leta. Popoldne bodo športna

tekmovanja, proti večeru polaganje venca k spomeniku NOB, zvečer pa svečana akademija, na kateri bodo nastopili učenci osnovne šole, varovanci otroškega vrtca in mirenski pevci.

TREBANJEC MOJ MU OSLE KAZE... Puščica s tem naslovom, objavljena na kulturni strani prejšnjega tedna, je zadela v črno. Medtem ko za Cankarja in njegovo filmarno delo „Na klancu“ v Trebnjem ni bilo nikakršnega zanimanja, kar je pravzaprav kulturna sramota, se je na nedeljski prireditvi Lojzeta Slaka trio ljudi. Vstopnice so bile po 10 dinarjev, sedeži in po 7 dinarjev stojnica, kar pa ni zadržalo ljubiteljev njegovih viž, da ne bi povsem napolnili dvorane. Izkupiček je po plačilu stroškov znašal skoraj 350 starih tisočakov. Če sklepamo po dandanašnji logiki, bi rekli: prav mu je, Cankarju, da se je ubijal z revščino, zakaj pa se ni oprjel bolj donosnega posta.

ZAKRPANE LUKNJE. Končno je novomeško cestno podjetje zalilo z asfaltom mnoge luknje, ki sta jih zima in obremenitev pustila na glavni cesti, ki pelje skozi Trebnje. Vozniki so s tem prav gotovo zadovoljni, še bolj pa bi hvalili to pridobitev, če bi delavci, ko so pripravljali luknje za asfaltiranje, že sprotili zalivalni te luknje z asfaltom. To so naredili namreč šele naslednji dan.

Do ure natanko po 29 letih je bila pod Medvedjekom, streljaj od Velike Loke, v nedeljo, 18. aprila, slovesnot v spomin na prvo pomembno zmago druge grupe odredov nad Italijani. Odkrili so spomenik — železnega mitraljeza, delo kiparja samorastnika Alojza Jerčiča, člana trebanjskega Tabora slovenskih likovnih samorastnikov. O bojnih pohodih druge grupe odredov, kasneje imenovane Prve slovenske brigade, je govoral narodni heroj Peter Stante-Skala, ki je med drugim obsodil delovanje terorističnih skupin v zamejstvu in pozval k enotnosti jugoslovanskih narodov. Sledil je kulturni spored: nastopili so učenci osnovne šole iz Šentlovenca, recitatorji in godba na pihala iz Trebnjega. Na sliki: med govorom Petra Stanteta. (Foto: Legan)

ANALIZA SOCIALNE SLUŽBE JE POTRDLILA, KAKO:

Hudo je biti revež v revni občini

O uboštvu socialnih podpirancev in o ukrepih, ki naj bi povečali družbeno pomoč, bodo danes spregovorili odborniki občinske skupščine

Iz poročila o delu ene izmed krajevnih skupnosti v občini Trebnje: „V letu 1970 je dala krajevna skupnost tov. J. J. in J. K. po 50 din denarne pomoči. Tov. M. C. smo pomagali, da je v trgovini dobila za 200 din hrane, ker pa je ženska prej umrla, je to dobil tov. L. F. itd.“

Odlomek iz poročila kaže, kako skromni so socialni dinarji in kako hudo je biti občinski revež revni občini v breme, družbi kot celoti pa v sramoto, da ne zmore zagotoviti večje pomoči ljudem, ki to potrebujejo.

Trebanjska občina na Dolenjskem sicer ni najslabša kar zadeva socialno skrbstvo, pa vendar je tudi ranjo prišel čas, da nekaj ukrene. Podatki so prepričljivi. Približno 80 odst. vseh socialnih podpor je med 30 in 100 din, najpogostejša je od 50 do 60 din na mesec. Kako je mogoče s tem denarjem živeti, sami ne vemo odgovoriti.

Socialni podpiranci so večinoma ostarele ženske, ki pridobitno niso sposobne in materialno niso preskrbljene. Po podatkih posebno analize, ki jo je naredila socialna služba, je približno 60 ljudi materialno skrajno ogroženih. Revščini se običajno pridruži še bolezen, saj je kar dve tretjini vseh socialnih podpirancev kroničnih bolnikov. Četrtnina vseh je duševno ali telesno tako prizadetih, da potrebujejo stalno tujo pomoč.

Socialne podpore so toliko zastarele, da jih je nujno potrebno občutno povečati. Občinska skupščina je v proračunu zagotovila približno tretjino več denarja za socialne podpore, to pa je še vedno sorazmerno

malo. Za oskrbnine v zavodih, ki se večajo iz leta v leto, v občini že ugotavljajo, da predstavljajo vse bolj nevzdržno breme. Očitno postaja, da revščine ni mogoče obesati le na ramena občin, ker je le-te največ v

manj razvitih območjih, ki se že tako in tako ubadajo s hudimi finančnimi težavami.

V poročilu o življenjskih razmerah uzi valcev socialnih podpor, ki ga bo danes obravnavala občinska skupščina Trebnje, predlagajo več ukrepov, ki naj bi pripomogli, da bi se življenje socialnih podpirancev kmalu vsaj delno izboljšalo. Pričakujemo, da bo občinska skupščina soglasla s predvidenimi sklepi.

M. L.

KAJ BO PRINESEL KONGRES?

Ne le besede v veter

Nastopil je čas, ko je treba narediti napredek v praksi — Odgovori Naceta Dežmana

Na bližnjem kongresu samoupravljalcev v Sarajevu bo trebanjsko občino zastopal Naceta Dežman, vodja prodajne službe v Mirenski „Dami“. Kateri so največji problemi glede samoupravljanja v občini, o tem smo z njim spregovorili nekaj besed.

„Slej ko prej je za občino najvažnejše doseči napredek v samoupravljanju obratov, ki imajo sedeže v drugih občinah. Pol naših ljudi dela v takih obratih, zato je to še posebno pomembno.“ Je začel tovariš Dežman. „S tem, kar imamo, ni mogoče biti zadovoljen. Nekateri obrati so brez osnovnih samoupravljaljskih pravic, ne živijo s kraji, ne vedo za sadove svojega dela niti to, kam gre presežek ustvarjenega dohodka. Še je treba potem čuditi, če se zgodijo neprijetnosti, kot so se te dni zvrstile v mokronoški Iskrji.“

„Vodstva podjetij se izgovarjajo, da podrobneje analiziranje poslovnih uspehov posameznih obratov terja dodatno delo. Po predpisih tega niso dolžni narediti, prostovoljno pa tudi ne. Kakšna bi bila rešitev?“

„Potrebno je kar se da tesno sodelovati z vodstvi tovarn, če že ni predpisa, ki bi prisilil, da bi občine in njihovi obrati dobili zahtevane podatke. Izgovor o dodatnem delu je očitno „na repu prinesen“. Kako bi sicer

mogle posloovati velike svetovne tvrdke, ki imajo svoje podružnice po vsem svetu! Gotovo imajo natančne podatke o poslovanju vsake izmed njih. Matična podjetja bi morala dati vsaj najvažnejše kazalce poslovanja. Če tega ne bo, bo v nevarnosti gospodarsko združevanje, ki ga terja čas.“

„In kateri je drugi najvažnejši problem?“

„Kako organizirati samoupravljanje v malih podjetjih, ki nimajo lastnih strokovnih služb. Težave so že s sestavljanjem samoupravnih predpisov. Tu bo treba nekaj ukreniti. Prav gotovo bo potrebna tudi večja pomoč sindikata.“

„Misliš o tem spregovoriti na kongresu? Kako nasploh ocenjuješ pomen kongresa?“

„Ne vem še, kako bo potekal. Če bo delo tudi v komisijah, bo imel bolj delovni značaj in bodo delegati lažje aktivno sodelovali. Pripravil bom prispevek, če bo potrebno. Izrazil naj bi stališče političnega aktiva, in ne le moje osebno mnenje. Glede kongresa pa: če bo zgolj manifestativen, ne bo dosegel svojega namena. Nujno je, da da kongres tudi jasne smernice in nakaže nekatere stvarne rešitve, kako naj se razvija samoupravljanje.“

M. LEGAN

Uspešni poslovni stiki našega podjetja v Ljubljani z vsemi pomembnejšimi tovararni v državi omogočajo tudi naši prodajalni, da je stalno založena z vsem tekstilnim blagom in konfekcijo po najnižjih dnevni cenah.

„Beleteksstil“ ČRNOMELJ

Gostinsko turistična organizacija

GOSTUR v Metliki

razpisuje

— 10 štipendij za šolanje na srednji gostinski šoli v Novem mestu

Kandidati morajo imeti končano usemletko z najmanj dobrim uspehom ter veselje do kuharskega ali natakarškega poklica. Prednost imajo kandidati iz Bele krajine. Prošnje sprejemamo do 15. maja.

RESTAVRACIJA NA GRICU ČATEŽ PRI BREZICAH (ob avtocesti)

zaposli takoj

— NATAKARICO in
— 2 KUCHARICI

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Nastop službe takoj. Za samce je stanovanje preskrbljeno.

Zdravilišče Čateške Toplice

SPREJME V UK

— večje število vajencev za kuharje in natakarje

Pogoji za sprejem: uspešno končana osemletka, da je kandidat zdrav ter da še ni dopolnil 18 let

Prošnje pošljite na naslov: Zdravilišče Čateške Toplice, 68250 Brežice

»DOLENJK«

trgovsko podjetje na debelo in drobno NOVO MESTO

objavlja prosti delovni mesti:

1. PRODAJALKE

v prodajalni »Market« na Ljubljanski cesti

2. PRODAJALKE

v prodajalni »Grad« v Žužemberku

Pogoji: kvalificirana trgovska delavka s prakso ali brez nje v živilski oziroma mešani stroki.

Poskusno delo traja 30 dni.

Rok za prijavo je 8 dni po dnevu objave.

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE AGRARIA BREZICE

objavlja učna mesta:

- 2 UČENCEV — PRAKTIKANTOV trg. stroke za Cvetličarno Brežice
- 1 UČENCA — PRAKTIKANTA trg. stroke za Cvetličarno Grosuplje
- 1 UČENCA — PRAKTIKANTA trg. stroke za Cvetličarno Trebnje
- 8 UČENCEV — PRAKTIKANTOV (3 moški in 5 žensk) trg. stroke za trgovino z živilji v Brežicah
- 3 UČENCEV — PRAKTIKANTOV trg. stroke za trgovino z reprodukcijskim materialom (2 za posl. 1 Brežice in 1 za posl. Cerklje)
- 4 VAJENCEV MESARSKÉ STROKE
- ENO ZA SREDNJO KMETIJSKO SOLO in
- STIRI ZA 2-LETNO VRTNARSKO SOLO MEDLOG PRI CELJU. Od tega: 2 moška in 2 ženski.

Razpisuje štipendijski posojili za: 7. ENO ZA SREDNJO KMETIJSKO SOLO in 8. STIRI ZA 2-LETNO VRTNARSKO SOLO MEDLOG PRI CELJU. Od tega: 2 moška in 2 ženski.

Prošnje morajo izpolnjevati te pogoje: Od 1. do 5.: dokončana osnovna šola z najmanj dobrim uspehom in najmanj z dobro oceno iz tujega jezika, pod 6.: dokončana osnovna šola,

pod 7. in 8.: dokončana osnovna šola z najmanj dobrim uspehom.

Prošnje morajo predložiti: spričevalo o dokončani šoli, zdravniško spričevalo in mnenje šole. Prošnje je treba vložiti najpozneje do 15. maja 1971 pri upravi podjetja.

Vsi sprejeti učenci — praktikanti in štipendisti bodo morali v juliju ali avgustu opraviti enomesečno prakso.

Za učna mesta imajo prednost proslci, katerih starši prebivajo na območju občin Brežice, Grosuplje in Trebnje, medtem ko velja razpis za štipendije samo iz področja občine Brežice.

Pravijo, da ne more biti slab človek tisti, ki ima rad naravo...

Prepričani smo, da ste tudi vi ljubitelj rastlin, živali in narave. Morda želite sodobno urediti cvetlični vrt, zelenjadni ali sadni vrt, imeti male živali v domu ali zunaj doma, čebele, sobni akvarij, zbirate kaktuse, zdravilna zelišča, gobe ali pa urejate stanovanje oziroma okolico doma itd.

Na mnoga vprašanja doslej niste mogli najti odgovorov. To, kar potrebujete, vam prinaša revija »MOJ MALI SVET«!

Revijo naročite pri

CASOPISNO ZALOŽNIŠKEM PODJETJU
KMEČKI GLAS
LJUBLJANA, MIKLOŠICEVA 4

TREBANJSKE NOVICE

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

obvešča vse občane in komitente, da bo 4. MAJA 1971

odprla novo EKSPOZITURO na Cesti kom. Staneta 10 v Novem mestu.

V novi ekspozituri bomo opravljali naslednje bančne posle:

- ZBIRALI HRANILNE VLOGE
- VODILI ŽIRO RAČUNE OBČANOV
- VODILI DEVIZNE RAČUNE OBČANOV
- OPRAVLJALI DEVIZNO VALUTNE POSLE, ODKUP IN PRODAJO VALUT
- OPRAVLJALI DRUGE BANČNE POSLE

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

DBBH NOVO MESTO

»Dolenjski list«
v vsako družino

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE

prodaja
na JAVNI LICITACIJI
dne 26. aprila 1971 ob 8.
uri na upravi zadruga
● TOVARNI AVTOMOBIL
TAM 4300

ŠOLSKE CENTER ZA GOSTINSTVO NOVO MESTO

objavlja
prosto delovno mesto
— RACUNOVODJE

Pogoji: višja strokovna izobrazba in 5-letna praksa v finančni stroki ali srednja strokovna izobrazba in 10-letna praksa v finančni stroki

Osebnih dohodkov po pravitelstvu o delitvi osebnih dohodkov.

Delovno mesto se zasede takoj.

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa.

AB Agraria BREŽICE CVETLIČARNA TREBNJE

Odprta je v prejšnji prodajalni kruha v Trebnjem št. 7b — pri žel. postaji.

Nudimo vam:

- rezano cvetje in lončnice
- cvetlična semena in gomolje
- vsa potrebna sredstva in dodatke za vzgojo in nego cvetja
- pripadajoči pribor in pripomočke
- Sprejemamo naročila:
- za izdelavo vencev in šopkov
- za aranžerske usluge z dekoracijo in oskrbo poslovnih prostorov ter zasebnih stanovanj (poroke in drugo)

Za obisk, naročila in nakup se priporoča kolektiv Cvetličarne!

M REKLAMNA PRODAJA Mercator

od 19. do 30. aprila 1971

Jetna pasta 100 g	SLJEME	1,80 din
»Mesni doručake 200 g	SLJEME	3,75 din
Paris čajno pecivo 500 g	KOESTLIN	4,00 din
Nougat in sadne kocke 200 g	KOESTLIN	2,20 din
Ribezov sok 1/1	PRESAD	5,70 din
Radgonski biser in briljant 0,80 l		8,00 din
Pelinkovec, grenki, 1/1	TALIS	15,00 din

V VSEH MERCATORJEVIH PRODAJALNAH!

Trgovsko podjetje »NAMA« LJUBLJANA, Tomšičeva 2

objavlja prosto delovno mesto za

BLAGOVNICO V KOČEVJU

— prodajalca za živilsko stroko

Pogoj: šola za prodajalce živilske stroke, poskusno delo en mesec, delo za nedoločen čas

Pismene ponudbe z dokazilom o izobrazbi sprejema kadrovsko-socialna služba podjetja 8 dni po objavi

Naloga »tisoč« postaja resničnost

Zamisel o tisoč novih delovnih mestih bo, kot kaže, uresničena — Na konferencah naj bi kritično spregovorili o tistem, kar zaostaja

Prisel je čas prvega obračuna. Minilo je pol obdobja, za katerega je občinska konferenca SZDL Sevnica ob volitvah pred dvema letoma sprejela volilni program, zato je zdaj potrebno pregledati, katere naloge so bile uresničene in kaj je še treba v prihodnje ukreniti.

Volilni program bo na dnevnem redu letnih konferenc krajevnih organizacij SZDL, ki se bodo končale do sredine maja. Sklicane bodo skupno v 32 krajih, tako da bodo imeli vsi ljudje možnost sodelovati in povedati svoje pripombe.

Naj na kratko ponovimo najvažnejše ugotovitve, ki so značilne za uresničevanje volilnega programa.

Ena od najvažnejših nalog pred dvema letoma sestavljenega programa je bila: v štirih letih, kolikor traja mandatna doba občinske skupščine, povečati v sevniški občini število zaposlenih za tisoč ljudi. To pomeni, da bi se število delovnih mest povečalo nič manj kot za 35 odst., rast bi bila torej precej hitrejša kot na primer v celotni Sloveniji.

V prvih dveh letih se napovedana stopnja rasti sicer ni povsem uresni-

čila, vendar pa so načrti posameznih podjetij zanesljivo jamstvo, da se bo število zaposlenih povečalo tako, kot je predvideno. Čelo tako je, da podjetja računajo v letu 1975 skupno zaposlovati že 4.496 ljudi, to pa je polovico več kot sedaj.

Druga najvažnejša gospodarska panoga v občini je kmetijstvo. O njem bo na letnih konferencah gotovo veliko besedi, toda nekaj bodo

vendarle morali razpravljati priznati: kljub splošno znanimu neugodnemu položaju, v katerem se nahaja kmetijstvo, je bil zadnji dve leti vendarle narejen korak naprej, zastavljenih je več akcij, ki lahko rodijo večje sadove šele v daljšem obdobju. Omenimo naj uvedbo odkupa mleka, različne pospeševalne ukrepe in davčne olajšave.

Med neuresničene naloge lahko štejemo zelo slabo kvalifikacijsko strukturo zaposlenih v gospodarstvu. Tu bo treba nekaj narediti, sicer utegne nastati neugoden položaj, ko bo razvoj zaostajal zaradi pomanjkanja strokovnih delavcev.

Se nadalje v občini zaostaja razvoj obrti, zlasti storitvene. Ceste so še vedno prometni problem številka ena, vendar bi bilo napak občinski skupščini očitati, da ni ukrenila, kar je bilo v njeni moči.

Na letnih konferencah bodo obravnavali tudi uresničevanje volilnega programa na področju družbenih služb. Tudi tu bo treba realno oceniti, kaj je bilo narejenega in s čim ni mogoče biti zadovoljen.

Danes o proračunu

Danes dopoldne se bosta v Sevnici sestala oba zbora občinske skupščine. Najvažnejša točka dnevnega reda je sprejem občinskega proračuna. Predlog je pripravljen, v nedeljo sta ga obravnavala na zborih volivcev. S predlagano razdelitvijo občinskega denarja več porabnikov gotovo ne bo zadovoljnih. Sestavljalci predloga pravijo, da se drugače ni dalo narediti.

Cene v Sevnici in Trebnjem

Pretekli teden so veljale v trgovskem podjetju v Sevnici in »Mercatorjevi« trgovini v Trebnjem naslednje maloprodajne cene:

	Sevnica	Trebnje
	(cena v din za kg)	
cvetača	6,00	
čebula	2,80	3,10
česen	9,00	8,00
fižol	6,30	8,40
krompir	1,00	0,75
korenje		
uvoženo	6,50	6,50
ohrovt	2,80	
pesa	2,50	2,85
petersilj		7,80
solata — kriso		8,00
solata — uvoz	6,00	
zelje	2,80	
zelje — kislj	3,00	
fige — suhe		6,50
hruške		5,80
jabolka I.	4,20	5,00
limonc	5,70	5,50
orehi — jedra	30,00	27,50
pomaranče	5,20	5,10
slive — suhe	5,30	5,40
banane I.	6,00	5,00
ajca	0,50	0,60
smetana — liter	14,20	14,80
sirček (skuta)	7,20	9,30

VSE VEČJA ŠKODA, KI JO DELA:

Ropanje divjih lovcev

Lovska družina Bučka bo vsakogar, kdor bo prijavil divjega lovca, nagradila z 250 dinarji

Člani lovske družine Bučka so našli več poginulih srn, ki so jih ostrelili divji lovci. V Zegnanicah, nedaleč od Dol. Radulj, so našli srno, ki je poginila zaradi tega, ker se je ujela v zanko. Divje lovstvo so sklenili prijaviti postaji milice v Sevnici. Da bi temu početju naredili konec, so naročili novemu upravnemu odboru družine, naj na krajevno običajen način razglašajo, da bo vsak, kdor bo zaznamil divjega lovca, prejel 250 din nagrade, če bo le občinsko sodišče dokazalo krivdo.

Na letnem občnem zboru 4. aprila so obravnavali tudi uresnitve nekaterih lastnikov psov, ki ne vodijo svojih štirinožnih prijateljev redno k cepitvi. Ugotavljali so, da nihče proti tem kršiteljem ostreje ne ukrepa. Ker je znano, da prav ti lastniki nimajo psov priklenjenih, in ker ti psi delajo veliko škodo med divjadjo, bodo o tem znova obvestili veterinarsko postajo v Sevnici in predlagali, naj kršitelje kaznuje občinski sodnik za prekrške.

Na letnem občnem zboru so skle-

nili, da je treba povečati odstrel roparic in da naj bi razen srnjakov streljali tudi srne. Kot smo že poročali, bodo za letošnji dan borca razvili društveni prapor. Na občnem zboru so izvolili nov upravni in nadzorni odbor, za večletno in poizvedno delo pa nagradili predsednika LD Jožeta Bukovca in tajnika Jožeta Gorenc. Namesto lani umrlega gospodarja družine Antona Blaša so izvolili v upravni odbor Ivana Peterlina.

K. ZORKO

SEVNIŠKI PABERKI

MOST JE ZE OBČINSKI. Cestni sklad Slovenije je že prenesel lastništvo betonskega mostu čez Mirno pri Boštanju, ki je bil, kot pravijo, zgrajen iz političnih razlogov in ni nikoli služil svojemu namenu. Občinska skupščina namerava sicer povsem nekoristno napravo odstopiti zasebniku, ko bo na mostu zgradil ekskluzivno restavracijo s kegljiščem, minigolfom in kopališčem. O tem je v petek razpravljali tudi svet za gospodarstvo in finance, ki naj bi predlagal, pod kakšnimi pogoji naj bi občinska skupščina izročila most.

MODERNEJŠI OBRAT DRUŽBENE PREHRANE? Za posojilo prosil tudi Gostinsko podjetje Sevnica. Rado bi posodobilo obrat družbene prehrane, ki dela v sila skromnih razmerah. Posebno kulinja ne ustreza naraščajočim potrebam. Nizke cene še zdalec ne dajejo toliko zaslužka, da bi podjetje samo z lastnim denarjem prenovilo obrat, ki je za Sevnico posebnega pomena, zakaj malokje je zaposlenih sorazmerno toliko žensk kot prav v tem mestu. Podjetje prosi za 90.000 dinarjev posojila.

NOVA SODNIJSKA STAVBA. Občinskemu sodišču v Sevnici ne bo treba večno gostovati v dotrajani, po zunanjem videzu neugledni stavbi. Sodišče, kataster in zemljiška knjiga bodo dobili prostore v novem poslovno-upravnem mestnem središču, ki bo zrastle v novem delu Sevnice, v bližini železniške postaje. Minuli teden se je mudil v Sevnici republikanski sekretar za pravosodje dr. Viktor Damjan in s predstavniki občinske skupščine ter sodišča govoril tudi o teh zadevah. Objubil je republiko pomoč pri gradnji.

POSOJILU ZA POKOPALIŠČE. Kakšna stiska vlada na sevnškem pokopališču, o tem smo že nekakrat pisali. Zdaj vse kaže, da bodo želje vendarle začele postajati resničnost. Komunalno stanovanjsko podjetje, ki upravlja s pokopališčem, je že zaprosilo občinsko skupščino, naj posodi 200.000 dinarjev, da bi lahko začeli z razširjanjem pokopališča in z gradnjo mrliške vežice. Vsa dela bodo seveda stala nekajkrat toliko, kot znaša zaprosena vsota.

DENAR ZAGOTOVLJEN. Občinska skupščina je izpolnila svojo obveznost do gradnje novih proizvodnih zmogljivosti nekdanjega sevnškega kovinskega podjetja, ki se po pripojitvi k Strojni tovarni Tebovlje imenuje Tovarna konstrukcij Sevnica. Občinski sklad skupnih rezerv gospodarstva je namreč na seji skupščine sklada odobril milijon dinarjev posojila. Če bo banka izpolnila svojo obveznost in posodila denar, kot je bilo dogovorjeno, bo na voljo 7 milijonov dinarjev, s čimer bi zgradili novo proizvodno dvorano in nakupili strojno opremo.

OBRAČUN BRODA. Prevoz čolnov iz Podšusa, kamor je narasla Sava odnesla nedolgo tega zgrajeni brod na Blanci, popravilo ter še nekateri materialni izdatki. vse to je ganedo skoraj pol milijona starih dinarjev stroškov, ki si jih delijo krajevne skupnosti Blanca, Studenec in temeljna izobraževalna skupnost, ki mora skrbeti za to, da otroci redno obiskujejo šolski pouk. Prekinjen prevoz je namreč onemogočil nekaterim učencem, ki živijo na desni strani Save, da bi obiskovali šolo na Blanci.

SEVNICA

NEDELJA, 25. APRILA: 10.30 — Občinske novice in lokalna poročila. Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — Po domače (glasbena oddaja) — Kaj delajo v KK SZDL Podvrh — 20 minut od popevke do popevke — Ob trideseti obletnici OF — Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — Kmetijski nasveti — Zaključek oddaje.

SREDA, 28. APRILA: 16.00 Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — NAJPOPLLOT — Delavec in paragrafi — Parada starih hitov — Z ribiško palico v roki — Zaključek oddaje.

Spet bodo goreli kresovi

Datumi za nekatere prireditve ob 500-letnici mesta Kočevje že določeni — Vrniti obisk tržaškim Slovincem — Čimprej barvni prospekt

Na seji odbora Turističnega društva Kočevje, ki je bila 7. aprila, so potrdili poslovno poročilo društva za lani, sprejeli program prireditve ob 500-letnici mesta, sklenili vrniti obisk tržaškim Slovincem, pogovorili so se o izdaji barvnega prospekta, razen tega pa so izvolili za delegatko občinske konference SZDL Katico Stajdohar.

Pri programu prireditve v počastitev 500-letnice mesta so sklenili, da bo filatelistična razstava, ki bo zelo verjetno republiška in ne le društvena, od 18. do 26. julija; numizmatična raz-

stava bo od 30. julija do 8. avgusta. Točnega datuma za polharsko razstavo še niso določili, kaže pa, da bo konec septembra in v začetku oktobra.

V sodelovanju z raznimi društvi v občini in izven nje bodo organizirali kurjenje kresov na vseh tistih mestih, ker so nekoč kurili kresove, ko so opozarjali, da prihaja v deželo Turek. Prvi kres bo gorel na Straži pri Sinjem vrhu v Beli krajini, nato pa se bodo zvrstili kresovi po kočevski in ribniški občini vse do Ljubljane.

Vrtilkarska sekcija Turističnega društva je že razpisala ločeno tekmovanje za najlepše okrašene balkone, okna in terase ter za najlepšo urejeno okolico stanovanjskih in drugih zgradb.

Pred nekaj leti je obiskala Kočevje skupina okoli 700 tržaških Slovincem, ki so imeli s seboj 5 pevskih zborov, folklorno skupino, več športnih ekip itd. Kočevsko turistično društvo si je prizadevalo, da bi Tržačanom obisk vrnilo, vendar se je vedno zataknilo pri denarju. Turistični delavci so menili, da je vrnitev obiska dolž-

nost ne le njihovega društva, ampak tudi kočevskih političnih organizacij.

Glede prvega barvnega prospekta Kočevske pa je bilo mnenje enotno, da je treba zanj čimprej zbrati slikovni in ostali material, da je treba zagotoviti za njegovo tiskanje potrebni denar, da mora iziti čimprej, njegova naklada pa bo 50.000 izvodov.

J. PRIMC

Stanovalcem grozi bolezen

Nočejo plačevati snažilke

Pravo smetišče je v eni izmed kleti v Podgorski ulici v Kočevju. Nihče iz bloka ne odnaša smetnjakov s smetni, ker se je zataknilo pri plačilu snažilke. Po novem občinskem odloku morajo namreč snažilke plačevati sami stanovalci, medtem ko je bila doslej plačana iz hišnih sredstev. Vsaka izmed družin bi morala prispevati za snažilko 10 din na mesec. Na sestanku stanovalec pa je 20 ljudi glasovalo, da plačajo snažilko, trije pa so glasovali proti, češ da ne bodo plačevali, ker snažilki zamerijo to ali ono. Zanimivo je, da so ostali s snažilko zadovoljni.

Ker torej sklep ni bil soglasno sprejet in zato snažilka za svoje delo ne bi dobila toliko, kot je zahtevala, tudi ne čisti in ne odnaša smeti. V bloku ni počiščeno, širi se vedno večji smrad, grozi bolezen, smetnjaki pa ostajajo v kleti.

Na rob vsega pa naj dodamo še, da je do sklepa o prenosu čiščenja prostorov iz hišnih sredstev na ramena stanovalec prišlo med zamrznjenjem cen. Ta ukrep pa pomeni zakrito zvečanje stanarine.

JOŽE PRIMC

VIMOLJ: KRITIKA ODKUPA

Občani z območja Vimolja so kritizirali slabo urejen odkup kmetijskih pridelkov, zahtevali so gradnjo vodovoda in popravilo šole. Za predsednika krajevnega odbora SZDL so izvolili Ivana Radeta, za tajnico Anko Slajmer, za blagajnika Sava Mutiča, za člana pa še Franca Šubica in Rožo Šubic. Za delegata za občinsko konferenco SZDL je bil izvoljen Franc Šubic iz Cepelje.

MOZELJ: UREDITI CESTO

Občani Mozolja predlagajo, naj bi letos uredili cesto Knežja lipa - Spodnji log - Laze ali pa asfaltili cesto skozi Mozelj. Na zboru volivcev so sklenili še, da je treba popraviti streho in zlebove na prosvetnem domu, urediti pokopališče in zgraditi dodatni zbirnik vode. V komisijo za ureditev pokopališča so imenovani Ivan Kuzma, Janez Pavlič in Anton Simončič; v komisijo za zbirnik pa Jože Fajfar, Franc Šalomon in Ivan Lavrič. Prepovedali so še odlaganje smeti ob cestah in poteh.

stanejo tisti, ki študirajo, razumni in kaj učeni, tako da dajo marsikatero izvirno osebnost in zelo učenega moža. Čeprav nimajo takega nagajanja do orožja ko do knjig, pa vendar ne gre zaničevati dobrih Kočevcev ali jih manj ceniti mimo drugih prebivalcev v deželi, ker so, če tudi brez posebnega veselja do pravih vojska, vendar prikladni za boj zoper sovražnike duha, namreč zoper nevednost, divjost in malopridnost; tak boj pa in zmaga nad samim seboj je glede na zmogost več kot vse vnanje bitke...

Tako je Valvasor opisal Kočevce v znamenitem delu „Slava vojvodine Kranjske“, ki jo je pisal do leta 1693, ko je umrl. Valvasor piše v navedenem sestavku, da Kočevci govorijo vsi nemški, kar pa ni točno. Ostali viri dokazujejo, da so na Kočevskem in v mestu Kočevje živeli ves čas skupno z Nemci tudi Slovinci, kar bomo videli iz naših poznejših zapiskov.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V marcu so bili na območju matičnega urada Kočevje rojeni ena deklica in dva dečka. Poročilo se je 6 parov. Umrli so: Ljubomir Jože Slekovc, delavec iz Kočevja, Roška cesta 7/a, star 43 let; Franciška Znidaršič, invalidska upokojenka iz Stare cerkve 42, stara 80 let; Jožefa Uhar, osebnost upokojenka iz Salke vasi 96, stara 86 let; Jožica Petrinčič iz Gorenja 5, stara 1 leto; Marija Resman, gospodinja iz Morave, stara 77 let; Stanislava Hočevar, učenka, stara 11 let, in njena sestra Lidija, stara 3 leta, obe iz Brega pri Kočevju 25; Sašo Šarkezi, iz Zeljn 40, star 16 dni; Marija Gruden, invalidska upokojenka iz Dolge vasi 48, stara 92 let in Matilda Mertelj, gospodinja iz Kočevja, Kolodvorska 10, stara 66 let.

PO PRAZNIKIHLIKANJE PLJUČ

V kočevski občini bo slikanje pljuč (fluorografiranje) od 4. do 10. maja. Ekipe bodo obiskale vse kraje, kjer je nad 200 ljudi, ki morajo na slikanje pljuč. To slikanje je namreč obvezno za vse, ki so stari nad 24 let.

DROBNE IZ KOČEVJA

PARKE IN ZELENIČE v mestu so pričeli urejati. Treba bo še veliko urediti, če želimo dati mestu lep videz. Vse delo pa bo zaman, če ne bo rednega vzdrževanja in če ne bodo strogo kaznovani vsi, ki bodo delali v parkih škodo.

OTROŠKA IGRISČA so v Kočevju zelo potrebna. O njih se pogovarjamo že leta in leta, ne naredimo pa nič. Ker ni otroških igrišč, uničujejo otroci parke in zelenice, v katerih se črta. Mamice vodijo otroke v parke, sedijo na klopcih in se pogovarjajo, otroci pa tekajo po gredecih in travi ter odmetavajo papir. Vsi parke izkoriščamo, čuvajo jih pa zelo redki.

DRUŠTVO ZA VARSTVO IN VZGOJO PTIC, ki je bilo pred kratkim ustanovljeno v Kočevju, bo imelo svojo pisarno v domu telesne kulture. Odprta bo vsako soboto od 15. ure dalje. Društvo si prizadeva, da bi imelo že letos prvo razstavo ptic.

HROŠČEVO LETO prinese marsikaj. Stari ljudje pravijo, da smo letos v hroščevem letu in da bo precej mavrahov, v jeseni pa polhov.

PASJA NADLOGA je po mestu čedalje hujša. Nihče ne bi imel nič

proti psom, če bi jih imeli lastniki, ko grejo na sprehod, na vrvičah. Oni pa jih pustijo, da se potepajo po mestu in napadajo mimoidoče. Posebno se jih boje otroci. Tudi ponoči ni pred njimi miru, saj lajajo po ulicah, kož da smo na vasi.

LJUBLJANSKO MESTNO GLEDALIŠČE bo priredilo v domu Jožeta Šeška v petek, 23. aprila, gledališko predstavo. Ostale podrobnosti bodo razvidne s plakatov.

Po čem sklepaš, da ne bo več zime?

Ker centralna kurjava že dobro greje, medtem ko so bili pozimi v najhujšem mrazu radiatorji najbolj mrzli.

KOČEVJSKE NOVICE

Peter Šobar 500 let mesta Kočevje

Šege in navade Kočevcev...

Med Kočevci je bilo več ovčic kot volkov

V Valvasorjevem berilu (Mladinska knjiga, 1951) beremo na strani 126:

„Kočevci, ki prav tako prebivajo v tretjem delu (Valvasor misli pri tem Vojvodino Kranjsko), govorijo vsi nemški, vendar precej trdo kakor kmetje na Frankovskem; ni jih lahko razumeti, oni pa vsakega Nemca razumejo.“

Njih stanovanja so povečini v lesenih zgradbah. Imajo pa velike vasi. V noči so od drugih Kranjcev doela razlikujejo. Nekateri nosijo klobuke, a drugi črne kape ali čepice iz klobučevine. Enim so všeč kratki, drugim pa dolgi suknjiči z dolgim, štiriočlani ovratnikom zadaj na plečih. Namesto hlač oblačijo nekateri samo dolge platnene

bregese in nosijo čevlje brez nogavic, ker jim segajo hlače prav do čevljev.

Nekaterim raste brada na dolgo in v šir, nekateri pa jim dolžino s škarjami krajšajo. Po glavi se stržejo in le zgoraj na glavi puste, da ima prostor in zavetišče šop, ki pa ni dolg, temveč pritržen. Namesto orožja nosijo po navadi baltico, ki je na eni strani videti kot ozka sekira, na drugi pa ko kladivo.

Zenske nosijo kratka krila in dolge kazake ali vrhnje sukne brez rokavov; tako nastopajo v priloženem bakrorezu.

Kočevci ne dajejo dobrih voljakov, ker so nekoliko boječji in je med njimi več krotkih ovčic ko deročih volkov. Pač pa po-

RAZPIS

III. festivala narodnozabavne glasbe Slovenije, ki bo 27., 28. in 29. avgusta 1971 v Ptuj.

Radio Ptuj razpisuje pod pokroviteljstvom Kreditne banke Ptuj III. festival narodnozabavne glasbe Slovenije. Zanj veljajo naslednji pogoji:

1. Na festivalu lahko sodelujejo narodnozabavni ansambli iz Slovenije in slovenski ansambli iz zamejstva.
2. Vsak ansambel bo lahko nastopil na festivalu z dvema skladbama, od katerih mora biti vsaj ena vokalna.
3. Skladbe, ki jih bodo izvajali ansambli, morajo biti izvirne in prvič javno predvajane na III. festivalu. Zaželena so tudi besedila v narečju.
4. Ansambli, ki niso sodelovali na prejšnjih festivalih in jih ne poznamo iz radijskih in televizijskih oddaj ali gramofonskih plošč, bodo morali opraviti avdicijo.
5. Skladbe in njihova izvajanja bo ocenjevala strokovna komisija, ki jo bodo sestavljali predstavniki Radiotelevizije Ljubljana, Helidona in Radia Ptuj.
6. Najboljše skladbe bo posnela Založba Obzorja iz Maribora — tovarna gramofonskih plošč Helikon

na posebno LP festivalsko ploščo. Prav tako bo Radiotelevizija Ljubljana posnela najbolj uspele skladbe na kasete.

7. Na festivalu bodo podeljene naslednje nagrade:
 - a) 2.500 din za najboljšo melodijo, ki jo bo izbralo občinstvo
 - b) 2.000 din za najboljšo instrumentalno izvedbo (kvintet)
 - c) 1.000 din za najboljšo instrumentalno izvedbo (trio)
 - d) 1.500 din avtorju za najboljšo melodijo
 - e) 1.000 din za najboljšo besedilo in
 - f) 1.000 din za najboljšo besedilo v narečju.
- g) Na festivalu bodo podeljene tudi posebne nagrade za ansamble iz zamejstva.
8. Ansambli morajo poslati prijavo za sodelovanje na III. festivalu do 15. maja 1971, notni material z besedili pa do 1. junija 1971.

RADIO PTUJ

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE je založila za SLOVENSKO AKADEMIO ZNANOSTI in UMETNOSTI prvo knjigo gospodarske in družbene zgodovine Slovencev:

ZGODOVINA AGRARNIH PANOG

Zgodovina agrarnih panog je eno od temeljnih del naše sodobne zgodovinske znanosti. V njej je življenje in delo slovenskega kmeta prvič sistematično prikazano in osvetljeno z vseh strani, kolikor je to mogoče na osnovi dosegednih znanstvenih raziskovanj in spoznanj.

PRVA KNJIGA ZGODOVINE AGRARNIH PANOG

je posvečena gospodarstvu kmečkega življenja skozi stoletja. Ruzdželjena je v šest temeljnih poglavij:

KOLONIZACIJA IN POPULACIJA

AGRARNI PROIZVODNI NAMENJENA ZEMLJA (vrste zemljišč, enote agrarne posesti, kolektivna kmečka posest, enote individualne posesti, poljska razdelitev);

ORODJE IN NAČINI (poljedelsko orodje, urbanizacija zemljišča, poljedelski obdelovalni načini, kulturne rastline, vrtnarstvo, vinogradništvo, hmeljarstvo, sadjarstvo, živinoreja itd.);

ORGANIZACIJA ZA NAPREDEK AGRARNE PROIZVODNJE; SPECIÁLNO ŠOLSTVO IN STROKOVNA LITERATURA;

DOMAČIJE IN NJIH POVEZAVA (kmečka hiša, gospodarska poslopja, kmečka naselja);

GOSPODARSKI OBRAT KMETIJE

Avtorji so naši najuglednejši zgodovinarji: Franjo Baš, Pavle Blaznik, Bogo Grafenauer, Milko Kos, Stane Mihelič, Vilko Novak, Ema Umek, Vlado Valenčič, Sergij Vilfan, Fran Zwitter, Josip Zontar.

Med prilogi velja posebej opozoriti na ZEMLJEVID AGRARNE KOLONIZACIJE SLOVENSKE ZEMLJE, ki predstavlja življenjsko delo akademika prof. dr. Milka Kosa.

PRVA KNJIGA ZGODOVINE AGRARNIH PANOG je izredno bogato ilustrirana. Poleg 650 strani velikega formata ima še:

- 80 strani slikovnih prilog na umetniškem papirju.
- več sto risb, grafičnih ponazoril in zemljevidov.

Cena: celo platno 230 din.

Kupcem prve knjige sporoča založba, da je druga knjiga Zgodovine agrarnih panog v pripravi in da bo šla predvidoma prihodnje leto v tisk.

KNJIGO DOBITE V VSEH KNJIGARNAH IN PRI ZASTOPNIKI ZALOŽBE. NAROČILA SPREJEMA IN NUDI TUDI UGODNOST OBROČNEGA PLAČILA

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana, Mestni trg 2

Za enako delo tudi enako plačilo

Razlike med osebnimi dohodki delavcev z enako izobrazbo, ki delajo na enakih delovnih mestih, bodo lahko temeljile predvsem na različni storilnosti ali različnih delovnih pogojih — V bodoče manj krivic

V Sloveniji je že v veljavi zakon slovenske skupščine o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju v merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov. V duhu tega zakona bodo morale organizacije združenega dela sklepati med seboj samoupravne sporazume o merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov.

Merila bodo morala zagotavljati predvsem sredstva za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delavcev. Razlike med osebnimi dohodki delavcev istih ali sorodnih izobrazbenih kvalifikacijskih in poklicnih skupin, zaposlenih pri sorodnih ali enakih delih, bodo morale biti predvsem odraz razlik v delovni storilnosti in delovnih pogojih.

Kakor drugod tudi v delovnih organizacijah v ribniški občini pripravljajo samoupravne sporazume in družbene dogovore. Čas priganja, zato bo treba z delom pohiteti.

Samoupravne sporazume bodo sklepale organizacije združenega dela oziroma delovne skupnosti državnih in drugih organov ter organizacij po dejavnostih. Namen zakona namreč je, da so merila za nagrajevanje zaposlenih znotraj posamezne panoge dejavnosti usklajena.

Pri sklepanju samoupravnih dogovorov bo imel pomembno vlogo sindikat. Sindikalne organizacije naj bi bile gibalno delovnih skupnosti v pripravah na sklepanje samoupravnih sporazumov.

Prepričani smo, da bodo samoupravni sporazumi in družbeni dogovori prinesli večjo pravičnost pri delitvi dohodka in osebnih dohodkih v naših delovnih organizacijah. Zato je zakon o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju tudi zelo pomemben.

Cene v Kočevju in Ribnici

V ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cena v din za kg)	Ribnica (cena v din za kg)
cvetača	6,30	6,70
čebula	1,55	3,70
česen	8,20	8,65
fižol	7,80	7,60
krompir	1,15	1,30
koleraba	2,00	1,95
korenje	8,00	9,00
ohrovt	3,50	—
pesa	2,95	2,95
por	3,90	3,95
petersilj	8,10	8,50
repa — kislja	2,60	2,60
radič	6,90	—
solata — mehka	8,00	8,40
špinata	6,30	7,20
zelje	3,10	2,90
zelje — kisljo	2,70	3,60
in	3,70	—
zelenja	3,90	—
fige — suhe	6,80	—
hruške	6,80	—
jabolka	4,75	—
in	4,20	5,20
limone	6,20	5,60
orehi — jedra	31,00	28,80
orehi	5,55	—
pomaranče	in 4,75	5,30
slive — suhe	4,85	5,60
banane	6,30	6,45
jajca	0,56	0,65

Vsi na slikanje!

Od 26. do 30. aprila bo v ribniški občini obvezno slikanje pljuč. To delo bosta opravljali dve ekipi, ki bosta začeli delati najprej v Loškem potoku in Grčaricah. Slikanje pljuč bo v vseh večjih krajih oziroma središčih. Vsek bo prejel posebno vabilo, kjer bo naveden kraj in čas slikanja. Če kdo pomotoma ne bo dobil vabila, naj se javi na najbližje mesto, kjer bodo slikali pljuča. Slikanje pljuč odkriva boleznijo pljučnega raka in tuberkuloze. Pravočasno odkritje bolezni pa je že pol uspeha pri zdravljenju.

ZA ZAPOSLENE PRI OBRATNIKI

Na nedavnem sestanku obrtnikov v Ribnici so med drugim razpravljali tudi o kolektivnih pogodbah med delavci in zasebnimi obrtniki. Kolektivne pogodbe prinašajo nekatere novosti, ki se kažejo v večji zaščiti delavca in tudi boljše določeni pravicah in dolžnostih delavca do delodajalca.

USPEŠEN ZAČETEK

V novem podjetju SITOPLET Ribnica so začeli aprila poizkusno obratovati. Stikali so že nekaj tisoč metrov žične tkanine. Podjetje ima trenutno šest novih kralnih strojev. To število pa bodo kmalu povečali. Sedanje delovne prostore bodo še razširili. Do konca leta bodo v novih delovnih prostorih zaposlili okoli 80 delavcev, največ žensk.

PRED PRAZNIKOM OF

26. aprila bo seja občinskega odbora Zveze združenih borcev NOV Ribnica. Posvečena bo 30-letnici ustanovitve OF. Na njej bodo tudi pregledali delo organizacije ZZZB. Bivši borci uspešno delajo v političnih organizacijah, krajevnih skupnostih in organih oblasti. Na seji bodo razpravljali tudi o nalogah Zveze borcev v prihodnje. Predvidoma bo po seji krajša slovesnost, na kateri bodo podelili 15 priznanj OF zaslužnim občanom, ki so se posebno izkazali v naprednem političnem in družbenem delovanju pred vojno, med vojno in po njej.

Ribničani vas vabijo

Priporočajo obisk Travnje gore in Grmade

V deželo je končno prišla pomlad. Pota, ki vodijo do turističnih postojank in turističnih znamenitosti, bodo oživelja. Turizem bo oživel tudi v ribniški občini.

O domu na Travnji gori gre las že dlje kot v deveto vas. To je privlačna izletniška točka v vseh letnih časih.

Priporočamo vam tudi obisk na Grmadi nad Ortnekom. Dom stoji na lepi razgledni točki. Pot do Grmade vodi skozi prijazne vasice, vrtove in košnice.

Med turistične kraje v ribniški občini uvrščamo predvsem Ribnico, Sodražico in Loški potok. V Ribnici

je razen drugih zanimivosti še etnografski muzej, Sodražica je znana po dobrih gostilnah, Loški potok pa po višinskem zraku, dobrih gostiščih in lepih sprehodih oziroma izletih.

Če bo zanesla turista pot v Sodražico, mu priporočamo, da si ogleda tudi čudovit biser narave — slap Kadice pod Boncarjem, idilična Slemena in njihovo „prestonico“ Sv. Gregor.

V Ribnici je dovolj dobrih gostišč in gostiln, v bližini pa je še Francova jama, kjer imajo janarji svojo kočjo. Ljudje vedo povedati, da točijo odlično vino v gostilni Pri Tomšiču v Gornci vasi.

JANEZ NOVAK, DELEGAT RIBNIŠKE OBČINE ZA KONGRES SAMOUPRAVLJAVCEV

»Nismo vsi zreli za samoupravljanje«

Kot v istem podjetju niso vsi zreli, da bi najbolje odločali o isti zadevi, tako je tudi v občini, republikli, državi in na svetu — Čeprav lahko predpisi pravijo drugače, pa ima v praksi vsak samoupravljavec ali samoupravni organ le toliko pravic, kot si jih pribori

Janez Novak iz Loškega potoka je delegat ribniške občine za kongres samoupravljavcev in predsednik osrednjega upravnega odbora podjetja INLES, ki je največje podjetje v ribniški občini.

— Katere so po vašem mnenju dobre in slabe strani samoupravljanja?

— Samoupravljanje je dobra stvar, žal pa se vsi člani samoupravnih organov tega ne zavedajo. Nekateri sploh ne vedo, kakšne so njihove pravice in dolžnosti, zato tudi ne spremljajo z zanimanjem sej samoupravnih organov in ne sodelujejo tvorno pri odločanju. Zato so vodilni v takem podjetju pogosto prisiljeni, da ukrepajo po svoje, mimo samoupravnih organov, kar pa seveda spet vzbuja nezadovoljstvo in kritiko.

— Kje je vzrok za tako stanje?

— Glavni vzrok je po znanju in razgledanosti zelo različen sestav samoupravnih organov. Zaradi različne razgledanosti tudi zelo različno gledajo na posamezne zadeve in prihaja celo do sporov. Vse to vpliva na to, da si vodilni prizadevajo, da bi dobili oni več pravic, samoupravni organi pa manj. Samoupravni organi pa spet hočejo vse pravice in da naj bi vodilni le izpolnjevali njihove sklepe. Zanimivo je, da so si zaradi tega

Razvoj samoupravljanja pa je odvisen tudi od razgledanosti samoupravljavcev. Bolj ko so ljudje razgledani, o več zadevah lahko odločajo. Če niso razgledani, pa kljub pravicam lahko odločajo le o zadevi, ki jo poznajo.

SPET GRADIJO

Gradbena sezona v Ribnici je v polnem razmahu. Gradijo nove hiše in dograjujejo lani začete. Večina graditeljev si je kupila gradbeni material pozimi, ker običajno poleti tega materiala ni dobiti. Veliko stanovanjskih hiš grade tudi v vasi Breg pri Ribnici.

Zaradi nerazgledanosti proizvajalcev se lahko zgodi, da posamezne strokovne službe v takem podjetju predložijo v potrditev tudi take pravilnike, ki bodo v korist le njim, se pravi uslužbencem teh služb. Samoupravni organi oziroma samoupravljavci pa te pravilnike sprejmejo.

— Seveda se lahko zgodi tudi drugače?

— Da. Na primer, da nekdo predlaga take odločitve, ki bi bile podjetju in vsemu kolektivu v korist, samoupravni organi pa jih zaradi nerazgledanosti zavrnejo. JOŽE PRIMC

lani vsak v svoje dobro razlagali 15. ustavni amandma.

— Na katera vprašanja, ki vas zanimajo, pričakujete, da bo dal kongres odgovor?

— Pričakujem predvsem odgovor, kako se bo samoupravljanje razvijalo. Menim, da mora skladno z razvojem gospodarstva nujno napredovati tudi samoupravljanje.

Kmalu pride kurirčkova pošta

V ribniški občini se pripravljajo na sprejem kurirčkove pošte, ki bo pripela na ribniško ozemlje iz kočevske strani. 8. maja ob 10. uri bodo kočevski pionirji izročili na Jasnici pošto doljenjskim pionirjem.

V Dolenji vasi bo pošta počivala do ponedeljka, ko ji bodo pripravili v Ribnici sprejem s kulturnim programom. Še istega dne bo pošta nadaljevala pot do osmorne šole Sušje, kjer bo prenočila. Naslednji dan pa bo nadaljevala pot do Sodražice.

Hkrati bosta pripela v Sodražico dve kurirčkovi pošti iz Loškega potoka oziroma Gore. Po kulturnem programu bo pošta nadaljevala pot iz Sodražice do Sv. Gregorja, kjer bo prenočila, naslednji dan pa jo bodo slemenski pionirji ob 10. uri dopoldne izročili na mostu pri Dvorski vasi velikolaškim pionirjem.

V vseh šolah, kjer bodo sprejemali in nosili pošto, bodo kulturni programi, katere bodo pripravili učenci.

»Dolenjski list« v vsako družino

Kratke iz Loškega potoka

NI DENARJA — Krajevna skupnost nima dovolj denarja za uspešno delo. Nekateri že leta in leta predlagajo, naj bi krajevna skupnost dobila nekdanje vaške parcele, ki so zdaj last splošnega ljudskega premoženja. Pravijo, da bi se potem krajevna skupnost materialno opomogla in da bi lahko bolje delala.

HLODOVINE DOVOLJ — Letos je dovolj hlo dovline. Obrat INLES lahko dela s polno paro.

SLABE OBČINSKE CESTE — Občinska cesta Zaga-Hrib-Retje-bloška cesta je letos slabo vzdrževana. KOMUNALA spet nima denarja. Ceste tretjega reda pa so letos bolj vzdrževane.

PRVI ZIDOVI ŽE STOJE — Prvi zidovi nove šole že stoje, čeprav je komaj izginil sneg. Če bo slo delo tako hitro naprej, se res lahko zgodi, da bo šola letos dokončana.

BO ALI NE BO? — Vaščani vasi Retje bi radi čimprej zvedeli, če bo RIKO začel graditi novo proizvodno halo ali ne. Zidaj ne vedo, če bi začeli orati in sejati.

REŠETO

- 50 RECEPTOV, KAKO OKUSNO IN PRAVILNO PRIPRAVIMO MESO NA ŽARU, ZA 8 DINARJEV
- KDOR ŽELI SEBI IN GOSTOM PRAVILNO PRIPRAVITI SPECIALITETE Z ŽARA, TEMU JE BROŠURA

MESO NA ŽARU

NAJBOLJŠI SVETOVALEC IN POMOČNIK. KUPITE JO LAHKO PRI VAŠEM PRODAJALCU ČASOPISA. V NAJBЛИŽJEM KIOSKU, KNJIGARNI ALI PRI ČZP »KMEČKI GLAS«, LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA 4 L.

HITRO, KVALITETNO IN POCENI

- vam nudimo v servisu in obratu:
- servisne preglede in popravila vozil v garancijski dobi;
 - ZASTAVA, RENAULT, TAM
 - vsa večja in generalna popravila osebnih vozil: ZASTAVA, RENAULT in TOVORNIH VOZIL
 - kleparska in avtollčarska dela
 - lastnikom osebnih vozil priporočamo optični pregled podvozja in uravnoteženje koles
 - nudimo ključavničarske, strgarske in varilske storitve

PRIČAKUJEMO VAŠ CENJENI OBISK! PRIPOROČAMO PREDNAROČILA na tel.: (068) 21-243

GOSTINSKO IN TRGOVSKO PODJETJE »CENTRAL«, KRANJ
OBJAVLJA
PROSTA UČNA MESTA ZA POKLICE:

NATAKAR, KUCHAR in PRODAJALEC

Učna mesta so v hotelu Evropa in restavraciji Park v Kranju, v hotelu Bor-Grad v Preddvoru, v hotelu Kazina na Jezerskem in v trgovini Delikatosa v Kranju

Pogoj za sprejem: uspešno končana osemletka. Prijave sprejema splošni sektor podjetja Kranj, Maistrov trg 11.

»Brez 'Dolenjca': kot brez žlice v hiši!«

Premalo zglednih

12. aprila je komite občinske konference Zveze komunistov v Črnomlju obravnaval poročilo sekretarja Jožeta Vajsa o delu komunistov v drugem polletju lanskega leta. Ocena dela je bila dokaj kritično zastavljena, čeprav so komunisti številčno dobro zastopani tako v vodstvih družbeno-političnih organizacij kot v društvih na terenu in čeprav so v zadnjih mesecih pridobili 19 novih članov. Iz leta v leto ugotavljajo ožji krog članstva, ki zares aktivno dela, medtem ko nekaterih ni nikjer čuti. Predlagali so, naj bi oceno razpoloženja med komunisti obravnavali na občinski konferenci.

O ustavi in proračunu

Občinska konferenca Socialistične zveze v Črnomlju bo organizirala javne razprave o spremembah zvezne ustave in predlogu občinskega proračuna za leto 1971. Razprave bodo v nedeljo, 25. aprila, in sicer ob 9. uri v osnovni šoli Vinica, v združenem domu Dragatuš, prosvetnemu domu Semič, združenem domu Adlešiči in osnovni šoli Sinji vrh, ob 11. uri v osnovni šoli Stari trg in ob 14. uri v gasilnem domu Griblje. Vabimo občane, da se razprave polnoštevilno udeležijo.

FAZANERIJA V BELI KRAJINI?

Podjetje KOMPAS iz Ljubljane je pripravljeno v Beli krajini ustanoviti fazanerijsko - večji loviščni kompleks kot rezervat, ki bi ga obiskovali domači in tuji lovci. V ta namen bi bilo treba dodeliti 5000 hektarov zemlje. Predstavniki obeh belokranjskih občin skupno z lovci stikajo glave, kje bi bilo za fazanerijsko najprimernejše zemljišče. Zavedajo se namreč, da bi bil tak objekt izrednega pomena za belokranjski turizem. Dokončna beseda o fazanerijski bo padla še ta teden.

Je kuharica kriva?

Vaški odnosi na Preloki so se zadnje čase skrhal. Kot so ugotavljali na nedavnem sestanku, je temu kriva župnikova kuharica. Med sosedji je prišlo do takih razprtij, da so začeli drug drugemu se groziti s fizičnim obračunom. Dokler so se kregali kot zasebniki, ni bilo nikomu nič mar, zdaj pa se nesoglasja prenašajo že na vaške sestanke. To ni več stvar posameznika, zato so sklenili krivce predlagati sodniku za prekrške v kaznovanje, če z otrsanjem jezika ne bodo prenehali.

USPEL NASTOP DOMAČE DRAMSKÉ SKUPINE - V soboto, 17. aprila, je igralska družina Mirana Jarca nastopila s komedijo Katjeva „Dan oddiha“ v režiji prof. Valerije Palik. Občinstvo je z dolgotrajnim plaskanjem nagradilo igrance, vloga pa je posebno dobro odigral Bogo Jakša.

PROMENADNI KONCERT - V nedeljo, 18. aprila dopoldne, so godbeniki črnomaljske godbe na pihala priredili promenadni koncert na Glavnem trgu. To je bilo prijetno presenečenje za meščane. Orkester je zadnje čase precej pridobil na kvaliteti, zaradi dotrajanosti instrumentov pa več skorajda ni mogoče pričakovati.

IZREDEN KULTURNI UŽITEK - V ponedeljek, 26. aprila, bo v Črnomlju nastopil s samostojnim koncertnim programom akademski pevski zbor „Tone Tomšič“ iz Ljubljane pod vodstvom Marka Munih. Prireditev bo v počastitev obletnice OF. Blizu 100-članski zbor študentov ljubljanske univerze je svojo kvaliteto dokazal že na številnih nastopih doma in v tujini.

ČRNOMALJSKI DROBIR

500 HOLLANDSKIH TULIPANOV in 300 vrtnic so delavci krajevne skupnosti zasadili v mestnih parkih in nasadih. Uredili so okolico gasilskega doma, novi del pokopališča in drevored od gradbenega podjetja do stavbe Elektro. Na velikem stadionu so posadili lipe.

TRŽNICA JE V MESTU dokaj dobro založena, ugotavljajo pa, da prodajalci sadja in zelenjave na stojnicah sami določajo cene, kot se jim zdi. Sanitarna in trgovinska inspekcija sta ugotovili vrsto nepravilnosti. Zanimivo je, da so cene sadja in zelenjavi v trgovinah dosti nižje, gospodinje pa vseeno veliko kupujejo na tržnici. Stara navada - železna stajca.

GOSTINSKO PODJETJE bo podelilo staro kegljišče na vrtu v gostišču Grad in prostor za zunanjo

Učencem osnovne šole v Črnomlju bo ostal v lepem spominu obisk mladinske pisateljice Ele Peroci, ki se je udeležila svečane podelitve Zupančičevih bralnih značk. Kar 235 učencev je letos osvojilo bralno značko. (Foto: Andrej Petek)

Ni hvala, ampak ugotovitev

V semiški Iskri nihče ne pravi, da je sindikat nepotreben privesek današnje družbe

Praznovanju 20-letnice tovarne kondenzatorjev v Semiču se z vso pravico pridružuje tudi sindikalna organizacija. Prav ta se upravičeno lahko šteje za nosilca razvoja v tovarni kot v celotnem kraju. V začetku je bilo delo sindikalne organizacije usmerjeno v čimhitrejši razvoj tovarne in samoupravljanja, ko pa je leta 1963 podjetje dobilo današnjo obliko, se je delo sindikata preusmerilo tudi v razvoj rekreacije, v dvig življenjske ravni zaposlenih in v izboljšanje delovnih pogojev.

Sindikalna organizacija je nosilec vse kulturne in športne dejavnosti v tovarni in v Semiču. Tako kulturna skupina že več let sodeluje v natečaju za Zupančičevo nagrado ter pripravlja tovarniške in krajevne proslave. Pri svojem delu ima kulturna skupina velik uspeh, saj se običajno v občinskem tekmovanju uvrsti na prvo ali drugo mesto. Sindikalna organizacija je financirala tudi ustanovitev dveh glasbenih zabavnih orkestrrov, poleg tega vsako leto sodeluje na športnih tekmovanjih v okviru občinskega sindikalnega sveta ter na letnih igrah združenega podjetja Iskra. Športniki iz tovarne že sedem let zaporedoma osvajajo pokal množičnosti in pokal športnih uspehov. Prav tako je sindikat pokrovitelj rokometnega kluba v Semiču, ki tekmuje v zasavski rokometni ligi. Članstvo pa ne dela samo na kulturnem in športnem področju, temveč tudi v gasilskih organizacijah, v lovskih in ribičkih društvih.

Veliko skrb posveča sindikat zdravstveno šibkim članom, ki jih

vsako leto pošilja na okrevanje bodisi v hribo ali na morje.

Eno najzahtevnejših nalog si je sindikalna organizacija lani zastavila s tem, da bo v Primostku ob Kolpi že letos zgradila svoje rekreacijsko središče z restavracijo, kampingom, športnim igriščem in kopalniščem. Računajo, da bosta v Primostku poleg organizirane prva dva tečaja za neplavalce.

FRANC MOLJK

Omahljivci so bili redki

Trimesečni izobraževalni program o obrambi in zaščiti civilnega prebivalstva je bil v črnomaljski občini končan z velikim uspehom

Po zakonu o narodni obrambi je bil v prvih treh mesecih letošnjega leta na območju črnomaljske občine organiziran v 32 krajih pouk o obrambi in zaščiti civilnega prebivalstva, v vsakem kraju pa so imeli po štiri predavanja. Temeljitim pripravam odseka za narodno obrambo pri občinski skupščini in dobri obveščeni prebivalstva gre zasluga, da je bila udeležba na predavanjih skoro stoosebna.

Iz Črnomlja je od pouka neopravičeno izostalo samo 5 ljudi, povsod drugje pa nihče ni manjkal brez utemeljenega in predhodnega opravičila. Prav na teh predavanjih so se znova pokazala velika družbena zavest obččanov, ko gre za organizacijo vsesplošnega ljudskega odpora. Iz-

Kot bi jih s kropom polil

Zares Črnomaljši niso pričarovali takega odgovora, s kakršnim jim je postregel Cestni sklad SRS, v katerem je odklonil sodelovanje pri modernizaciji ceste Črnomelj-Lokve.

Ob 30-letnici vstaje, ko so Belokranjci gostitelji (to so bili tudi med NOB) vseslovenske proslave in ko so tiho upali, da bodo z lastno udeležbo, s prispevkom Iskre in še drugih zbrali celo za modernizacijo celotne ceste do Črmošnjic, je bil tak odgovor kot udarec za vodilne v občini in v družbeno-političnih organizacijah.

Izdelali so tri variante za modernizacijo ceste, ki so jo med NOB imenovali partizanska magistrala, danes pa bi v Beli krajini na široko odprla vrata turizmu. Po prvem predlogu bi modernizacija veljala 4.330.000 din, po drugem (ožje cestišče) 3.870.000 din in po tretjem, kjer gre samo za boljše vzdrževanje sedanega strahotno slabega cestišča - 550.000 dinarjev.

Nihče ni v sanjah pomislil, da bi jim kdo cesto zgradil zaradi nekdanjih uslug in proslave, računali pa so, da bo lastna po-zrtvovalnost deležna vsaj sodeležbe. V občini bi ob hudi stiski zbrali iz samoprispevka 500.000 din, Iskra kot naslednica partizanskih delavnic v Starih Zgah bi bila tudi pripravljena dati, toda dva sta za tako obsežen načrt premalo.

Cestni sklad tudi ne pristane na zadolžitev občine na račun te ceste, se pravi, da gre za vseskozi odklonilno stališče. Če ni nikjer več kančka dobre volje, da bi stoletja zapostavljenim in izkoriščenim Belokranjcem pomagali do razvitosti in če po-zrtvovalnost povojnih let, dokazana z najdaljšim plačevanjem samoprispevkov v Sloveniji, ni vredna pasje fige, potem ne bo čudno, če bo v prihodnje namesto poleta prevladovala brezbriznost.

RIA BACER

Uspesni poslovni stiki našega podjetja v Ljubljani z vsem pomembnejšimi tovarnami v državi omogočajo tudi naši prodajalni, da je stalno založena z vsem tekušnim blagom in konkatejo po najnižjih dnevnih cenah.

„Deleteksil“ ČRNOMELJ

Gostinsko turistična organizacija
GOSTUR v Metliki

razpisuje

— 10 štipendij za šolanje na srednji gostinski šoli v Novem mestu

Kandidati morajo imeti končano osemletko z najmanj dobrim uspehom ter veselje do kuharskega ali natakar-skega poklica. Prednost imajo kandidati iz Bele kra-jine. Prošnje sprejemamo do 15. maja.

RESTAVRACIJA NA GRIČU, ČATEŽ PRI BREŽICAH
(ob avtocesti)

zaposli takoj

— NATAKARICO in
— 2 KUHARICI

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Nastop službe takoj. Za samce je stanovanje preskrb-ljeno.

Zdravilišče Čateške Toplice

SPREJME V UK

— večje število vajencev
za kuharje in natakarje

Pogoji za sprejem: uspešno končana osem-letka, da je kandidat zdrav ter da še ni dopolnil 18 let

Prošnje pošljite na naslov: Zdravilišče Čateške Toplice, 68250 Brežice

»DOLENJK«

trgovsko podjetje na debelo in drobno
NOVO MESTO

objavlja prosti delovni mesti:

1. PRODAJALKE

v prodajalni »Marketa na Ljubljanski cesti

2. PRODAJALKE

v prodajalni »Grade v Žuzemberku

Pogoji: kvalificirana trgovska delavka s prakso ali brez nje v živilski oziroma mešani stroki.

Poskusno delo traja 30 dni.

Rok za prijavo je 8 dni po dnevu objave.

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE AGRARIA BREŽICE objavlja učna mesta:

- 2 UČENCEV — PRAKTIKANTOV trg. stroke za Cvetličarno Brežice
- 1 UČENCA — PRAKTIKANTA trg. stroke za Cvetličarno Grosuplje
- 1 UČENCA — PRAKTIKANTA trg. stroke za Cvetličarno Trebnje
- 2 UČENCEV — PRAKTIKANTOV (3 moški in 5 žensk) trg. stroke za trgovino z živil v Brežicah
- 3 UČENCEV — PRAKTIKANTOV trg. stroke za trgovino z reprodukcijskim materialom (2 za posl. 1 Brežice in 1 za posl. Cerklje)
- 4 VAJENCEV MESARNE STROKE

Razpisuje štipendijski posojili za:
7. ENO ZA SREDNJO KMETIJSKO ŠOLO in
8. ŠTIRI ZA 2-LETNO VRTNARSKO ŠOLO MEDLOG PRI CELJU. Od tega: 2 moška in 2 ženski.

Prosilci morajo izpolnjevati te pogoje:
Od 1. do 5.: dokončana osnovna šola z najmanj dobrim uspehom in najmanj z dobro oceno iz tujega jezika, pod 6.: dokončana osnovna šola,
pod 7. in 8.: dokončana osnovna šola z najmanj dobrim uspehom.

Prosilci morajo predložiti: spričevalo o dokončani šoli, zdravniško spričevalo in mnenje šole.
Prošnje je treba vložiti najpozneje do 15. maja 1971 pri upravi podjetja.

Vsi sprejeti učenci — praktikanti in štipendisti bodo morali v juliju ali avgustu opraviti enomesечно prakso.

Za učna mesta imajo prednost prosilci, katerih starši prebivajo na območju občin Brežice, Grosuplje in Trebnje, medtem ko velja razpis za štipendije samo iz področja občine Brežice.

Vprašanja, ki zadevajo v živo

Za sindikalne organizacije v črnomaljski občini je bilo v enoletnem delu značilno: pestra paleta vprašanj in zahtev, ki terjajo odgovor od vodilnih v podjetjih ali v družbeno-političnih organizacijah

Daleč od tega, da bi bil občinski sindikalni svet povsem zadovoljen z delom osnovnih organizacij v preteklem letu,

vendar pa so ob oceni tega dela 13. aprila le ugotovili premik v kvaliteti in vsebini dela.

Že udeležba na občnih zborih sindikalnih organizacij je pokazala, da med zaposlenimi vlada zanimanje za organizacijo. Na sestanku je prišlo več kot 2500 članov ali 77,6 odst. vseh zaposlenih.

Sindikalne organizacije se vse manj ukvarjajo z načelnimi vprašanji, vse bolj pa posegajo v živo problematiko in zahtevajo zanje rešitve. Tako je 6 sindikalnih organizacij v preteklem letu razpravljalo o uresničitvi gospo-

darskih načrtov; v treh kolektivnih so kritizirali izplačano nadomestilo za čas dopusta in podaljšan delavnik, o organizaciji prehrane so razpravljali v treh primerih.

Pestrost sindikalnega dela dokazujejo konkretne razprave o higiensko-tehničnem varstvu in zaščiti pri delu (2 kolektiva), o delu samoupravnih organov, o stanovanjski problematiki in dodeljevanju stanovanj ter stanovanjskih posojil, o rekreaciji in športu (kar 9), o medsebojnih odnosih v kolektivu, o obveščeni članstva, o prevozu na delo itd.

Manj je sindikat naredil glede povečanega štipendiranja in kadrovske problematike, saj so o tem razpravljali le v Begradu in Rudniku, prav tako red in disciplina nista našla pravo mesto v sindikalnih vrstah, če upoštevamo, da so lani o tem govorili samo v obratu IMV v Semiču.

Nedavni plenum občinskega sindikalnega sveta je naročil predsedstvu, naj letošnji delovni program zasnuje na reševanju teh vprašanj in naj se zavzema, da bodo zahteve in želje članstva čimprej uresničene.

LJUDJE IN ŽIVALI PREŠTETI

Popis je pokazal, da je v občini Črnomelj 17.101 prebivalec, da je v tujini že 934 ljudi in da znaša število gospodinjstev 4560. Na območju občine je bilo 1. aprila letos 1088 konj, 6589 glav govedu, 692 ovac in 5616 prašičev.

VINICA JE PRIPRAVLJENA

Z nastopom lepega vremena pričakujejo na Vinici več gostov. Gostinsko podjetje je restavracijo v kampu že odprlo, okolico in dostop pa še urejajo. Vesela vest je tudi, da bo v več mesecev zaprti školnikovi gostilni za 1. maj odprl lokal Ivan Grgas, poklicni kuhar iz Karlova.

Pravijo, da ne more biti slab človek tisti, ki ima rad naravo...

Prepričani smo, da ste tudi vi ljubitelj rastlin, živali in narave. Morda želite sodobno urediti cvetlični vrt, zelenjadni ali sadni vrt, imeti male živali v domu ali zunaj doma, čebele, sobni akvarij, zbirate kaktuse, zdravilna zelišča, gobe ali pa urejate stanovanje oziroma okolico doma itd.

Na mnoga vprašanja doslej niste mogli najti odgovorov. To, kar potrebujete, vam prinaša revija »MOJ MALI SVET«!

Revijo naročite pri
CASOPISNO ZALOŽNIŠKEM PODJETJU KMEČKI GLAS
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA 4

VAŠA BANKA

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

obvešča vse občane in komitente, da bo 4. MAJA 1971

odprla novo EKSPOZITURO na Cesti kom. Staneta 10 v Novem mestu.

V novi ekspozituri bomo opravljali naslednje bančne posle:

- ZBIRALI HRANILNE VLOGE
- VODILI ŽIRO RAČUNE OBČANOV
- VODILI DEVIZNE RAČUNE OBČANOV
- OPRAVLJALI DEVIZNO VALUTNE POSLE, ODKUP IN PRODAJO VALUT
- OPRAVLJALI DRUGE BANČNE POSLE

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

DBBH

NOVO MESTO

»Dolenjski list«
v vsako družino

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE

prodaja
na JAVNI LICITACIJI
dne 26. aprila 1971 ob 8.
uri na upravi zadruga
● TOVORNI AVTOMOBIL
TAM 1599

ŠOLSKI CENTER ZA GOSTINSTVO NOVO MESTO

objavlja
prosto delovno mesto

— RAČUNOVODJE

Pogoji: višja strokovna izobrazba in 5-letna praksa v finančni stroki ali srednja strokovna izobrazba in 10-letna praksa v finančni stroki

Osebnih dohodkov po pravniki o delitvi osebnih dohodkov.

Delovno mesto se zasede takoj.

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa.

AB Agraria BREŽICE

CVETLIČARNA TREBNJE

Odprija je v prejšnji prodajalni kruha v Trebnjem
št. 7b — pri žel. postaji.

Nudimo vam:

- rezano cvetje in lončnice
- cvetlična semena in gomolje
- vsa potrebna sredstva in dodatke za vzgojo in nego cvetja
- pripadajoči pribor in pripomočke
- Sprejemamo naročila:
- za izdelavo vencev in šopkov
- za aranžerske usluge z dekoracijo in oskrbo poslovnih prostorov ter zasebnih stanovanj (poroke in drugo)

Za obisk, naročila in nakup se priporoča kolektiv Cvetličarne!

REKLAMNA PRODAJA

Mercator

od 19. do 30. aprila 1971

Jetrna pasteta 100 g SLJEME	1,80 din
»Mesni doručak« 200 g SLJEME	3,75 din
Paris čajno pecivo 500 g KOESTLIN	4,00 din
Nougat in sadne kocke 200 g KOESTLIN	2,20 din
Ribezov sok 1/1 PRESAD	5,70 din
Radgonski biser in briljant 0,80 l	8,00 din
Pelinkovec, grenki, 1/1 TALIS	15,00 din

V VSEH MERCATORJEVIH PRODAJALNAH!

Trgovsko podjetje »NAMA« LJUBLJANA, Tomšičeva 2

objavlja prosto delovno mesto za

BLAGOVNICO V KOČEVJU

— prodajalca za živilsko stroko

Pogoj: šola za prodajalce živilske stroke, poskusno delo en mesec, delo za nedoločen čas

Pismene ponudbe z dokazilom o izobrazbi sprejema kadrovsko-socialna služba podjetja 8 dni po objavi.

Predlog, kakršnega še ni bilo

Na Lokvici razmišljajo, da bi preko krajevne skupnosti nabavili za vsa vas en traktor in en kombajn — Odločala bo večina na sestanku

Ko je lani predsednik krajevne skupnosti na Lokvici odstopil, so bili leto dni brez vodstva vse do začetka aprila letos. Imeli so sicer odbor, toda delavnosti ni bilo čutiti. Zdajšnji odbor, v katerem je predsednik Jože Nemanič iz Gor. Lokvice, podpredsednik pa Jože Kokalj iz Trnovca, je začel drugače.

Vas je sklenila, da bodo popravljali pota, dokončevali napeljavo vodovodov v hiše in do gasilskega doma, ki ga gradijo skupno prebivalci vasi ter gasilci. Mimogrede pa se je porodila tudi misel: če že vsi skušajo

kmetu pomagati, poizkusimo še mi. Ni bilo treba dosti razmišljati, da so spoznali, kaj bi kmečkem gospodarjem pomnilo največjo pomoč. Stroji in spet stroji so tisti, ki si jih vsi želijo, a malokdo je tako srecen, da ima kmečko mehanizacijo. Padel je predlog: krajevna skupnost naj prouči možnost, da bi vas skupno kupila traktor in kombajn. Vsak naj bi prispeval in vsak bi stroj lahko uporabljal. Predlog možakov bo šel na sejo, potem se bo videlo. Vsekakor pomeni novost, kakršne doslej še ni bilo.

Predlog ima dobre in slabe strani. Gotovo je, da bi bili stroji v tem primeru izkoriščeni, vprašanje pa je, ali naj bi vsi z njimi ravnali ali samo eden, da ne bi bilo okvar.

Če bi vas nabavila stroje, bi morali razširiti še pot čez Loke, da bi z njimi lahko prišli do njiv. Tudi to ne bi bila nepre-

magljiva ovira, saj so doslej Lokvičani že večkrat skupno opravili kako večje delo. Da so ljudje pripravljeni pomagati, se je pokazalo tudi pri prvih akcijah za gradnjo gasilskega doma. K prostovoljnemu delu niso prišli samo moški, ampak tudi dekleta.

ŠE EN STANOVANJSKI BLOK

Komunalno podjetje se pripravlja na gradnjo novega stanovanjskega bloka, v katerem bo poleg dvosobnih stanovanj in garsonjerj tudi nekaj samskih sob. Stanovanja bodo odprodali za trg, blok pa bo po pogodbi zgrajen do konca letošnjega leta.

LETOS BO KOPALIŠČE UREJENO

V kratkem bodo začeli nadaljevalna dela z regulacijo Kolpe in Sušice na metliškem kopališču. Okrog 250 m obale bo na novo urejeno. Celotna investicija s tem, kar je bilo že lani opravljenega in kar bo letos, znaša 820.000 dinarjev. Republiški vodni sklad je k temu prispeval 500.000 din, ostalo je zagotovila metliška občina. Restavracija na kopališču bo začela delati 9. maja.

Cene v Metliki in Črnomlju

V trgovini »Mercator« v Metliki in v trgovini s sadjem in zelenjavo v Črnomlju so veljale pretekli teden naslednje maloprodajne cene:

	Metlika	Črnomelj
	(cena v din za kg)	
cvetača	—	5,60
čebula	—	3,10
česen	8,50	—
krompir	—	1,40
korenje	9,00	8,60
solata — mehka	5,35	6,80
špinaca	—	4,90
zelje	2,85	—
hruške	5,90	—
jabolka	5,15	4,90
limone	5,45	—
pomaranče	4,95	5,30
banane	4,30	4,75
ananas	9,20	8,20

Lahko mu pišete

Inž. Julij Nemanič
sprejema predloge
kmetovalcev pred od-
hodom v Sarajevo

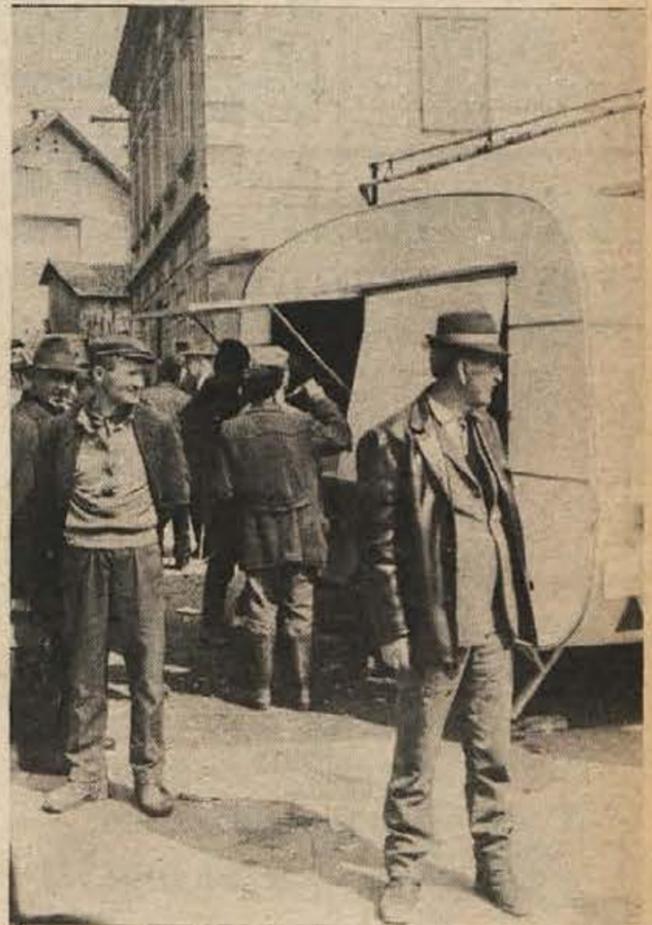
Kaj si obeta inž. Nemanič kot delegat samoupravljalkega kongresa, je na kratko povedal:

„Pričakujem, da glavna nit referatov ne bo v borbi za pravice, temveč da bo to povezano z dolžnostmi. Delegati naj bi se zavzeli za večjo disciplino in odgovornost najvišjih predstavniških organov, kot so vlada, zbornice itd., ki odločajo o važnih gospodarskih zadevah. Včasih namreč ludo prizadenejo širši krog potrošnikov, medtem ko njihove odločitve koristijo le ožjim interesom posameznih podjetij ali pokrajin.“

— Ste med rednimi delegati kmetijske smeri iz Slovenije — kaj menite o samoupravljanju v kmetijstvu?

„O povečanih možnostih samouprave zasebnih proizvajalcev v okviru zadruga se precej govori, in prav bi bilo, da bi k tem poskusom kongres prispeval svoje. Zai imam prav zdaj spomladi izredno veliko dela z obnovo vinogradništva. Vse dneve sem na terenu in nimam časa za poglabljanje v ta načelna vprašanja, čeprav so tako pomembna. Predlagam, naj kmetje sami razmislijo o tem in mi pismeno ali ustno sporočijo svoje predloge. Če bo v Sarajevu naneslo, da bi lahko o tem razpravljali, bom veliko lažje, če bom imel za seboj mnenje kmetovalcev.“

R. B.

Prikolica IMV, spremenjena v potujočo gostilno, se pri podjetju GOSTUR v Metliki dobro obnese. Kadar je sejem (na sliki), z njeno pomočjo odjezajo in nahranijo sejarje, poleti pa bo premično gostišče gostovalo na kopališčih ob Kolpi. (Foto: RIA Bačer)

SPREHOD PO METLIKI

CESTNO PODJETJE IZ NOVEGA MESTA in komunalno podjetje iz Metlike sta pred kratkim po glavni republiški cesti, ki pelje skozi Metliko, in vseh mestnih ulicah in trgih zakrpalta vse večje luknje, ki so jih v asfaltu naredila težka vozila in minula zima. Tako je zdaj skozi mesto vožnja nekoliko lažja in tudi pešcem so ob slabem vremenu prihranjene blatne prhe.

TECAJ ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL se je v Metliki pričel 5. aprila. Številni kandidati za ta tečaj so se pritoževali, da v Črnomlju ne morejo priti na vrsto, zato so poučevanje prometnih predpisov in praktične vožnje prevzeli predavatelji in instruktorji Sole za poučevanje kandidatov motornih vozil iz Novega mesta. Vseh kandidatov za vozniški izpit je blizu 60. Tečaj je v metliškem gasilskem domu, trajal pa bo približno poldrugi mesec.

ZARADI OZKE CESTE in neurejenega občestnega jarka je letošnjo zimo tovornjak skoraj v vsej dolžini nalomil pleteno žično ograjo pri šolskem vrtu pod Pungartom. Ob turi-

stičnem »prevozu kmečke bale« se bo v Metliki zgrnilo mnogo turistov, ograja pa še vedno ni popravljena. In niti pot ni urejena, čeprav je dan za dnem razvijajo Kometova vozila.

DO »PREVOZA KMEČKE BALE«, to je do 28. maja, bo treba tudi razširiti in popraviti glavno vozno pot, ki pelje na Veselico. Sicer je do tega priljubljenega gostišča predvidena zložnejša pot, ki bo primerna tudi za avtobuse, toda preden bo prišlo do gradnje, bo treba urediti še nekatera lastninska vprašanja. Zato bodo morali sedanjo pot vsaj na nekaterih krajih nekoliko razširiti in izboljšati.

V METLIŠKIH MESNICAH so v preteklem tednu prodajali meso po naslednjih cenah: kilogram govedine brez kosti po 21 din, s kostmi 16,50 din, kilogram teletine brez kosti 22,50 din in s kostmi 18 din, svinine brez kosti 22 din in s kostmi 18 din. Kilogram slanine je veljal 5,30 din, piščancev pa 13,30 din.

UMRLI STA Bara Stojnič, stara 42 let in Marija Savor, stara 66 let, obe z Radovice.

metliški tednik

Rudnik rjavega premoga
SENOVO

RIBNICA

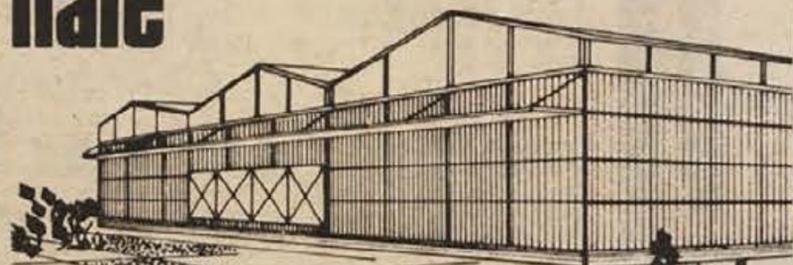

Belokranjsko gradbeno podjetje
ČRNOMELJ

TURIST HOTEL
SREMIČ,
KRŠKO

**tipske industrijske
hale**

KEMOOPREMA TREBNJE

Tiskarna
KOČEVSKI TISK,
KOČEVJE

KOVINOPLAST

Jesenice na Dolenjskem

**SKUPŠČINA
OBČINE BREŽICE**

Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca ZKS
Občinska konferenca SZDL
Občinski odbor ZZB NOV
Občinski komite ZMS

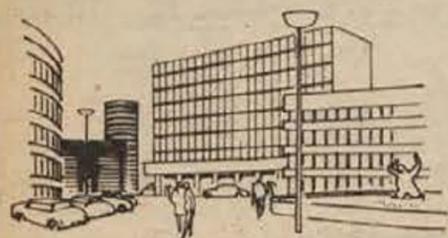
**OMP
„INSTALATER“**
Novo mesto

- centralne kurjave
- vodovodne instalacije
- kleparstvo

TRGOVSKO PODJETJE
NA VELIKO IN MALO

KRKA, BREŽICE

ZIDAR, KOČEVJE

**kolektivi čestitajo za
dan OF in praznik dela!**

ZIVILSKI KOMBINAT

ŽITO
LJUBLJANA

DE pekarna in skladišče
NOVO MESTO

priporoča svoje proizvode:

- mlevske izdelke
- testenine
- kruh
- pecivo

Novoteks

TKANINE

Diolen

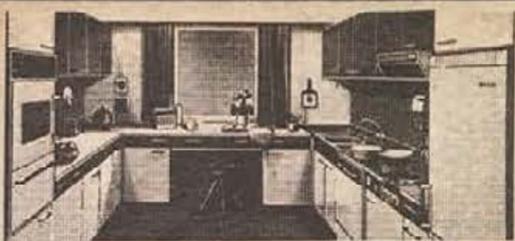
**Splošna vodna
skupnost Dolenjske,
Novo mesto**

ELEKTRARNA

BRESTANICA

**Kmetijska zadruga
RIBNICA**

proizvodnja • odkup • trgovina

Mizarska delavnica TREBNJE

GOZDNO GOSPODARSTVO

NOVO MESTO

PETROL Ljubljana

PETROL

PE BREŽICE

Vsi, ki potrebujete proizvode naftnih derivatov, se obrnite na naše podjetje. Posreženi boste hitro, solidno in pravočasno!

IK SLOVENIJALES

LESNA INDUSTRIJA, KOČEVJE

Proizvajalec šolske in otroške opreme, ivernih plošč in žaganega lesa

kolektivi čestitajo za dan OF in praznik dela!

TRGOVSKO PODJETJE

LJUDSKA POTROŠNJA BREŽICE

SKUPŠČINA OBČINE SEVNICA

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO

OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

Gostinsko podjetje

GRAD MOKRICE

SKUPŠČINA OBČINE ČRNOMELJ

OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

GRADBENO OPEKARSKO PODJETJE, MIRNA

Avtopromet, gostinstvo in turizem

Gorjanci

NOVO MESTO-STRAŽA

KOPITARNA, SEVNICA

Obrtno podjetje

Ela

NOVO MESTO

STILLES SEVNICA

INKOT

industrija klimoodzračevalnih naprav in predelava plastike

TREBNJE

Kmetijska zadruga Novo mesto

Gostinsko podjetje

*** NA GRIČU ***

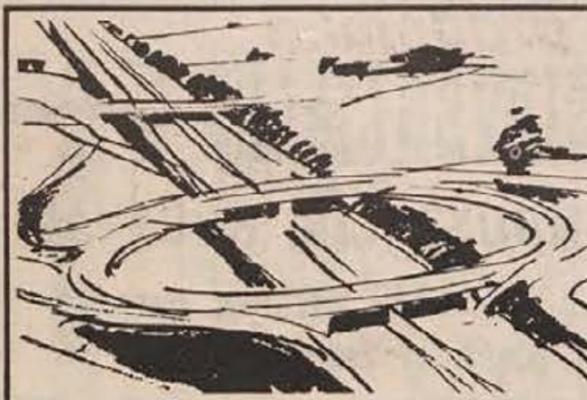
motel ČATEŽ

Krojaško podjetje
TREBNJE

kolektivi čestitajo za dan OF in praznik dela!

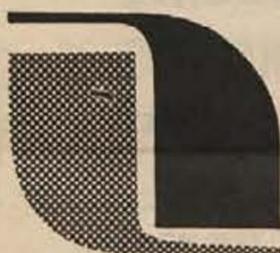
SKUPŠČINA OBČINE KOČEVJE

OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

Stanovanjsko podjetje

TREBNJE

ELEKTRO Ljubljana
enota **NOVO MESTO**

lesni kombinat
novoles
novo mesto
straža

S SVOJIMI TOVARNAMI:

TOVARNA DROBNEGA POHISTVA
TOVARNA VEZANIH PLOSC
TOVARNA STILNEGA POHISTVA
TOVARNA PLOSKOVNEGA POHISTVA
ZAGA V SOTESKI IN STRAZI

KI VSEM PRIPOROČAJO SVOJE KVALITETNO POHISTVO, POLIZDELKE IN SUROVINE

telefon - centrala: 84-530
prodajna služba: 84-529
telex: 33726 yu novoles

PREVLEKE ZA SEDEZE!

ROG
NOVO MESTO

Komunalno podjetje
NOVO MESTO

Komunalno stanovanjsko podjetje
SEVNICA

IZDELUJEMO
MOSKO,
ŽENSKO
IN OTROSKO
OBUTEV

SOP KRŠKO

Specializirano podjetje za industrijsko opremo

KRŠKO

SKUPŠČINA OBČINE TREBNJE

OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

obvešča cenjene kupce, da ima stalno razstavo in prodajo v novi prodajalni

paviljon

JURČEK NA GR

S konsignacijskih skladišč in za dinarska sredstva nudimo blago raznih renomiranih firm!

Obenem prosimo cenjene kupce, da se obračajo direktno na novo prodajalno osebno ali po telefonu na (061) 313-398, kjer boste dobili tudi vse potrebne informacije.

Za takojšnjo dobavo s konsignacije vam nudimo:

samonakladalne prikolice

MENGELE

traktorje

traktorje

FERRARI

kosilnice

BCS

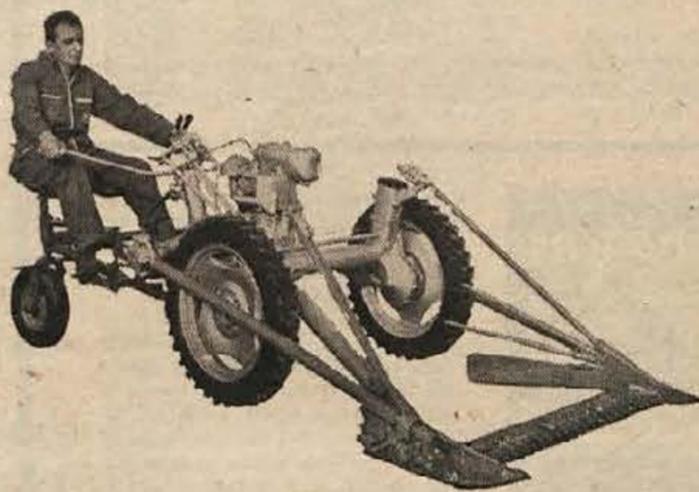

DEUTZ

obračalnike

VOGEL & NOOT

MOTOR: diesel, 4-takten od 14 do 21 konjskih moči
SKLOPKA: suha, kolutna
MENJALNIK: 8 naprej, 4 nazaj
PRIKLJUČNO VRETENO: prirejeno za 6 hitrosti, od tega 4 desne, dve levi
POGON: na vsa štiri kolesa
GUME: 6,0-16 ali 7,5-16
DIFERENCIAL: na obe osi, možnost blokiranja prve
ZAVORE: nožna na zadnji osi, pomožna ročna zavora
SYSTEM ZA DVIGANJE PRIKLJUČKOV: hidravlični, dvokolesni z možnostjo blokiranja v vsakem položaju
KLJUKA: običajna
TEŽA TRAKTORJA: 770 kg brez dodatkov
NAJVEČJA VLEČNA SILA: brez dodatkov 790 kg
ELEKTRIČNA OPREMA: 12 V

Stroj ima menjalnik s 4 prestavami, tri delovne in eno hitro za prevoz ter vzvratno. Motor ima 13 KM na petrolejski ali bencinski pogon. Za plačilo v tuji valuti dobavljamo kosilnice tudi z Diesel motorjem.

Delovna širina kosilnih grebenov:
m 1,10 m 1,27

Za delo pri močnem terenskem nagibu: stroj z manjšimi kolesi 4,50 x 14.

Hitrost stroja: 1. brzina: km 5/h 3. brzina: km 10/h
2. brzina: km 7,5/h 4. brzina: km 14/h

Za nakup se priporoča AGROTEHNIKA LJUBLJANA

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 23. aprila - Vojko
Sobota, 24. aprila - Jurij
Nedelja, 25. aprila - Marko
Ponedeljek, 26. aprila - Zdeslav
Torek, 27. aprila - Ustanovitev OF
Sreda, 28. aprila - Pavel
Četrtek, 29. aprila - Robert

KINIO

Brežice: 23. in 24. 4. angleški barvni film „Svetnik proti Mafiji“, 25. in 26. 4. francoski barvni film „Droga“, 27. in 28. 4. italijanski barvni film „Che Guevara“, Črnomelj: 23. do 25. 4. ameriški barvni film „Ujetnik vsemirja“, 27. 4. francoski barvni film „Srečni dobitnik“, Kočevje: 23. 4. ameriški barvni film „Ahmedovo maščevanje“, 24. in 25. 4. nemški barvni film „Pepek, strah in trepet za profesorje“, 26. in 27. 4. ameriški barvni film „Rio Bravo“, 28. 4. „Biciklisti“, 29. in 30. 4. „Polnoč na Ruperbanu“, Kostanjevica: 24. 4. ameriški barvni film „Pekel v Manitobi“, 28.

in 29. 4. ameriški barvni film „Strel v temi“, Metlika: Od 23. do 25. 4. italijanski barvni film „Pravi mož z Zahoda“, Od 23. do 25. 4. film „Bojišče“, 28. in 29. 4. angleški barvni film „Ligejin grob“,

Mirna: 24. in 25. 4. nemški barvni film „Popolni zakon“, Mokronog: 24. in 25. 4. ameriški barvni film „Slavni revolverši“, Novo mesto: Od 23. do 25. 4. domači barvni film „Rdeče klasje“, 26. in 27. 4. francoski barvni film „Rekrut“, 28. in 29. 4. italijanski barvni film „Gotovo, prav zagotovo, lahko celo verjetno“,

POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 25. do 29. 4. domači barvni film „Krvava bajka“, Ribnica: 24. in 25. 4. francosko-italijanski barvni film „Primi hudčiča za rep“, Sevnica: 24. in 25. 4. nemški film „Dr. Fu Man Cu“, 28. 4. ameriško-italijanski film „Operacija strela“, Sodražica: 24. in 25. 4. ameriški film „Steze slave“, Sentjernej: 24. in 25. 4. „Sherlock Holmes proti Razparaču“, Trebnje: 24. in 25. 4. francoski barvni zabavni film „Veselo letovanje“,

malio glasi

SLUŽBO DOBI

DEKLE ZA POMOČ v kuhinji sprejemem. Možnost pričutivne strojne pletilstva ali šivanja pletenin. Plača dobra, po dogovoru. Amalija Slapnik, Bočna 133, p. 63341 Smartno ob Dreti.

NATAKARICO začetnico ali pričučeno, za manjši bife sprejemem takoj. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Ob nedeljah in praznikih zaprta. Marko Malnerič, Kajuhova 18, Ljubljana.

GOSPODINSKO POMOČNICO sprejme takoj zakonski par. Nudimo lastno sobo, hrano, socialno zavarovanje in mesečno nagrado 50.000 S-din. Marjan Lisjak, Pomurka, Arkade, Ljubljana, telefon 310-287. Oglasite se lahko osebo ali po telefonu.

FANTA pričučena ali za pričučitev, sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Mizarstvo Zaletel, Ljubljana-Sentvid, Stanežiče 52.

ISČEMO gospodinsko pomočnico, čisto in pošteno, za pomoč v gostilni in kuhinji. Plača po dogovoru, drugo preskrbljeno. Fanika Zagar, Kamenjak, Čavle kod Rižke.

ISČEMO deklet, vajeno dela z otroki, za varstvo dveh otrok v enaki starosti (dve leti in pol) in pomoč v gospodinjstvu. Možnost večernega šolanja, dobra plača. Dekleva, Ane Zihnerlove 6, 61000 Ljubljana.

SPREJMEM v službo v Ljubljani žensko za varstvo otroka in pomoč pri gospodinjstvu. Nudimo dobro plačo, hrano in lastno sobo. Samo resne ponudbe poš-

ljite na naslov: Emerik Koltag, 61000 Ljubljana, Idrjska 5.

V SLUŽBO sprejemem delavko - likarico. Kemična čistilnica Oberč, Novo mesto.

TAKOJ SPREJMEMO mizarja z urejeno vojaščino in amaterskim šoferskim izpitom. Služba je v Ljubljani, samsko stanovanje preskrbljeno. Ostalo po dogovoru. Ponudbe pod „Zanesljiv“.

SPREJMEMO v službo v Ljubljani pridnega delavca z urejeno vojaščino. Zaželeno je veselje do plastične oziroma lesne stroje. Samsko stanovanje preskrbljeno, ostalo po dogovoru. Ponudbe pod „Marjiv“.

MANISA DRUŽINA brez otrok iz Ljubljane takoj sprejme deklet za pomoč v gospodinjstvu. Pogoji ugodni. Mehanizirano gospodinjstvo. Posebna soba. Lahko je začetnica ali mlajša upokojenka. Ponudbe pod „Poštena“.

GOSPODINSKO POMOČNICO išče družina. Plača zelo velika. Lukač, Dolomitska 15, Ljubljana.

STAREJŠO ŽENSKO za čuvanje leto in pol starega otroka od 6. do 14. ure iščemo. Petrič, Smihelska 10 a. Vprašajte po 15. uri. SPREJMEM GOSPODINJO k odraslim članom družine v Ljubljani. Mehanizirano gospodinjstvo, lastna soba in centralna kurjava, plača dobra. Informacije: Vrhovčeva ul. 10, Novo mesto.

ISČEMO pošteno gospodinsko pomočnico k 3-članski družini, zelo dobra plača, gospodinjstvo mehanizirano, lastna soba. Nastop takoj. Ponudbe na naslov: Ivan Tlaker, Ljubljana, Triglavska 23, tel. 317-184.

ISČEM VAJENKO frizerske stroje. Nastop službe takoj. Slavka Zubkar, Brivsko-frizerski salon, Kostanjevica na Krki. TAKOJ ZAPOSILIMO dve dekleti za pomoč v gostinstvu in gospodinjstvu. Plača po dogovoru. Zgledite se: Gostilna Aleš, Breg ob Savi 38, Kranj. NUDIM HRANO in stanovanje ženski, ki bi izmenično pazila dve dekletici (6 in 1 in pol leta). Naslov v upravi lista (834/71).

SLUŽBO IŠČE

V DOPOLDANSKEM CASU pazim dva otroka v Novem mestu ali v obmorskih krajih. Ana Bobnar, Bršljin 61, Novo mesto.

STANOVANJA

ISČEM neopremljeno sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (849/71).

MLAD USLUŽBENEC išče opremljeno sobo v Novem mestu, po možnosti s posebnim vzhodom. Naslov v upravi lista.

ODDAM delavnico v najem. Naslov: Prodajalna tobaka, Kandija, Novo mesto.

POTREBUJEM enosobno stanovanje, lahko tudi samo soba z uporabo kopalnice. Plačam dobro. Sporočite na telefon 21-969.

Motorna vozila

PRODAM AVTO Fiat 750. Božo Zupan, Valantičevo 6, Novo mesto.

ZELO POCENI prodam fiat 1100 z radiom, letnik 1959. Jože Klic, Zloganje 31, Škofjan.

PRODAM fiat 620 B, letnik 1965, dobro ohranjen, z novim motorjem. Garancija 10.000 km, neregistriran. Ločna 14, Novo mesto.

PRODAM

POCENI PRODAM dve postelji, dve mizi in omaro. Polzive se pri Francu Kopicu, Trdinova 5/a, Novo mesto.

PRODAM takoj vseljivo trisobno komfortno stanovanje z vrtno in garažo v Trebnjem, Pristava 5. Ogleđ 26. in 27. aprila na kraju samem. Janez Krašovec, Goriška 19 b, Maribor.

POCENI PRODAM malo rabljen otroški športni voziček. Trdinova 24, Novo mesto.

PRODAM jedilni kot. Krajnc, Adamičeva 36, Novo mesto. POCENI PRODAM kombiniran otroški voziček. Kruljac, Vrhovčeva 10, Novo mesto. PRODAM ročno motorno kosilnico IRUS. Zaradi bolezni ne morem obdelovati kmetije. Ana Jamnik, Kopaliska 2, Škofja Loka. POCENI PRODAM nov japonski daljnogled Omiya 7 x 50, Djurašević, Jerebova 16 a, Novo mesto. POCENI PRODAM košarico z vložkom in stajko za dojenčka, mali štedilnik na trdo gorivo in dvojno železno belo posteljo. Franc Adam, Trdinova 9, Novo mesto.

PRODAM dnevno sobo. Naslov v upravi lista (851/71). PRODAM športni otroški voziček. Naslov v upravi lista (854/71). PRODAM HLADILNIK Himu. Zupan, Valantičevo 6, Novo mesto.

POSEST

PRODAM parcelo 3615 kv. metrov, primerno za gradnjo, pri avto-busni postaji Smolenja vas in dve gradbeni parceli pod Starim gradom. Naslov v upravi lista (818/71).

PRODAM NJIVO v Stranjah (dražba bo v soboto, 24. aprila, od 9. do 10. ure na kraju samem) in sadni vrt v Dorniku pri Ivančičevi zidanci (dražba bo isti dan od 14. do 15. ure na kraju samem). Marija Pavlič, Tomažja vas 30, Bela cerkev.

POCENI PRODAM vinograd in parcelo v Berčah pri Metliki - odlična lega za vikend. Nikola Podrebarc, BETI, Metlika.

UGODNO PRODAM parcele 700 do 800 kv. m v Šmarju ob potoku Sevnici, cesta proti Planini. Informacije pri Ivanu Lužarju, Orčje 33, Sevnica.

RAZNO

V NEDELJO, 11. aprila, sem od Lubna do Uršnih sel izgubil zlato starinsko verižico s križcem za žepno moško uro. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne na naslov: Alojz Klobučar, Uršna sela 47.

POROČNI PRSTANI! - Želite trajen in lep spomin? Poročne in okrasne prstane ter druge zlate izdelke dobite pri Otmarju Zidarju, zlatarju, v Gosposki 5, Ljubljana (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10. odst. popusta!

ČESTITKE

Ljubi hčerki in sestri Slavki Kolar, ki živi v Nemčiji, želijo za god še mnogo zdravih in veselih let mama, sestri Milka in Vida z družinama, bratje Jože, Lojze in Ernest z družino, mala Jožica pa pošilja svoji tetici koš poljubčkov in pozdravčkov.

Dragemu sinu, bratu Tončku Metezu, ki živi v Kanadi - Edmonton vse najboljše za njegovo 23. pomlad želijo, mama, oče, sestra in brat z ženo. Poldeku pa lep pozdrav. Pozdravljamo tudi družino Lončarič.

Dragemu možu in očku Rudiju Ozinku, Replje 3 pri Žužemberku, iskreno čestitajo za 37. rojstni dan in god in mu želijo še mnogo zdravih let ter da bi bil še naprej tako dober in skrben mož in očka, hvalna žena Rozi, hčerke Joži, Anica, sin Stefan.

PREKLICI

Ciril Puterle iz Gor. Sušic pri Uršnih selih 28 ni upravičen prodajati karkoli od premičnin in nepremičnin, ker smo štirje lastniki. Interesente oziroma kupce opozarjamo na posledice. Silva Dragaš, Kristanova 8, Novo mesto.

Keramika Novo mesto prepoveduje brezposelnim osebam zadrževati se na dvorišču Keramike. Enako prepoveduje vsako odlaganje smeti na smetišču Keramike. Opozarjamo starše otrok, ki bi še nadalje povzročali nered in škodo, da bomo proti njim ukrepali.

Matilda Kaferle iz Lukovka prepovedujem na Vrhtrbnjem na starini Sela vožnjo z vsemi vozili in na sadnem vrtu v Gmajni vsako peš pot; uporablja naj se večletna Malenska steza. Kdor ne bo upošteval gornjega preklica, ga bom sodno preganjala.

Anton Šterk, Kočevje 2, Črnomelj, prepovedujem metanje vseh odpadkov in smeti 50 m okoli moje hiše. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Jožefa Martinčič, Hrvaški brod 1, Sentjernej, prepovedujem vožnjo in vsako škodo po travniku na Hrvaškem brodu in vožnjo ter hojo po gozdu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

OBVESTILA

NOVO: praktične ščetke za čiščenje radiatorjev in vse ščetarske usluge nudi: Ščetarstvo Armie, Tržaška 52, Ljubljana.

OBVESCAM KUPCE, da pričnem v petek, 30. aprila, razprodajati rjave kokoši, stare eno leto. Uporabne so za nadaljnjo rejo ali zakol. Priporoča se Toni Grlic, Senovo 38.

OBVESCAM STRANKE, da dvignete razna oblačila, prinesena za popravilo, do 1. maja 1971. Po tem datumu za oblačila ne odgovarjam. Prijatelj, Dilančeva 13, Novo mesto.

HITRO OČISTI oblačila družbeni obrat Pralnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Gurmova 5 - odprto od 6. do 18. ure.

V VALILNICI na Senovem lahko dobite vsako sredo enodnevnne piščance po znižani ceni 2 din; bele, težke, rjave in črne. Priporoča se Mijo Gunjilac, Senovo 72.

ZAHVALA

Ob boleči in prezgodnji izgubi naše ljube hčerke

ŽELJKA KAPEVSKE iz Novega mesta

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so jo spemili do njenega mnogo pretrganega groba in jo zasuli s cvetjem. Zahvaljujemo se tudi podjetju PIONIR iz Novega mesta, posebno pa tovaršem iz mehanične delavnice, sosedom ter vsem, ki so nam stali ob strani ob tej težki izgubi. Vsem še enkrat prav lepa hvala.

Zaljujoči: neutolažljiva mamica in očka, stric in drugo sorodstvo

Ob nenadni smrti našega nadvse dobrega, skrbnega moža, očeta, starega očeta in brata

MIHAELA BAŠKOVIČA krojaškega mojstra iz Cerkelj ob Krki 20

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancom in darovalcem vencev in cvetja, vaščanom, Zvezi borcev, gasilskemu društvu, govorniku, pevcom in vsem, ki so pokojnika v tako velikem številu spemili na zadnji poti. Se enkrat iskrena hvala!

Zaljujoči: žena Ana, hčerke Vera, Minka, Anica z družinami in sestra Mici

Ob nenadomestljivi izgubi nepozabne in dobre mame, stare mame, sestre

ANE ANŽIČEK iz Zagorice

se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, prijateljem in znancom, ki so nam v teh težkih trenutkih in stiski pomagali, jo v tako lepem številu zadnjih spemili ter ji posuli prerani grob s cvetjem. Se posebna hvala gospodu župniku in Francu Kristofu za ganljivo besedo. Vsem in za vse najlepša hvala.

Zaljujoči sinovi: Miro, France z družino, Jože; hčere Ani, Mici, Juli, Justi, Tončka z družinami ter drugo sorodstvo

F.S. Finžgar ZA PRAZEN NIČ

Komaj je pretekla tretja sedmina po Hojčevem pogrebu, pa je zatela Srebrnjakove huda ploha v gmajni. Še malo se Srebrnjak ni zmenil zanjo. Kolikokrat je bil že do kože premočen! To pot ga je začelo stresati in kuhati, da so domači obstali obupani krog postelje. Zdravnik je prihitel, ga pregledal in ves zaskrbljen majal z glavo. „Opešano srce. Hudo nevarno je,“ je odkrito povedal, ko ga je Srebrnjakova pospremila do voza. Ženo so polile solze brez joka. „O, ni čuda! Samo Bog in jaz veva, kaj je pretrpel. Ko bi ne bil tako trden, že davno bi mu bilo razgnalo srce od žalosti in jeze.“ Zdravnik je priklimal in rahlo opozoril: „Bodite pripravljeni na vse!“ Po njegovem odhodu je vsa družina onemela. Vsak je tiho šel po svojem

delu, ves zaskrbljen in pobit. Zdelo se mi je, da celo živina čutiti, kaj se godi. Noben konj ni zarezgetal, nobena krava zamukala; tudi pes Sultan se je zavlekel v kočjo in ni več bevsnil. Ko so bili zvečer v kuhinji in so čakali večerje, je privihrala dekla v vežo, tako razburjena, da ji je pljusnilo mleko iz molznjaka. Lovila je sapo, preden je izjecljala: „Kriste, videla sem ga. Zares čaka na ozarahl!“ Vse je prevzela groza in celo hlapec, hud ponočnjak, si ni upal iz hiše, da bi pogledal na ozare. In prečudno. Ko je žena stopila k bolniku, je polglasno - kakor v snu - govoril sam s seboj: bledlo se mu je. Ko je odprl oči in zagledal ženo, jo je čisto razločno vprašal: „Ali si ga videla? Na ozarahl me čaka.“ In spet je zaprl oči in blodil nerazumljive besede vso dolgo noč. Ko je hlapec v ranem jutru pogledal proti ozaram, je videl, da stoji ob tepko naslonjena bela deska. „Tvoj strahl!“ jo je pokazal dekl. „Ni res, nejeverniki! Sram te bodi,“ ga je jezna zavrnila in šla v hlev. Prav na četrto sedmino po Hojčevu je ležal tudi Srebrnjak na mrtvaškem odru. Vsa fara ga je hodila v tihi grozi kropit. Po pogrebu sta se sesli prvič po dolgem času obe sosedi - Hojčevka in Srebrnjakova - se prebitko izjokali in obe vzdihnili: „Moj Bog, ali je bilo tega treba. In za prazen nič!“

KONEC

Resnično te veseli, kako trosi Tornado 301

Moderen enoploščni trosilec res nekaj zmore. Izvažamo ga po vsem svetu.

- Hiter zaradi izredne širine trošenja od 4 do 14 m in zanesljivo velike hitrosti vožnje.
- Popoln, trosi v lepih vrstah z natančnimi razmikmi, ker je prestavljivi trosilec uravnan s sedežem voznika.
- Popolno, enakomerno trosi ne glede na bočni veter, nihanje vrtljajev in nadpoprečne strmine.
- Brez hrupa, motenj in popolnoma stabilen zaradi brezavojnih cevastih okvirov.

Ti podatki povedo že mnogo. Še več boste zvedeli iz informacijskega materiala, ki vam ga radi pošljemo. Za velika posestva priporočamo dvoploščni trosilec TORNADO 402 ali 602. Trosilec gnoja TORNADO 301, 402 ali 602 lahko nabavite pri KK Žalec.

VOGEL & NOOT agrarni program za boljšo žetev

*) Pošljite kupon na naslov KMETUSKI KOMBINAT ŽAL EC (017)

Prosim, pošljite mi informacijski material o TORNADU 301 TORNADU 402 in 602. Neustrezno prebrtajte. Ime: _____ Naslov: _____

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 23. APRILA: 8.10 Opera matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jelka Hočevar: Ozko grlo pri kompleksnem varstvu poljščin v Sloveniji. 12.40 Z ansamblom Borisa Franka. 13.30 Priporo-

čajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Človek in zdravje. 18.50 Ogledalo našega časa. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Dorka Skoberne. 20.00 Poje zbor RTV Zagreb. 20.30 „Top-pops 13“. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 24. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski

tednik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Kaj mora vedeti čebelar glede prevažanja čebel na pašo. 12.40 Poje sopranistka Vilma Bukovec. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Veseli zvoki z domačimi ansambli. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 16.40 Dobimo se ob isti uri. 17.10 Grejo v kino. 18.45 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Fantje treh dolin. 20.00 Zabavna radijska igra - Hugh Stewart-Gery Jones: „Beg v Ledford“. 21.15 „Glasba ne pozna meja“. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 25. APRILA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Veseli tobogan. 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Še pomnite, tovariši... Ob 30-letnici Osvobodilne fronte. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.30 Matija Maležič. 30-letnica ustanovitve OF slovenskega naroda (reportaža). 13.50 Z domačimi ansambli. 14.05 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri. 14.50 Orgle v ritmu. 16.10 do 18.00 Nedeljsko športno popoldne. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 „V nedeljo večer“. 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 26. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.20 Cicibanov svet. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Lojze Briški: Motnje v prehrani sadnih rastlin. 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo.

TELEVIZIJSKI SPORED

TELEVIZIJSKI SPORED ZA TEDEN OD 25. IV. do 1. V. 1971

NEDELJA, 25. APRILA

8.55 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 9.25 PET MINUT PO DOMAČE (Lj) - 9.30 KMETIJSKI RAZGLEDI: Kmetovanje zahteva znanje (Lj) - 10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Bgd) - 10.45 MOZAIK (Lj) - 10.50 OTROŠKA MATINEJA: Pika Nogavička, Skrivnosti živali (Lj) - 11.45 MESTECE PEYTON - serijski film (Lj) - 12.35 TV KAZIPOP (do 12.55) (Lj) - SPORTNO POPOLDNE - 18.00 KAKO VOZIMO? - Nekulturni odnosi v prometu (Lj) - 18.15 DESTRY ZNOVA V SEDLU - ameriški film (Lj) - 19.45 CIK-CAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.35 HUMORISTIČNA ODDAJA (Sar) - 21.35 VIDEOFON (Zg) - 21.50 ŠPORTNI PREGLED (JRT) - 22.20 POROČILA (Lj)

PONEDELJEK, 26. APRILA

9.05 ODPRTA UNIVERZA (Bgd) - 9.35 TV V SOLI (Zg) - 10.30 ANGLEŠCINA (Zg) - 11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE (Bgd) - 14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zg) - 15.40 ANGLEŠCINA - ponovitev (Zg) - 16.10 FRANCOŠCINA (Bg) - 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.40 TRIJE ROKOMAVHI - lutke - 1. del (JRT) (Lj) - 18.00 RISANKA (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 SKUPNOST ENAKOPRAVNIH NARODOV - oddaja Po poti slovenske državnosti (Lj) - 19.00 MOZAIK (Lj) - 19.05 MLADI ZA MLADE (Sar) - 19.50 CIK-CAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.35 3-2-1 (Lj) - 20.45 GADJE MED SEBOJ - film iz serije VOS (Lj) - 21.40 Matej Bor: ŠEL JE PO POTNIK SKOZI ATOMSKI VEK (Lj) - 22.10 PARTIZANSKI KOMANDANT GENOVE - srečanje z Antonom Ukmarjem (Lj) - 22.30 POROČILA (Lj)

TOREK, 27. APRILA

10.40 PRAZNIK OF - prenos zborovanja v športni dvorani Tivoli (Lj) - 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 17.15 VELIKA DOKTORSKA PRAVLJICA (Lj) - 17.30 OBZORNIK (Lj) - 17.45 SREČANJE V STUDIU 14 - PORL s solisti iz Graza in Beograda (Lj) - 18.15 MOZAIK (Lj) - 18.20 M. Mihelič: SVET BREZ SOVRASTVA - TV drama (Lj) - 19.25 SPREHOD SKOZI ČAS (Lj) - 19.50 CIK-CAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 BALADA O TROBENTI IN OBLAKU - slovenski film (Lj) - 21.50 LIKOVNI NOKTURNO: Hodil po zemlji sem naš (Lj) - 22.10 POROČILA (Lj)

SREDA, 28. APRILA

8.15 TV V SOLI (Zg) - 14.00 TENIS JUGOSLAVIJA: VELIKA BRITANIJA - prenos tekmovanja za Davisov pokal (do 16.30) (Zg) - 17.05 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.20) (Bgd) - 17.45 PIKA NOGAVIČKA - švedski barvni film (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 ZABAVNA GLASBA (Sk) - 19.00 MOZAIK (Lj) - 19.05 OD FILMA DO FILMA (Lj) - 19.20 PO SLEDEH NAPREDA - 19.50 CIKCAK (Lj) -

20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 JUTRIŠNJI DAN GORNJEGA POSOČJA (Lj) - 21.30 GILBERT BECAUD - IV. oddaja (Lj) - 22.20 POROČILA (Lj)

ČETRTEK, 29. APRILA

9.35 TV V SOLI (Zg) - 10.30 NEMŠCINA (Zg) - 11.00 FRANCOŠCINA (Bg) - 15.00 TENIS JUGOSLAVIJA: VELIKA BRITANIJA - prenos tekmovanja za Davisov pokal (Lj) - 17.45 TIKTAK: Steklenička šrnila (Lj) - 18.00 RISANKA (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 SKRIVNOSTI ŽIVALI - serijski film (Lj) - 19.00 MOZAIK (Lj) - 19.05 ENKRAT V TEDNU (Lj) - 19.20 VSE ŽIVLJENJE V LETU DNI - serijska oddaja (Bg) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 ČETRTKOVI RAZGLEDI: Človek in čas zahtevata (Lj) - 21.35 L. Pirandello: MOJ SVET - nadaljevanka (Lj)

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

PETEK, 30. APRILA

9.30 TV V SOLI (Zg) - 11.00 ANGLEŠCINA (Bg) - 14.00 TENIS JUGOSLAVIJA: VELIKA BRITANIJA - prenos tekmovanja za Davisov pokal (Zg, Lj) - 16.40 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 17.30 VIJAVAJA-RINGARAJA (narodna) (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 MESTECE PEYTON - serijski film (Lj) - 19.20 CIKCAK (Lj) - 19.30 KONCERT PRED SKUP. SCINO (Bg) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 RIMSKA POMLAD GOSPE STONE - ameriški film (Lj) - 22.15 IZKAZIMO SE - quiz TV Zagreb (Lj) - 22.25 POROČILA (Lj)

SOBOTA, 1. MARCA

10.00 DEKLICA IN ZAJCEK, PAZI NA OTROKA - filma iz cikla Ko je pomlad (Lj) - 11.00 KONCERT GODBE LJUDSKE MILICE (JRT) (Lj) - 11.25 PROSLAVA V LABINU - prenos (do 12.15) (Zg) - 16.00 PRAZNIČNI ZVOKI - koncert orkestra JA (Lj) - 16.30 HOLANDSKI DRAGULJI - serijski film (Lj) - 17.00 OBZORNIK (Lj) - 17.15 KOŠARKA SZ: TV - II. polčas (Bg) - 18.15 KOŠARKA JUGOSLAVIJA: ITALIJA - prenos (Bg) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1

16.00 „Vrtljak“. 17.10 „Budnica v desetletjih mraka“. 18.15 „Signal“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Henčka Burkata. 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 27. APRILA: 8.05 V prazničnem jutru. 9.30 Zvone Kržišnik: OF - temelj slovenske državnosti (reportaža). 10.05 Vedri zvoki in praznično razpoloženje. 11.15 Z veselo pesnjico po naši deželi. 12.10 Za prjetno razvedrilo. 13.30 S pihalnim orkestrom p. v. Francija Puharja. 14.05 „Začnimo s korčenicom!“... 15.05 Mladinska oddaja: „Na poti s kitaro“. 16.00 Melodije in ritmi. 16.30 Posebna oddaja: „Boj malih narodov za svobodo“. 17.05 do 19.00 Veselo popoldne za staro in mlado - vmeš ob 18.00 Zgodba za praznično popoldne: Miško Kranjec: Rudi. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Prodajalna melodij. 21.20 Slovenska lahka glasba. 22.15 Za ples in razvedrilo.

SREDA, 28. APRILA: 8.10 Opera matineja. 9.05 Za mlade radevedneže. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Nada Puppis: Začetna mlečnost in mlečna vztrajnost. 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Jezikovni pogovori. 17.25 Naša glasbena galerija - 25 let Kozinovega „Ekinokcija“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana. 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 29. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Pojo domači pevci zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Jože Maček: Nevarna bakterijska bolezen - hrusev ožig. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Godala v ritmu. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Filipom Kalanom. 22.15 Iz opusa Vojislava Vučkovića.

JUGOBANKA

LJUBLJANA, Titova 32

LJUBLJANA, Celovška 106

CELJE, Titov trg 7

Vabimo vas, da se poslužite bančnih storitev, ki vam jih nudi JUGOBANKA s svojimi poslovnimi enotami v Jugoslaviji in preko predstavništev v tujini

- zbira hranilne vloge občanov
- vodi devizne račune občanov
- opravlja vse storitve na podlagi varčevanja v Jugoslaviji in tujini
- daje kredite za stanovanjsko izgradnjo in potrošniške kredite

Jugoslovanom na začasnem delu v tujini JUGOBANKA omogoča, da svoje prihranke naložijo tudi pri tujih bankah, s katerimi imamo posebne aranžmaje o dvojezičnih in trojezičnih knjižicah, in to v ZR Nemčiji, Avstriji in Švici.

Prihranki v markah, šilingih in frankih na teh knjižicah lahko prav tako dvigajo v teh državah in v Jugoslaviji pri vseh filialah JUGOBANKE.

Banka v Celju posluje vsak delavnik, razen sobote, od 9. do 12. ure in od 13. do 17. ure.

VELIKA IZBIRA MOTORNIH VOZIL!

Ugoden nakup vam nudi trgovsko podjetje na veliko in malo s servisi »AVTO CELJE« CELJE, Ljubljanska 11

in priporoča avtomobile:

ŠKODA

tip Š 100
tip Š 100 L
tip Š 110 L

Na zalogi avtomobili ŠKODA raznih barv in vseh tipov. Dobava vozila takoj po vplačilu. Možnost za družinski ali individualni kredit v znesku 12.000,00 oz. 6.000,00 dinarjev.

WARTBURG

tip STANDARD
tip DE LUXE
tip DE LUXE - s pomično streho
tip TOURIST

Dobava 7 do 14 dni po vplačilu. Možnost za družinski ali individualni kredit.

NSU tip 1200 C - sprejemamo predplačila in nudimo kredit v znesku 10.000,00 dinarjev

LITOSTROJ - RENAULT

tip R 4 - dobava v roku 90 dni
tip R 6 - dobava v roku 45-60 dni
tip R 12 - dobava v roku 90 dni
tip R 16 - dobava takoj

Vozila LITOSTROJ - RENAULT plačljiva z deviznimi sredstvi.

Odslej pri »AVTO CELJE« CELJE tudi MOTorna KOLESa:

TOMOS

tip T 12
tip 14 VN
tip 15

JAWA

tip 175

MZ

tip 125
tip 150
tip 175

Za mopede in motorna kolesa odobravamo kredit! Dobava takoj po vplačilu.

OBIŠČITE naš AVTOSALON v Celju na Ljubljanski cesti 11, telefon 21-80, kjer doblite vse informacije. Naši prodajalci so vam na voljo z nasveti (informacije o tehničnih lastnostih vozil, pomoč pri izbiri vozila, ureditvi kredita). Vozilo vam tudi registrirajo.

PREPRIČAJTE SE IN ZADOVOLJNI BOSTE!

KMETOVALCI!

INA - PETROKEMIJA KUTINA

vam priporoča, da spomladi dognojete posevke z 150 kg KAN ali 250-300 kg KOMPLEKSNEGA GNOJILA NPK 12:12:12 ali 200-250 kg NPX 17:8:9 ali z 75 kg UREE

Sejemaska norišnica

Anton Šepec, predsednik delavskega sveta v IMV: »Prepričan sem o sposobnosti avtomobilist«

V trenutku, ko boste brali te vrstice, predsednik delavskega sveta Industrije motornih vozil Anton Šepec, sicer pa mož iz prodajne službe in „oficir za zvezo“ generalnega direktorja Jurija Levčnika, najbrž ne ve, kje se ga glava drži. Beograjski sejem

je namreč prava norišnica za živce — za živce ljudi iz IMV pa letos še posebej. „Nacionalni avto“ IMV 1300 namreč razburja duha. V dneh pred sejmom je bil Anton Šepec zvezan s telefonom, v svoji pisarni, ki najbrž nima kaj dosti več kot 10 kvadratnih metrov, je imel sedem stolov, na eni sami mizi pa so mape kar letele druga na drugo. Iz vasi Rigonice pri Dobovi doma, je Anton Šepec zdaj pravi Novomeščan — tudi po srcu. Deset let je že minilo pred nekaj meseci, kar je prišel zdajšnji predsednik centralnega delavskega sveta v tovarno, ki takrat še ni bila tovarna. Doživel je

montažo prvega kombija, doživiljal je razvoj, uspehe in težave podjetja.

Doživel je tudi „nacionalni avto“ — zdi se mi, da so vsi v podjetju hudo ponosni nanj.

— Vozite se v domačem avtomobilu. Je to privrženost tovarni, lokalpatriotizmu, reklamiranje domače kvalitete?

„Vse to, morda. Ampak ne vozim se le zato, ker imamo servis v mestu, ker avto delamo v naši tovarni. Kupil sem ga tudi zato, ker sem prepričan o njegovih sposobnostih in sem jih pripravljen zagovarjati. Sodobno je naraven, združuje zanesljivost, kakovost, udobnost, varnost, ekonomičnost in še ohranjenost. Kaj naj bi hotel več?“

— Nenadoma sta se v Jugoslaviji pojavila dva „nacionalna“ avtomobila. Kako se bo končal spopad Novega mesta in Kragujevca?

„Medtem ko za naš IMV 1300 lahko zatrdim, da je že preizkušen in da je to vozilo doseglo vse tisto, kar navadno od avtomobila zahtevajo, se bo morala Zastava s svojim avtomobilom še spopasti s trgom. V tem pa je naša prednost.“

— Po prvih ocenah bo novomeški avto dokaj dražji od Zastavinega. Kako bo pa to vplivalo na kupce?

„Vprašanje je, kaj bo za svoj denar dobil kupec, ki bo kupil novomeški avto, in kaj tisti, ki se bo odločil za kragujevskega. O tem pa je še prezgodaj soditi le po prvih ocenah.“

J. SPLIČAL

Film »Rdeče klasje« v Novem mestu

Novomeščanka Irena Glonar je uspešno nastopila v filmu „Rdeče klasje“ v vlogi Toplekove Tunike.

Od petka do nedelje bo v Novem mestu igral slovenski film »Rdeče klasje«, v katerem igra tudi Novomeščanka Irena Glonar — Film si je v drugih mestih ogledalo rekordno število ljudi

Najnovejši slovenski film „Rdeče klasje“, ki je nastal v skupni proizvodnji ljubljanskega filmskega podjetja VIBA FILM in beograjskega podjetja PRZ v režiji znanega beo-

grajskega filmskega ustvarjalca Zivojina Pavloviča, je doslej dvignil precej prahu. Čeprav je od filmskih kritikov doležen številnih priznanj (verjetno bo šel tudi v Cannes), se še vedno najdejo posamezniki, ki jih moti politično ozadje filma in nekateri precej drzni erotični prizori. Teško se je spriznati z dejstvom,

da živimo v letu 1971 in da se režiser, ki je tudi scenarist, upa vtikati v eno najbolj problematičnih obdobij nove Jugoslavije — v obdobje stalističnega prekrščevanja slovenskih kmetov v kolhoznike — po sovjetskem vzorcu.

V tem filmu se je Novomeščanka Irena Glonar, študentka IV. letnika Akademije za gledališče, radio, film in televizijo (AGRFT — oddelek za režijo), predstavila kot Tunika, najmlajša Toplekova hči. Njen igralski debut je popolnoma uspel. Režiser Pavlovič je izjavil, da je Irena predstavila Tuniko natanko tako, kot si jo je zamislil, ko je pisal scenarij.

Pisatelj Ivan Potrč, ki je avtor romana „Na kmetih“, po katerem je napisan scenarij, meni, da je avtorju najbolj ostala zvesta Majda Potokarjeva v vlogi Zete.

„Rdeče klasje“ je doživelo velik uspeh. V Ljubljani si ga je v desetih dneh ogledalo 47.000 ljudi, v Mariboru je celo prekosil dr. Živago. Od 23. do 25. aprila bo na sporedu kina „Kriča“ v Novem mestu. Upamo, da se nam bodo predstavili tudi nekateri igralci in ustvarjalci filma. Novomeščane bi vsekakor najbolj zanimala mlada Novomeščanka Irena Glonar.

F. MIKEC

Od Volge do Krke

Na pisnem jugoslovanskem avtomobilskem trgu, ki ga zadnje dni razburjajo novice o nacionalnih avtomobilih iz Novega mesta in Kragujevca, so zadnje dni Novomeščani doživeli še eno novost: v izložbo „Avto delov“ so namreč zapeljali „Vaz 2101“ — sovjetsko inačico po italijanski licenci narejenega fiata 124. Iz priloženega prospekta je mogoče razbrati, da je bil avto za 39.000 din narejen v avtomobilskih tovarnah na Volgi, v mestu Togliatti. Vse za pestrejši avtomobilski trg!

jesti, da smo se domov prinesli. In niti voznja v koloni ni bila naporna!

Ko si družina malce odpočije od tako prijetnega izleta, znosijo skupaj vedra in cunje. Čiščenje avtomobila se začne. Potem zagleda ata prasko na levem blatniku in neodstranljiv madež na pokrovu avtomobila:

Pa vesele praznike!

„Pa ravno tisti osel z amijem je moral biti, ki nas je tako na tesno prehitel. Da le nisem občutil, to bi mu pokazal! Prnejdus, kaj rine na cesto, če ne zna voziti! Pravzaprav si bila ti kriva (se obrne k ženi), ko si ravno takrat trobežljala o plači Korenove Rezke. Če me ne bi s tem zamotila, bi morda bolj na desno zvil.“

Za večerjo sledi kuhan rišlec zaradi živčnih besed, in lepih prvomajskih praznikov je konec. Pa ne, da sem proti turizmu in lepim običajem, kje pa! Toda to je usoda in uti ji ne moreš...
— Odlično! Veliko smo videli in toliko smo imeli

RIA BAČER

ALI JE BILA KOMOČARJEVA RES ROPARSKO NAPADENA?

Ni vedela, zakaj je planila v beg

Olga Komočar je lani v Čateških Toplicah zbežala po srečanju z mopedistoma in izgubila transistor — Feliks Petrkoč, ki je odvrženi transistor pobral in ga imel doma, se je 15. aprila zagovarjal na sodišču

Na dva meseca zapora, pogojno za dve leti, je bil 15. aprila na novomeskem okrožnem sodišču obsojen Feliks Petrkoč iz Gaberja pri Dobovi. Obtožen je bil roparskega napada po čl. 250/I-1 kazenskega zakonika. Dejanje naj bi bil storil lani 23. avgusta v bližini čateške vrtnarije.

Očitano mu je bilo, da je ob petih zjutraj v teku dohitel Olgo Komočar, zaposleno v Čateških Toplicah, in ji z odprtim nožem v rokah iztrgal 220 din vreden transistor. Obtožba je bila osnovana predvsem na izpovedbi Komočarjeve.

Po njenem zatrjevanju sta jo tisto jutro, ko je šla v službo po cesti proti Čateških Toplicam, srečala dva mopedista. Obrnila sta se in peljala za njo. Eden od njiju, obtoženi Feliks Petrkoč, je skočil z mopeđa in se peš napotil za njo. Ne da bi ji kaj rekla, ji je iz rok iztrgal transistor, poskusil pa ji je vzeti tudi torbico, vendar je ni dala. Videla je tudi, da se je v Petrkočevih rokah zablisnilo rezilo žepnega noža.

Povsem nekaj drugega sta trdila Petrkoč in njegov spremljevalec. Dejala sta, da sta se tisto jutro z mopedi obrnila zato, da bi Komočarjevo vprašala, kdaj začne delati v Čateških Toplicah. Tedaj da je začela na vso moč teči, med begom je odvrгла transistor v travo ob cesti, kjer ga je Petrkoč pobral in imel doma vse do prihoda miličnikov.

Javni tožilec je že med razpravo prekvalficiral dejanje na veliko tatvino, storjeno na predzren način. Sodišče se je, ko je pretehtalo izpovedi Komočarjeve, prič in obtoženčev zagovor, prepričalo, da je možno Petrkoču glede na majhno vrednost transistorja pripisati le majhno dejanje.

V izpovedi Komočarjeve je bilo po oceni sodišča toliko nelogičnega

in praznin, da njenemu opisu dogodka ni mogoče povsem verjeti. Zatrjevala je namreč, da jo je ob sre-

čanju z obtožencem pograbil strah in je začela bežati iz razloga, ki ga sama ne zna opisati.

Pri odmeri kazni pa so sodniki upoštevali predvsem naslednje: da je Petrkoč mlad, da ima vojaške še pred seboj, da do zdaj še ni bil kaznovan in da je navsezadnje storil le majhno tatvino.

„Kam pa letos za prvomajске praznike?“ me je ondan vprašal znanec, ki je šele pred kratkim dobil čisto nov avtomobil.

— Na tridnevni počitek, mu pravim. — Tokrat si ga bomo pošteno privoščili.

„Mhm — aja! Tudi mi gremo, čeprav smo hišni posestniki v izgradnji in že mesec nismo bili nikjer, ker stiskamo za vsak dinar. Toda prvi maj je že tak praznik, da ne moreš sedeti doma.“

— Nisi me razumel. Ko sem rekla počitek, sem mislila dobesedno. Mislim, da moji družbeni zavesti ne bo v škodo, če povem, da bom sedela prav doma. Mirno ves dan in nikamor se ne bo mudilo.

„Kaj pa je z avtomobilom? Je pokvarjen? Ali ste ga prodali?“ je hotel izvedeti v eni sapi.

— Ne eno ne drugo, sem odgovorila in z odprtimi usti je gledal za mano, ko sem mu zazelela srečno pot in dobro zabavo.

Nesrečnejš, kar vidim, kaj ga čaka! Doživlja pač usodo vsakega novopečenega avtomobilista. Naravnost sra-

odprto nedeljo:

MARKET na Kristanovi cesti
MARKET na cesti herojev in
DELIKATESA na Glavnem trgu

R. Meglič: »Major, ustreljeni boste!«

Še letos bomo gledali na televiziji TV dramo, katere avtor je Rado Meglič iz Kočevja

Letos bomo torej na naših ekranih gledali tvojo TV dramo? Nam lahko poveš kaj več o njej?

— Po resničnem dogodku med vojno sem jo napisal že pred leti, in sicer kot odrsko delo. Nato sem jo predlani predelal in decembra anonimno poslal televiziji. Ko sem šel lani vprašati, če jo bodo uporabili, sem že takrat podpisal pogodbo. Januarja letos pa so jo pod Krimom posneli.

— In kakšna je njena vsebina?

— Nemški obveščevalni center hoče likvidirati partizanske čete na območju Celja. K partizanom pošljejo deklo, oni pa jo odkrijejo. Zda se prizadevajo že, da bi — tik pred nemško hajko — odkrili nemškega agenta, ki ga imajo v četi. Sumijo tudi komandirja ene izmed čet. Zgodba je napeta, njena osnova resnična, imena pa so izmišljena. Trajala bo 75 minut.

— Pa režiser, igralci?

— Režirala jo je Marija Seme, nastopajo pa igralci Rudi Kosmač, Miha Baloh, Marija Lojkova, Lenka Ferencakova, Jože Zupan, Mirko Bogataj in drugi. Dramo so ocenili kot uspešno Janez Menart, Ciril Zlobec, France Kosmač in Franc Ušič.

— Izkušnje gledalcev so take, da kritiki in kulturniki trdijo, da je film uspel, če v njem kdo vsaj pol ure umira?

— Ta film pa bo izključno akcijski. Z njim sem zelo zadovoljen. Ker moje zamisli niso popačile

JOŽE PRIMC

Žrtev obračuna?

Ni še znano, kdo se je znesel nad Marijo Kovačič iz ciganskega taborišča v Pogancih

V ponedeljek, 19. aprila popoldne, je natakarka Marija Golobčič iz „Gadove peči“ v Bršlino sporočila na milico, da se je v njihovo gostišče zatekla vsa okrvavljena Ciganka. Miličniki z novomeške postaje so takoj odšli na pot, medtem pa je Ciganka odšla neznanu kam.

Čez dve uri je neznanec dežurnega na novomeški postaji milice obvestil, da leži neka Ciganka ob cesti pri Gotni vasi: je vsa krvava in očitno hudo pretepena.

Miličniki so šli spet pogledat, a tokrat ne zaman. Hitro so ugotovili, da je ranjena ženska Marija Kovačič iz ciganskega taborišča v Pogancih. Naložili so jo v avtomobil in jo odpeljali v novomeško bolnišnico.

Očitno je, da je Marija Kovačič žrtev obračuna. Ko to poročamo, storilci še niso znani.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jekc, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stanjohar in Ivan Zivc.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačer, Slavko Doki, Marjan Legan, Jože Primc, Jože Splichal, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 40 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustrežna druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev, pri čemer je že vštete 10-odst. popust, ki pa velja samo za tiste, ki plačujejo naročnino v devizah). Naš devizni račun: 521-620-1-32002-10-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 eicero) 33 din, 1 cm na določeni strani 40 din, 1 cm na 1. srednji in zadnji strani lista: 85 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. I. 1971 — Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TIPROCI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: 66001 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (068) 21-277 — Nenaročenih rokovilov in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.